AESOPI PHRYGIS FABULAE SELECTAE AD VSUM GYMNASIORUM SOCIETATIS IESU

Aesopus, Maximus Planudes

Digitized by Google

6
35-a
68

ex lib.

Bibliotheca
Coll. Rom.
et. Jesu

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
21 C
28

Digitized by Google

55
.35

Digitized by Google

Digitized by Google

AESOPI PHRYGIS
FABVLÆ SELECTÆ
AD VSVM GYMNASIORVM
SOCIETATIS IESV.

Bibl. Sec. Coll. Rom S. J.

Cum Priuilegio ſummi Pontificis
Pauli V. ad decennium.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

ROMAE,
Apud Bartholomæum Zannettum.
M. DC. VIIII.

SVPERIORVM PERMISSV.

Digitized by Google

Imprimatur. Si videbitur R. P. M. Sacri Palatij Apoſtolici.

Cæſar Fidelis Viceſg.

Imprimatur. Fr. Thomas Pallauicinus Magiſter, & Socius Reuerendiſs. P. F. Ludouici Yſtellæ Sac. Pal. Apoſtolici Magiſtri.

Digitized by Google

MO

ILLVSTRI AC REV. D.

SCIPIONI COBELLVCCIO.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE

Alexander Zannettus, & Iulius Franciſchinus. S.

AESOPI fabellas, qua puerorum ſtudijs accommodatiores viſa ſunt, typis mandandas curauimus. Laborem in ijs ſeligendis Societatis Ieſu Patres, quibus hoc negotium datum eſt, non inuiti ſuſceperunt. Nos vero impenſam moleſtiamq. alacri animo ſubijmus. Qualecunque hoc ſit, ad te vltro deferimus: neque ab id ſolum, quod nos, conatusq. noſtros, pro tua humanitate, tueaeris; verum etiam, quod eo praditus ſis iudicio, ingenio, eruditione, ac pietate; vt ſi tibi vni probetur, ceteris omnibus arriſurum eſſe arbitremur. A te igitur etiã atque etiam petimus, vt ſtudium hoc noſtrum tibi non ingratum accidiſſe intelligamus. Vale.

Digitized by Google

ΕΚ ΤΩΝ ΑΦΘΟΝΙΟΥ σοφιστοῦ προγυμνασμάτων.

ΜΥΘΟΣ ποιητῶν μὲν προῃλθε, γεγύμνηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινέσεως. ἔστι δὲ μῦθος, λόγος ψευδὴς, εἰκονίζων ἀλήθειαν. Καλεῖται δὲ Συβαειτικος, καὶ Κύλιξ, καὶ Κύπριος, ἀπὸ τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. Νικᾷ δὲ μᾶλλον Αἰσώπος λέγεσθαι, παρ' ἣν Αἴσωπον ἄρισα πάντων, συγγεγράφαι τοὺς μύθους. τῶν δὲ μύθων τὸ μὲν ὅτι λογικὸν, τὸ δὲ ἠθικὸν, τὸ δὲ μικτόν. καὶ λογικὸν μὲν, ἐν ᾧ τι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται. ἠθικὸν δὲ, τὸ τῶν ἀλόγων ἤθος ἀπομιμούμενον. μικτὸν δὲ, τὸ ἐξ ἀμφοτέρων, ἀλόγων καὶ λογικῶν. τῶν δὲ παραίνεσιν ἐχόντων ὁ μῦθος τέτακται, προτάττων μὲν, ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενεγκών.

ROMA
VITTORIO EMANUELE

EX APHTHONII *ſophiſtæ præexercitamentis.*

FABVLA profecta quidem eſt a poëtis, ſed & rhetoribus communis facta eſt admonendi gratia. eſt autem fabula ſermo fictus, imagine quadam exprimens veritatem. Vocatur autē & Sybaritica, & Cilix, & Cypria, accepto ab inuentoribus nomine. Verum quoniā Aeſopus egregiē præter ceteros conſcripſit fabulas, euicit vt potius Aeſopia diceretur. ea vero eſt triplex, Rationalis, Moralis, Miſta. Rationalis, in qua aliquid ab homine geri cōfingitur. Moralis, quæ eorum imitatur mores, quæ ſunt rationis expertia. Miſta vero, quæ rationale irrationaleq. complectitur. Admonitionem autem, cuius cauſa fabulam conſtitueris, ſi præponas, Antefabulationem: ſi poſtponas vero, Affabulationem dices.

Ex τῶν Φιλοστράτου εἰκόνων μῦθοι.

Φοιτῶσιν οἱ μῦθοι πρὸς τὸν Αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτὸν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται. ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ Ὁμήρῳ μύθου, καὶ Ἡσιόδῳ, ἐπὶ δὲ καὶ Ἀρχιλόχῳ πρὸς Λυκάμβην. ἀλλ' Αἴσωπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε, λόγου ἔνεκα. πλουτεξίαν τε γὰρ ὑποσκώπτει, καὶ ὕβριν ἐλαύνει, καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων πως αὐτῷ ὑποκείνεται, καὶ ἀλώπηξ, καὶ ἵππος νὴ Δία καὶ ὑδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος, ὑφ' ὧν τὰ παιδία μανθάνει γίνονται τῶν βίων τραγμάτων. διδασκοῦντες οὖν οἱ μῦθοι διὰ τοῦ Αἴσωπον φοιτῶσιν ὅτι ταῖς θύραις τοῦ σοφοῦ, ταινίας αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν δαλλῷ στεφάνῳ, ὃ δή οἶμαι, πινὰ ὑφαίνει μῦθον. τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ γῆς ἑστῶτες τοῦτο δηλοῦσιν. οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φροντίδες, ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. Φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν μύθων σώματα, θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις, ὡς εἰκὸς χορὸν τῷ Αἰσώπῳ, ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκιᾶς συμπλάσασα. Κορυφαῖα δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται καὶ γὰρ αὐτὴ ὁ Αἴσωπος διακονῶν τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ Κωμῳδία τοῦ Δημοῦς.

Ex Philoſtrati imaginibus fabulæ.

FAbulæ ſe ad Aeſopum, ſua in eum beneuolentia conferunt, quod ſatagat ſui: fabula quippe & Homero & Heſiodo, necnon & Archilocho in Lycamben curæ fuit, ſed ab Aeſopo humana omnia ad fabellas redacta ſunt, ſermone beſtijs non temere impertito. nam & habendi cupiditatẽ imminuit, & iniuriam inſectatur, & fraudem. Atque hæc ei leo quiſpiam agit, & vulpes, & per Iouem equus, nec teſtudo muta: ex quibus pueri diſcunt, quæ in vita gerantur. Habitæ igitur in pretio fabulæ, per Aeſopũ accedunt ad ſapientis ianuam vittis eum deuincturæ, coronaq. oleagina coronaturæ. Is, vt puto, fabulam aliquam texit. riſus enim vultus, & oculi in terram defixi id præ ſe ferunt. pictorem, fabularum curas remiſſiore animo indigere, non latuit. Philoſophatur autem pictura & fabularum corpora. Beſtias enim cũ hominibus conferens, cœtũ circa Æſopũ ſtatuit, ex illius ſcena cõfictũ. Chori dux vulpes depicta eſt. vtitur. n. ea Æſopus miniſtra argumentorũ plurimorũ, ceu Dauo Comœdia.

Digitized by Google

ΑΙΣΟΠΟΥ ΒΙΟΣ ΤΟΥ μυθοποιοῦ, Μαξίμῳ τῷ Πλανούδῃ συγγραφείς.

Ραγμάτων φύσιν τὴν ἐν ἀνθρώποις ἠκείβωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μῦθ' αὐτοὺς παρέδωκαν φέροντες. Λίσωπος δὲ δοκῶν μὴ πόρρω δηοτέρας ὠφελείας τὴν ἠθικὴν διδασκαλίας ἁψάμενος, πολλῷ τῷ μέτρῳ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν παρελαύνει. καὶ δὴ ὅτ' ἀποφαινόμενος, ὅτε μιᾶ ἐξ ἰσοτείας, ἵν' ὁ φρὴ τ κατ' αὐτὸν ἡλικίας ἴσχυκε χρόνος, τὴν ῥαθυμίαν διαπεδέμενος, ἀλλὰ μύθοις τὰ πάντα παιδοτριβῶν, ὅτω τοὺς τ ἀκροωμένων ἀγελαίους ψυχάς, ὡς αἰσχύνεσθαι τοὺς λογικοὺς ποιεῖν ἢ φρονεῖν, ἃ μήτ' ὄρνιθες, μήτ' ἀλώπεκες. καὶ αὖ πάλιν μὴ φρονεῖν ἐκείνοις οἷς πολλὰ τ ἀλόγων ἐν καιρῷ νενεχώς φρονεχηκότα μυθεύται. ἐξῶν ἃ μὲν μυθικὰς ἐπιτηδεύσας αὐτοῖς διέξεισι, ἃ δὲ μιγίστης

AESOPI FABVLATORIS vita, a Maximo Planude conscripta.

RErum humanarum naturam persequuti sunt & alij, & posteris tradiderunt: Aesopus vero videtur non sine diuino afflatu, quum moralem disciplinā attigit, magno interuallo multos eorū superasse. Etenim neque definiendo, neque ratiocinando, neque ex historia, quam ante ipsius ætatem tulit tempus, admonēdo, sed fabulis penitus erudiendo, sic audientiū venatur animos, vt pudeat rōe præditos facere, aut sentire, quæ neque aues, neque vulpes, & rursus nō studere ijs reb⁹ qbus pleraque muta pro tpe prudēter vacasse fingūtur. ex qbus quædā, pericula imminentia effugerūt, q̄dā maximā vtilitatē

in

ἐν τοῖς χαμείοις τ ἀφελείας ἔτυχεν. ὅθ' τοίνυν ὁ Ἀ
καθ' αὐτὸν βίον φιλοσόφω πολιτείας εἰκόνα σε-
δίμενος, ἢ ἔργοις μᾶλλον ἢ λόγοις φιλοσοφήσας,
τὸ μὲν ἦθος ἐξ Ἀμοιβείω τ Φρυγίας κατῆγε τ μεγά-
λης ἐπίκλησιν. τὴν δὲ τύχω γέγονε δοῦλος. ἐφ ᾧ
ἢ Ξανθός μοι δοκεῖ, τὸ τῦ Πλάτωνος ἐν Γορ-
γίᾳ χαλῶς ἅμα ἢ ἀληθῶς εἰρῆθαι. ὡς τὰ πολλὰ
γὰρ ταῦτά, φησιν, ἐναντία ἀλλήλοιν ὄζιν ἥ τε φύ-
σις ἢ ὁ νόμος. Αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχὴν ἡ μὲν φύ-
σις ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὁ δὲ παρ' ἀνθρώπων νό-
μος τὸ σῶμα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο. ἴσχυσε μέν-
τοι ἐδ' ἕως τὴν τ ψυχῆς ἐλευθερίαν λυμήνα-
σθαι: ἀλλὰ ἢ τοι πρὸς πολλὰ ἢ πολλαχόσε με-
ταφέρων τὸ σῶμα, τ οἰκείας ἐκείνην ἕδρας ἐχ'
ὅσος τ' ἐγίνετο μετασῆσαι. ἐπύγχανε δ' ὢν ἐ μό-
νον δοῦλος, ἀλλὰ ἢ δυσειδέσατα τ ἐπ' αὐτῷ πά-
ντων ἀνθρώπων εἶχε. ἢ γὰρ φοξὸς ἦν, σιμὸς τὴν ῥῖ-
να, σιμὸς τ πρόχειλον, πρόχειλος, μέλας, ὅθεν ἢ
τῦ ὀνόματος ἔτυχε, (τ αὐτὸν γὰρ Αἴσωπος τῷ Αἰ-
θίοπι) πρηγάσωρ, βλαισὸς, ἢ κυφός. τάχα ἢ
τ ὁμηρικὸν Θερσίτην τῇ αἰσχρότητι τῦ εἴδους
ὑπερβαλλόμενος. τὸ γ' ἦν πάντων ἐν αὐτῷ χεί-
σον ἦν, τὸ βραδύγλωσσον, ἢ τὸ τ φωνῆς ἄσημόν-
τε ἢ ἀδιάρθρωτον. ἃ πάντα ἢ δοκεῖ τὴν δουλείαν

Αἰσώ-

in opportunitatibus cõsequuta sunt. Hic igitur qui vitã suã philosophicæ reip. imaginẽ proposuerat,& rebus magis quam verbis philosophatus,genus quidẽ duxit ex Amorio oppido Phrygiæ cognométo Magnæ:sed fortuna fuit seruus. Quare & magnopere mihi videtur Platonis illud in Gorgia pulchre simul & vere dictũ: Plerunque .n. hæc,inquit,contraria inter se sunt, natura & lex. Nã Aesopi acuto natura liberũ reddidit, sed hominũ lex corpus in seruitutẽ tradidit. Verumtamen ne sic quidẽ potuit animi libertatẽ pessumdare. Verũ,etiãsi ad res varias,& in diuersa loca trãsferret corpus,a sua tñ sede traduci nõ potuit. Fuit aũt nõ solum seruus, sed & maxime deformis oĩum suæ ætatis hominũ.nã acuto capite fuit, pressis naribus,depresso collo, pminentibus labris,niger, vnde & nomẽ adeptus est, (idem .n. Aesopus quod Aethiops) ventrosus, valgus,& incuruus:forsan & Homericum Therſitem turpitudine formæ superans. Hoc vero omnium in eo pessimum erat,tardiloquentia,& vox obscura simul, & inarticulata. Quæ omnia etiam videntur seruitutẽ

Aesopo

Αἰσώπῳ παρεσκεύασαν. καὶ δὴ καὶ θαῦμα αὐτῶν, εἴ τινος ἀτόπως ἔχοντι τῷ σώματος ἐξεταζόμενοι τὰς τῶν ἀκουόντων ἀρχὰς διαφυγεῖν. ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον τῷ ἀνδρὶ, τὴν δὲ ψυχὴν ἀγαθοῦ ἐπεφύκει, καὶ πρὸς ὁτιοῦν πᾶσαν ὁτιβολάτατος. ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτὸν, ἅτε πρὸς ἀλλήν οἰκίας ἔργων οἰκείως ἔχοντα, σκάπτειν εἰς ἀγρὸν ἐξαπέστειλεν. ὁ δ' ἀπελθὼν, προθύμως τοῦ ἔργου εἶχετο. ἀφικομένῳ δέποτε καὶ τῷ δεσπότῃ πρὸς τὸν ἀγρὸν, ἐφ' ᾧ τῶν ἔργων ἐπισκοπὴν ἐδόθη, γεωργός τις σύκα τῶν ἀγαθῶν δρεψάμενος δῶρον ἐνεγκεῖν. ὁ δ' ὅπως τοῦ τόπου ἥδεως ἀπαλλάξῃ, Αἰσώπου τοῦ οἰκέτου (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδὶ) φυλάττειν ἐκέλευσεν, ὡς αὐτοῦ μὴ τὸ λεῖπον φανῆναι. συμβαὶν δ' ἔτυχε, καὶ τὸν Αἰσώπου χρῆναι χρείαν εἰσελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφορμῆς ὁ Ἀγαθόπους λαβόμενος βελτίω τοιαύτης τῶν σωφρόνων πρὸς πρωτείνῃ, ἐμφορηθῶμεν, εἰ δοκεῖ, τῶν σύκων, ὦ οὗτος, καὶ ὁ δεσπότης ἡμῶν ταῦτα ζητήσῃ, ἀλλ' ἡμεῖς τὸν Αἰσώπου καταμαρτυρήσομεν ἄμφω, ὡς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσδραμόντος, καὶ τὰ σῦκα λάθρα καταφαγόντος, καὶ ἐπ' ἀληθεῖ δὴ μελίῳ, τῇ πρὸς τὸ οἶκον εἰσόδῳ, πολλὰ τῶν φύλλων ἐποικοδομήσαμεν, καὶ τὸ μηδὲν ἔσω ἄγαν εἰς πρὸς τοὺς δύο, καὶ

σαῦτα

Aesopo parasse. Etenim mirum fuisset, si sic indecenti corpore quũ esset, seruientium retia, ei effugere licuisset. Sed corpore sane tali, animo vero solertissimo, natura fuit, & ad omne commentum aptissimus. Possessor igitur ipsius, tanquam ad nullum domesticum opus, idoneum, ad fodiendum agrum emisit. Ille vero digressus, alacriter operi instabat. Profecto vero aliquando etiã hero ad agros, vt opera specularetur, agricola quidam ficus egregias decerptas dono tulit. Ille vero fructus delectatus pulchritudine, Agathopodi ministro (hoc .n. erat nomen puero) seruare iussit, vt sibi post balneũ apponeret. Quũ vero accidisset, vt Aesopus ob quandã necessitatem ingrederetur domum, occasione capta Agathopus consilium huiusmodi cõseruo cui dã offert: impleamur, si placet, ficubus heus tu: quod si herus noster eas requisierit, nos vero contra Aesopum testificabimur ambo, quasi in domum ingressus sit, ac ficus clam comederit: & super vero fundamẽto, videlicet in domum ingressiõne, multa mendacia inædificabimus: nihilque vnus ad duos fuerit:

τῶν τε μηδ' ἀνδρὶ ἐλέγχων διαφορά ποτε πρὸς γλῶτταν δυσμαχον ἔχων. δόξαντος δὴ τούτου, ἀπελθεῖν τ' ἔργον ἐχώρησαν καὶ τὰ σύνεγγυς ἐδίδοντες, ἔλεγον ἐφ' ἑκάστῳ σοὶ γέλωτα θεῖναι δύσλωβε Αἴσωπε. ὁ τοίνυν δεσπότης ἐπαγελασθεὶς ὑπὸ τῶν λιθῶν, καὶ τὰ σῦκα ζητήσας καὶ εὑρὼν ὡς Αἴσωπος αὐτὰ κατεδηδόκει, τόν τε Αἴσωπον σὺν ὀργῇ καλέσας καὶ καλέσαντα φησί, λέγε μοι, ὦ κατάρατε, ὅτου μου κατεφρόνησας, ὡς εἰς τὸ ταμεῖον εἰσελθεῖν, καὶ τὰ ἑτοιμασθέντα μοι σῦκα διαπτύσασθαι; ὁ δὲ ἀκέων μὲν, καὶ σιωπῶν ἰδίᾳ, λαλεῖν δ' ἔχειν ἐδ' ὁπωσοῦν διὰ τὸ βεβρύγλωσσον. μέλλων δὲ ἄδην τύπτεσθαι, τὰ κατηράσω σφοδρότερον ὀπτικεύων, πεσὼν πρὸς τοὺς τῶν δεσπότου πόδας, ἀνακλέδην μικρὸν ἐδεῖτο δραμεῖν δι', καὶ χλιαρὸν ὕδωρ προσενεγκεῖν, τά τε πέπωκα, καὶ τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καθεὶς, αὖθις τὸ ὑγρὸν μόνον ἀπέβαλεν, ἅπερ δὴ τροφῆς ἁψάμενος ἔτυχεν. ὑποβολιμαῖον οὖν αὐτὸ τοῦτο καὶ τοὺς διώκοντας δρᾶσαι, ὡς ἄν ἄλλον φρόνιμον, τίς ἀ τὰ σῦκα διαφορήσας. ὁ δὲ δεσπότης τὸ νοῆμον αὐτοῦ θαυμάσας, ἅτε ποιεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέταξεν· οἱ δ' ἐβεβλάδοντο πῶς μὲν τῷ ὕδατος, μὴ μέν τοι καθεῖναι χεῖρα τοὺς λαιμοὺς τοὺς δακτύλους, ἀλλ' ὅτι τὰ πλάσματα τῶν γνάθων

αὐτοὺς

erit: pſertim quũ ne fine probationibus quidẽ diducere vnquã os queat. Decreto vero hoc, ad opus acceſſerunt, & ficus deuorantes, dicebant in ſingulis cũ riſu: Væ tibi infelix Æſope. Reuerſus ergo herus a lauacro, quum ficus popoſciſſet, & audiuiſſet Aeſopum eas comediſſe, & Aeſopum cum ira iubet vocari, & vocato ait: Dic mihi, ò execrande, ita me contempſiſti, vt in penu ingredereris, & paratas mihi ficus comederes? Ille audiebat quidẽ, & intelligebat, ſed loqui poterat nullo modo ob linguæ tarditatem. Quũ iam verberandus eſſet, & accuſatores vehementius inſtarent, procumbens ad heri pedes, vt ſuſtineret ſe parumper, orabat: quum autẽ accurriſſet, & tepidam aquam attuliſſet, eam & bibit, & digitis in os demiſſis, rurſum humorẽ ſolum reiecit: nõdum enim cibum attigerat. rogabat igitur, vt idem & actores facerent, quo manifeſtũ fieret, quiſnã ficus diſſipaſſet. Herus aũt ingenium hominis admiratus, ſic facere etiam alios iuſſit: illi aũt deliberauerãt bibere quidẽ aquã, non tamen demittere in guttur digitos, ſed per obliqua maxillarum

eos

αὐτὰς διαφέρειν. οὐκ ἔφθασαν δὲ πόντες, καὶ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ ἐκεῖνο ναυτίαν τοῖς πιοῦσι διαχεῦμα ἐπενεγκόν, αὐτομάτως παρέχε τὴν ὀπώραν ἀναδοθῆναι. τότε τοίνυν περὶ ὀφθαλμῶν πάντος τοῦτε κακουργήματος τῶν οἰκετῶν, καὶ τῆς συκοφαντίας, ὁ μὲν δεσπότης ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυμνωθέντας μαστίζεσθαι, οἱδ' ἐπιγνόντες σαφῶς καὶ τὴν αἰτίαν, ὡς ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανᾶται, αὐτῷ λέληθε τὸ κακὸν ἀρχιτεκτονῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τὸν μὲν δεσπότην εἰς ἄστυ ἀναζεύξαντος, τὸν δ' Αἰσώπου σκάπτοντος, ἡ περιστερὰ χὴν, ἱερῆς τῆς Ἀρτέμιδος, εἴτ' ἄλλοι τινὲς ἀνθρωποι τῆς ὁδὸν πλανηθέντες, καὶ τῷ Αἰσώπῳ πελάσαντες, ἠρώτων τὸν δεσπότην τὸν εἰς ἄστυ φέρουσαν αὐτοῖς ὑποδείξαι. ὁ δ' ὑπὸ σκιὰν δένδρου τοὺς ἄνδρας ἀπαγαγὼν πρότερον, καὶ λιτὸν παραθέμενος δεῖπνον, ἔπειτα καὶ ἡγεμονεύσοντα αὐτοῖς, εἰς ἣν ἐζήτουν ὁδὸν ἐπέλευσαν. οἱ μὲν οὖν τοῦτο μὲν ὑπὲρ τῆς ξενίας, τοῦτο δὲ καὶ τῆς ὁδηγίας διαφερόντως τοῦ ἀνδρὸς ἐξαρτηθέντες, πάς τε χεῖρας εἰς ἔργον ἦγον, καὶ δίχα τοῦ ἐργάτου ἠμείψαντο. Αἴσωπος δ' ὑποστρέψας, καὶ εἰς ὕπνον καταπεσὼν ὑπό τε τοῦ συνεχοῦς πόνου καὶ καύματος, ἔδοξεν ἰδεῖν τὴν σύχλιν ὀπτασίαν αὐτῷ, καὶ λύσιν τῆς γλώττης, καὶ

λόγε

eos circunferre. Vix dum aũt biberant, quum tepida illa aqua, nauſea potis inducta, effecit vt ſponte fructus redderetur. Tunc igitur ante oculos poſito & maleficio miniſtrorum & calumnia, herus iuſſit eos nudos flagro vapulare. Illi vero cognouerunt aperte dictum illud: Qui in alterũ dolos ſtruit, ſibi inſcius malum fabricat. Sequenti vero die, hero in vrbem reuecto, Aeſopo vero fodiente, vt iuſſus fuerat, ſacerdotes Dianæ, ſiue alij quidam homines cum via aberraſſent, & in Æſopum incidiſſent, exhortabantur per Iouem hoſpitalem, hominem, vt quæ in vrbem duceret, viam oſtenderet. Ille quum ſub vmbram arboris viros adduxiſſet prius, & frugalem appoſuiſſet cœnam, inde & dux factus ipſis, in quam quærebant viam induxit. Illi itaque, tum ob hoſpitalitatem, tum ob ductum, mirum in modum viro deuincti, & manus in cœlum extulerunt, & precibus bene de ſe meritum remunerati ſunt. Aeſopus vero reuerſus, & in ſomnum lapſus præ aſſiduo labore & æſtu, viſus eſt videre Fortunã aſtantem ſibi, & ſolutionẽ linguæ, &

λόγω δρόμον, ἢ σοφίαν τῇ τῶν μύθων χαριζομένῳ. ἀλλ' ὑὸς ἀνὴρ ἐπιστὰς φησί, βαβαὶ, πῶς ἡδέως κακοίμησας ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄνειρον ἰδεῖν ἔδοξα. καὶ ἰδοὺ ἀκωλύτως λαλῶ, βοῦς, ὄνος, δίκελλα. νὴ τοὺς θεοὺς σωθῆναι πάνυ μοι τὰ γαδόν φησιν ἔλυσε τοῦτο. ἀλλ' σιβήσας δὲ εἰς τὰς ξένας, ἀπλανᾶμβανομένῳ τὰ χρείττονος ἔτυχον. ἆρ' ἔν τοῦ ποιεῖν ἀγαθῶν ὅτι πλῆρες ἐλπίδων. ὅτω μὲν ἔν Αἴσωπος ὑφηνιοχεῖς τὰ φάγματα, πάλιν ἤρξατο σκάπτειν. τὰ δ' ἐφεστικότος τῷ ἀγρῷ (ζημιᾶς ἓν αὐτῷ τὸ νομα) θεὸς τὰς ἐργαζομένας ἐλθόντος, καὶ τύπτων ἕνα, ἐπειδὴ μικρὸν ἐσφάλη τοῦ ἔργου, τῇ ῥάβδῳ παπάξαντος, Αἴσωπος θαυμάσιον ἀνέκραγεν, ἄνθρωπε, τὸ χαίειν τοῦ μηδὲν ὠφελοῦντα ὅτως αἰκίζῃ, καὶ πᾶσιν εἰκῇ πληγὰς ἐμφορεῖς δι' ἡμέρας; πάντως ἀναγελῶν ταῦτα τῷ κεκτημένῳ. Ζηνᾶς ὁ ταῦτα τὸ Αἰσώπου ἀκούσας, ἐξεπλάγη τε ὑ μίσως, καὶ θεὸς ἑαυτὸν εἶπεν: Αἴσωπος λαλεῖν ἀρξάμενος, ὠφέλειν ἐμὲν ὄφελος ἔχει. φιλάσας τοίνυν αὐτὸς καταμερήσω αὐτῷ ὅπῃ τοῦ δεσπότου, πρὶν αὐτὸς τοῦτ' αὐτὸ δράσῃ, καὶ με ὁ δεσπότης τοῦ ἐπιτροπῆς θανάτου, ταῦτ' εἰπὼν δ' ὁδοῦ τοῦ πόλεως θεὸς τοῦ δεσπότου ἤλαυνε, καὶ δὴ σὺ θρύβῳ θεοστελθών, χαῖρε, φησὶ, δέσποτα, ὁ δ', τί πεθορυβημένος πάρει; φησὶ, καὶ ὁ

Ζηνο-

sermonis cursum,& eã quæ fabularum est sa pientiam largientem.Statim igitur excitatus ait,Papæ,vt suauiter dormiui,sed & pulchrũ somnium videre mihi visus sum: & ecce expedite loquor,bos, asinus, rastrum . per deos intelligo , vnde mihi bonum accesserit hoc : quia enim pius fui in hospites,remunerationẽ meliorem consecutus sum.Ergo benefacere,bona plenũ est spe.Sic igitur Aesopus ea re lætat⁹,rursus cœpit fodere.Sed præfecto agri (Zenas erat ei nomẽ)ad oparios pfecto,& horũ vnũ,quoniã aliqd peccauerat in opere,virga verberãte,Æsopus statim exclamauit,homo,cuius gratia eũ qui nullã iniuriã fecit sic verberas , & omnibus temere plagas ingeris quotidie?omnino renũtiabo hæc hero. Zenas aũt hæc ab Aesopo audiẽs obstupuit nõ mediocriter,& secum ait: ꝙ Aesopus loqui cœperit,nulla mihi vtilitas erit:preueniẽs igitur ipse accusabo eum corã dño , antequam ipse hoc faciat,& me herus procuratione priuet. His dictis vrbẽ versus ad dñm vectus est.Ceterũ turbatus quũ accessisset . Salue , inquit, here.Ille vero,Quid ꝓturbatus ades?inqt. Et

Ζηνας, χρῆμάτα τεραπῶδες ἐν τῷ ἀγορᾷ συνέλεγε. καὶ ὁ δεσπότης, ἤπου τι δένδρον ἥδρα καιρὸν καρπὸν λιβεγκε; ἢ τῶν κτηνῶν τι ἥδρα φύσιν ἐχόντων; καὶ ὃς, οὐχ ὅτως, ἀλλ' Αἴσωπος ἄνανδρος τὸ πρότερον ὤν, νυνὶ λαλεῖν ἤρξατο. καὶ ὁ δεσπότης. ὅτω σοι μηδὲν τῶν ἀγαθῶν γένοιτο, τοῦτο νομίζοντι τέρας εἶναι. ὁ δ', καὶ μάλα, φησίν, ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ ἥμαρτες. σεν, ἐκῶν παρίημι δέσποτα. εἰς δὲ σὲ καὶ θεοὺς ἁμαρτὰ βλασφημεῖ. ὀπὶ τούτοις ὀργῇ λαφθεὶς ὁ δεσπότης τῷ Ζηνᾷ φησιν, ἰδοὺ σοι πρόκειται Αἴσωπος. ἀπόδυ, δώρησαι, ὃ βούλει ἐπ' αὐτῷ ποίησον. Τοῦ δὲ Ζηνᾶ ἐφ' αὐτῷ χαίροντος καὶ Αἴσωπον, καὶ πολὺ κατ' αὐτὸ δεσποτείαν αὐτῷ, ἀναγείλαντος, ἐκεῖνος, ὅ, τι δήποτε βουλομένῳ σοὶ δοῦναι φησιν, ἔρχεται. Κατὰ δὲ δή που τύχην ἀνδρός τινος κτῆνη ζητοῦντος πρίασθαι, καὶ διὰ ταῦτα καὶ ἀγορὰν ποιοῦντος ἐκεῖνον, καὶ τὸν Ζηνᾶν ἐρομένου, ἐκεῖνος, θρέμμα μὲν οὐκ ἔστι μοί φησιν, ἀποδόσθαι, σωμάτιον δὲ ἄρρεν, ὃ σοὶ εἰ θέλεις ὠνήσασθαι πάρεστι. τῷ δὲ ἐμπόρῳ φήσαντος ἀποδεχθῆναι αὐτῷ τὸ σωμάτιον, καὶ τῷ Ζηνᾷ καὶ Αἴσωπον μεταπεμψαμένῳ, ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὸν, καὶ ἀναγελάσας, πόθεν σοί, φησὶ πρὸς τὸν Ζηνᾶν, κύδε ἡ κύφα; πότερον στέλεχός ὅτι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; ἐγὼ μὲν οὖν φανεὶς

Zenas: Res quædã monſtroſa in agro cõtigit. & herus, Nunquid arbor præter tẽpus fructũ tulit? aut iumentum aliquod præter naturã genuit? & ille: Non ita, ſed Aeſopus qui antea erat mutus, nũc loqui cœpit. & herus. Sic tibi nihil boni accidat, ſi hoc exiſtimas monſtrũ eſſe. At is: Et ſane, inquit: nã quæ in me cõtumelioſe dixit, ſponte præterea here: in te aũt & deos intolerabiliter conuiciatur. His ira percitus herus, Zenę dicit, Ecce tibi traditus eſt Aeſopus: vende, dona, quod vis de eo fac. Quum Zenas autem in poteſtate ſua accepiſſet Aeſopum, & quod in eum haberet imperium, ei renuntiaſſet: ille, Quodcunque volueris, inquit, effice. Forte vero, quũ vir quidam iumenta quæreret emere, ac propterea per agrum illum iter faceret, Zenãq. rogaret: Ille, iumentum non licet mihi, inquit, vendere: ſed mancipium maſculum, quod ſi vis emere, adeſt. Quũ vero mercator dixiſſet oſtendi ſibi ſeruulum, & Zenas Æſopum accerſiſſet, mercator videns ipſum, & cachinnatus, Vnde tibi inquit ad Zenã, hæc olla? vtrum truncus eſt arboris, an homo? hic niſi vo-

Digitized by Google

γλὺ εἶχεν, ὑδὲν αὖ ἔδῳ μὴ ὑχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλῃ· ἵνα τί μοι τὴν πορείαν διάκοψας τυγχάνει τῶ καθάρματος ἕνεκεν; ταῦτ' εἰπὼν, ἀπῄει τὴν ἑαυτῦ ὁδόν. ὁ δ' Αἴσωπος μεταδιώξας αὐτὸν, μένον, φησὶν· ὁ δὲ μεταστραφείς, ἄπιθι, φησὶν, ἀπ' ἐμῦ ῥυπαρώτατε χύων. ϗ Αἴσωπος, εἰπέ μοι, πόθεν ἔνεκεν δεῦρο ἐλήλυθας; ϗ ὁ ἔμπορος, κάθαρμα, ἵνα τι χρῆσὸν ὠρίωμαι, σὲ δὲ ἀχρήστε ϗ σαυτῷ ὄντος, ὐ χρήζω. ϗ ὁ Αἴσωπος, ἄγνισόν με, ϗ εἴ πε ὀρθὴ πίστις, πολλά σε ὠφελῆσαι οἵας τ' εἰμί. ϗ ὃς, τί δ' ἂν ὀναίμην, συγήματος ὄντος αὐτοχρήματος; ϗ ὁ Αἴσωπος, ὐ πάρεσί σοι παιδία οἶκοι ἀναπτῦντα ϗ κλαίοντα; τούτοις ὀπίσησόν με παιδαγωγὸν, ϗ πάντως αὐτοῖς ἀντὶ μορμολύττης ἔσομαι. Γελάσας ἔν ὀπὶ τούτῳ ὁ ἔμπορος, φησὶ πρὸς Ζηνᾶ, πόσε τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς ἀγγεῖον; ὁ δὲ, πρεῖων, φησὶν, ὀβολῶν. ὁ δὲ ἔμπορος ἀυτίκα τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς κατεβάλετο, λέγων, ὑδὲν κατεδέμην, ϗ ὑδὲν ἐωριάμην. ὁ δὲ Αἴσωπος ἀπὸ τῶν τοιχαρῶν· ϗ ἀφικομένων αὐτῶν οἴκαδε, παιδάρια δύο ἔπ ὠδὴ μητρὶ τελοῦντα, τὸν Αἴσωπον ἰδόντα ϗ συγχυθέντα αὐλίκαξε. ϗ ὁ Αἴσωπος ἀδὺς πρὸς ἔμπορον φησὶν, ἔχεις μου τὴν ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν. ὁ δὲ γελάσας, εἰσελθὼν φησὶν, ἄπασαι τὰς σωφρόνας σε. τὸν δὲ εἰσελθόντα ϗ ἀπασαμέ-

rem haberet, ferme videretur vter inflatus. Quare mihi iter interrupisti huiusce piaculi gratia? His dictis, abibat suã viã. Aesopus vero insequutus ipsum, Mane, inquit. Ille aũt conuersus, Abi, inquit, a me sordidissime canis. Et Aesopus, Dic mihi, cuius rei causa huc venisti? Et mercaror: Sceleste, vt aliquid boni emerem: tui ꝙ inutilis & marcidus sis, non egeo. At Aesopus: Eme me, & si qua est fides, multũ te iuuare potis sum. Et ille, Qua in re a te iuuari possem, quũ sis odium penitus? Et Aesopus, Nonne adsunt tibi pueruli domi turbulẽti & flentes? his præfice me pædagogum, & oĩno eis pro larua ero. Ridens igitur de hoc mercator, ait Zenæ, Quanti malum hoc vendis vas? Ille vero, Tribus, inquit, obolis. Mercator aũt statim tres obolos soluit, dicẽs, nihil exposui, & nihil emi. Quum igitur iter feciſſent ac peruenissent in suam domum, pueruli duo qui adhuc sub matre erãt, Aesopo viso ꝑturbati exclamauerũt. Et Aesopus statim mercatori dixit. Habes meæ pollicitationis ꝓbationẽ. Ille vero ridẽs, ingressus ait. Saluta cõseruos tuos. Introgressum autẽ ac salutan-

τον ἰδόντες ἐκεῖνοι, τί ποτε ἄρα κακὸν τῷ ἡμῶν δεσπότῃ, φασί, συμβέβηκεν, ὅτι σωμάτιον αἰχμὴν ἔτως ἐφίεται; ἀλλ', ὡς ἔοικεν, αὐτὴ βασανίσει τοῦτον τοῦ οἰκίας ἀνήσατο. μὴ δ' ἐ πολὺ καὶ ὁ ἔμπορος εἰσελθὼν τὰ περὶ ὁδὸν ἀγεπαθῆσαι τοῖς δέλοις ἐπίσκηψε, μέλλειν δὲ ὅπως ἂν εἰς ἀσίαν παραδόσθαι. οἱ μὲν οὖν αὐτίκα τὰ σκεύη διεμερίζοντο. ὁ δ' Αἴσωπος, ἐδεῖτο τοῦ κυφοτάτου τῶν φορτίων αὐτῷ δοθῆναι, ἅτε δὴ νεανίσκῳ, καὶ μήπω πρὸς τὰς τοιαύτας ἀσκησίας γεγυμνασμένῳ. τῶν δὲ, καὶ εἰ μηδὲν ἄρα δέλοιτο, συγγνώμην παρεχόντων, ἐκεῖνος ἐ δῆν ἔλεγε, πάντων κοπιώντων, αὐτὸν μόνον ἀσυντελῆ τὴν χαίρειν. τῶν δὲ ὅπερ αὖ ἆρα βέλοιτο ὀπίσω πόντων, δεῦρο κἀκεῖσε περιβλεψάμενος, καὶ σκεύη ἀθροίσας διάφορα, σάκκους καὶ ῥάκια καὶ γυρτάθους, ἵνα γύρτασον ἄρτων πλήρωμένον, ὃν δὴ βασάζειν ἔμελλον, αὐτῷ ὀπίσω δεῖναι κελεύει. οἱ δὲ γελάσαντες, καὶ μηδὲν δεῖ μωρότερον τοῦ χυδαίου τούτου καθάρματος φάμενοι, ὃς μικρῷ μὲν ἐμπροσθεν τὸ κυφότατον ἐδεῖτο ἆρα τῶν φορτίων, νῦν δὲ τὸ πάντων βαρύτατον ἕλετο, χεῖμα μέντοι τινὶ ὀπιθυμίαν αὐτὸν πληρῶσαι, ὑπολαβόντες γύργασον, ὀπιπθέασι τῷ Αἰσώπῳ. ὁ δὲ χαίρων τὸν ὤμων τὸ φορτίον ἀπήχθησα-

μένος

tem videntes illi, Quodnam malum noſtro hero, inquiunt, contigit, vt ſeruulum deformem adeo emerit? ſed, vt videtur, pro faſcino domus hunc emit. Non multo vero poſt & mercator ingreſſus, apparare res ad iter ſeruos iuſſit, quòd poſtridie in Aſiam profecturus eſſet. Illi igitur ſtatim vaſa diſtribuebant: at Aeſopus rogabat, vt leuiſſimũ onus ſibi concederetur, tanquam nouitio, & nondum ad hæc miniſteria exercitato. His autem, etſi nihil tollere velit, veniam dantibus, ille non oportere dixit, omnibus laborantibus, ſe ſolum inutilem eſſe. Iis quod attollere vellet permittentibus, huc & illuc quum circunſpexiſſet, & vaſa congregaſſet diuerſa, ſaccos, & ſtramenta, & caniſtros, vnum caniſtrum panis plenum, quem duo baiulaturi erant, ſibi imponi iubet. Illi autem ridentes, & nihil eſſe ſtultius vili hoc piaculo, dicentes, qui paulo ante leuiſſimum rogabat vt tolleret onus, nunc omnium grauiſſimũ delegerit: oportere tamẽ cupiditatẽ eius explere, ſublatũ caniſtrũ, impoſuerũt Aeſopo. Ille vero huiuſmodi onere grauatis

huc

μένος δεῦρο καὶ ἐκεῖσε διηκλονεῖτο. ὁ δὲ ἰδὼν ὁ ἔμπορος, ἀπεθαύμασεν, καὶ φησίν. Αἴσωπος εἰς τὸ πονεῖν τοσοῦτος ὢν, ἤδη τινὶ ἑαυτῷ πρὸ ὀξέος, τί οὐχὶ φόρτον ἡμέτερα ἐπεὶ ὥρας ἔσης ἀείσου κατέλυσαν, Αἴσωπος κελευσθεὶς ἀρτεδόθησαν, ἡμιδεᾶ τ γύρναθον, πολλῶν φαγόντων, ἐποίησεν. ὅθεν καὶ μᾶλλον τὸ ἄειστον κυφοτέρα τῇ φορτίῳ γεγονότος, τοσοῦτος οὐδὲν. καὶ δὴ καὶ ἑσπέρας ἐκ κατήχθησαν πάλιν ἀρτεδοτήσας, τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ κενὸν παντάπασιν ὅτι τῶν ὤμων αὐέχων τ γύρναθον, ὡρῶτος ἀπαύτων ἦει, ὡς καὶ τοῖς συνοδίαις τοσοῦτος πρέχοντα τῶν ὁρῶσιν ἀμφίβολα γίνεσθαι, πότερον ὁ σωτὴρ ὄζιν Αἴσωπος, ἢ ἕτερος. καὶ κατὰ μαθῆσιν ἐκεῖνον εἶ), θαυμάζειν, ὅπως τὸ μεμελαγωμένον ἀνθρώπου νοῦν ἡχέτερα πάντων ἔπραξε; τὰς ῥᾳδίως διαπαγωμένας ἄρτους ἀφάμενον, ἐκείνων τὰ ῥώματα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σκιῶν ὅπως ἐρτισαμένων: ἃ μὴ φύσιν ἔλαχεν ἑτοῖσι διαπανᾶσθαι. ὁ μὲν ἓν ἔμπορος, ὅπῃ τῇ Ἐφέσῳ ἡμόμενος, τὰ μὲν ἄλλα τ ἀνδραπόδων σὺν κέρδει ἀπέδοτο, ὠνεῖτο δ' αὐτῷ τρία, Γραμματικὸς, Ψάλτης, καὶ ὁ Αἴσωπος. τ δέ τις αὐτῷ συνήθων συμβουλεύσας εἰς Σάμον ἀπᾶραι, ὡς ἐκεῖ δὴ σὺν μείζονι κέρδει ἀπέμπολήσοντι τὰ σώματα, πείθει. καὶ ὁ ἔμπορος ὅπως τ

Σάμιε

huc & illuc agitabatur. Hũc vidẽs mercator, admiratus eſt, & ait, Aeſopus quũ ad laborandũ prõptus ſit, iam ſuũ pretium pſoluit. iumenti .n. onus ſuſtulit. Quũ vero hora prãdij diuertiſſent, Aeſopus iuſſus panes diſpenſare, ſemiuacuũ caniſtrũ multis comedẽtibus fecit: ergo etiã poſt prandiũ leuiore onere facto, alacrior incedebat. Verũ veſperi quoque illic quo diuerterant, pane diſtributo, poſtero die vacuo oĩno humeris ſublato caniſtro, primus oĩum ibat, vt & conſeruis præcurrentẽ hũc vidẽtibus dubiũ eſſet, vtrũ putridus eſſet Aeſopus, an alius quiſpiã. Et quũ cognouiſſent illũ eſſe, admirabãtur, q̃ denigratus homuncio ſolertius oĩbus egiſſet: quippe qui facile abſumerẽtur panes ſuſtuliſſet, quũ illi ſtramẽta, & reliq̃ ſuppellectilẽ baiularent, quę nõ eſt ſortita naturã, vt ſic abſumeretur. Mercator itaq; quũ eſſet Epheſi, alia q̃dẽ mãcipia cũ lucro vẽdidit: remãſerũt aũt ei tria, Grãmatic⁹, Cãtor, & Aeſopus. Quũ vero quidã ex familiaribus ei ſuaſiſſet in Samũ vt nauigaret, tãq̃ ibi cum maiore lucro diuenditurꝰ ſeruulos, perſuadet. Et mercator quum peruenisſet in

Samum,

Σάμε, ὁ μὲν χαμαιπετὴς σὺν τῷ ψάλτῃ χαμαὶ τὰς κολὰς ἀμφιέσας, ἵστησιν ἄμφω ὀπὶ τὸ πρατηρίε. ὁ δ' Αἴσωπος, ἐπεὶ μηδαμόθεν εἶχε κοσμῆσαι (ὅλως γὰρ ἦν ἀμάρτημα) ἐάθητα σάκκου τέτῳ περιβαλὼν, μέσον ἀμφοῖν ἵστησιν, ὡς καὶ τὰς ὁρῶντας ἐξίστασθαι λέγοντας. πόθεν τοῦτο τὸ βδέλυγμα, τὸ καὶ τὰς ἄλλας ἀφανίζον; Αἴσωπος δὲ καίπερ ὑπὸ πολλῶν σκωπτόμενος, ἴσατο μέν τοι τὰ μὲν πρὸς αὐτὸς ἀτενίζων. Ξάνθος δὲ ὁ φιλόσοφος εἷς τῶν ἐποικούντων ὢν πλησιάσατο τῷ Σάμῳ, προειλθὼν ὀπὶ τὸν ἀγρὸν, καὶ θεασάμενος τοὺς μὲν δύο παῖδας σὺν ὠφελείᾳ παιζομένους, μέσον δὲ τούτων ὁ Αἴσωπον, ἠγάσατο τὸν τῆ ἐμπόρῳ ὄντινα, ὅπως ὁ αἰχρὸν ἐν τῷ μεταξὺ τέτακται, ὡς τῇ ὠφελίσει ἡ δυσειδὴς καλλίκες ἑαυτῶν τὰς νεανίας φανῆναι. ἐγγυτέρω δ' ὀπισας, ἐπύθετο τὸν ψάλτην, πόθεν αὖ εἴη; ἢ ὅς. Καπαδόκης, ἢ ὁ Ξάνθος· ἐπ' ἔν οἶδας πιεῖν, ὁ δὲ, πάντα. καὶ ὀπὶ τούτοις Αἴσωπος ἐξεγέλασε. τῶν δὲ σχολαστικῶν εἷς τῷ Ξάνθῳ συνῆσαν, ὡς εἶδον αὐτὸν γελάσαντα καὶ ὠφθαλμηνάντα τὰς ὀδόντας, ἐξαίφνης καὶ πτέρυγας ὁρᾶν δοξάντων, καὶ τὰ μὲν, ἃ τε κύλλε ὄζιν ὀδόντας ἔχουσα, λέγοντος, τὰ δὲ, τί ποτε ἄρα ἰδὼν ἐγέλασε; ὁ δ' ὡς οὐκ ἐγέλασεν,

Samum, grammaticum quidem & cantorē, vtrunque noua veſte indutum, ſtatuit in foro: ſed Aeſopum, quoniā nō erat vnde poſſet ornare, (totus .n. erat mendoſus) veſte e ſacco ei circumpoſitā, medium inter vtrunque cōſtituit, vt & videntes ſtuperēt dicentes: Vnde hæc abominatio, quæ & alios obſcurat? Aeſopus autem quamuis a multis morderetur, ſtabat tamen audacter in ipſos intuens. Xanthus vero philoſophus habitans tum Sami, profectus in forum, & videns duos quidem pueros cū ornatu aſtantes, medium vero horū Aeſopum, admiratus eſt mercatoris commentū, quòd turpem in medio collocaſſet, vt appoſitione deformis, pulchriores ſeipſis adoleſcentuli apparerent. Propius aūt aſtans, percontatus eſt cantorem, cuias eſſet, & is, Cappadox, tū Xāthus: quid igitur ſcis facere? hic, Omnia. atque hic Aeſopus riſit. Sed diſcipuli qui cum Xantho vna erant, vt viderunt eum riſiſſe & oſtendiſſe dentes, ſtatim ſe aliquod monſtrum videre arbitrantibus: & vno, certe hernia eſt, dentes habens, dicente: alio vero, quidnam videns riſit? alio, non riſiſſe:

λασεν, ἀλλ' ἐρρίγωσε, πάντων δὲ βυλομένων γνῶναι, τίς ποτε λίθ ὁ γέλως, εἷς τις αὐτῶν προσελθὼν τῷ Αἰσώπῳ φησὶν, ὅτι χάειν ἐγέλασας; καὶ ὅς, ἀποχώρει θαλάττιον πρόβατον. τῶ δὲ ἀμηχανήσαντος τοῖς ὄλοις ὅπῃ τῷ λόγῳ, καὶ τῶ ἀθέως αἰσχρήσαντος, ὁ Ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ φησὶ, πόσου τιμήματος ὁ ψέλτης; τ' δὲ χιλίων ὀβολῶν ἀποκριναμένου, πρὸς τὸν ἕτερον ἦλθεν, ὑπερβάλλον αἰτήσας τὸ τίμημα: καὶ μέντοι καὶ τὸν ἐρομένου τῶ φιλοσόφω, πόθεν αὖ εἴη, καὶ ἀκούσαντος ὅτι Λυδὸς, καὶ ἐπανερομένου, τί ἂν οἶδας ποιεῖν, καὶ εἰπόντος, φαμένου, πάντα, πάλιν ἐγέλασεν Αἴσωπος. τῶν σχολαστικῶν δέ τινος ἀπορημένου π' δή ποτε ὁδὸν πρὸς πάντας γελᾶ, ἕτερος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, εἰ βούλει καὶ σὺ θαλάττιος τράγος ἀκοῦσαι, ἐρώτησον. ὁ δὲ Ξάνθος καὶ αὖθις ἤρετο τ' ἔμπορον, πόσου τιμήματος ὁ χαμαιπακός, καὶ κείνου, χιλίων ὀβολῶν, ἀποκειναμένου, δυσφόρως ὁ φιλόσοφος ἤνεγκε τὴν ὑπερβολὴν τ' τιμήματος, καὶ γραφεὶς ἀπῆλθεν. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐρομένων, εἰ μὴ ἤρεσεν αὐτῷ τὰ σωμάτια, ναὶ φησιν, ἀλλὰ δόγμα κεῖται, μὴ ἀνδράποδον ὠνεῖσθαι, τῶν πολυτίμων, ἑνὸς δὲ τέτων φαμένου, ἀλλ' εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, τ' γοῦν αἰσχρὸν τ' τοῦ νόμου ἐμποδὼν ἴσεται μὴ ὠνήσα-

σθαι.

ſiſſe: ſed riguiſſe: omnibus autem volentibus cognoſcere cur riſiſſet, vnus ipſorum accedens ad Aeſopum ait: Quare riſiſti? Et is, Abſcede marina ouis. Illo vero confuſo funditus eo ſermone, repenteq. ſecedente, Xanthus dixit mercatori: Quanti indicas cantorem? illo autem, mille obolis reſpondente, ad alterum iuit, immenſo audito pretio. Et verò hunc rogitante philoſopho, cuias eſſet, & audito Lydum eſſe: rurſusq. rogante, quid ergo ſcis facere? & illo dicente, Omnia, iterum riſit Aeſopus. E ſcholaſticis autem quodam dubitante, quidnã hic ad omnes ridet? alius ei dixit, Si vis & tu marinus hircus vocari, roga. Xanthus autem rurſus rogauit mercatorem, quanti eſt grammaticus? & illo, tribus millibus obolorum, reſpondente, ægre philoſophus tulit immenſum pretiũ, conuerſusq. diſcedebat. Scholaſticis autem rogantibus an nõ placuerint ei ſeruuli; næ inquit, ſed decretum eſt nõ emere mancipiũ pretioſum. Vno aũt ipſorũ dicente, At ſi hæc ita ſe habent, igitur turpem hunc nulla lex impediméto eſt quominus e-

matur?

σαθῆ· τὴν αὐτὴν δὲ καὶ θεᾶ λειτουργίαν εἰσοίσει, καὶ ἡμεῖς τὸ τίμημα τοῦτο καταθησόμεθα. ὁ Ξάνθος ἔφη, ἀλλὰ γελοῖον ἂν εἴη, ὑμᾶς ἐκτίσαι τὸ τίμημα, ἐμὲ δὲ τὸ βούλομαι ὠνήσασθαι, ἄλλως τε, καὶ τὸ γυμνάσιόν μου καθάπερ ὂν οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ὑπ' αἰσχροῦ σωματίου ὑπηρετεῖσθαι. τῶν δὲ σχολαστικῶν αὖθις εἰπόντων, ἀλλ' ἐγγὺς ἡ γνώμη, τὸ, μὴ πείθεσθαι γυναικί. ὁ φιλόσοφος εἶπε, λάβωμεν βέλτιον πεῖραν, εἰ οἶδέ τι, μή ποτε καὶ τὸ τίμημα μάτην ἀπόληται. ἀπελθὼν γοῦν πρὸς Αἰσώπου, χαῖρε, φησί, κύριε μου· καὶ ὅς, μὴ δὲ ἐλεύθερός μοι; καὶ ὁ Ξάνθος, ἀσπάζομαί σε, κἀκεῖνος, κἀγώσε. καὶ ὁ Ξάνθος ἅμα τοῖς ἄλλοις ὅτι τῷ φιλοσόφῳ καὶ ἑτοίμῳ τῶν ἐπιτηδείων ἐκπλαγεὶς ἤρετο, ποταπὸς εἴη, ὁ δὲ μέλας, φησί· καὶ ὁ Ξάνθος οὐ τοῦτο ἔφην, ἀλλὰ πόθεν γεγένηται. καὶ ὅς· ἐκ τῆς μητρός μου. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ' ἐν ποίῳ τόπῳ γεγένηται. κἀκεῖνος, οὐκ αὐτή γε μοι ἡ μήτηρ μου, πότερον ἐν αὐλῇ ἢ καπήλῳ. καὶ ὁ φιλόσοφος, τί δὲ πράττειν ὤφελες; κἀκεῖνος, οὐδέν. καὶ ὁ Ξάνθος τίνα τρόπον; ὃς, ἐπειδήπερ οὗτοι πάντα ὤφελον ἐπιτελεῖν, ἐμοὶ δὲ κατέλιπον οὐδὲ ἕν. καὶ ὅτι τούτοις οἱ σχολαστικοὶ σοφοὶ ἀγάμενοι, τὴν τῆς θείας προνοίας, ἔφασαν, πάνυ καλῶς ἀπεκείναντο.

matur: idem enim & hic miniſterium afferet, & nos pretium huius exponemus. Xanthus ait. At ridiculum eſſet, vos ſoluiſſe pretium, me autem ſeruum emiſſe. alioqui & vxorcula mea mundiriæ ſtudioſa, non ferret à deformi ſeruulo ſeruiri ſibi. Verũ ſcholaſticis rurſus dicentibus. At prope eſt ſententia, ne pareatur feminæ, Philoſophus dixit: Faciamus prius periculum, an ſciat aliquid, ne & pretium incaſſum pereat. Adiés igitur Aeſopum, Gaude, inquit. Et ille: num dolebam? Et Xanthus, Saluto te. Et ille, Et ego te. Et Xãthus vnà cum alijs inexpectato, & prompto reſponſo ſtupefactus, rogauit, cuias es? ille, niger. Et Xanthus: Non hoc aio: ſed vnde natus ſis. Et is: Ex ventre matris meæ. Et Xãthus, Non hoc dico, ſed in quo loco natus ſis. Et ille, non renuntiauit mihi mater mea, vtrũ in ſublimi loco, an in humili. Et Philoſophus. Quid verò facere noſti? Et ille, nihil. Et Xanthus, quomodo? Et is, Quoniam hi omnia ſe noſſe profeſſi ſunt, mihi reliquerunt nihil. Atque hæc ſcholaſtici vehementer admirati, Per diuinam prouidentiam, dixerunt, valde

κείνατο. οὐδὲ γὰρ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς οὐ πάντα εἰδήσει. διὰ γὰρ πάντα σπλαδὴ καὶ ἐγέλα. αὖθις ἦν ὁ Ξάνθος φησὶ, βέλει πρίωμαί σε. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἐμὲ πρὸς τοῦτο συμβέλε δέῃ; ὁπότερόν σοι δοκεῖ βέλτιον, ἢ πρίασθαι, ἢ μή, ποίει. οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν πρὸς ἐμὲ ποιεῖ. τοῦτο γὰρ τῇ σῇ κεῖται γνώμῃ. κἂν μὲν βέλῃ, βαλαντίου δύσχρων ἀποίξας, ἀργύριον ἀρίθμει. εἰ δὲ μὴ, μὴ σκώπτε. πάλιν ἦν οἱ σχολαστικοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, νικᾷ τὸν δεῖνα κατηγορικὸς ὁ καθηγητής. τῶ δὲ Ξάνθῳ φήσαντος, ἐὰν πρίωμαί σε, δραπετεύσας βελήσῃ; γελάσας ὁ Αἴσωπος, ἔφη. τοῦτο εἰ βελήσομαι πρᾶξαι, οὐ πάντως χρήσομαί σοι συμβέλῳ, ὡς δὴ καὶ σὺ μικρῷ πρόσθεν ἐμοί. καὶ ὁ Ξάνθος καλῶς μὲν λέγεις, ἀλλ' αἰσχρὸς εἶ. κἀκεῖνος, εἰς τὴν ἀφορᾶν δεῖ φιλόσοφε, καὶ μὴ εἰς τὸν ὄψιν. ὕστερον δὲ ἐμπόρῳ πρόσελθών ὁ Ξάνθος, φησὶ, πόσου τοῦτον πωλεῖς; καὶ ὃς, χαρτομήσαί με πάρεστιν ἐμπειρίαν, ὅτι τοὺς ἀξίους σου παῖδας ἀφεὶς, τὸν αἰσχρὸν τοῦτον εἵλω. δάτερον τῶν λοιπῶν ὤνησαι. τοῦτον δὲ πρόσθεν λαβέ. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ δίκαια, ἀλλὰ τοῦτον. καὶ ὁ ἔμπορος, ἑξήκοντα ὀβολῶν ὤνησαι. καὶ οἱ μὲν σχολαστικοὶ τὸ δεῖγμα συνιέντες κατέθεντο, ὁ δὲ Ξάνθος ἐκπέσατο. οἱ τοίνυν τελῶ-

ναι

bene reſpondit. Nullus enim eſt homo, qui omnia norit: & propterea ſcilicet, ridebat, Rurſus igitur Xanthus inquit, Vis emam te? Et Aeſopus, Me hac in re conſultore eges? vtrũ tibi videtur melius, ſiue emere, ſiue non, fac. Nullus.n. quicquã per vim facit: hoc in tua poſitum eſt voluntate. ℔ ſi volueris, crumenæ ianuam aperiens, argentum numera: ſin verò minimè, ne cauillare. Rurſus igitur ſcholaſtici inter ſe dixerunt: Per Deos ſuperauit præceptorem. Xanthus verò cum dixiſſet, Si emero te, fugere voles? ridens Aeſopus ait: Hoc ſi voluero facere, nullo modo vtar te conſultore, vt & tu paulo ante me. & Xanthus, Bene dicis, at es deformis: & ille, Mentẽ inſpicere oportet ò philoſophe, non faciem. Tunc mercatorem adiens Xanthus, ait. Quanti hunc vendis? & ille, vt vituperes, ades, meas merces, quoniam te dignis pueris dimiſſis, deformem hunc elegiſti. alterũ horum eme, hunc autem auctarium accipe. & Xãthus, Non profecto, ſed hunc. & mercator, Sexaginta obolis eme. Et ſcholaſtici confeſtim collatos expoſuerunt, Xanthus autem

ναι τὴν πρᾶσιν μεμαθηκότες, παρῆσαν ἀνακείγοντες, τίς μὲν ὁ ἀπεμπολήσας, τίς δ' ὁ πριάμενος. αἰχμωμένων δ' ἀμφοτέρων ἑαυτοὺς ἀνιᾶν, διὰ τὸ πενιχρὸν τῆς τιμήματος, ὁ Αἴσωπος σὰς εἰς τὸ μέσον, ἀνέκραξεν. ὁ μὲν πρᾶσθείς, ἐγώ: ὁ πριάμενος δὲ, οὗτοσί. καὶ ὁ πωλήσας ἐμεινοσί. εἰ δ' αὖ τοὶ σωφρῶσιν, ἐγὼ ἄρα ἐλεύθερός εἰμι. οἱ δὲ τελῶναι διαχυθέντες, ἐχαρίσαντό τε τῷ Ξάνθῳ τὸ τέλος, καὶ ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν δὴν Αἴσωπος ἠκολούθει πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπόντι τῷ Ξάνθῳ. μεσημβρινὴ δ' καύματος ὄντος, ὁ Ξάνθος ἐν τῷ περιπατεῖν τ' χιτῶνα ἀνασυράμενος, ἔρει. ὅπερ ἰδὼν Αἴσωπος, καὶ τ' ἱματίων ἐμεῖνα δραξάμενος, ὄπιθεν πρὸς ἑωυτὸν ἕλκυσε, καί φησι, τὴν ταχίστην με πώλησον, ἐπεὶ δραπετεύσω. καὶ ὁ Ξάνθος, αὐδ' ὅτευ; ὅπ, φησὶν, ἵνα μὴ δουλεύω τοιούτῳ ὑπηρετεῖν δεσπότῃ. εἰ γὰρ σὺ δεσπότης ὢν, καὶ μηδένα φοβούμενος, ὅμως ἄνεσιν ἐπαρέχεις τῇ φύσει, πολλὰ βαδίζων ἐρεῖς, εἰ τύχοι τ' ἄλλον ἐμὲ πρός τινα σαλῆναι διακονίαν, κἂν τῷ μεταξὺ τ' πορείας τοιόνδε τι ἀπειλήσωσι τὴν φύσιν, ἀνάγκη πᾶσα πτήμενόν με ὑποπατεῖν. καὶ ὁ Ξάνθος, τί τό σε δορυβεῖ; πρία κακὰ βαλόμενος διαδρᾶναι ἐρῶ. καὶ ὃς, ποῖα; κἀκεῖνος, ἐρῶπί μοι τὴν μὲν κε-

φαλὴν

poſſedit. Itaque publicani venditione cognita, aderant indagantes, quis vendidiſſet, quis emiſſet. At cum puderet vtrunque ſe pronuntiare, propter vilitatem pretij, Aeſopus ſtans in medio, exclamauit: Qui venditus eſt, ego ſum: qui emit, hic: qui vendidit, ille: ſi vero ipſi tacuerint, ego igitur liber ſum. Publicani verò diffuſi riſu, donato Xantho vectigali, abierunt. Aeſopus igitur ſequebatur domum euntem Xanthum. Quum meridianus autem æſtus eſſet, Xanthus inter deambulandum pallium attollens, mingebat. quod videns Aeſopum, veſtibus illius prehenſis, retro ad ſeipſum traxit, atque ait. Quam celerrimè me vende, quoniam fugiã. & Xanthus, quamobrem? Quoniam, inquit, nõ poſſem talĩ ſeruire hero. Si enim tu herus quũ ſis, & neminem timeas, tamen relaxationem non præbes naturæ, ſed eundo mingis: ſi cõtigerit ſeruũ me ad aliquod mitti miniſterium, & inter eundum tale quid exigat natura, neceſſe omnino fuerit volando cacare. Et Xanthus: Hoc te turbat? tria mala volens euitare, eundo mingo. At ille, quæ? & hic, ſtan-

φαλλὼ κατέκαυσεν αὐτὸν ἥλιος, τὰς δὲ πόδας τὸ τῆς γῆς ἔδαφος ὂν ἐκπεπυρωμένον, ἡ δὲ τὰ ἄρα σφριμύττης τὴν ὄλοφρησιν αὐτὴν ἐλυμαίνατο. καὶ ὁ Αἴσωπος, βάδιζε, πέπεικάς με: ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ οἰκίᾳ ἐπέστησαν, ὁ Ξάνθος ἀπαγγείλας τῷ Αἰσώπῳ μένειν πρὸ τοῦ πυλῶνος, ἐπῳδὴν καθάειον ὑπ' αὐτοῦ τὸ γύναιον ᾄδει, καὶ οὐκ ἐᾶν ἔξω πίνης τοιοῦτον αἶσχος αὐτὴν φανῆναι, πεῖν πινα καὶ πρὸς αὐτὸν ἀστείσηται. αὐτὸς δ' εἰσελθὼν λέγει, κυρία, οὐκέτι με τὰ τοῦ δεῦρο ὀνήσιμα τῆς πρεσβείας, ἧς πρὸς τῶν πρεσβευτῶν τῶν σῶν ἀπολαύω. ἤδη γὰρ καὶ γὼ παιδάσοι ἐπειάμην, ἐν ᾧ καὶ ὄψει καλλος οἷον οὔπω πεδάσας, ὃς καὶ ἤδη πρὸ τοῦ πυλῶνος ἕστηκε. καὶ κεῖνος μὲν ταῦτα. αἱ δέ γε πρεσβευτίδες ἀληθῆ νομίσασαι τὰ λεχθέντα, πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀξυνῶς ὑμφισβήτουν πρὸς τοῦ, τίνι τούτων νυμφίος ὁ νεώνητος ἔσται. τῆς δὲ Ξάνθου γυναικὸς εἴσω κληθεῖσα ἡ νεώνητον κελευούσης, μία τῶν ἄλλων μᾶλλον ὀργῶσα, καὶ ὡς ἀρραβῶνα τοῦ κλῆσιν, ἀποπάσασα, τὸ νεώνητον ἐνδραμοῦσα ἐκάλει. κἀκεῖνα φαμένης, ἰδοὺ ἐγὼ πάρειμι, ἐκπλαγεῖσα. σύ, φησιν, ἦς; καὶ ὃς, ναί. κἀκείνη, ἀβάσκαντα, μὴ εἰσέλθῃς εἴσω, καὶ πάντες φύγωσι. καὶ μέν τοι, καὶ ἄλλης ἐξελθούσης καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, πατα-

χθὴ-

Digitized by Google

ti mihi caput perusisset sol, pedes verò terræ solum torridum, lotij autem acrimonia olfactum offendisset. Et Æsopus, vade persuasisti mihi. Postquam autem domi fuernnt, Xanthus iubens Æsopum manere ante vestibulũ, quoniam elegantiusculam esse sibi mulierculam sciebat, neque oportere illico talem turpitudinem ei ostendi, antequã aliquis ipsi vrbana diceret: ipse autem ingressus dicit, Domina, non amplius posthac obijcies ministeriũ, quod mihi tuæ pepissequæ præstent. Iã enim & ego puerũ tibi emi, in quo & videbis pulchritudinem, qualẽ numquã vidisti, qui & iam ante vestibulum stat. Et ille quidem hæc. Pedissequæ autẽ vera existimantes quæ dicta fuerant, inter se nõ mediocriter contendebãt, cuinam ipsarũ sponsus nuper emptus futurus sit. Xanthi verò vxore intrò vocari nouitium iubẽte mancipium, vna ex alijs magis acceleransi, & vt arrabonem vocationem arripiens, nouitium seruum egressa accersebat, & illo dicente: Ecce ego adsũ, stupefacta: tu, inquit, es? Et hic, næ. At illa, Sine inuidia, ne ingrediaris intro, aliequi omnes fugiant. Et tamen &

σε φαμένης τὸ πρόσωπον, καὶ δεῦρο εἰσελθε, ἀλλὰ μὴ προσεγγίσῃς μοι. εἰσελθὼν ἔση αὐτικρὺ τῆς δεσποίνης. ἡ δὲ τοῦτον θεασαμένη, τὰς ὄψεις ἀπέστρεψε πρὸς τὸν ἄνδρα, φαμένη, πόθεν μοι τοῦτο τὸ τέρας εἰσεγκας; ἔκβαλε αὐτὸν τοῦ προσώπου μου. καὶ ἐκεῖνος. ἄλις σοι κυρία, μὴ ταράσσου πρός με τὸν νεώτερον. ἡ δὲ, δῆλος εἶ ξάνθε μισήσας με, ἐπὶ ξένα ἀγαγέσθαι βουλόμενος. καὶ ἴσως αἰδούμενος φράσαι μοι, ὡς τὴν οἰκίας ἀναχωρήσω, τὸν κυνοκέφαλόν μοι τοῦτον κεκόμικας: ὡς ἂν τῷ αὐτῷ δυσαναχετοῦσα λαμπρύνωμαι, φύγω δὸς ἓν μοι τὴν προῖκά μου, καὶ πορεύσομαι. πρὸς ταῦτα τὸ ξάνθου μεμψαμένης τὸν Αἴσωπον, ὡς καὶ μὴν ὀδὸν ἀσεβά τινα φθεγξαμένης περὶ τὸν τῆς βασίζειν ἐρήσεως, γυνὴ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα μηδὲν λέγοντος, Αἴσωπος ἔφη, βάλε αὐτῷ εἰς τὸν βάραθρον καὶ ὁ ξάνθος, παῦε κάθαρμα, ἢ οὐκ οἶδ' ὅπ τοῦτῳ σὲ ἐμαυτὸν στέργω; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἐρᾷς τῆς γυναικός. κἀκεῖνος, πάνυ μὲν οὖν δραπέτης. καὶ πρὸς τοῦτο Αἴσωπος κρούσας εἰς τὸ μέσον τὸν πόδα μεγάλως ἀνέκραξε ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναικοκρατεῖται. καὶ γραφεὶς πρὸς τῷ αὐτῷ δεσποίναν ἔφη, σὺ, ὦ δέσποινα, ἐβύλου τὸν φιλόσοφον ὠνήσασθαί σοι δοῦλον νέον, εὐσωματοῦντα, ὠφελοῦντα, ὃν ἔδει γυμνὸν σε κἂν τῷ βαλανείῳ θεᾶσθαι, καὶ σοὶ προσ-

στά-

alia egreſſa,atq; vt vidit ipſum,Cædatur tua dicente facies,& huc ingredere, ſed ne mihi appropinques: ingreſſus ſtetit coram domina, quæ eum intuita, oculos auertit ad virum: vnde, inquiens, mihi hoc monſtrum attuliſti? abijce ipſum à facie mea. Et ille, Satis tibi domina,ne meum ſubmorde nouitiũ ſeruum. Hæc aũt, Videris Xanthe perоſus me, aliam inducere velle: & fortaſſe dũ pudet dicere mihi,vt tua domo abſcedam,canicipitẽ mihi hunc apportaſti,vt eius ægrè ferens miniſterium,fugiam. da igitur mihi dotẽ meã, atque ibo. Ad hæc Xantho increpante Aeſopum, tanquam in itinere vrbana quædam locutũ de mictu inter eundum,nunc verò vxori nihil dicentem, Aeſopus ait, Proijce ipſam in barathrum. Et Xanthus,Tace ſcelus,an neſcis me hanc vt meipſum amare? Et Aeſopus, Amas mulierculã? Et ille, Et vehemẽter quidẽ fugitiue. Hic Aeſopus pulſato in medio pede valde exclamauit: Xanthus philoſophus vxorius eſt. Et conuerſus ad ſuam heram, ait. Tu ò domina velles philoſophum emiſſe tibi ſeruum iuuenem,bono habitu

σπεύζειν τὰ εἰς αἰχύνην τ̃ φιλοσόφυ; ἀ'εικόδη, χρησῶν ἐγώ σε φημὶ τὸ σόμα τοιαῦτα λέγον. Πολλαὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλαπίων. Πολλαὶ ὃ ποταμῶν, καὶ πυρὸς θερμὸ πνοαί. Δεινὸν ὃ πενία, δεινὰ δ'ἄλλα μυρία. Πλὴν ὐδὲν ὅτω δεινὸν, ὡς γυνὴ κακή. Σὺ δ'ὦ δέσποινα φιλοσόφυ γυνὴ ὖσα, τοσῶ καλῶν νεανίσκων τοσῶ πρετέων μὴ θέλε, μή πως ὕβριν τῷ ἀνδρί σε τοσῶ τρίψῃς. ἡ ὃ ταῦτα ἀκούσασα, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντιπεῖν δυνηθεῖσα, πόθεν ἄνερ, φησί, τὸ κάλλος τῦτο πεθήρευκας: ἀλλὰ καὶ λάλος ὁ σαπρὸς ὦδὲ φαίνεται, καὶ δ'πρόπελος. δεδιαλεγήσομαι τοίνυν αὐτῷ καὶ ὁ Ξάνθος, Αἴσωπε, δεδίλλακταί σοι ἡ σὴ δέσποινα. καὶ ὁ Αἴσωπος εἰρωνευσάμενος, μέγα πρᾶγμά, φησί, τὸ σοφὴν γυναῖκα. καὶ ὁ Ξάνθος, σιώπα τοίνυν ὦθεν. ὠνήσαμέν σε εἰς δουλείαν καὶ εἰς ἁπλοΐαν. τῇ δ'ὑστεραίᾳ Ξάνθος ἔπεμψε τῷ Αἰσώπῳ κελεύσας, πρός τινα τ̃ κήπων ἐλθὼν ὠνησόμενος λάχανα. τῦ ὃ κηπωρῦ δέσμην λαχάνων δεήσαντος, ἀνέλαβεν Αἴσωπος. τ̃ ὃ Ξάνθυ μέλλοντος ἤδη κηπορῷ καταβάλλειν τὸ κέρμα, ὁ κηπωρὸς, ἔα χαίρειν, φησὶν, ἐνὸς σοφλήματος ἤδη σε δέομαι. καὶ ὁ Ξάνθος, τίνος; καὶ ὅς. τί δήποτε, τὰ μὲν παρ' ἐμῦ φυτευόμενα τῶν λαχάνων, καὶ πρὸ ὀλίγυ μελῶς σκαλεζόμε-

bitu, vigentem, qui te nudam in balneo ſpectaret, & tecum luderet in dedecus philoſophi? O Euripides, aureum ego, aio tuũ os talia dicẽs; Multi impetus fluctuum marinorũ: multi fluminum, & ignis calidi flatus: dura res paupertas, dura & alia infinita: tamen nihil æquè durum, vt mulier mala. Tu verò ò domina, philoſophi vxor quũ ſis, à pulchris adoleſcentulis ſeruiri tibi noli, ne quo pacto contumeliam viro tuo inflixeris. Illa hæc audiens, quũ nihil contradicere poſſet, Vnde vir ait, pulchritudinem hãc venatus es? ſed & loquax, putridus hic videtur & facetus. recõciliabor igitur ei. Tum Xanthus, Aeſope reconciliata eſt tibi tua hera: & Æſopus ironicè loquens, Magna res, inquit, placare mulierẽ; & Xanthus. Tace poſthac, emi enim te ad ſeruiendũ, non ad contradicendũ. Poſtera die Xãthus Æſopo ſequi iuſſo, ad hortũ quemdã iuit empturus olera. Quum verò olitor faſciculũ olerũ meſſuiſſet, accepit Æſopus. Xantho aũt ſoluturo iã hortulano pecuniã, hortulanus, Dimitte d e, inquit, vnũ problema te rogo. & Xanthus, quidnã? tũ ille, Quamobrem, quæ à

me

ζόμενάτ καὶ ἀφελευόμενα, βραδεῖαν ὅμως ποιεῖται τὴν αὔξησιν. οἷς δ' αὐτομάτη ἐκ γῆς ἡ αὐάδοσις καί τοι μηδεμιᾶς ἐπιμελείας ἀξιωμένοις, τούτοις ὀξυτέρα ἡ ἐλάσησις. ὁ μὲν οὖν Ξάνθος, καίτοι φιλόσοφος τ ζητήσεως ὢσης, μηδὲν ἕτερον σεμνοποιησάμενος εἰπεῖν, τῇ θείᾳ προνοίᾳ καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐοικέναι, φησίν. ὁ δ' Αἴσωπος (παρίων γέ) ἐγέλασε. καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ φιλόσοφος, πότερον γελᾷς, ἢ καταγελᾷς; καὶ ὁ Αἴσωπος, καταγελῶ, φησίν, ἀλλ' ὑπὸ σοῦ τ ἡδάξαντός σε. ἀγὲ ὑπὸ θείας προνοίας γίνεται, ταῦτ' ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν τυγχάνει τ λύσεως. προβαλοῦ τοίνυν ἐμὲ, κἀγὼ λύσω τὸ πρόβλημα. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ Ξάνθος ὑπεραφεὶς, λέγει τῷ κηπωρῷ, ἥκουσα πάντων ἀπρεπέστατον, ἃ ταῦ, ἐμὲ τ ἐν τοσούτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα, τὰ νῦν ἐν κήπῳ λύειν σοφίσματα. πῶς δέ μοι ἔτοσι, πολλῶν πέριξ ἐχόντων ἀκολουθίας, τούτῳ προσανατιθέμενος, τ λύσεως τὸ ἄξιον τ ζητουμένου. καὶ ὁ κηπωρὸς, οὐκ ὀρθῶς ἐμέμνησο εἶναι; οἴμοι τ δυσχερείας. ἀλλὰ φράσον ὦ λῷστε, εἰ τ ζητουμένου τινὸς διασύφησιν ἔγνωκας. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἡ γνώμη, φησὶν, ἐπισκαὶ πρὸς δεύτερον γάμον ἔλθῃ, τέκνα ἐκ τ προτέρου ἀνδρὸς ἔχουσα, εἴπερ εὑροι καὶ τ ἀνδρὸς τέκνα ἐκ τ προτέρας γυναι-

me plãtantur olera, q̃uis diligenter & fodiantur, & irrigentur, tardum tamen ſuſcipiũt incrementũ: quibus verò ſpontanea è terra pullulatio, & ſi nulla cura adhibetur, ijs tamẽ celerior germinatio? Xãthus igitur, licet philoſophi quæſtio foret, quũ nihil aliud ſciret dicere, à diuina prouidẽtia, & hoc inter cetera gubernari ait. Aeſopus verò (aderat .n.) riſit. Ad quem philoſophus, rides ne, an derides? Et Aeſopus, Derideo, inquit, ſed non te, verũ qui te docuit. quæ enim à diuina prouidentia fiũt, hæc à ſapientibus viris ſolutionem ſortiũtur. Oppone itaque me, & ego ſoluam problema. Interim itaq; Xanthus conuerſus dicit olitori. Minime omnium decens eſt, ò amice, me qui in tantis auditorijs diſceptauerim, nunc in horto ſoluere ſophiſmata: puero autem huic meo, qui cõſecutiones multorũ callet, ſi propoſueris, ſolutionẽ conſequetis quæſtionis. Et tor, Hic deformis litteras nouit ò infelicitatẽ. ſed narra ò optime ſi quæſiti declarationem noſti. Et Aeſopus: Mulier, inquit, quum ad ſecundas nuptias iuerit, liberis ex priore viro ſuſceptis, ſi virum quoque inuenerit filios ex priore

γυναικὸς πεκνοποιούμενον, ἃ μὲν αὐτὴ τέκνα ἐπηγάγετο, τούτων μίτης ἐστίν. ἃ δ' εὗρεν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτων ἐστὶ μισγάμα. πολλῷ οὖν ἐν ἑκατέροις ἐνδείκνυται τὴν διαφορὰν. τὰ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς φιλοστόργως καὶ ὑπομελῶς τρέφουσα διαγίνεται. τὰ δ' ἐξ ἀλλοτρίων ἀνδρῶν μισεῖ, καὶ ζηλοτυπίᾳ χρωμένη τὴν ἐκείνων προφὴν ὠμοκότησα, τοῖς ἑαυτῆς παισὶ δὲ τέκνοις. τὰ μὲν γὰρ φύσει ὡς οἰκεῖα φιλεῖ, ἀποστέργει δὲ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀλλότρια. ἴσον δὲ καὶ ἡ γῆ πρόπον· τὰ μὲν αὐτομάτως ἐξ αὐτῆς φυομένων μύτης ἐστίν· ἃ δ' αὐτὸς ἐμφυτεύσεις, τούτων γίνεται μητρυιά, ἃ χαίειν καὶ μᾶλλον ὡς χήσια τὰ οἰκεῖα τρέφει καὶ θάλπει. τοῖς δὲ ἀλλά σὺ φυτευομένοις, ἃ τοσαύτῳ, ὡς νόθοις, τὴν προφὴν νέμει. ὅτι τούτοις ἁδεὶς ὁ κηπουρὸς, πᾶσάσας ἂν μοι φησιν, ὅπ με ἀμηχανία λύπης, καὶ ἀσχολεχίας ἐκύφισας. ἅπαξ γοῦν φέρων τὰ λάχανα, καὶ ὁσάκις σοι τούτων δεῖ, ὡς εἰς οἰκεῖον κῆπον βαδίζων λαμβάνε. μεθ' ἡμέρας δὲ πάλιν εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθόντος τοῦ Ξάνθε, καὶ πον ἐπιχόντες ἐκεῖ τῶν φίλων, καὶ φρὸς τὸν Αἴσωπον εἰρηκότος, εἰς τε τὴν οἰκίαν τροσδραμεῖν, καὶ φακῆν εἰς πὼ χύτραν ἐμβαλόντα ἑψῆσαι· ἐκεῖνος ἀπελθὼν, κόκκον ἕνα φακῆς εἰς τὴν χύτραν ἔψει βαλών. ὁ δὲ Ξάνθος ἅμα

priore vxore genuisse, quos ipsa filios adduxit, horum mater est: quos inuenit penes virum, horum est nouerca. Multam igitur in vtrisque ostendit differentiam. Nam quos ex se genuit, amanter & accurate nutrire perseuerat: alienos verò partus odit, & inuidia vtens, illorum cibum diminuens, suis addit filijs. illos enim natura, quippe suos amat, auersatur eos, qui viri sunt quasi alienos. eodē modo & terra, eorum quæ ipsa ex se genuit, mater est: quæ autem tu plantas, horum est nouerca. quocirca, quæ sua sunt vt legitima foue: à te autem plantatis, vt spurijs non tantum alimenti tribuit. His delectatus olitor. Credideris mihi, inquit, quòd me graui sollicitudine ac meditatione leuaris. Abi gratis ferēs olera, & quoties tibi his opus est, tamq̄ in domesticū hortum vadens, accipe. Post dies aliquot rursus in balneum profecto Xantho, & quibusdam ibi amicis inuentis, & ad Aesopum loquuto, vt in domum curreret, & lentem in ollam iniectam coqueret, ille abiens granum vnum lentis in ollam coxit iactum. Xanthus ergo vnà cum amicis lotus, vocauit

μα τοῖς φίλοις λεγόμενος, ἐκάλεσε τούτους συναριστήσοντας. παρεσκεύαστο μέντοι καὶ ὡς λιτῶς, ὅτι φακῆν μόνον ἔσεσθαι τὸ δεῖπνον, καὶ ὡς μὴ δεῖν τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς φίλους κρίνειν, ἀλλὰ δοκιμάζειν τὴν προθυμίαν. τῶν δὲ εἰς αὐτὸν, καὶ περὶ τὴν οἰκίαν ἀφικομένων, ὁ Ξάνθος φησί, δοῦναι ἡμῖν ἀπὸ λεπτοῦ πεῖν, Αἴσωπε. τί δ' ἐστὶ τὸ ἀπορρέοντας; τὸ λεπτοῦ λαβόντος καὶ ὑπεκδεδωκότος, ὁ Ξάνθος τὸ δυσωδίας ἀναπλησθεὶς, φεῦ τί τοῦτο, φησὶν, Αἴσωπε; καὶ ὅς, ἀπὸ λεπτοῦ, ὡς ἐκέλευσας. τῷ δὲ Ξάνθῳ τῇ παρουσίᾳ τῶν φίλων τὴν ὀργὴν ἐπισχόντος, καὶ λεκάνην αὐτῷ προσθετθῆναι κελεύσαντος, Αἴσωπος τὴν λεκάνην θεὶς ἴσατο. καὶ ὁ Ξάνθος, τί νήπιος; κἀκεῖνος, ἐπιτέταλταί μοι ταῦτα ποιεῖν ὅσα ἂν ἐπιτάξῃς. σὺ δὲ νῦν ἀκροῶ τας, βάλε ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, καὶ νίψον τοὺς πόδας μου, καὶ θὲς ταὶς ἐμβάσιν, καὶ ὅσα ἐφεξῆς. πρὸς δὲ ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ Ξάνθος ἔφη. μὴ γὰρ ἄλλον ἐπειράμην; οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀλλὰ διδάσκαλον. διακαλεσθέντων τοίνυν αὐτῶν, καὶ τοῦ Ξάνθου τοῦ Αἴσωπον ἐρωτήσαντος, εἰ ἔψηται ἡ φακὴ, δοίδυκι λαβὼν ἐκεῖνος τοῦ φακῆς κόκκον ἀνέδωκεν. ὁ Ξάνθος λαβών, καὶ οἰηθεὶς ἔνεκεν τοῦ πεῖραν λαβεῖν τοῦ ἐψήσεως τὴν φακὴν δέξασθαι, τοῖς δακτύλοις διαπρίσας, ἐφη καλῶς ἔψηται, κόμισον. τοῦ δὲ μόνον

uit hos compransuros; præfatus tamen, & quòd tenuis esset futura cena, vt pote ex lente, quòdque non oporteret varietate ferculorum amicos iudicare, sed probare voluntatem. Iis verò cedentibus, & domum ingressis, Xanthus ait. Da nobis à balneo bibere, Aesope. Illo vero, ex defluxu balnei accipiente & tradente, Xanthus fœtore repletus, Hem quid hoc inquit, Aesope? Et ille: A balneo, vt iussisti. Xantho autem præsentia amicorum, iram compescente, & peluim sibi apponi iubente, Aesopus pelui apposita stabat. Et Xanthus, Non lauas? tum ille Imperatum est mihi, vt ea facerē, quæ iusseris: tu modo non dixisti, Injice aquam in peluim, & laua pedes meos, & pone soleas, & quæcunque deinceps. Ad hæc igitur amicis Xanthus ait: Num enim seruum emi? nullo modo, sed magistrum. Discumbētibus igitur eis, & Xantho Aesopum rogante, an cocta esset lens, cochleari acceptum ille lentis granum tradidit. Xanthus accipiens, ac ratus gratia faciendi periculū coctionis lentē accepisse, digitis cōterens ait, Bene cocta est. affer. Illo solum

γον τὸ ὕδωρ κινώσαντες ἐν τοῖς βυβλίοις καὶ ἀφανὲς ποιήσαντος, ὁ Ξάνθος, τῷ ὄντι ἡ φακὴ, φησὶ. καὶ ὃς ἔλαβες αὐτήν. καὶ ὁ Ξάνθος: ἕνα κόκκον ἔψησας, καὶ ὁ Αἴσωπος, μάλιστα. φακὴν μὲν ἐνικῶς εἶπας, ἀλλ' ἡ φακός, ὃ δὴ πληθυντικῶς λέγεται. ὁ μὲν οὖν Ξάνθος ἀπορήσας τοῖς ὅλοις, ἀνδρες ἑταῖροι, ἔφη, ἢ εἰς μανίαν με περιβέβληκεν ἢ τὰ γραφεῖα πρὸς τὸν Αἴσωπον, εἶπεν, ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω καὶ ἅλας τοῖς φίλοις ἐνοχλεῖν, ἀπελθὼν νιψάτω πόδας χοιρείους τέτταρας, καὶ διὰ ταχέων ἐψήσας φερέτω τῷ δεσπότῃ τοῦτο ποιήσαντος καὶ τῶν ποδῶν ἐψημένων, ὁ Ξάνθος βουλόμενος θέλων πύθεσθαι τὸν Αἴσωπον, αὐτὸς δεῖ τι τῶν εἰς χρείαν ἀσχολουμένων, ἕνα τῶν ποδῶν ἐκ τῆς χύτρας λαθραίως αἰρόμενος ἔκρυψε μικρὸν δὲ καὶ ὁ Αἴσωπος ἐλθὼν καὶ τὴν χύτραν ὑποπεφαμένην, ὡς τοὺς τρεῖς μόνους πόδας εὗρεν, συνῆκε ὑπεξαιρεθέντα αὐτῷ τινα γεγονέναι. καὶ δὴ καταδραμὼν ὅτι τὴν αὐλητρίδα καὶ τὸν ὀπτευόμενον χοίρου τὸν ἕνα τῶν ποδῶν τῇ μαχαίρᾳ περιελὼν καὶ τῶν τριχῶν ψιλώσας, εἰς τὴν χύτραν ἔρριψε καὶ συνέψει τοῖς ἄλλοις. Ξάνθος δὲ δείσας, μή πως Αἴσωπος τὸν ὑφαιρεθέντα τῶν ποδῶν οὐχ εὑρὼν, ἀποδράσῃ, αὖθις εἰς τὴν χύτραν αὐτὸν ἐνέβαλε. τὸν δ' Αἰσώπου τοὺς πόδας εἰς τὸ βυβλίον κινώσαντος καὶ

πίπτε

lum aquã vacuante in ſcutellas,& apponéte, Xanthus, Vbi eſt lens? inquit. Et ipſe, Accepiſti eam. Et Xanthus: Vnum granum coxiſti? Tum Aeſopus: Maximè, lentem enim ſingulariter dixiſti, non lentes, quod pluraliter dicitur. Xanthus ergo prorſus conſilij inops, Viri ſocij, ait, hic ad inſaniã me rediget. Deinde cõuerſus ad Aeſopum ait: At ne videar improbe ſerue amicis iniurius, abiens eme pedes porcinos quatuor, & celeriter coctos appone. Ab eo autem feſtine hoc facto, dum pedes cõquerentur, Xanthus iure volens verberare Aeſopum, quum eſſet in re aliqua ad vsũ occupatus, vnum ex pedibus ex olla clanculũ auferens, occultuit. Paulò poſt autem & Aeſopus veniens,& ollam perſcrutatus, vt tres ſolos pedes vidit, cognouit inſidias ſibi aliquas factas,& accurrens in ſtabulũ,& ſaginati porci vnum ex quatuor cultro amputans, & pilis nudans in ollam iecit, & concoxit cum ceteris. Xanthus verò veritus, ne Aeſopus ſubreptum pedem non inueniens fugeret, rurſus in ollam ipſum iniecit. Aeſopo autem in patinam pedes euacuante, ac

πέντε τούτων ἀναφανέντων, ὁ Ξάνθος, τί τοῦτο, φησιν, Αἴσωπε, πῶς πέντε; καὶ λέγος τῷ δύω χείρω πόδας ἔχετον πόδας; καὶ ὁ Ξάνθος, ὀκτώ. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰσὶν ἓν ἐνταυθοῖ πέντε, καὶ ὁ σιτδόμενος χεῖρας νέμεται κάτω βίπας. καὶ ὁ Ξάνθος πάνυ βαρέως φέων, φεὶς τὰς φίλας φησὶ, κ' χὲ μικρῷ σφόδρα ἔπον, ὡς τάχιστά με φεὶς μανίαν σοῦ δὴ φεσβέψει· καὶ ὁ Αἴσωπος, δίκαιος, ἐκ οἶδ' ὅτι τὸ ἐκ φεσδοκήτου τε καὶ ἀφανέτους εἰς τὸ κοινὸν λόγον ποσὸν συγκεφαλαιούμενον, ἐκ ἔστιν ἁμάρτημα; ὁ μὲν ἓν Ξάνθος μανίαν αἰτίαν δ' οὐ φέπτον δίκαιος μαστιγῶσαι τὸν Αἴσωπον κελεύσαντα· τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν σχολαστικῶν τις πολυτελὲς δεῖπνον παρασκευάσας δεῖπνον, σὺν ἄλλοις σχολαστικοῖς καὶ τὸν Ξάνθον κέκληκεν. δειπνούντων τοίνυν, ὁ Ξάνθος μείδας ἐκ τῶν παρατεθειμένων ἐκλόμενος ὀπλέκτους, καὶ τῷ Αἰσώπῳ ὄπισθεν ἐφιζῶν δύο, τῇ δ' ἑτέρᾳ μοι φησὶ φεὶς αὐτὸν, ταῦτα ὀπίσω ἀπιθών. ὁ δ' ἀπὼν καθ' ἑαυτὸν ἐνοεῖ, νῦν καιρὸς τίσασθαί με τὴν δίκαιοσύνην, ἀνθ' ὧν με ἡνίκα νεώνητος ἦλθον ἔσκωπτεν ὄψεται τοίνυν εἰ τῇ δικαιότητί με ἐνοεῖ· ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ καθίσας ἐν τῷ προσδόμῳ, καὶ τὴν δίκαιοσύνην ἐκκαλέσας, τὴν κουφίδα τῶν μείδων ἐπὶ προσθεν αὐτῆς τιθεικε, καὶ φησι, δίκαιοσύνη, ταῦ-

τα

quinque his apparentibus, Xanthus, Quid hoc, inquit, Aesope, quomodo quinque? Et ille, Duo porci quot habent pedes? Et Xanthus. Octo. Tum Aesopus. Sunt ergo hic quinq. & saginatus porcus inferius tripes pascitur. Et Xanthus admodũ molestè ferens, amicis dicit. Nonne paulo ante dixi, quòd celerrimè hic me ad insaniã rediget? Et Aesopus, Here nosti ne, quod ex additione, & subductione in quantitate secundũ rationalem summã colligitur, nõ esse errorem? Xanthus igitur nullã causam honestam inueniens verberandi Aesopũ, quieuit. Postridie autem e scholasticis q-dam sumptuosam apparans cenã, cũ alijs discipulis, & Xanthũ inuitauit. Cenantibus igitur, Xanthus partes ex appositis accepit electas, & Aesopo ponè stanti dedit: Beneuolæq. meæ, inquit ei, hæc trade abiens. Ille verò decedens secum cogitabat. Nunc occasio est vlciscì meam dominam, propterea quòd me, quũ nouitius veni, cauillata est. Videbit igitur, an hero meo bene velit. Profectus itaq. in domum, & sedens in vestibulo, & hera accita sportulam partium coram ipsa posuit, & ait.

τα πάντα ὁ δεσπότης πέπομφεν ἐ σοὶ, ἀλλὰ τῇ δι-
νούσῃ. καὶ τὴν κώνα καλέσας, καὶ εἰπὼν, ἐλθὲ λύκαι-
να, φάγε. σοὶ γὰρ ὁ δεσπότης ταῦτα ἐπέταξεν δο-
θῆναι· αὐτὰ μέρος τῇ κυνὶ πάντα παρέβαλε. μετὰ δὲ
τοῦτο πρὸς τὸν δεσπότην πάλιν ἐλθὼν, καὶ ἐρωτηθεὶς,
εἰ τῇ δινούσῃ δέδωκε πάντα, πάντα, φησὶ, καὶ ἐνώ-
πιον ἐμοῦ πάντα κατέφαγε. τὸ δὲ ἐπανερομένης, καὶ
τί ποτε ἄρα ἐδίκασε ἔλεγεν, καὶ ἐκεῖνος. ἐμοὶ μὲν
φησὶν, ἐδ' ὅπ οὕτως εἴρηκε, καθ' ἑαυτὴν δέ σοι χάρι-
τος ἤδη. ἡ μὲν γοῦν τῷ ξένῳ συμφορὰν τὸ
πρᾶγμα οἰηταμένη, ἅτε δὴ δευτέρα τ κυνὸς ἐ-
λεγχθεῖσα τῇ πρὸς τ ἀνδρα διαίτα καὶ ἐπεπιθυσα,
ἧμιν μηκέτ' τ λοιπῶν συνοικήσειν αὐτῷ, εἴσω πα-
ρελθοῦσα τὸ κοιτῶνος ἐθρήνει. τὸ δὲ πότε πρὸς
κόπτοντος, καὶ ζητημάτων πρὸς ἀλλήλους προτεινο-
μένων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπορήσαντος, πηνίκα ἂν χρήσιτο
μεγάλῃ ἐν ἀνθρώποις παροιμίᾳ, Αἴσωπος ὁπαδὸν
ἐσῶς εἶπεν ἡνίκα ἂν οἱ νεκροὶ ἀνίσάμενοι, τὰ ἑαυ-
τῶν ἀποπτίσωσι κτήματα. καὶ οἱ σχολαστικοὶ γελά-
σαντες ἔφασαν, νοήμων ὄντως ὁ νεώνητος. ἑτέρου δὲ πά-
λιν προτιθέντος, ὅτι χάειν τὸ μὲν πρόβατον ὅταν
σφαγὴν ἑλκόμενον ἢ βοᾷ. ὁ δὲ χοῖρος ὅπ μάλιστα
κράζει, Αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον
διὰ τὸ εὐηθὲς ἀμελούμενον, ἢ τὸ τῆς πόκης βάρος

ὑπο-

Hera, hæc omnia herus miſit, non tibi, ſed beneuolæ: & cane vocata: ac dicens, Veni Lycæna, comede: tibi enim herus hæc iuſſit dari, particulatim cani omnia proiecit. At poſt ad herum regreſſus, & rogatus, an beneuolæ dediſſet omnia; Omnia, inquit, & corã me oĩa comedit. Illo verò iterum rogante, & quidnã edens ait? Et is, Mihi quidem nihil quicquam dixit, ſed ſecum tibi gratiã habebat. Vxor tamen Xanthi eam rem calamitoſam eſſe arbitrata, tanq; ſecunda cani conuicta de ſua erga virum beneuolentia, ac ſubdens certè nõ amplius in poſterum cohabitaturam cum eo, ingreſſa cubiculum, plorabat. Potu autem procedẽte, & quæſtionibus alternis propoſitis, ac vno ex ipſis ambigente, quãdo futura eſſet ingens inter homines turbatio, Aeſopus ponè ſtans ait, Cũ reſurrexerint mortui, repetentes quæ poſſederint. Et ſcholaſtici ridendo dixerunt, Ingenioſus eſt nouitius hic. Alio verò rurſus proponente, quamobrem ouis ad cædem tracta, non exclamat, ſus autem quã maximè vociferatur, Aeſopus rurſus ait, Quoniam ouis aſſueta mulgeri, aut etiam velleris

ἐπιπλέμενον, σιγῇ ἔπτηται. διὸ καὶ ὑποσκελιζόμενον, καὶ τὸ σίδηρον ὁρῶν, οὐδὲν δηνὸν ὑποπτεύει, ἀλλ' ἐκείνα τὰ σιτία καὶ μόνα δοκεῖ πείσεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος, ἅτε δὴ μὴ τ' ἀμελούμενος, μήτε κερόμενος, μηδὲ σιτευόμενος ἑαυτῷ πρός τι τῶν τοιούτων ἐλκόμενος, ἀλλ' ὅτι τῶν σαρκῶν αὐτῷ μόνων ὅτι χρεία, εἰκότως βοᾷ. τούτων δὲ τὸν ῥηθέντων, οἱ χολαστικοὶ πάλιν ἐπῆνεσαν αὐτὸν, τὰ πέντε εἰς γέλωτα. παυσαμένου μέν τοι τοῦ πότου, καὶ τοῦ Ξάνθου πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπονοσήσαντος, καὶ τῇ γυναικὶ συνήθως ὁρμήσαντος συγκαλεῖν, ἐκείνη τοῦτον ἀποσφαττέσθαι φησὶ, μή μοι πλείον γλύκη. δός μοι τὴν πρωκά μου, καὶ ἀπελάσομαι. ἐγὼ γὰρ ἂν μείναιμι σὺν σοὶ τὰ νεῦθεν. σὺδ' ἀπελθὼν τὴν κώμα κολάκευε, ἢ πέπομφας τὰς μείδας. καὶ ὁ Ξάνθος ἐκπλαγεὶς λέγει. οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρτυσέ μοι τι κακὸν πάλιν Αἴσωπος, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκά φησι, κυρία, ἐμὲ πεπωκότος σὺ μεθύσῃς; τίνι τὰς μείδας πέπομφα, ἢ χοί; μὰ δ', ἐμοὶ μέν οὔ, φησὶν ἐκείνη, τῇ δὲ κωμῇ. καὶ ὁ Ξάνθος τῷ Αἰσώπῳ κλητέον φησὶ τίνα δέδωκας τὰς μείδας; κἀκεῖνος, τῇ δίκῃ σοι. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ὁ Ξάνθος, οὐδὲν ἔλαβες, κἀκείνη, οὐδέν. καὶ ὁ Αἴσωπος, τίνι γὰρ ἐπέλαβσας δέξασθαι τὰς μείδας φήναι; κἀκεῖνος, τῇ

δίκῃ.

onus deponere, tacite sequitur. Ideo etiam pedibus arrepta, & ferrum videns, nihil graue suspicatur, sed illa familiaria, & sola existimat se passura. Sed sus, vt qui neque mulgetur, neque nouit se ad horũ aliquid trahi, sed carnes suas tantum vsui esse, merito vociferatur His ita dictis, discipuli rursus laudauerunt eum, versi in risum. Finito verò conuiuio, & Xantho in domum reuerso, & vxorem pro more aggresso alloqui, illa ipsum auersata, ait: Ne mihi propinquus fias: da mihi dotem meam, & abibo: non enim mãserim tecum posthac. Tu autem abiens cani adulare, cui misisti partes. Et Xanthus stupefactus, ait. Non potest aliquo modo non condiuisse mihi mali aliquid rursus Aesopus: & vxori ait, Domina, num me poto, tu ebria es? cui partes misi, nõne tibi? Non p̃ louẽ, mihi quidẽ minime, ait illa, sed cani. Et Xãthus Æsopo accito inq̃: Cui dedisti partes? Et ille, Beneuolæ tuæ. Et vxori Xãthus: Nihil accepisti? & illa, Nihil. Et Aesopus: Cui .n. iussisti here partes dari? & ille Beneuolæ meæ. Et Aesopus cane vocata: Hæc tibi, inquit, bene vult. nam

mulier

δ' νοήσῃ μοι· καὶ ὁ Αἴσωπος τὴν κώμην φωνήσας, αὐτῇ σοί φησιν· δ' νοεῖ· ἡ γὰρ γυνὴ κἂν δ' νοεῖν λέγηται, ἀλλ' ἐπ' ἐλαχίστῳ ἀληθήσασα, ἀνέπλεγε, λοιδορεῖται, καὶ ἀναχωρεῖ· τὴν μὲν τοι κώμην τύφον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἄν, ἀλλ' ὕβριν ἀδομένη παίτων. αὐτίκα φιλοφρόνως σαίνῃ καὶ σὺν χάριτι δεσπότῃ, ἔδῃ σε ἓν εἰπεῖν δέσποτα, τῇ γυναικὶ ταῖς μερίδας κόμισον, καὶ μὴ τῇ δ' νοίᾳ· καὶ ὁ Ξάνθος, ὁρᾷς κυρία, ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτημα, ἀλλὰ σῆς κομίσαντος; ἀλλ' ἄχθου τοιγαροῦν, καὶ οὐκ ἀποφήσω σεσοφάτως δι' ὧν ἀκούσω τὸν μαστιγώσω. τοῦ δὲ μὴ πεισθέντος, ἀλλὰ λάθρᾳ πρὸς τὸς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχωρήσαντος, Αἴσωπος εἶπεν οὐκ ὀρθῶς εἶπον, ὦ δέσποτα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλλον δ' νοεῖ καὶ οὐχ ἡ ἐμὴ δέσποινα; ἡμερῶν δέ τινων παρωχηκυιῶν, καὶ τ' γυναικὸς ἀδιαλλάκτου μενούσης, καὶ τῷ Ξάνθῳ τῶν προσιόντων πρὸς αὐτὴν ὡς ἂν ὑποτρέψειεν εἵνεκα δεῖπνον τινος, τοῦ δὲ μὴ ὑποστῆναι θελούσης, καὶ τῷ Ξάνθῳ δ' αὐτὴν εἰς ἀθυμίαν πεσόντος, Αἴσωπος προσελθὼν αὐτῷ φησι, μὴ ἀνίου δέσποτα· ἐγὼ γὰρ αὐτὴν αὖθις ἥκειν αὐδάρετον, καὶ ἀπαρέγλακτον δεῦρο πρὸς σέ. καὶ λαβὼν κέρμα πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλθεν, καὶ ὠνησάμενος χῆνας καὶ ὄρνιθας, καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν πρὸς δαῶχίαν ὄντων δαιτηδόνων, βαδί-

ζων

mulier etsi bene velle dicatur, tamen minima quaque recula offensa contradicit, conuiciatur, abit. Canem vero verberato, expellito, haud tamen discesserit, sed oblita omnium, statim benignè blanditur, & cum gratia hero. Oportebat igitur dicere here, Vxori has partes ferto, & non beneuolæ. Et Xanthus, Vides domina, non meam esse culpam, sed eius qui tulit? Tolera itaque, nec deerit mihi occasio, qua eum verberem. Illa verò non credente, verùm clam ad suos parentes regressa, Aesopus ait: Non ne rectè dixi, ò here, canem tibi magis bene velle, quàm meam heram? Diebus autem aliquot præteritis, & vxore irreconciliata manente, & Xantho affines quosdam ad ipsam, vt reuerteretur domum, mittente, illa vero quum cedere nollet, & inde Xanthus in mœrore esset; Aesopus adiens ad eum ait. Ne te afflictes here: ego enim eam cras venire, & immutabiliter faciam ad te. Et accepta pecunia in forũ iuit, atque emptis anseribus, & gallinis, & alijs quibusdam ad conuiuium idoneis, ambulans domos circuibat.

ζων τὰς οἰκίας πελευόσει. παρήει τοίνυν καὶ τὴν τῶν
δ' αὐτῷ δεσποίνης ξυνητόρων οἰκίαν, μήτε ταύτην
οἰδένει προσοικίμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μήτε
μὴν ἐν αὐτῇ τὴν δέσποιναν μένουσαν. καὶ δή τινι τ
δ οἰκίας ἐκείνης ἐντυχὼν, ἠρώτα, εἴ π που τῶν εἰς
γάμους χρησίμων οἱ κτ' τὴν οἰκίαν ἔχοιεν αὐτῷ πω-
λῆσαι. τὸ δὲ, καὶ πῶς τούτων ἔχει τὴν χρείαν πυθο-
μένου, ξάνθος, φησὶν, ὁ φιλόσοφος: αἴσχιον γὰρ γυ-
ναικὶ μέλλῃ συνάπτεσθαι. τ δὲ ἀναβάντος, καὶ τῇ
γυναικὶ ταῦτα τὸ ξάνθε, εἰς ἥκουσεν, ἀναγγείλαν-
τος, ἐκείνη σὺν ὁρμῇ καὶ σπουδῇ πρὸς τ ξάνθον
ἦλθεν αὐτίκα καὶ αὐτῷ κατεβόα λέγουσα πρὸς τοῖς
ἄλλοις καὶ ταῦτα: ὡς οὐκ αὖ ἐμοῦ ζώσης, ὦ ξάνθε, ἑ
τέρᾳ γυναικὶ συνηθήσῃ σωφρονεῖν. καὶ ἅτως ἔ-
μενεν ὅπ' τ οἰκίας δι' Αἰσώπου, ὡς καὶ δι' ἐκεῖνον ἀ-
πῆρε. μτ' δ' ἡμέρας πάλιν πυκὰς, καλέσας ὁ
ξάνθος σχολαστικὸς εἰς ἄγυιαν τῷ Αἰσώπῳ φησὶν,
ἐφώνησον ἀπελθὼν πᾶν ὅ,τι χρησόσατόν τε καὶ βέλ-
πιον. ὁ δὲ ἀπὼν, καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ διδάξω
τ δεσπότην μὴ μωρὸν διατελεῖσθαι. γλώτταν δ' ὖν
μόνας ὑὸς πελάμενος, καὶ ἑτοιμάσας ἀφαλινδεῖ
σι, γλῶτταν ὀπτὴν ἐκάστῳ σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε,
τ δὲ σχολαστικῶν ἐπαινεσάντων ὡς φιλόσοφον τὸ
πρῶτον ἔδεσμα διὰ τὴν τ γλώτης πρὸς τ λόγον

ἀνα-

cuibat. Tranſibat igitur & ante domum parentum heræ ſuæ, ignorare ſe ſimulans illorũ eſſe, & in ea heram degere. Et quum in quẽdam ex domo illa incidiſſet, rogabat, an aliquid ad nuptias vtile domeſtici poſſent ſibi vendere. Illo, autem: Et cui opus eſt? rogitante, Xantho, inquit, philoſopho. cras enim vxori copulandus eſt. Eo verò aſcendente, & vxori hæc Xanthi, vt audiuit, renuntiante, illa curſim & properè ad Xanthum iuit ſtatim, & contra eum clamabat, dicens inter alia & hæc. Non me viuente, ò Xanthe, alteri vxori coniungi poteris. Et ſic manſit in domo per Æſopum, ſicut propter illum diſceſſerat. Poſt dies rurſus aliquot, inuitans Xanthus diſcipulos ad prandium, Æſopo ait, I, eme optimum quodque, & præſtantiſſimum. Ille inter eundum ſecum dicebat: Ego docebo herum non ſtulta mandare. Quum linguas igitur ſolum ſuillas emiſſet, & apparaſſet diſcumbentibus, linguam aſſatam ſingulis cum ſalſamento appoſuit, diſcipulis laudantibus vt philoſophicum primum ferculum propter linguæ ad loquutionem miniſterium, rurſus elixas

Æſo-

ὑπηρετῶν, πάλιν Αἴσωπος ἐφθὰς γλώττας παρέθηκε, καὶ αὖθις αὖ βρώματος αἰτηθέντος ἄλλα καὶ ἄλλα, ὁδ' ἐδίν ἕτερον ὅτι μὴ γλώττας παρετίθει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ὑπὸ τῷ τοιούτῳ τὸ τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας εἰσπόντων, καὶ ὡς ἡμᾶς δὲ ἡμέρας γλώττας ἐδίοντες, τὰς ἡμετέρας ἀλλήσαμεν, ὁ Ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργήν, τί δέν σοι πάρεστιν ἕτερον Αἴσωπε; καὶ ὃς, ἐδὲν τοῦτο. κἀκεῖνος, ἔκοιμι ἐπιτηδείως σοι καταφαγεῖν ἄνθρωπον, πᾶν ὅ, τι χρησότατόν τε καὶ ἄριστον ἐψωμῆσαι; καὶ ὁ Αἴσωπος, πολλαχοῦ ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ μοι φιλοσόφων ἀνδρῶν παρόντων. τί ἂν ἦν χρήσιμον γλώττης χρησότερόν τε καὶ βέλτιον ἐν τῷ βίῳ; πᾶσα γὰρ παιδεία καὶ φιλοσοφία δι' αὐτῆς παιδεύεται καὶ διδάσκεται. δι' αὐτῆς δόσεις, λήψεις, ἀγοραὶ, ἀπαντήσεις, διημίαι, μῖσος πᾶσα. δι' αὐτῆς γὰρ συγχροτοῦνται γάμοι, πόλις αὐξάνεται, ἄνθρωποι διασώζονται, καὶ συμβιοῦν φάναι, δι' αὐτῆς ἅπας ὁ βίος ἡμῶν συμέστηκεν. ὑδὲν ἄρα τῆς γλώττης ἄμεινον. ὑπὸ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ τὸν μὲν Αἴσωπον ὀρθῶς λέγειν φάμενοι, ἡμαρτηκέναι δὲ τὸν διδάσκαλον, διελυθύσθησαν ἕκαστος ἐπ' οἴκου. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν αὐτομιέων αὐτῶν τὸν Ξάνθον, ἐκεῖνος ἀπελογεῖτο, μὴ κατὰ γνώμην αὐτῷ, ταῦτα γεγονέναι, ἀλλὰ τῇ

ἀχρείᾳ

Æsopus linguas apposuit, atque iterũ etiã ferculo alio, atque alio postulato, ille nihil aliud, quam linguas proponebat. Discipulis autem eõdem subinde cibo iterato indignatis, quovsque linguas aientibus? quippe nos per diem linguas edendo, nostras doluimus. Xanthus ait iratus, Nihil aliud tibi est Æsope? & is, Non certè. tum ille: Nonne mandaui tibi execrande homule, optimum quodque & præstantissimum obsonari? & Æsopus, Multã habeo tibi gratiã increpanti me, philosophis viris præsentibus. quid igitur fuerit lingua melius, & præstantius in vita? omnis enim doctrina, & philosophia per ipsam monstratur, ac traditur: per ipsã dationes, acceptiones, fora salutatioues, benedicẽtiæ, musa omnis: per ipsam celebrantur nuptiæ, ciuitates eriguntur, homines seruantur, & vt breuiter dicã, per ipsam tota vita nostra cõsistit: nihil ergo lingua melius. Ob hæc discipuli Æsopum rectè loqui dicentes, aberrasse vero magistrum, abiere singuli domum. Postridie rursus accusantibus ipsis Xanthum, ille respondebat; non ex voluntate sua hæc facta fuisse, sed ne-

ἀχρεία δ' ἄλλα τῆ κακοργία. σήμερον δὲ διαμείνει τὸ δ' ἄπιον, κἀγὼ δὲ παρόντων ὑμῶν αὐτῷ διαλέξομαι. κὴ καλέσας αὐτὸν, ταῦτ' ὄ, τι φαυλότατόν τε κὴ χείριστον ὀφωνῆσαι κελεύει· ὡς τῶν σχολαστικῶν σὺν αὐτῷ δειπνούντων. ὁ δὲ μηδὲν διατρεπτεὶς, πάλιν γλώσσας ἐπρίατο κὴ ἑτοιμάσας, ἀνακλινθῆναι παρέδωκεν. οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐπεφώνουν, χοίρειαι πάλιν γλῶσσαι. κὴ μετὰ μικρὸν αὖθις γλώσσας παρέθηκε, κὴ μάλα αὖθις κὴ αὖθις. τῶ Ξάνθω δὲ διαπορηθέντος, κὴ τί τοῦτο Αἴσωπε, εἰρηκότος, μὴ πάλιν ἐπιτελλάμην σοι πάντ' ὄ, τι χρησότατόν τε κὴ βέλτιστον ὀφωνῆσαι; ἐκ πάντ' ὄ. τι φαυλότατόν τε κὴ χείριστον, ὁ δὲ, κὴ τί ποτε χεῖρον τῆς γλώσσης, ὦ δέσποτα; ἐκ πόλεις δι' αὐτῆς κατοικίζονται; ἐκ ἄνθρωποι δι' αὐτῆς ἀναιροῦνται; ἐ φιλοσοφία πάντα, κὴ βλασφημίαι, κὴ ὀκτορκίαι διὰ ταύτης περαίνονται; ἐ γάμοι κὴ ἀρχαὶ κὴ βασιλεῖαι δι' αὐτῆς ἀνατρέπονται; ἐχ ὡς κεφάλαιον εἰπεῖν, ὁ βίος δι' αὐτῆς ἅπας μυρίων πλημμελημάτων γέμει; ταῦτα τῶ Αἰσώπῳ φαμένῳ, πῆς τ' σωσαμένων τοῦ ξάνθου φησὶν ἔτος, εἰμὴ πάνυ σεαυτὸν ἀσφαλίσῃ ἐκ ἂν ἄπορος εἴη μανίας ἀφορμή σοι γενέσθαι. διὰ γὰρ ἡ μορφὴ, τοιάδε κὴ ἡ ψυχή. κὴ ὁ Αἴσωπος πρὸς αὐτὸν, σύμφημι δοκεῖς ἄνθρωπε κακεν-

πρεχὲς

inutilis ſerui nequitia: hodie autem permutabit cenam, & ipſe præſentibus vobis cum eo colloquar. Ac vocato eo, viliſſimũ quodq. & peſſimũ opſonari iubet, quòd diſcipuli ſecum forẽt cenaturi. Ille autẽ nihil mutatus, rurſus linguas emit, & apparatas diſcũbentibus appoſuit. Hi inter ſe ſubmurmurabãt, Porcinæ rurſus linguæ. Et paulo pòſt iterum linguas appoſuit, & valde iterũ atque iterũ. Xãtho autẽ iniquo aĩo ferente, &, quid hoc Aeſope, dicẽte, nũ rurſus mandaui tibi optimũ quodq. & præſtantiſſimũ opſonari? ac nõ potius viliſſimũ quodq. & peſſimũ? Ille autẽ, Et qd vnq̃ peius lingua, ò here? nõne vrbes p ipsã corruunt? nõne homines p ipsã interficiũtur? nõ mẽdacia omnia, & maledicta, & periuria per ipsã perficiuntur? non nuptię & principatus & regna p ipsã euertũtur? nõ, vt ſummatim dicã, vita omnis per ipsã infinitis delictis ſcatet? Hæc Aeſopo dicẽte, quidã ex diſcũbentibus vnà cũ Xãtho, inquit, Hic, niſi valde te ipsũ munieris, nõ dubia erit inſaniæ cauſa tibi. qualis enim forma, talis anima. Et Æſopus ad eũ, Tu mihi videris, ò homo, pra-

τρεχής τις καὶ πονηρὸς ἦν), δεσπότην παροξύνων κατ' οἰκίτου καὶ ὁ Ξάνθος, πρὸς ταῦτα, προφάσεως ἁρμένους μαστιγῶσαι τὸν ἄνθρωπον, δραπέτα, φησὶν, ἐπειδὴ πονηρὸν εἶπας τὸν φίλον, δεῖξόν μοι ἀγαθὸν ἄνθρωπον ἀγαγών. ἐξελθὼν τοίνυν ὁ δοῦλος ὅπου ὁ λεωφόρος ὁ Αἴσωπος καὶ τοὺς παριόντας πρὸς σκοπῶν, ὁρᾷ πινα ἐφ' ἑνὸς τροχαλοῦ χρόνον καθήσαντα, ὃν καὶ δοκιμάσας καθ' αὑτὸν ἀπρόγμονά πινα καὶ ἁπλοῦν εἶναι, προσελθών, φησὶν, ὁ δεσπότης σε καλεῖ σὺν αὐτῷ ἀριστῆσαι. καὶ ὁ ἄγροικος ἀκούσας, μηδὲν πονηρεύσασθαι μέλλων, μήτε τίς ὢν τοῦ πλουσίου καλοῖτο, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σὺν αὐτοῖς ἐσθιόντων φαύλοις ἔργον ἀνέπεσεν. ἐρομένου δὲ τοῦ ξάνθου, πῶς σοι δοκεῖ, Αἴσωπος εἶπεν, ἀπειρος ἄνθρωπος· καὶ ὁ ξάνθος εἰς ὀργὴν εἰπὼν τῇ γυναικὶ συμπαιδεῦσαι αὐτῷ, καὶ ὅ περ ἂν αὐτὸς ὅπου πῇ, ποιεῖν, ὡς ἂν δι' ἐμοῦ πρὸς τὸν Αἴσωπον ἐντείνῃ. εἶτα ἐν ἐπικόῳ πάντων φησὶ, χρεία ὕδωρ ὅπου τὸ λεκάνης βαλοῦσα, τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψον. διενοεῖτο γὰρ καθ' αὑτὸν, ὡς πάντως ὁ μὲν ξένος λήψεται, ὁ δ' Αἴσωπος ὡς ἐμὲ νόμιζε πρεσβύτερος φανέντος, πληγὰς λήψεται. ἡ μὲν οὖν βαλοῦσα τὸ ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, ἔνιψε τοὺς πόδας τοῦ ξένου. ὁ δὲ γυνὴ πρὸς τὴν

ὕσαι

uus quidã & curioſus eſſe, herũ irritans contra ſeruũ. Et Xãthus ad hęc, occaſionẽ cupiẽs verberãdi hominẽ, Fugitiue, inquit, quoniam curiosũ dixiſti amicũ, oſtende mihi incuriosũ hominẽ adductũ. Egreſſus igitur poſtridie in viã publicã Æſopus, & eos qui præteribãt circũſpiciẽs, videt quendã in loco quodã diu ſedentẽ, quẽ iudicãs ſecũ incurioſum & ſimplicẽ eſſe, accedens ait, Herus te inuitat ſecũ pranſurũ. Et ruſticus ille nihil ſciſcitatus, neque quis eſſet à quo inuitaretur, ingreſſus eſt domum, & cum ipſis calceis, vt erant viles, diſcubuit. Rogante autẽ Xantho, Quis hic? Aeſopus ait, Incurioſus homo. Et Xanthus in aurem fatus vxori, vt ſecum ſimularet, & quod ipſe iuſſerit faceret, vt honeſta ratione plagas Aeſopo inferret: deinde coram omnibus ait: Domina aquam in peluim, injice, & pedes hoſpitis laua. Cogitabat enim ſecum, omnino hoſpitem recuſaturum; Aeſopum verò, illo curioſo apparente, verberibus cæſum iri. Illa igitur, iacta aqua in peluim, ibãt pedes hoſpitis lotura. At ille intelligens hanc

ξεσαι τὴν ἀλήθειαν, καθ' ἑαυτὸν ἔφη, πρῶτόν με πάντως βούλεται, καὶ τοῦτο δὲ χάριν αὐτοχειρίας τὰς πόδας μου βούλεται νίψαι, ἐπεὶ δι' ὃ μανίαν ἔχειν αὐτὸν ἔδοξα. ποσταίνας οὖν τὰς πόδας, νίψον χερσίν, φησί. καὶ νιψάμενος ἀνεκλίνθη. τοῦ δὲ ξένου λαλοῦντος πρὸς τὸν ξένον ἐβουλήθη πάλιν ἐμαυτὸν διελογίσατο καθ' αὑτὸν ὡς αὐτοῦ μὲν τὸ ποσὸν ἔδει πιεῖν, ἐπεὶ δ' ἅπαντες αὐτοῖς ἔδοξεν, οὐδὲν ἔργον ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα ἐρανίζειν. καὶ λαβὼν ἔπεν. ἀρίστων δὲ καὶ πνος ἐδέσματος τοῦ ξένου παρατεθέντος, κἀκείνου ἡδέως ἐσθίοντος, ὁ ξαίνης τοῦ μαγείρου, ὡς κακῶς τοῦτο ἀρτύσαντι ἐνεκάλει, καὶ μέντοι καὶ ἀποδυθέντι πληγὰς ἐνεφόρει. ὁ δ' ἀγειώτης καθ' αὑτὸν ἔλεγε, τὸ μὲν ἔδεσμα ἄδειπνα ἔφαπτεν, καὶ οὐδενὸς αὐτῷ δεῖ πρὸς καλῶς ἔχειν. εἰ δὲ καὶ δι' ὑποφάσεως ζήλεται τὸ αὐτῷ δοῦλον μαστιγοῦν ὁ οἰκοδεσπότης; τί πρὸς ἐμέ; τοῦ δὲ ξαίνου ἀχαλλόντος, καὶ οὐκ ἡδέως διακειμένου, ἐπεὶ μηδὲν ὁ ξένος προσεργάζετο, τέλος πλακοῦντες ἐψήχθησαν. ὁ δὲ ξένος ἅτε δὴ μήπω πλακοῦντος γευσάμενος, σωρῶν καὶ σωρῶν αὐτοὺς ὡς ψωμοὺς ἤσθιε. τοῦ δὲ ξαίνου τὸ ἀρτοποιὸν αἰτιασαμένου, καὶ τί δήποτε, ὦ κατάρατε, φαμένου, καὶ μέλιτος δίχα καὶ πεπέρεως τοὺς πλακοῦντας ἐσθίοντος, ἐκεῖνος

ἔφη,

esse domus dominã, secũ loquebatur, Honorare me oĩno vult, atq. huius rei gratia suis manib⁹ pedes meos vult lauare, quũ ancillis queat hoc mãdare. Extensis igitur pedibus, Laua, inquit, hera: ac lotus discubuit. Xãtho autẽ iubente vinũ hospiti dari quod biberet, rursus ille cõsiderabat secũ, ipsos antè oportere bibere: sed qm̃ sic ipsis visũ est, nõ opus mihi hæc inquirere. Accipiens igitur bibit. Prandentibus verò, & ferculo quodã hospiti apposito, atq. illo suauiter comedẽte. Xãthus cocũ, q⁹ malè hoc cõdiuisset, criminabatur, atq. etiam nudũ flagellabat. rusticus autẽ secũ dicebat, Ferculũ quidem optimè coctum est, & nihil ei deest, quò minus rectè paratũ sit: si autẽ sine causa suũ seruum velit flagellare paterfamilias, q̃d ad me? Xantho autem ægrè ferẽte, neq. iucũdè affecto, qm̃ nihil hospes curiosè inquirebat, tandẽ placentæ allatæ sunt. hospes vero quippe qui nunq̃ placentã gustasset, cõgerens, & conuoluẽs ipsas vt panes comedebat. Xantho autem pistorẽ accusãte, & cur nã, ò execrãde, dicẽte, & absque melle ac pipere placẽtas præparasti? ille

ἔφυ εἰ μὲν ὠμός ἐστιν, ὦ δέσποτα ὁ πλακοῦς, ἐμὲ τύπτε· εἰ δ' ὡχ ὡς ἔδει ἐσκεύασεν, μὴ ἐμέ, ἀλλὰ τὴν δεσποινὰν αἰτιῶ· ἡ ὁ ξάνθος, εἰ σοὶς τ' ἐμοῖς τοῦτο γέγονε γυναικὸς, ζώσαν αὐτὴν ἀρτίως κατακαύσω καὶ πάλιν τῷ γυναικὶ νεὶ αὐτῷ συνυποχριθῆναι δ' Αἴσωπον κελεύσας ὃν κλιμακίδας εἰς τὸ μέσον ἀχθῆναι πυρὸν αἰτῆσε, καὶ λαβόμενος τοῦ γυναικὸς ἐγγὺς τοῦ πυρὸς ἦλθε, σφοδρὸς κίνησιμος ὢν αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ ἐκφεῦναι διέτριβεν δέπως καὶ περιεβλέπετο τὸ ἄλφιτον, εἴπως αὐτὰς τοιῶδε τολμήματος εἴρξαι αὐτὸ ἐγχειρήσειεν. ὁ δὲ καὶ δ' αὐτὸν αὖθις διεποτεῖτο ὡς αἰτίας μὴ παρέσης, τί δήποτε κ' πως ὀργίζεσθαι ἔπειτα φησὶν, οἰκοδέσποτα εἰ τοῦτο κέκεικας δεῖν χρῆσθαι, ὑπόμενόν με μικρὸν, μέχρις αἰ ἀπελθὼν ἐνέγκω μικὸν αὐτὸς ἐξ ἀλφιτοῦ πρὸς γυναῖκα, ὡς αὖ ἀμφοῖν κρῖ τὸ αὐτὸ κατακαύσῃς ταῦτα τῷ ἀνδρὸς ὁ ξάνθος ἀκέσας, καὶ τὸ τότε ἀκραιον καὶ χθονιαῖον θαυμάσας, τῷ Αἰσώπῳ φησὶν· ἴδε ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀνδρεῖος. ἔχεις τὰ νικητήρια λαβὼν Αἴσωπε· ἄλις ἔχει σοι τῶν λοιπῶν. τὸ δ' ἐντεῦθεν ἐλευθερίας τ' σῆς ἐπιτεύξῃ τ' δ' ὀπάσης ὁ ξάνθος ἐπιταξε τῷ Αἰσώπῳ εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπελθεῖν καὶ σκέψασθαι εἰ μὴ πολὺς πάρεσχεν ὄχλος· ἐκέλευσθαι δ' αὐτὸν λουσθῆναι.

Digitized by Google

ait: Si cruda est, ò here, placenta, me verberā: si vero nō vt oportebat præparata est, nō me, sed herā accusa. Et Xanthus: Si à mea hoc factū est vxore, viuā ipsam mox cōburam, atq. iterū vxori innuit, vt secū simularet pp Aesopū. Ergo quū iussisset sarmēta in mediū afferri, pyrā succendit, & arreptā vxorem ppe pyrā egit, vt expectaretur dū ipsā in ignē immitteret. Differebat autē aliquo modo, & circumspiciebat rusticum, si forte assurgens tali audacia prohibere ipsum conaretur. sed is secum rursus considerabat, quùm nulla adsit causa, quidnā sic irascitur? Deinde ait: O paterfamilias, si hoc iudicas oportere fieri, expecta me parumper, dū digressus adducam & ipse meā ex agro vxorem, vt ambas simul cōburas. Hæc à viro Xanthus audiens, & huius synceritatem admiratus, Aesopo dicit, Ecce verè homo incuriosus: habes accepta præmia victoriæ ò Aesope. Satis est tibi de cætero: dein verò libertatem tuam assequeris. Postridie autem Xanthus iussit Aesopū in balneas ire, & scrutari an multa adesset turba, velle enim la-

δῆναι. ἀπόντι δὲ ὁ στρατηγὸς σωφρονήσας, καὶ τῶ ξάνθε γνὼς αὐτὸν ὄντα, ἤρετο ποῖ πορεύοιτο. τοῦ δ' οὐκ εἰδὼς, φαμένου, νομίσας ὁ στρατηγὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτῆς παρ' ὕβριν λελαθηκέναι, εἰς ὀργὴν αὐτὸν ἀπαχθῆναι κελεύει, ἀπαγόμενος δὲ οὗτος ὁ Αἴσωπος ἔκραξεν, ὁρᾶς ὦ στρατηγὲ, ὅπως ὀρθῶς ἀπεκρίθην; ἃ γὰρ μὴ προσεδόκησα, καὶ σωθήσεσθαί σοι, καὶ εἰς εἰρκτὴν ἤδη ἀπάγομαι. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐπαινέσας ὅτι τῆ τ' ἀπολογίας ἕνεκα, ἀφῆκεν ἀπέναι. Αἴσωπος δὲ παραγενόμενος εἰς τὸ βαλανεῖον καὶ πλῆθος ἐν αὐτῶ θεασάμενος ὄχλου, καὶ λίθον ὁρᾶ κατὰ τὸ τ' εἰσόδου μεσαίτατον κείμενον, ἐφ' ὃν ἕκαστος τῶν εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων τὸν πόδα προσέπταιον. τοῦτον δὴ εἰς πρεσβυτέραν ἐφ' ᾗ λέσασθαι, ἄρας μετέθηκεν. ὑποστρέψας οὖν πρὸς τὸν ἀποστίλην, εἰ καὶ λάθρᾳ, φησὶ, λέσατο λέσασθαι, ἵνα ἄνθρωπον ἐν τῶ βαλανείω τοῦτο μὴ ποιήσαι. καὶ τοῦ ξάνθου ἐλθόντος, καὶ τὸ πλῆθος τῶν λουομένων ἰδόντος καὶ τί τοῦτο, εἰπόντος; Αἴσωπε, οὐχ ἕνα ἄνθρωπον ἔφης ἐπαγαγέσθαι; ὁ Αἴσωπος· ναὶ, φησὶν· τὸν λίθον γὰρ ἐκεῖνον (τῆ χειρὶ δείξας) πρὸς τὸν εἰσόδου κείμενον ἄρον, ἐφ' ὃν οἱ εἰσιόντες πάντες καὶ ἐξιόντες προσέπταιον· εἰς δέ τις φρὴν ἢ προσεπταίσας, ἄρας μετέθηκεν. ἀκήκοας ἓν ἵνα ἄνθρωπον ἔφην ἐπαγάγεσθαι, πλείους

Digitized by Google

uari. Abeunti autē prætor occurrens, & Xanthi eum esse agnoscens, interrogauit quonā iret. Quod quū se is negasset scire, existimās prætor interrogationē suam floccipendi, in carcerē ipsum abduci iubet. Quū igitur abduceretur Aesopus, clamauit: Vides ò prætor, quemadmodum rectè responderim: quæ enim nō expectaui, & occurri tibi, & in carcerē iā trahor. Tū prætor stupefactus respōsi prōptitudine, finit abire. Aesopus autē profectus in balneas, multā turbā in ipsis intuitus est, sed & lapidē videt in medio ingressu positū, in quem singuli ingredientes & egredientes pedē offendebāt. Hunc autē vnus quis ingrediēs, vt lauaretur, sublatū transposuit, reuersus igitur ad herū, Si vis, inqt, here lauari, vnū hominē in balneis vidi. Et Xātho profecto, ac multitudinē lauantiū videntē, & quid hoc, dicētē, ò Aesope, nonne vnū hominē dixisti te vidisse? & Aesopus, Certè, inqt, nā lapidē illū (manu ostēdens) ante ingressū positū reperi, in quē ingrediētes oēs & exeūtes offendebāt, vnde vero quidā anteq illideret, sublatū trāsposuit. Illū igit vnū hominē dixi vidisse,

pluris

σας τ' ἄλλων. καὶ ὁ ξάνθος, ἐδὲν ἔφη τῷ Αἰσώπῳ ἀρχὴν εἰς ἀπολογίαν. ἄλλοτέ ποτε τοῦ ξάνθου ἐξ ἀγέδρας ἐπανιόντος, καὶ πυθομένου τ' Αἴσωπον, τί δή ποτε οἱ ἄνθρωποι μετ' ὀλίγον τὰ τῆς γαστρὸς ἐκκείμενα βλέπουσιν; ἐκεῖνος ἔφη, ἵνα τὰς παλαιὰς χρόνες ἀνὴρ τις τῶν πρεσβυτέρων ζώντων πολὺν χρόνον ὑπὸ σπατάλης ἐν ἀφόδῳ ἐπάθετο. εἰς καὶ τὰς οἰκείας ἐκεῖ διατριβὰς ὑπὸ πατῆσαι φρένας. ἐξεκένησε τοίνυν δεδοικότες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, μὴς τὰ τῆς γαστρὸς ἀφορῶσι λύματα, μή πως καὶ αὐτοὶ τοῦτο πεπονθασιν ἀλλὰ σὺ δέσποτα, μὴ φοβοῦ. ἐὰν γὰρ ἔχεις φρένας. ἐν ἡμέρᾳ δέ τινι συμποσίου συγχροτηθέντος, καὶ τοῦ ξάνθου σὺν τοῖς ἄλλοις τῶν φιλοσόφων ἀναπεσόντος, καὶ τὰ ποτὰ ἤδη ὑπερφρονήσαντος, συχνὰ σκώμματα μεταξὺ τούτων ἐκαλινδεῖτο. καὶ τοῦ ξάνθου ἀρξαμένου ταράττεσθαι. Αἴσωπος παρεστὼς, ἔφη, δέσποτα, ὁ Διόνυσος τρεῖς κέκτηται κράσεις, τὴν μὲν πρώτην ἡδονῆς: τὴν δὲ δευτέραν μέθης, τὴν δὲ τρίτην ὕβρεως. καὶ ὑμεῖς ἓν πεπωκότες ἤδη καὶ ᾄδοντες, τὰ ἑφεξῆς καταλίπετε. καὶ ὁ ξάνθος ἤδη μεθύων, φησὶ, σώπα. τοῖς ἐν ᾅδῃ συμβάλλω. καὶ ὁ Αἴσωπος ἰκὼν καὶ εἰς ᾅδου καταστραφήσῃ. τοῦ δὲ χολαστικῶν τι ἀναβεβρεγμένον ἤδη, τῇ μέθῃ

pluris faciens quàm alios tum Xanthus: Nihil apud Aesopũ tardum est ad responsionẽ, Aliquando aliàs Xantho ex latrina redeunte & interrogante Aesopum: Quid ita homines à secessu, ventris excrementa aspiciunt? Ille ait: Antiquis temporibus vir quidam delicatius viuens multo tempore, præ delicijs in latrina sedebat, vt & sua illic immorans excreuerit præcordia. Ex illo tempore igitur timentes cæteri homines, ventris inspiciunt sordes, ne forte etiam ipsi hoc patiantur. Sed tu here, ne time: non enim sunt tibi præcordia. Die autem quodam, celebrato cõuiuio, & Xantho cum alijs philosophis discumbente, & potu iam inualescente, crebræ quæstiones inter hos versabantur: atque Xantho incipiente turbari, Aesopus astans, ait, Here, Bacchus tria possidet temperamenta: primùm voluptatis, secundum ebrietatis, tertium contumeliæ. Et vos igitur potiam & lætati, quæ reliqua sunt omittite. tum Xanthus iã ebrius ait, Tace: Inferis dato cõsilium. Et Aesopus: Igitur & ad inferos detraheris. Ex discipulis autem quidã subebrium

μίθη τ ξάνθον ἰδὼν, καὶ ὅλον εἰπεῖν οἰνοκλῆγα, καθηγητά, φησι, δυνατόν τις ἐκπιεῖν τὴν θάλατταν ἄνθρωπος; καὶ ὅς, πάνυ μὲν οὖν. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς τοῦτο ἐκπίομαι. καὶ ὁ σχολαστικὸς, εἰ δ' ὑ δυνήσῃ, τί ποτέ σοι τίμημα ὁπηρέτω, καὶ ὁ ξάνθος τοῦ οἰκίαν μοι πᾶσαν. καὶ ὅτι τούτοις καταθέμενοι τὰς δακτυλίους, τὰς συνθήκας ἐκύρωσαν. τότε μὲν οὖν διελύθησαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ φωνῆς ἀξιοχρεοῦντος τοῦ ξάνθου, καὶ τ δακτύλιον ἐν τῷ νίπτεσθαι μὴ ἰδόντος, καὶ τ Αἴσωπον ὧδε αὐτῷ πυθομένου, ἐκεῖνος, ὑκ οἶδά, φησι, τί ποτε γέγονεν. ἓν δ' οἶδα μόνον, ὅτι τῆς οἰκίας σαυτῷ ἀλλότριος γέγονας καὶ ὁ ξάνθος, ὅτι τί δή; καὶ ὁ Αἴσωπος, ὅτι τὴν χθὲς μέθυων συνέδου τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, κατὰ ταῦς ὁμολογίαις κατέθου καὶ τ δακτύλιον. κἀκεῖνος, καὶ πῶς ἄρ' ἐγὼ μεῖζον πίστεως ἔργον δυνήσομαι; ἀλλά σε νῦν δέομαι, εἴ τις συνέσεις, εἴ τις δεινότης καὶ ἐμπειρία, συμπαίσασο, καὶ βοήθειαν ὄρεγε, ὡς ὦφελες ἢ τάς γε συνθήκας λῦσαι. καὶ ὁ Αἴσωπος, ὦφελες μὲν οὐκ ἔνι, λυθῆναι δὲ τὰς ὁμολογίας ποιήσω. ὅπερ γὰρ αὖθις τὴν μέρον εἰς ταὐτὸ συνέλθητε, μηδ' ὅπως φανῇς δεινὸς ἀσας, ἀλλ' ὧδε ὡμολόγησας παρεῶν, ταῦτα καὶ νῦν λέγε. χίλιοι μέντοι τρόμαται καὶ

πέ-

ebrium iam Xanthum videns, & vt omnino temulentum, O præceptor, inquit, potest ne quis ebibere mare homo? Et ille, Admodum quidem. ego enim ipse hoc ebibam. Et discipulus, At si nō poteris, quam tibi multam irrogabo? Tū Xanthus, Domū meā depono totā. Atq. interim depositis anulis pacta firmauerunt. Ac tū quidē discesserunt. Postridie diluculo excitato Xantho, ac faciē lauante, & anulū inter lauandū nō vidente, & Aesopū de eo interrogante, ille, Nescio, inquit, quidnā factum fuerit: sed vnum scio tātùm, quod à domo decideris tua. Tum Xanthus, Quamobrē? Et Aesopus, Quoniā heri ebrius pepigisti mare ebibere, atq. in pactis deposuisti & anulū Et is, Et quomodo maius fide opus potero? Verùm te nūc rogo, si quod cōmentū, si qua versutia, si qua experientia, præsto sis, ac opē porrige, vt vincā, aut pacta dissoluā: & Aesopus, Vincere quidem haud licet, sed vt soluas pacta, efficiam. Quū hodie rursus in vnū conueneris, nullo modo videaris timere, verùm quæ pactus es ebrius, eadē nūc etiā sobrius dic. Iubeas itaq. stramēta &

men-

πράπεζαν ἀλλὰ τὴν ἡιόνα τεθῆναι, καὶ παῖδας ἐτοί-
μους σὺν ἐκπώμασιν ὀρέγειν σοι τὸ θαλάττιον ὕ-
δωρ ἐπεὶ δὲ σύμπαντα διάσημ' ὄχλον σωσ-
τράμικτα ὅτι τὴν θέαν αὐτὸς ἀνάπεσὼν κέ-
λητος ἐν τῇ θαλάττῃ πληθύειν τὸ ἔκπωμα. καὶ
τοῦτο λαβὼν, ἐν ἐπικόῳ πάντων εἰπὼν τῷ σωσθη-
κοφύλακι πίνας παρ' ὑμῶν πεποιήκειμεν τὰς σω-
θήκας, καὶ ὃς ἀποκριναῖτό σοι, ὡς ὡμολόγησας τὴν
θάλασσαν ἐκπιεῖν. γραφεὶς ἂν σὺ πρὸς ἅπαντας
ἔτω φρόνιμος, ἄνδρες Σάμιοι ἴστε καὶ ὑμεῖς πάντως
πλείστης ὅσης ποταμὰς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θά-
λασσαν, ἐγὼ δ' σωσθήσομαι μόνην τὴν θάλατταν
ἐκπιὼν, ἢ μὴν καὶ τοὺς ἐξιόντας εἰς αὐτὴν ποτα-
μοὺς ἔδει ἂν ὁ σχολαστικὸς ἀπελθὼν πρότερον ἀπ-
ισχέπτειν τοὺς ποταμοὺς ἅπαντας, εἶτα δ' οὕτως ἐγὼ
τὴν θάλατταν μόνην ἐκπίομαι. ὁ δ' Ξάνθος τὴν
μέλλουσαν ἐκ τούτου σωτηρίας διάλυσιν ἐπιθυ-
μῶν, ἀπεφήνατο. τῷ δήμῳ τοίνυν ἅμα τ' αἰγια-
λὸν συρρέοντος ὅτι θέαν τῶν πρὸ χρόνου θεαθῆναι μέλ-
λοντος καὶ τὸν Ξάνθον καὶ τὰ διδαχθέντα πρὸς τοῦ
Αἴσωπου δρᾶσαντος, καὶ ἐπόντος, οἱ Σάμιοι ἀνεβόη-
σαν δρμῶντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες ὁ δ' σχο-
λαστικὸς προσωπεῖον τι καὶ τοῦτο τῷ Ξάνθῳ, νε-
νικῆσθαί τε ὡμολόγει, καὶ τὰς συνθήκας ἐλύετο λῦ-

σαι.

menſam in littore poni, & pueros paratos cum poculis porrigere tibi marinam aquã. Quum autem omnẽ videris turbã concurriſſe ad ſpectaculũ, ipſe diſcumbens iube ex mari impleri poculum: atque hoc accepto omnibus audientibus dic pactis præfecto, Quænã apud vos fœdera iniuimus? Atque is reſpondebit tibi, quòd pepigeris mare ebibere. Conuerſus igitur tu ad omnes ſic dicito, Viri Samij, ſcitis & vos penitus quàm plurimos fluuios prorumpere in mare. ego autem pactus ſum ſolùm mare ebibere, non etiam exeuntia in ipſum flumina. Hic itaque ſcholaſticus eat prius retẽturus flumina omnia, deinde ſtatim mare ſolum ebibã. Xanthus autem futuram ex hoc pacti ſolutionẽ intelligens, vehementer lætatus eſt Populo igitur ad litus confluente ad ſpectaculum eius quod faciendum erat, quumq. Xanthus quæ edoctus fuerat ab Aeſopo feciſſet, ac dixiſſet, Samij acclamarunt laudantes ipſum & admirantes. Verùm ſcholaſticus tũ ante Xanthi pedes prouolutus, & victum ſe confitebatur & pacta rogabat diſſolui.

σω. ὁ δὲ πεποίηκε Ξάνθος, δυσωπῶντος τὸ δήμου. ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, Αἴσωπος προσελθὼν τῷ Ξάνθῳ φησὶν, ὁ πάντα σοι τὸν βίον χαρισάμενος ἐγὼ, ἆρα ἄξιός εἰμι δέσποτα τυχεῖν ἐλαφρείας; καὶ ὁ Ξάνθος λοιδορήσας αὐτὸν ἀπήλασε, λέγων, μὴ γὰρ ἐμβλεπόμενός μοι λῷον τοῦτο ποιήσεις; ἀλλ' ἔξελθε πρὸ τῶν πυλῶνος, καὶ σκέψαι, κἂν ἴδῃς δύο κορώνας, καὶ ἀγγειλόν μοι: ἀγαθὸς γὰρ οἰωνὸς ἐστί. ἐπεὶ ἐὰν μίαν ἴδῃς, τοῦτο πονηρόν. προσελθὼν οὖν ὁ Αἴσωπος καὶ συμβὰν, ὅτι δύο κορώνας ἐπί τινος ἰδὼν δένδρῳ καθιζομένας, προσελθὼν τῷ Ξάνθῳ ἀπήγγειλεν. ὀξύτατα δὴ τοῦ Ξάνθου, ἡ ἑτέρα τούτων ἀπέπτη. καὶ ὁ Ξάνθος θαυμάσας μόνον ἰδὼν, ἔφη, ὦ κατάρατε, δύο εἶπας κορώνας; καὶ ὃς, ὅτι. ἀλλ' ἡ ἑτέρα ἀπέπτη. καὶ ὁ Ξάνθος, ἐπιλιπὲ σοι φαπίτα τὸ χλαμύζειν με, καὶ κελεύσας αὐτὸν γυμνωθέντα τύπτεσθαι. τοῦ δ' Αἰσώπου μαστιγουμένου προσελθών τις ἐκάλει ὅπου τὸ δεῖπνον τοῦ Ξάνθου καὶ ὁ Αἴσωπος ἐπιτυπτόμενος ἀνεβόησεν. οἵμοι τοῦ δυσλιώου ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ τὸ δικαιότατον ἰδὼν τύπτομαι, οὐ δ' ὁ μίαν μοῦσαν εἰς ἀνωφελῆ ἄσας. ἐοικὸς ἄρ' ἦν ἡ οἰωνοσκοπία. καὶ ὁ Ξάνθος τὸ ἀγχίνουν αὐτοῦ θαυμάσας, παύσασθαι κελεύει τυπτόμενον. μετὰ δὲ πολλὰς ἡμέρας, φιλοσόφους, καὶ ῥήτορας καλέσας

ὁ Ξάν-

ui. Quod & fecit Xanthus, exorante populo. Profectis autē ipsis domum, Aesopus adiēs Xāthū ait, Per omnē tibi vitā gratificat' ego, nōne dignus sū ò here cōsequi libertatē? Et Xāthus obiurgādo ipsū repulit, dicēs: An nolo ipse hoc facere? sed exi ante vestibulū, & speculare, & si videris duas cornices, renūtia mihi: bonū em̄ auguriū hoc: quòd si vnā videris, hoc malū. Accedēs igit̄ Aesopus, & cū fortè duas sic cornices super quadā vidisset arbore sedētes, accedens Xātho renuntiauit. Exeūte autem Xātho, altera harū auolauit: & Xāthus alterā solā vidēs, ait, Nōne dixisti mihi execrāde, duas vidisse te? & is, Ita, sed altera auolauit. Tū Xāthus, Reliquū erat tibi fugitiue, vt derideres me? & iubet eū denudatū verberari. At dū Aesopus verberabatur, profectus quidā inuitauit ad cenā Xāthū, at Aesopus inter verbera exclamauit, Hei misero mihi, ego em̄, qui duas vidi cornices, verberor: tu verò qui vnā tm̄, in cōuiuiū abis. vanū itaq; fuit auguriū. tū Xāthus solertiā eius admirat', desistere iubet verbera. Nō multis autē post diebus philosophos & rhetoras cùm

ὁ ξάνθος, ἐπίλοιπον τοῦ Αἰσώπου περὶ τὸν πυλῶνος εἶναι, καὶ μηδένα τῶν ἰδιωτῶν εἰσελθεῖν συγχωρῆσαι, ἀλλὰ τοὺς σοφοὺς μόνους. τῇ δ' ὥρᾳ τὸν ἀρίστου κλείσας Αἴσωπος τὸν πυλῶνα, ἐντὸς ἐκαθέζετο. τῶν κεκλημένων δὲ πάντας ἐληλύθοντος, καὶ πλὴν ἑνὸς πάντος, Αἴσωπος ἐνθυθὲν ἔφη. τί σεισὸ κύων; ὁ δὲ νομίσας κύων κληθῆναι, ὀργισθεὶς ἀνεχώρησεν. ἕτως δὲ ἕκαστος ἀφικνούμενος, αὐθις ἀπήει σὺν ὀργῇ, νομίσας ὑβρίζεσθαι τὸν Αἰσώπου ταῦτα πάντας ἐνθυθὲν ἐρωτῶντος. ἑνὸς δ' αὐτῶν κόψαντος, καὶ τί θείη ὁ κύων ἀκούσαντος, καὶ πλὴν τὸ κέρκον καὶ τὰ ὦτα ἀποκειθέντας, Αἴσωπος αὐτὸν ὀρθῶς λαβὼν μάσας ἀποκεκεῖσθαι, ἀνοίξας εἰς τὸ δεσπότου ἦλθε, καί φησιν, ὦ δεῖς τῶν φιλοσόφων συνίσταθαί σοι ἦλθεν, ὦ δέσποτα, πλὴν οὗτος μόνος καὶ ὁ ξάνθος ἐρόδεσθαι ἠδύνατο, τὰ δ' ἄλλα λοιδορεῖσθαι οἴνδεις ὑπὸ τῶν κληθέντων. τὸ δ' ὑστεραίας συνελθόντες οἱ κληθέντες ὅτι πλὴν δαρβίλλου ἐνεκάλεσαν τῷ ξάνθῳ, φάσκοντες, ὡς ἔοικας, ὦ κατηγητά, ἐπεδύμεις μὲν αὐτοὺς ἐξολεῖσθαι ὑμᾶς, αἰδούμενος δ', ὅτι σαφῶς ὅτι τὸν πυλῶνος ἔσηκας Αἴσωπον, ὡς σε πλανήσοντας καὶ κωφοὺς ἡμᾶς ἀποκαλέσαι. καὶ ὁ ξάνθος ὅταρ τοῦτ' ἔστιν; ἢ ὕπαρ; κἀκεῖνοι, οὐ μὰ ρίγχομεν ὕπαρ. καὶ δὴ τὰς μετακληθεὶς Αἴσωπος

Digitized by Google

inuitasset Xāthus, iussit Aesopum ante vestibulum stare, & nullum idiotam ingredi sinere, sed sapientes solos. Hora autem prandij clauso vestibulo Aesopus intus sedebat. Ex inuitatis autem quodam profecto, & ianuam pulsante, Aesopus intus ait: Quid mouet canis? Ille putans canis vocari, iratus discessit. sic ergo vnusquisque veniens, redibat iratus, putās se iniuria affici, Aesopo eadem omnes intus interrogante. Quum autē vnus ipsorū pulsasset, & quid mouet canis, audiuisset, & caudā & aures respōdisse, Aesopus ipsum rectè iudicās respōdisse, aperta ianua ad herū duxit, utq. ait: Nullus philosophus ad cōuiuium tuum venit ò here, prēter hunc solū. Et Xāthus valde afflictatus est, deceptum se existimans ab inuitatis. Postridie cùm veuissent inuitati ad literariū ludū, accusabāt Xāthum, dicentes, Vt videris, ò præceptor, cupiebas quidem ipse ludificari nos, sed veritus, putridum in vestibulo cōstituisti Aesopum, vt nos iniuria afficeret & canes vocaret. Et Xāthus, insōnium ne id est, an vera res? Tum illi, Nisi stertimus, vera res. Et celeriter

σωπος, καὶ ἐρωτηθεὶς σωὸ ὀργῇ τὸ χάειν τὸς φίλους ἀπίμως ἀπέφερεν, ἔφη, ὦ χὶ σύ μοι δέσποτα ἐνετείλω, μή πνα τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἀμαθῶν ἀνθρώπων ἐᾶσαι σοῖς τιὼ σὰ σωελθεῖν δι᾽ωχίαν, ἀλλ᾽ ἢ τὸς σοφὸς μόνους καὶ ξαίνθος, καὶ τίνες ἄ τοι, ἀ τῶν σοφῶν; καὶ ὁ Αἴσωπος, ὐδεμιᾶ μηχανῇ αὐτῶν καὶ γὸ κοπόντων τιὼ δύεφν, κἀμὲ ἔνθοδεν ἐρωτῶν τος, τί πτε σεὶς ὁ κύων. ὐδ᾽ ἐστοῦν αὐτῶν σωῆκε τ λόγον. ἐγὼ γᾶν ὡς ἀμαθῶν πάντων φανέντων, ὐδένα τύτων εἰσήγαγον, πλιὼ τ σοφῶς τῆτον δοκειδέντα μοι. ὅτως ἂν τὸ Αἰσώπε ἀπολογημένε, ὀρθῶς ἅπαντες λέγειν αὐτὸν ἐψηφίσαντο. καὶ μεθ᾽ ἡμέρας πάλιν πνὰς ὁ ξαίνθος ἐπομένε τῷ Αἰσώπε πρὸς τὰ μνήματα παρεγένετο, καὶ ἃ ἐν τ λάρναξιν ἀπεγράμματα ἦν, ἀναγινώσκων ἑαυτῷ ἔτερπε. τ δ᾽ Αἰσώπε ἔν πνι τύτων ἐγκεχαραγμένα τοιχεῖα ταῦτα ἰδόντος, α β δ ε θ χ, ὀπιθείξαντός τε τῷ ξαίνθῳ, καὶ ἐρομένε, εἰ ἄρα ταῦτα εἰδείη, ὀπιμελῶς ἐκεῖνος σκεψάμενος, ὐχ ὁίός τ᾽ ἐγένετο πιὼ τύτων δῶρεῖν διασάφησιν, καὶ ὡμολόγησεν ἀπορῆσαι πρὸς ἅλοις. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰ δὲ ταύτης τ σπήλης, ὦ δέσποτα, θησαυρὸν ὑποδείξω σοι, τίνι με ἀμείψῃ, καὶ ὃς, δάρσει, λήψῃ γὸ πιὼ ἐλευθερίαν σε, καὶ τὸ ἥμισυ τῆ χρυσίε.

τότε

riter vocatus Aesopus & rogatus cū ira, cuius rei gratia amicos ignominiosè amolitus esset, ait, Nō tu mihi here mādasti, ne quē vulgariū ac indoctū hoīem sinerem in tuum cōuenire cōuiuium, sed solos sapiētes? tum Xāthus, Et quales hi? nōne sapiētes? & Aesopus, Nullo pacto; ipsis etenim pulsantibus ianuā, & me intus rogitāte, quidnā moueat canis, neq. quisq̄ eorū intellexit sermonē. Ego igit cū indocti oēs viderētur, nullū ipsorū introduxi, nisi hunc q̄ sapienter respōdit mihi. Sic igitur quū Aesopus respōdisset, rectè omnes dicere ipsū cōfirmarunt. Ac post dies rursum aliquot, Xāthus seq̄nte Aesopo ad monumenta acceffit. Et quæ in arcis erant epigrāmata legens, seipsū oblectabat. At Aesopus in quadam ex ipsis insculptas litteras has videns, α β δ ο ε θ χ, ostendenteq. Xātho, atq, rogante, an hasce nouisset: diligēter ille scrutatus, nō potis fuit harū inuenire declarationē, ac fassus est hærere se omnino. Tum Aesopus, Si per hāc columnulā ò here, thesaurū ostendā tibi, qua re me remuneraberis? Et is, Cōfide, accipies .n. libertatem tuā, ac dimidiū auri.

ώτε ὁ Αἴσωπος ἀποχὼν τ στήλης βήματα τέσσαρα, κ ὀρύξας, αὐτὸ λαβέτω τ θησαυρὸν, κ λῆψεσθε τὴν δεκάτην λέγων, δός μοι τὴν ἐπαγγελίαν, δῆλος δ ἦς τ θησαυρὸν κ ὁ Ξάνθος, ἀ χ ὅσα κάμὲ εἰδέναι, εἰ μὴ κ τ νῦν τῶν στοιχείων μοι φράσης. τὸ γὰρ μαθεῖν τοῦτο πολὺ τοῦ διρήματος ἐμοὶ τιμιώτερον. κ ὁ Αἴσωπος ὁ τ θησαυρὸν κατορύξας ἐνταῦθα, ὡς σοφὸς ἀνὴρ, τὰ στοιχεῖα διεχάραξε ταῦτα, ἃ καὶ φησιν, α ἀποδαὶ, β βήματα, δ τέσσαρα, ο ὀρύξας, ε διρήσεις, θ θησαυρὸν, χ χρυσίν. κ ὁ Ξάνθος, ἐπειδήπερ ἔτως ὄφελος ἦ κ πανοῦργος, ἀλήψῃ σου τὴν ἀλήθειαν. κ ὁ Αἴσωπος, ἀναγγελᾶ δηθεῖσαι, ὦ δέσποτα, τὸ χρυσίον τῷ βασιλεῖ Βυζαντίων. ἐκείνῳ γὰρ τετιμήσθαι κ ὁ Ξάνθος πόθεν τοῦτ' οἶδας; κἀκεῖνος, ἐκ τῶν στοιχείων. τοῦτο γάρ φησιν. α ἀπόδος, β βασιλεῖ, δ Διονυσίῳ, ο ὃν, ε εὗρες, θ θησαυρὸν, χ χρυσίν κ ὁ Ξάνθος ἀκούσας τοῦ βασιλέως ἔφη τῷ χρυσίον, τῷ Αἰσώπῳ ἔφη, λαβὼν τὸ ἥμισυ τ ἑρμαίου, ἡσύχασον. κἀκεῖνος, ἐ σύ μοι νῦν τοῦτο παρέχεις, ἀλλ' ὁ χρυσίον ἐνταυθοῖ κατορύξας. καὶ ὅπως, ἄκουσον, τοῦτο καὶ λέγει τὰ γράμματα, α ἀπελόμενοι, β βασίσαντες, δ διέλεσθε, ο ὄν, ε εὕρετε, θ θησαυρὸν, χ χρυσίν. καὶ ὁ

Πάν-

Tunc Aesopus distãs à cippo passus quatuor, ac fodiens, & sumpsit thesaurum, & attulit hero, dicens: Dà mihi promissum, cuius causa inueneristi thesaurum. & Xanthus, Non si & ego sapiam, nisi etiam sensum litterarum mihi dixeris: nam scire hoc multò re inuenta mihi pretiosius. & Aesopus, Qui thesaurum defodit hìc, vt vir sapiens, litteras insculpsit has, quæ & aiũt, α recedens, β passus, δ quatuor, ε fodiens, ζ inuenies, θ thesaurum, χ auri. Et Xanthus, Quia ita solers es & astutus, non accipies tuã libertatem. Et Aesopus, Renuntiabo dandum aurum ò here regi Byzantinorum: illi enim reconditum est. Et Xanthus, Vnde hoc nosti? Et ille, Ex litteris: hoc enim aiunt, α redde, β regi, δ Dionysio, ε quem, ζ inueneristi, θ thesaurum, χ auri. Et Xanthus audiens regis esse thesaurum, Aesopo ait, Accepto dimidio lucri, taceto. Et ille, Non tu mihi nunc hoc præbes, sed qui aurum hìc infodit: ac quemadmodum, audi: hoc etiam dicunt litteræ, α acceptum, β vadentes, δ diuidite, ε quem, ζ inueneritis, θ thesaurum, χ auri. Et

Digitized by Google

Ξάνθος, δεῦρό, φησιν, εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς ἂν καὶ τὸν θησαυρὸν διελώμεθα, καὶ οὐ τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβῃς. ἐλθόντων δ' ἐν, ὁ Ξάνθος φοβούμενος τὸ τῦ Αἰσώπυ λάλον, εἰς εἰρκτὴν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐμβληθῆναι. καὶ ὁ Αἴσωπος ἀπαγόμενος, τοιαῦτά, φησιν, εἰ σὺ αἱ ὑποσχέσεις τῶν φιλοσόφων; οὐχ ὅτι γὰ οὐκ ἀπολαμβάνω με τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς δεσμωτήριον κελεύεις ἐληλῦαί με. ὁ μὲν δ' ἐν Ξάνθος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι, ἡ πρὸς αὐτὸν ἔφη, πάνυ καλῶς φῆς, ἵν' ἐλευθερίας τυχὼν, σφοδρότερός μοι γένῃ κατήγορος. ὁ δ' Αἴσωπος εἶπεν ὅ, τι ποτέ με ἔχεις κακὸν ποιεῖν, ποίᾳ. πάντως ἡ ἄκων ἐλευθερώσεις με. χρὴ δ' τὰς καιρὰς τύτας σωέπεσέ τι ποιῆτον ἐν Ξάνθῳ. πανδήμυ ἑορτῆς ἀγομένης ἄφρης ἀετὸς καταπτὰς, ἡ τὸν δημόσιον ἁρπάσας δακτύλιον, εἰς δύλυ κάλπον ἀφῆκεν. οἱ μὲν δ' ἐν Σάμιοι θορυβηθέντες, καὶ εἰς πλείσιμ ὡς τῦδε τὸ σημεῖον ποιύμενοι τὴν ἀγωνίαν, χρὴ παυτὸν ἀθροισθέντες, ἤρξαντο δεῖσθαι τῦ Ξάνθυ, ἅτε πρώτυ τῶν πολιτῶν ὄντος καὶ φιλοσόφυ, σφίσι τὴν κρίσιν τῦ σημείυ διαφῆσαι. ὁ δ' τοῖς ὅλοις ἐπαπορῶν, χρόνον ἤτησε. καὶ ἀφικόμενος ἔνδε, πολὺ ἐδ' ἐδύμων, ἡ τῇ λύπῃ κατεχόμενος,

Xanthus, Veni, inquit, domum, vt & thesaurum diuidamus, & tu libertatem accipias. Profectis ergo, Xanthus timens Aesopi loquacitatem, in carcerem ipsum iussit iniici. Et Aesopus inter abducendum, Huiusmodi, inquit, sunt promissa philosophorum? non solùm enim non accipio meã libertatem, sed & in carcerem iubes me detrudi. Xanthus igitur iussit ipsum solui, & ait ei, Nimirum rectè ais, vt parta libertate vehementior sis contra me accusator. Tum Aesopus dicit, Quodcunque mihi potes facere, fac malum: omnino vel inuitus liberabis me. Ea verò tempestate huiusmodi res Sami contigit. Quum publicè festus dies celebraretur, repente aquila deuolans, & publicum rapiens anulum, in serui sinum demisit. Itaque Samij perterriti, & in plutimũ ob hoc prodigium cùm incidissent mœrorem, in vnum coacti, cœperunt rogare Xanthum, quippe ciuium principem & Philosophum, vt sibi iudicium prodigij declararet. At ille oĩno hæsitans, tẽpus poposcit. Et profectus domũ, multũ erat tristis, & mœrore immersus;

μενος. διὰ δὴ μηδὲν χρῆναι δυνάμενος. ὁ δ' Αἴσωπος τὴν ἀθυμίαν σωνοήσας τῶ Ξάνθῳ, προσελθὼν, λέγει, τῶ χάειν, ὦ δέσποτα, ὅτω δατελεῖς ἀθυμῶν; ἐμοὶ προσπάθει, χαίρειν εἰπὼν τῷ λυπεῖσθαι. αὔριον δ' εἰς ἀγορὰν προσελθὼν, εἰπὲ τοῖς Σαμίοις, εἰς ἐμὲ ἕτα σημειολυτῆν ἐπαιδάθω, ὅτ' ἀνοσιοπαθῶν, πῶς δέ μοι προσῆκε πολλῶν πᾶσαν εἰδὼς, αὐτὸς ὑμῖν τὸ ζητούμενον λύσει. κἂν μὲν αὐτὸς ὀπτύχω τὴν λύσιν δέσποτα, ἀντὶτὼ δόξαν ἀπόσῃ, τοιάτῳ χρώμενος δόλῳ. αἰ δ' ἀποπύχω, ἐμοὶ μόνῳ ἡ ἀντιῦδεν προσῆκε τὴν ὕβριν. πειθεὶς ὧν ὁ Ξάνθος, καὶ τῆς ὑστεραίας εἰς τὸ θέατρον ἀπαντήσας καὶ καταστὰς εἰς τὸ μέσον χρὴ τὰς ἀποδήκας Αἰσώπῳ, διελέχθη τοῖς συνελθοῦσιν. οἱ δ' ὦδέως ἠξίουν τὸν Αἴσωπον καλεῖσθαι. τῶ δ' ἀφικομένῳ καὶ ἑαυτὸς ὀπὶ τὸ μέσον, οἱ Σάμιοι τὴν ὄψιν αὐτῷ καταπαύσαντες, ἐρεσχελοῦντες ἐφώνουν, αὕτη ἡ ὄψις σημεῖον λύσει; ἐπὶ τῷ αἰσχρῷ τοῦτο τί ποτε καλὸν ἀκουσόμεθα; καὶ γελᾶν ἤρξαντο. καὶ ὁ Αἴσωπος καταστείσας τῇ χειρὶ καὶ ἡσυχίαν αἰτήσας ἔφη: ἄνδρες Σάμιοι; τί μοι τὴν ὄψιν σκώπτετε; οὐκ ἐς τὴν ὄψιν, ἀλλ' ἐς τὸν νοῦν ἀποβλέπειν χρή. πολλάκις

Digitized by Google

sus: vt qui nihil iudicare posset. Sed Aesopus mœrore Xanthi cognito, adiens ait, Quamobrem ò here sic perseueras mœrere? mihi committe, valere iusso mœrore. Cras in forum profectus dic Samijs, Equidem neque prodigia soluere didici, neque augurari: sed puer mihi est multarum rerum peritus, ipse vobis quæsitum soluet. Et si ipse consecutus fuero solutionem here, tu gloriam reportabis, tali vtens seruo: sin minus fuero consecutus, mihi vni erit dedecus. persuasum igitur quum esset Xantho, postero die in theatrum profectus, stans in medio iuxta admonitiones Aesopi, concionatus est ijs qui conuenerant. Illi verò statim rogabant Aesopum acciri: qui cùm venisset stetissetq. in medio, Samij faciem ipsius conspicati, deridentes clamabant, Hæc facies prodigium soluet? ex turpi hoc quid nam pulchri audiemus? & ridere cœperunt. Et Aesopus extenta manu, & silentio postulato, ait: Viri Samij, quid faciem meam cauillamini? non facie, sed animum respicere oportet. Sæ-

pe

λάκις γὰρ ἡ τῇ φαύλῃ μορφῇ χρησὸν νοῦν ἡ φύσις ἐνέθηκεν. ἢ τίνι ἔξωθεν τῶν καρμίων μορφὴν σκοπεῖτε ὑμεῖς, ἀλλ' ἐ τὴν ἐντὸς γνῶσιν τῶν εἴνεκα; ταῦτα τῷ Αἰσώπῳ πάντες ἀκούσαντες, ἔλεγον, Αἴσωπε, εἶπ δικάσασι, λέγε τῇ πόλει. καὶ ὃς μὴ παῤῥησίας ἔφη, ἄνδρες Σάμιοι, ἐπιδήπερ ἡ τύχη φιλόνικος ἔσα, δόξης ἀγῶνα τέθεικε δικαστὴν καὶ δίκλω. κἂν μὲν ὁ δίκλος ἥττων φανῇ τῷ δικαστῇ, διὰ μαχίμων ἐλάσεται. εἰ δ' ἀμείνων, ὑδὲν ἔλαττον χρὴ ὕπνῳ πληγῆς ξανθήσεται. εἰ ὑμεῖς διὰ τῆς ἐλευθερίας παῤῥησίαν χαρίσοισθέμοι, ἐγὼ νῦν ὑμῖν ἀδεῶς τὸ ζητούμενον φράσω. τότε ὁ δῆμος ἀπὸ μιᾶς γλώττης πρὸς τὸν Ξάνθον ἐβόων, ἐλευθέρωσον Αἴσωπον, ἀκούσουσι Σαμίοις, χάρισαι τὴν ἐλευθερίαν αὐτῇ τῇ πόλει. ὁ δ' Ξάνθος ὐκ ἐπένευσε. καὶ ὁ πρύτανις ἔφη, Ξάνθε, εἰ μή σοι δοκεῖ χαρίσασθαι τῷ δήμῳ, ἐγὼ τῆσδε τῆς ὥρας Αἴσωπον ἐλεύθερον οὐ ποιήσωμι, καὶ τότε σοι ὁμότιμος ἔσομαι. τίνι καὶ τὰ τοίνυν ὁ Ξάνθος ἀνάγκῃ τῇ ἐλευθερίαν ἐπέδωκε. καὶ ὁ κήρυξ ἐβόα, Ξάνθος ὁ φιλόσοφος ἐλευθεροῖ Σαμίοις τὸν Αἴσωπον. κἂν τούτῳ πέρας ὁ τοῦ Αἰσώπου λόγος εἰλήφει, φαμένου

pe enim in turpi forma, bonum animum natura inſeruit. An vos exteriorem teſtarum formam conſideratis, non potius interiorem vini guſtum? Hæc ab Aeſopo quũ audiſſent omnes, dixerunt: Aeſope, ſi quid potes, dic ciuitati. Et ille audacter ait, Viri Samij, quoniam fortuna quæ contentionis ſtudioſa eſt, gloriæ certamen propoſuit domino & ſeruo; ſi quidem ſeruus inferior videatur domino, verberibus cæſus abibit: ſin præſtantior, nihilominus ita quoque verberibus lacerabitur: ſi vos per libertatem, loquendi mihi fiduciam indulſeritis, ego nunc vobis intrepidè quæſitũ narrabo. Tunc populus vno ore clamabat ad Xanthum, libertate dona Aeſopum, obtẽpera Samijs, largire libertatẽ eius ciuitati. At Xãthus nõ annuebat. & prætor ait, Xanthe, ſi tibi non placet auſcultare populo, ego hac hora Aeſopum libertate donabo, & tunc tibi æqualis fuerit. tunc igitur Xanthus neceſſariò libertatem reddidit. Et præco clamauit, Xanthus philoſophus liberum Samijs largitur Aeſopum. Atque interim exitum ſermo Aeſopi accepit, quũ

dixit

Digitized by Google

μενε πρὸς τὸν Ξάνθον, ὡς καὶ ἄκων ἐλευθερώσοις με. Αἴσωπος οὖν ἐλευθερίας τυχὼν, πᾶς εἰς τὸ μέσον, ἔφη, ἄνδρες Σάμιοι, ὁ μὲν ἀετὸς, ὡς ἴστε, βασιλεὺς τῶν ὀρνέων ἐστὶν· ὅτι ὢν τὸν στρατηλικὸν δακτύλιον ἐν ἁρπάσας ἀφῆκεν εἰς δένδρου κοῖλον, τοῦτο σημαίνειν βούλεται, ὅτι τῶν νῦν βασιλέων τις βούλεται ὑμῶν τὴν ἐλευθερίαν δουλῶσαι, καὶ τοὺς κυρίους νόμους ἀκύρους δεῖξαι. ταῦτα οἱ μὲν Σάμιοι ἀκούσαντες κατηφείας ἐπλήσθησαν. μετ' ὀλίγον δὲ πολλὰ χρήματα καὶ χάρματα ἐκ Κροίσου τοῦ Λυδῶν βασιλέως ἦλθε Σαμίοις, καλοῦντα τὸν ἀπὸ τῆς φάρυγος αὐτῷ παρέχειν, εἰ μὴ πείθοιντο, τοῖς μάχῃ ἑτοίμοις εἶναι. ἐβουλεύσαντο μὲν οὖν ἅπαντες. ἔδοσαν γὰρ ἀπόκριν ψεύδεσθαι τῷ Κροίσῳ. σωθῆναι μέντοι καὶ Αἴσωπον ἐρωτῆσαι. κἀκεῖνος ἐρωτηθεὶς εἶπε, τῶν ἀρχόντων ὑμῶν γνώμην δεδωκότων εἰς φόρου ἀπαγωγὴν ὑπακούειν τῷ βασιλεῖ, συμβουλεύω μὲν ἐγὼ, λόγον ὃν ἐρῶ ὑμῖν· καὶ εἰσιόντε τὸ συμφέρον· ἢ τύχῃ δύο ἐδοὺς ἔδειξεν ὁ τῷ βίῳ θατέραν μὲν ἐλευθερίας, ἧς μὲν ἀρχὴ δύσβατος, τὸ δὲ τέλος ἀμαλόν. θατέραν δὲ δουλείας, ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ ἀσπὴς καὶ βάσιμος, τὸ δὲ τέλος

ἐπὶ-

dixit Xantho, Vel inuitus me libertate donabis. Aesopus itaque libertatem consequutus, stans in medio, ait. Viri Samij, aquila, vt scitis, regina auium est, quod autem imperatorium anulum hæc raptum demisit in serui sinum, hoc significare vult, quendam ex ijs qui nunc sunt regem velle vestram libertatem in seruitutem redigere, atque sancitas leges irritas facere. his auditis Samij mœrore repleti sunt. Sed non ita multo post & literæ à Crœso Lydorum rege venerunt ad Samios, iubentes eos ab illo tẽpore vt tributa sibi penderent: sin minus obtemperauerint, ad pugnã se parare. Consultabant igitur vniuersi; timuerunt enim subiectos fieri Crœso. vtile tamen fore etiam Aesopum consulere. Et ille consultus ait, quum principes vestri sententiã dixerint de tributo dãdo obtẽperãdum esse regi; cõsilium iã minimè, sed narrationem vobis afferã & scietis qd cõducat. Fortuna duas vias ostẽdit in vita, alterã libertatis, cuius principium accessu difficile, sed finis planus: alteram seruitutis, cuius principium facile & accessibile, finis autem

ἐπώδυνον. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σάμιοι, ἀνεβόησαν, ἡμεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἑκόντες ὑπὸ μεθύοντος ἥλω, καὶ τὸν πρεσβευτὴν ὑσὶ ὑιρμὴν ἀπέπεμψαν. ὁ μὲν οὖν Κροῖσος ταῦτα μαθὼν ἐβουλεύσατο πόλεμον κατὰ τῶν Σαμίων κινεῖν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς ἀπιὼν ἔλεγεν, ὡς ὑπ' οὐδενὸς Σαμίους ὧδε χρὴ λαβεῖν Αἴσωπα παρ' αὐτοῖς ὄντος, καὶ γνώμας ὑποτιθέντος. δυοῖν δ' μᾶλλον, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, πρεσβείας ἀποστείλας, ἐξαίτησαι παρ' αὐτῶν Αἴσωπον, ὑποχόμενος αὐτοῖς αὖτ' αὖτε χάριτας ἄλλας τε δώσειν, καὶ λύσιν τῶν ὀπταπομένων φόρων. καὶ τότε τάχα οἷός τε ἔσῃ τούτων ἐπιχειρεῖσθαι καὶ ὁ μὲν Κροῖσος κατὰ ταῦτα πρεσβευτὴν ἀποστείλας ἔκδοτον ἤτει τὸν Αἴσωπον. Σάμιοι δὲ τοῦτον ἐκδόσθαι γνώμης ἐγίνοντο. Αἴσωπος δὲ ἔφη μαθών, ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς ἔστη καὶ φησι, ἄνδρες Σάμιοι, καλῶ μὲν ὧδε πολλοὶ ποιῆσαι ἐπὶ τὰς πόλεις ἀφικέσθαι τοῦ Κροίσου, ἐμὲ δὲ λῷον ὑμῖν ἕνα μῦθον εἰπεῖν. καθ' ὃν χρόνον ἐμίσθωσαν οἱ βόες τοὺς ἵππους, πόλεμον οἱ λύκοι τοῖς πρεσβάτοις συνῆψαν. τῶν δὲ βοῶν συμμαχόντων τοῖς ὅπλοις, καὶ τοὺς λύκους ἀποσβεννύντων, οἱ λύκοι πρεσβεύσαντες ἀπεῖπαν τοῖς βουσὶν, εἰ βούλοιντο βιῶναι ἐν εἰρήνῃ, καὶ μηδένα πο-

λέμιον

autem laborioſus. His auditis, Samij exclamauerunt: Nos cùm ſimus liberi, ſerui eſſe gratis nolumus, & oratorem infecta pace remiſerunt. His ergo cognitis, Crœſus decreuit bellum in Samios mouere, ſed legatus retulit: Non poteris Samios debellare, quamdiu eſt apud eos Aeſopus, & conſilia ſuggerit. Potes autem potius, ait, ò rex, legatis miſſis, petere ab ipſis Aeſopum, pollicitus eis pro eo & alia beneficia relaturum, & ſolutionem imperatorum tributorum. Et tunc fortaſſe poteris eos ſuperare. Et Crœſus his adductus, legato miſſo, dedi ſibi petebat Aeſopum. Samij autem hunc tradere decreuerunt. Quo cognito, Aeſopus in media concione ſtetit, & ait, Viri Samij, & ego permagni facio ad regis pedes proficiſci, ſed volo vobis fabulam vnam dicere: Quo tempore animalia inter ſe loquebantur, lupi bellum ouibus intulerunt. Vnà verò cum ouibus, canibus præliantibus, ac lupos arcentibus, lupi legato miſſo dixerunt ouibus, ſi velint viuere in pace, & nullum ſuſpicari bel-

λεμον ἐποιήσην, τὰς κύνας αὐτοῖς ἐνδῦναι. τῶν δὲ στρατῶν ἐπ' αὐτοὺς πρόντων, καὶ τὰς κυνᾶς ἐνδεδωκότων, οἱ λύκοι τάς τε κυνᾶς διεσπάραξαν, καὶ τὰ στρατεύματα ῥᾳδίως διέφθειραν. οἱ Σάμιοι τοίνυν τὸ τοῦ μύθου βούλημα συνοήσαντες, ὥρμησαν μὲν παρ' ἑαυτοῖς κατασχεῖν τὸν Αἴσωπον ὁ δ' οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλὰ πρεσβευτὴν συναποστείλας, πρὸς Κροῖσον, ἀπῆλθεν. ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς Λυδίαν, ὁ βασιλεὺς ἐπύθετο αὐτοῦ τίνα τὸν Αἴσωπον διασάμενος, ἠγανάκτησε, λέγων, ἦλθε ποτ' ἂν ἄνθρωπον ἐμποδών μοι γένεσθαι νῆσον ὁσονοῦν τοσαύτην; καὶ ὁ Αἴσωπος, μέγιστε βασιλεῦ, ἐκ δίκης, καὶ δι' ἀνάγκην πρὸς σὲ παρεγενόμην. ἀλλ' αὐθαίρετος πάρειμι. ἀνάγκη δέ μου μικρὸν ἀκῆσαι. ἀνὴρ τις ἀκρίδας συλλέγων, καὶ ἀποκτείνυς, ἦλθε καὶ τέτριγα. ἐπεὶ δ' κἀκεῖνον ἠβούλετο κτεῖναι, φησὶν ὁ τέττιξ. ἄνθρωπε, μή με κάτθανε ἀθέλοντα. ἐγὼ γὰρ οὔτε σάρκα βλάπτω, οὔτ' ἄλλο τι τῶν ἀναγκαίων σε ἀδικῶ. τῇ κιθάρᾳ δ' τῶν ἐμοὶ ὑμένων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρπων τὰς ὀδυνήρας. φωνῆς δ' ἂν παρ' ἐμοὶ πλέον οὐδὲν εὑρήσεις. κἀκεῖνος ταῦτα ἀκούσας, ἀφῆκεν ἀπιέναι· κἀγὼ γοῦν, ὦ βασιλεῦ, τῶν σῶν ποδῶν ἅπτομαι, μή με ἐκλῇ φονεύσῃς. οὐδὲ γὰρ

ἔσες

lum, vt canes sibi traderent. Ouibus verò, quum ob stultitiam persuasum esset, & canes tradidissent, lupi & canes conati sunt, & oues nullo negotio interemerunt. Samij igitur fabulæ sensu percepto, conati sunt apud se detinere Aesopum. Ille verò non permisit, sed cum legato vnà soluit, & ad Crœsum se contulit. Profectis itaque ijs in Lydiam, rex ante se stantem Aesopum videns, indignatus est, dicens: Vide qualis homuncio obstitit mihi ad tantam insulam subiugandam? tum Aesopus: Maxime rex; non vi, neque necessitate coactus ad te accessi, sed sponte adsum: patere autem me parumper audire. Vir quidam quum locustas caperet, occideretque cepit & cicadam: quum & illam vellet occidere, ait cicada, Homo ne me frustra occidas; ego enim neque spicam lædo, neque in alia re quapiam iniuria te afficio: motu verò quæ in me sunt membranularum suauiter cãto delectans viatores, præter igitur vocẽ in me amplius nihil inuenies. Et ille cum hæc audisset, permisit abire: Et ego itaq. ò rex, tuos pedes attingo, ne me sine cau-

εἰός τ' εἰμὶ ἀδικῆσαί τινα, ἐν δὲ τελείᾳ ἢ σώματος ψυχαῖον φθέγγομαι λόγον. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας ἅμα, καὶ ἀκτείρας αὐτὸν, ἔφη. Αἴσωπε, ἔκρυνεγώ σοι δίδωμι τὸ ζῆν, ἀλλ' ἡ μοῖρα ἐ ζῆν θέλεις, εἴτε καὶ μὴ ἔχῃ καὶ ὅς, δέομαί σου βασιλεῦ, διαλλάγηθι Σαμίοις. τῶν δὲ βασιλέως εἰπόντος, διήλλαγμαι. πρῶτον ἐκεῖνος ὅτι τὴν ψυχῆν, χάειτας τε αὐτῷ ὡμολόγει, καὶ μετὰ τοῦτο τὸν οἰκεῖον συγγενόμενος μῦθος, τὸν μέχρι καὶ νῦν φερομένους, ὧδε τῷ βασιλεῖ κατέλιπε. δεξάμενος δὲ παρ' αὐτοῦ γράμματα πρὸς Σαμίους, ὡς ἕνεκεν Αἰσώπου τὰ πεπεισθήλλαχται, καὶ δῶρα πολλὰ παιδίσας ἐπανῆλθεν εἰς Σάμον. οἱ μὲν ἐν Σάμοι τοῦτον ἰδόντες, σέβματά τε αὐτῷ προσήνεγκαν, καὶ χορὸς ἐπ' αὐτῷ συνεστήσαντο. ὁ δ' αὐτοῖς τότε τὸ βασιλέως ἐπέγνω γράμματα, καὶ ἀπέδιξεν ὡς τὴν εἰς αὐτὸν ψυφισμένην ὧδε τὸ Λήμου ἐλευθερίαν, ἐλευθερίᾳ πάλιν ἠμείψατο. μετὰ δὲ τοῦτο τ' νήσου ἀπάρας, θεσπιῇ τὴν οἰκουμένην πᾶσι ἀπαντᾶν τῶν φιλοσόφων διαλεγόμενος. ἀφικόμενος δὲ καὶ πρὸς βαβυλῶνα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδιξάμενος, μέγας ὧδε τῷ βασιλεῖ Λυκήρῳ ἐφύετο. κατ' ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους

ἐριζόντα

sa occidas: nō enim possum iniuria quemquā afficere, sed in vili corpore generosum loquor sermonem. Rex autē miratus simul, & miseratus ipsum, ait, Aesope, non ego tibi largior vitam, sed fatum. Ergo quidvis, pete, & accipies. Et ille, Rogo te, ò rex, reconciliare Samijs. Quumq. Rex dixisset, Reconciliatus sum, procidens ille in terram, gratias ei agebat. Et post hæc suas conscripsit fabulas, quas ni hunc vsque diem extantes apud regē reliquit. Acceptis autem ab ipso literis ad Samios, quòd Aesopi gratia eis reconciliatus fuerit, atque muneribus multis, nauigauit in Samum. Samij igitur hunc conspicati, & coronas ei attulerunt, & tripudia eius gratia constituerunt. Ille autem illis, & regis literas legit, & ostendit, quod sibi donatam à populo libertatem, libertate rursus remuneratus fuerit. Post hæc vero ab insula decedens, circumibat orbem vbique cum philosophis disputando. Profectus autem & in Babylonem, & suam sapientiam demonstrando, magnus apud Regem Lycerum euasit. Illis enim temporibus Reges inuicem

ἐρίμην ἔχοντες, καὶ τέρψεως χάριν προβλήματα τῶν σοφιστικῶν πρὸς ἀλλήλους διάφοροντες ἔπεμπον. ἅπερ οἱ μὲν ἀπλούστεροι, φόρους ὅτι ῥητοῖς πρὸς τῶν πεμπόντων ἐλάμβανον. εἰ δὲ μή, τὰς ἴσας παρεῖχον. ὁ τοίνυν Αἴσωπος τὰ πεμπόμενα τῶν προβλημάτων Λυκήρῳ σωιὼν ἐπίλυε, καὶ ἀποκρίσεις ἐποίει τοῦ Σαμίλλα. καὶ αὖτις δι' Λυκήρου ἔπεμπε τοῖς βασιλεῦσιν αὐτὰ πεμπτέον. ὧν ἀλύτων μενόντων, φόρους ὁ Σαμιλλὰς ὑπὲρ πλείους εἰσέπραττεν. Αἴσωπος δὲ μὴ παιδοποιησάμενος, ἕνα παῖδα τῶν ἀδελφῶν Εννου υἱὸν ἀπεποιήσατό τε καὶ ὡς γνήσιον παῖδα τοῦ βασιλέως προσενέγκας σωίσησι. μετὰ δὲ πολλὰ χρόνου * Εννος ὀργῇ ληφθεὶς, ὑπισχνήσατο πλασάμενος παρ' Αἰσώπου δώσειν πρὸς τοὺς ἀποστοφιζομένους Λυκήρῳ, ὡς αὐτοῖς ἕτοιμος ὢν προσίστασθαι μᾶλλον ἢ τῷ Λυκήρῳ, τῷ Σαμίλλα ὑπηκόοις, τῷ τοῦ Αἰσώπου ταύτην σφραγισάμενος δακτυλίῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ τε σφραγῖδι πεισθεὶς, καὶ ἀπαραιτήτῳ ὀργῇ χρησάμενος, ἐπιστολὴν τῷ Ερμίππῳ κελεύει μηδὲν ἐξετάσαντα, ἅπερ ἂν πρόσῃ διαχειρίσασθαι Αἴσωπον. ὁ δὲ Ερμιππος, φίλος τε ὢν τῷ Αἰσώπῳ, καὶ τότε δὴ τὸν φίλον ἐπιδείξεσθαι. ἔν τινι δὲ τῶν πό-

φων

pacem habentes, atque animi gratia quæstiones viciſſim ſophiſtarum ſcribendo mittebant: quas qui ſoluerent, tributa ſtatuta à mittentibus accipiebant: qui verò non, paria præbebant. Aeſopus igitur quæ mittebantur problemata Lycero, intelligens diſſoluebat, & clarum reddebat regem: & ipſe Lyceri nomine alia itidem regibus remittebat. Quæ cum remanerent inſoluta, tributa rex quam plurima exigebat. Aeſopus autem cùm non genuiſſet filios, nobilem quemdam, Ennum nomine adoptauit, atque vt legitimum filium regi oblatum commendauit. Non ita multo poſt Ennus ira correptus, epiſtolamque fictam ab Aeſopo, ſcilicet ad eos, qui ſophiſmatis cum Lycero certabant, quod ipſis paratus eſſet adhærere magis quam Lycero, regi dedit, Aeſopi obſignatam anulo. Rex & ſigillo credens, atque implacabili ira percitus, confeſtim Hermippo mandat, vt nihil exquirens, proditorem occideret Aeſopum. At Hermippus, & amicus fuerat Aeſopo, & tunc ſe amicum oſtendit. In ſe-

φων, μηδενὸς εἰδότος, κρύψας τὸν ἄνθρωπον ἐν ἀπορρήτοις ἔτρεφεν. Ἐννοις ὁ τῆς βασιλέως κελεύσαντος πᾶσαν τιμὴν δοίκησιν Αἰσώπῳ παρέλαβε. μετὰ δέ τινα χρόνον Νεκτεναβὼ βασιλεὺς Αἰγυπτίων πυθόμενος Αἴσωπον τεθνηκέναι, πέμπει Λυκήρῳ ἀδελφιδῆ ὑπόσχεσιν, οἰκοδόμους αὐτῷ ἀποστεῖλαι κελεύσας, οἳ πύργον οἰκοδομήσουσι, μήτ' ἀέρος, μήτε γῆς ἁπτόμενον, καὶ τὸν ἀποκείμενον ἀνθρωπίνῳ πάθει ἅπαν ἀπεργασόμενον. καὶ ταῦτα ποιήσαντα, φόρους εἰσφέρειν. εἰ δὲ μή, καταπίεσθαι. ταῦτα τῷ Λυκήρῳ ἀναγνωσθέντα, ἀθυμίαν ἐνέβαλε, μηδενὸς τῶν φίλων δυναμένου τὸ προβλημα τὸ πρὸς τὸν πύργου σωθῆναι. ὁ μέντοι βασιλεὺς, καὶ χίονα τὴν ἑαυτῷ βασιλείας ἔλεγχον ἀπολωλακέναι τὸν Αἴσωπον. Ἑρμιππος δὲ τιμὴν τοῦ βασιλέως δι' Αἴσωπον λύπην μαθὼν, προσῆλθέ τε τῷ βασιλεῖ, καὶ ζῆν ἐκεῖνον ἀπήγγειλατο, προθεὶς αὐτῷ δὴ χάριν αὐτὸν καὶ ἀνελεῖν, εἰδὼς ὡς μεταμελήσει ποτὲ τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποφάσεως. τοῦ δὲ βασιλέως διαρρήδην ὅτι τούτοις ἥδεντος, Αἴσωπος ῥιπῶν καὶ ἀμαχιῶν ὅλος προσηνέχθη. καὶ τοῦ βασιλέως, ὡς εἶδεν αὐτὸν, δακρύσαντος, λύσαντός τε καὶ ἄλλης ἐπιμελείας ἀξιωθῆναι κελεύσαντος,

pulchro enim quodam, nemine sciente occultauit hominem, & secretò aluit. Ennus autem regis iussu omnem Aesopi administrationem susceptit, Sed quodam post tempore Nectenabo rex Aegyptiorum audiens Aesopum occidisse, mittit Lycoro repente epistolam, architectos sibi mittere iubentem, qui turrim ædificent, neque cælum, neque terrā attingentem, & respōsurum semper aliquem ad omnia quæcumque rogauerint. quod si fecisset, tributa exigeret: sin minus, solueret. His lectis Lycerus mœrore affectus est, quū nullus ex amicis posset quæstionem de turri intelligere. Rex tamen & columnam sui regni dicebat interijsse Aesopum. Hermippus autē dolore regis ob Aesopum cognito, adijt regem, & viuere illum renuntiauit, addiditque ipsius causa Aesopum non interemisse, sciens, fore vt pœniteret aliquando regem sententiæ. Rege autem non mediocriter super hisce exhilarato, Aesopus sordens, ac squalens totus adductus est. quumque rex vt vidit, illacrymasset, atque vt lauaretur, aliaque curā vt afficeretur præcepisset,

σωτος, Αἴσωπος μὴ τοῦτο ἡδὺ ὂν κατηγορή-
σηται τὰς αἰτίας ἀπισκιάσατο, ἐφ' οἷς καὶ τὸν βασι-
λέως τὸν Ἔννον ἀναιρῆν μέλλοντος, Αἴσωπος αὐτῷ
συγγνώμην ἠτήσατο. ἑπομένως δὲ τούτοις ὁ βα-
σιλεὺς τιὼ τῆ Αἰγυπτίᾳ ὀπτολιὼ τῷ Αἰσώπῳ
ἀπέδωκεν ἀναγωναι. ὁ δ' αὐτίκα τιὼ λύσιν σω-
σὰς τοῦ σφαλήματος, ἐγέλασέ τε καὶ αὐτὴν ἀφῆν
ἐπέλυσεν, ὡς ἐπειδὰν χειμὼν παρέλθῃ πυρθῆ-
ναι τοὺς τε τὸν πύργον οἰκοδομήσαντας, καὶ τ' ἀπο-
κείμενον σφῶν τὰ ἑωυτῶν. ὁ βασιλεὺς οὖν
τοὺς μὲν Αἰγυπτίους φρόβους ἀπέσειλεν, Αἰσώπῳ
δὲ τὴν ἐξ ἀρχῆς διοίκησιν ἐνεχείρισεν. ἔπασαν δὲ
δοτον αὐτῷ σφαδὺς καὶ τ' Ἔννον. ὁ δὲ Αἴσωπος
σφαλαβὼν τ' Ἔννον, ἐδὲν ἀνδρὸς αὐτὸν ἔδρασε,
ἀλλ' ὡς ἰφ' πάλιν σφοχὼν, ἄλλως τε καὶ τοῦτος
ὑπεπόθει τοὺς λόγους. τέκνον, σφὸ πάντων σέβε
τὸ θεῖον. τὸν βασιλέα δὲ τίμα. καὶ τοῖς μὲν ἐχ-
θροῖς σε δεινὸν σεαυτὸν σφασκάζε, ἵνα μὴ κα-
τασφορνῶσί σε. τοῖς δὲ φίλοις σφᾶον καὶ δύμετό-
δοτον, ὡς δυσκέρες σοι μᾶλλον γένοιντο. ἔτι τοὺς
μὲν ἐχθροὺς νοσεῖν εὔχου καὶ πένεσθαι, ὡς μὴ οἷός
τε ἦ) λυπεῖν σε. τοὺς δὲ φίλους μετὰ πάντος εὐ-
σεφῆειν βούλε. αἰὲ τῇ γνώμῃ σε χρησῶς ὁμό-
λει, ὅπως ἐτέρῳ αὐδρὸς πεῖραν μὴ ζητῆσι λα-

βῆν

piſſet, Aeſopus poſt ea quoque quibus accuſatus fuerat, crimina confutauit: ob quæ quum rex Ennum eſſet occiſurus, Aeſopus ei veniã petijt. Poſt hæc autem rex Aegyptij epiſtolam Aeſopo dedit legendam. At ille ſtatim ſolutione cognita quæſtionis, riſit: ac reſcribere iuſſit, quum hyems præterijſſe miſſum iri, & qui turrim eſſent ædificaturi, & reſponſurum aliquem ad quæſita: Rex igitur Aegyptios legatos remiſit, Aeſopo autem priſtinam adminiſtrationem tradidit omnem, deditum ei tradens & Ennum. At Aeſopus acceptum Ennum nulla in re triſtitia affecit, ſed vt filio rurſus recepto, tum alijs, tum his admonuit verbis: Fili, ante omnia cole Deum. Regem honora. Inimicis tuis terribilem teipſum præbe, ne te contemnant, amicis facilem & communicabilem, quò longe beneuolentiores tibi ſint. Item inimicos malè habere precare, & eſſe pauperes, ne te poſſint offendere: at amicos in omnibus bene agere velis. Semper cum vxore tua benignè verſare, ne alterius viri periculum facere ve-

lit

βεν κύφον γὰρ τὸ τῶν γυναικῶν ὅτι φῦλον, καὶ κολακεύόμενον ἐλάττω φρονεῖ καιρά. ὀξεῖαν μὴ πρὸς λόγον κτῆσαι τιὼ ἀκολὼ. σὺ δὲ γλώττης ἐγκρατὴς ἴσο. τοῖς εὖ πρέπουσι μὴ φθόνει, ἀλλὰ σύγχαιρε. φθονῶν γὰρ σαυτὸν μᾶλλον βλάψεις. τῶν οἰκετῶν σε ὀπιμελῶ, ἵνα μὴ μόνον ὡς δεσπότην σε φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτιν αἰδῶνται. μὴ αἰσχύνου μανθάνειν ἀεὶ τὰ χρείττω. τῇ γυναικὶ μηδέποτε πρὸ ἡμέρας ὑπόρρητα. ἀεὶ γὰρ ὁπλίζεται, πῶς σε κυκεύσει. καθ' ἡμέραν καὶ εἰς τιὼ αὔριον ὑποτιμῶ. βέλτιον γὰρ τελευτῶντα ἐχθροῖς καταλεῖψαι, ἢ ζῶντα τῶν φίλων ὀπτᾶσθαι. ἀνεξίκακος ἴσο τοῖς συναντῶσιν, εἰδὼς ὡς καὶ τὸ κυμαίνειν ἄρτον ἡμᾶς πρεπωδέστερον ἀγαθὸς γινόμενος μὴ μετανόει. ψίθυρον ἄνδρα ἔκβαλε σῆς οἰκίας. τὰ γὰρ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα καὶ πραττόμενα ἑτέροις δέρων ἀναθήσει. πρέπει μὴ τὰ λυποῦντά σε. ὅτι δὲ τῆς συμβαίνει μὴ λυποῦ. μήτε πονηρὸς βλάβῃ, μήτε τρόπους κακῶν μιμήσῃ. τούτοις τοῦ Αἰσώπου τὸν Ἕννον νουθετήσαντος, ἐκεῖνος τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ οἰκείᾳ σωφροσύνῃ οἷά τινι βέλει πληγεὶς τιὼ ψυχιὼ, μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸν βίον μετήλλαξεν. Αἴσωπος δὲ τοὺς ἐξωτικοὺς πάντας περισπαλευόμενος, ἀπὸ

τῶν

lit: leue enim est mulierum genus, ac adulatum minora mala cogitat. Velocem ad sermonem ne posside auditum. linguæ continens esto. benè agentibus ne inuide, sed gratulare; inuidens enim, teipsum magis offendes. domesticorum tuorum satage, vt te non solùm vt dominum timeant, sed etiam vt beneficum venerentur. Ne pudeat discere semper meliora. Mulieri ne vnquam credas arcana: nam semper armatur, quo modo in te dominetur. Quotidie in diem crastinum reconde: melius enim morieutem inimicis relinquere, quàm viuentem amicorum indigere. Saluta facilè qui tibi occurrunt, sciens & catulo caudam panem comparare. Bonum esse ne te pœniteat. Susurrnnem virum eijce domo tua. Nam quæ à te dicuntur ac fiunt cum alijs communicabit. Fac ea, quæ te non mœrore afficiant: contingentibus noli afflictari: neque praua deliberes vnquam, neque mores malorum imiteris. His ab Æsopo Ennus admonitus, tum sua conscientia, vt sagitta quadam percussus animum, paucis post diebus è vita discessit. Æsopus autem aucu-

τῶν νεοπλύτων πέπαρες συλληφθῆναι καλόν. συλληφθέντας ἓν ἔτος ἔδρεψεν, ὡς λέγεται, καὶ ἐπαίδευσεν, ὅσα ἂ παῖδα τί με πεπονθόμενον ἔχει, ὡς παῖδας διὰ δυλάκων αὐτοῖς ἐφεστηκότων βαρύζοντας εἰς ὕψος αἴρεσθαι, καὶ ἕτως ἀπηκέας τοῖς πυσὶν εἶναι, ὡς ὅπως ἂν ἐκεῖνοι βάλοιντο, ἵπτασθαι, ἂν τε εἰς ὕψος, ἂν τε εἰς γῆν χαμάζε. ἡ δὲ χειμερινῆς ὥρας ἐξαφραμύσης, καὶ ἦρος διαγελάσαντος, ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν συσκευασάμενος Αἴσωπος, καὶ τοὺς τε παῖδας λαβὼν, καὶ τοὺς ἀετοὺς, ἀπῆρεν εἰς Αἴγυπτον, πολλῇ φαντασίᾳ καὶ δόξῃ πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐκεῖ κεχρημένος. Νεπτεναβὼ δ' ἀκούσας ἐξαγγελθέναι τὸν Αἴσωπον, ἐπήρθη μεγάλως, φησὶ, τοῖς φίλοις, μεμαθηκὼς Αἴσωπον πεδηκέναι. τῇ δ' ὑπούσῃ καλόν ἐς βασιλέα πάντας τοὺς ἐν τέλει λαμπρὰς ἐξεβαλέσθαι στολὰς, ἑαυτὸς ἐρέαν ἐνεδύσατο, καὶ διάδημα, καὶ διάλιθον κίταριν. καὶ καθεδεὶς ἐφ' ὑψηλοῦ δίφρου, καὶ τὸν Αἴσωπον εἰσαχθῆναι κελεύσας. τί μοι εἰκάζεις, εἰσελθόντα φησὶν, Αἴσωπε, καὶ τοὺς σοὺς ἐμοὶ; καὶ ὃς, σὲ μὲν ἡλίῳ ἐοικέναι, τοὺς δὲ ἄλλους σὲ τούτους, ὡραίοις σάκχοις. καὶ ὁ βασιλεὺς θαυμάσας αὐτὸν, καὶ δώροις ἐδεξιώσατο. τῇ δὲ μετ' ἐκείνην ἡμέρᾳ πάλιν ὁ μὲν βασιλεὺς λου-

aucupes omneis accerſiuit, atque aquilarum pullos quatuor vt caperent iubet. Sic itaque captos nutriuit, vt dicitur, atque inſtruxit, cui rei non magnam fidem habemus, vt pueros in ſportis ipſis appenſis, geſtãdo in altum tollerent: atque ita obedientes pueris eſſent, vt quocumque illi vellent, volarent, ſiue in altum, ſiue in terram humi. Præterito verò hyberno tempore, & vere arridẽte, quũ ad iter omnia paraſſet Aeſopus, & pueros accepiſſet, & aquilas, deceſſit in Aegyptum, multo commento, & opinione ad ſtupefactionem illorum huminum vſus. Sed Nectenabo audito adeſſe Aeſopum, Inſidijs circunuẽtus ſum, ait amicis, quia intellexerã Aeſopum mortuum eſſe. Poſtridie autẽ iuſſit rex, omnes magiſtratus candidis circũdari veſtibus, ipſe laneam induit, & coronã, ac gẽmatã tiarã. Quumq. ſedens in alto ſolio, Aeſopũ ingredi iuſſiſſet, Cui me ſimilẽ facis, ingrediẽti, inquit, Aeſope, & eos, qui mecũ sũt? & ille, Te quidẽ ſoli verno: q. verò te circũſtãt, maturis ariſtis; & rex admiratus ipſum, donis eum affecit. Poſtero autem die rurſus rex

can-

λὼ κατάτιλω ἐνοχλασάμενος, τοῖς ὃ φίλοις φοινικᾶς κελεύσας λαβεῖν, εἰσελθόντα τ Αἴσωπον, τὴν πορτίαν αὖθις πεῦσιν ἐπύθετο. κὴ ὁ Αἴσωπος. σὲ μὲν, ἔιπεν, εἰκάζω ἡλίῳ, τὸς ὃ φέρε τὰ τούτας ἀκτῖσι. κὴ ὁ Νεκτεναβὼ οἶμαι μηδὲν εἶ) Λυκήρου πρὸς τὴν ἐμὴν βασιλείαν. κὴ ὁ Αἴσωπος μειδιάσας, μὴ δ' χεραῖς ἄπω φέρε ἐκείνω λέγω, ὦ βασιλεῦ. πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὑμέτερον ἔθνος ἡ ὑμῶν ὑποδεικνυμένη βασιλεία δίκην ἡλίου στηλαγεῖ. εἰ ὃ Λυκήρῳ προβαλλόμεθα, ὀλέν ἂν δέοι μὴ τὸ φῶς τῦτο ζόφον ὑποδέχεσθαι. κὴ ὁ Νεκτεναβὼ τὴν τῆς λόγων δεξιὰν ἐκπλαγεὶς ἤγαγεν ἡμᾶς, ἔφη, τὰς μέλλοντας τ πύργον οἰκοδομεῖν, κὴ ὃς ἕτοιμοί εἰσιν, εἰ μόναν ὑποδείξῃς τ τόπον. μέχ τῦτο ὀξελθὼν ἔξω τ πόλεως ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰ πεδία, ὑποδέξε διαμερίσας τ χῶρον, ἀναχωρεῖ τοίνυν Αἴσωπος ἐπὶ τὰς ὑποδεχθείσας τῦ τίτυ χωνίας τίπαρας τὰς τίπαρας τῆς ἀετῶν, ἅμα τοῖς παισὶ διὰ τ δυλάκων ἀπηρτημένοις: κὴ οἰκοδόμων τοῖς παισὶ μετὰ χειρῶν δὺς ἐργαλεῖα, ἐκέλευσεν ἀναπλῶσαι. οἱ ὃ πρὸς ὕψος χωμένου, δότε ἡμῖν, ἔφασαν, λίθους, δότε κονίαν, δότε ξύλα, κὴ τἄλλα τῆς πρὸς οἰκοδομὴν ἐπιτηδείων. ὁ ὃ Νεκτεναβὼ τοὺς παῖδας θεασάμενος ὑπὲρ τὴν ἀετῶν εἰς ὕψος ἀναφερομέ-

νους,

candidiſſimam indutus, amicos purpureas iuſſit accipere, ingredientem Aeſopum iterũ eadem rogauit. Et Aeſopus, Te inquit, cõparo ſolibus: hos autem, qui te circumſtant, radijs ſolaribus. Et Nectenabo: Exiſtimo nihil eſſe Lycerum præ meo regno. Et Aeſopus ſubridens. Ne facilè de illo ſic loquere, ò rex. nam genti veſtræ veſtrum regnum collatum dum exhibetur, inſtar ſolis lucet, at ſi Lycero comparetur, nihil abierit, quin ſplendor hic, tenebræ appareant. Et Nectenabo appoſita verborum reſponſione ſtupefactus, Attuliſti nobis ait, qui turrim ædificent? Et ille, Parati ſunt, ſi modò oſtendas locum. Poſtea egreſſus extra vrbem rex in planiciem, demonſtrat dimenſum locum. Adductis itaque Aeſopus ad demonſtratos loci angulos quatuor, quatuor aquilis, vnà cum pueris per ſacculos appenſis, ac puerorum manibus fabrorum datis inſtrumentis, iuſſit euolare. Illi verò ſublimes: Date nobis, clamabant, lapides, date calcem, date ligna, & alia, quæ ad ædificationem apta ſunt. Sed Nectenabo viſis pueris ab aquilis in altum ſubla-

νυς, ἔφη. πόθεν ἐμοὶ πλουσὶ ἄνδρωποι; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀλλὰ Λυκήρος ἔχει. σὺ δὲ λέγε ἄνδρωπος ὢν ἰσοδίωτος εἰς ζῆν βασιλεῖ. καὶ ὁ Νεκτεναβὼ, Αἴσωπε, ἔπεμψα. ἐρήσομαι δέ σε, σὺ δὲ μοι ἀπόκριναι. κάμφησιν, εἰσί μοι θήλειαι ὧδε ἵπποι, αἱ ὧδε ἐτοῖδε αὖ ἀχθέσσι τῆδε ἐν Βαβυλῶνι ἵππων χρεμπιζόντων, δ' ὧδε συλλαμβάνουσιν. εἰ σύ μοι τοῦτο πάρθει σοφία, δηλόθι καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀποκρινάμαί σοι αὖθις βασιλεῦ. ἐλθὼν δ' ἐκαθέζετο, αἴλουρον τοῖς πυσὶν ἐπέλθοντι συλλαβεῖν, καὶ συλληφθέντα, δημοσίᾳ σείεσθαι μαστιζόμενον. ὁ δὲ Λιγύπτιοι τὰ ζῶον σεβόμενοι, κύων καλῶς πάσχον αὐτὸ θεασάμενοι, σωέδραμον, καὶ τὸν αἴλουρον τ' χειρὸς τῶν μαστιγούντων ἐκπαύσαντες, ἀπαγγέλλουσιν ὡς τάχος τῷ βασιλεῖ τὸ πάθος. ὁ δὲ καλέσας τὸν Αἴσωπον, οὐκ ἤδεις, φησὶν Αἴσωπε, ὡς θεὰς σεβόμενος παρ' ἡμῖν ὄζιν αἴλουρος; ἵνα τί ρεῦν τοῦτο πεποίηκας; καὶ ὃς, Λυκήρου τ' βασιλέα ἠδίκησεν, ὦ βασιλεῦ, τ' παρελθόσης νυκτὸς ὧδε ὁ αἴλουρος. ἀλοκτεύονα γὰρ αὐτῷ παφόνδικα μάχιμον καὶ ῥωμαῖον, ὥσθ' ὑπὲρ μιᾶς καὶ πὰς ὥρας ἀυτῷ τ' νυκτὸς σημαίνοντα. καὶ ὁ βασιλεὺς, οὐκ αἰσχύνῃ φαυδόμενος Αἴσωπε; πῶς γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἴλουρος ἀπ' Αἰγύπτου ἦλθεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ-

tis, ait; Vnde mihi volucres homines? & Aesopus: At Lycerus habet: tu autem homo quum sis, vis cum pari dijs rege contendere? & Nectenabo, Aesope victus sum, quæra aute ex te, tu respondе. Et ait: Sunt mihi feminæ hic equæ, quæ quum audierint eos, qui in Babylone sunt, equos hinnientes confestim concipiunt. Si tibi ad hoc est sapientia, ostende. Et Aesopus. Respondebo tibi cras ò rex. Profectus verò vbi diuersabatur, felem à pueris comprehendi iubet & captũ publicè circumduci verberando. Aegyptij autem illud animal colentes, sic male tractari ipsum videntes, concurrerunt, & fele è manu verberãtiũ erepta, rem renuntiant celeriter regi: qui vocato Aesopo, Nesciebas, inquit Aesope, tãquam Deum, à nobis coli felem? quare igitur hoc feciſti? Et ille, Lycerum regem iniuria affecit, ò rex, superiore nocte hic felis: gallum enim eius occidit pugnacem, & generosum, præterea, & horas ei noctis nuntiantem. Et rex, Non pudet te mentiri Aesope? quonam modo vna nocte felis ab Aegypto venit Babylonem à

Digitized by Google

κἀκῆνος μηδιάσας φησίν. ἡ πῶς, ὦ βασιλεῦ, ὃν Βαβυλῶνι τῶν ἵππων χρεμπτζόντων, αἱ ἐνδάδε θήλειαι ἵπποι συλλαμβάνουσι; ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας, τὴν φρόνησιν αὐτοῦ ἐμακάρισεν. μετὰ δὲ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀφ' ἑκάστης πόλεως ἄνδρας ζητημάτων σοφιστικῶν ὑπομνήσας, ἡ φθὰς τῷ Αἰσώπῳ διαλεχθεὶς αὐτοῖς, ἐκάλεσεν ἅμα τῷ Αἰσώπῳ ἐπ' ἀνοχήν. ἀναπλησθέντων δὲ αὐτῶν τῆς ἑκάστης πολιτῶν πίς φησι πρὸς τὸν Αἴσωπον. ἀπιτάλω σοὶ τὸ θεοῦ μου πιοῦσιν πᾶσι πυθέσθαι σε, ὡς ἂν αὐτὴν ὑπλύσῃς. ἡ ὁ Αἴσωπος, φόδη, δεῖ γὰρ ἀνθρώπους ἐδεῖν μαθεῖν. σὺ δ' ἐμόνον σαυτὸν κατηγορεῖς, ἀλλὰ ἡ τὸν θεόν σου. ἕτερος πάλιν εἶπεν. ἔστι ναὸς μέγας, ἡ ἐν αὐτῷ σῦλος δώδεκα πόλεις ἔχων, ὧν ἑκάστη τριάκοντα δοκοὺς εἰσέχουσι, τέτταρες δὲ θεῖσι δύο γυναῖκες. ἡ ὁ Αἴσωπος ἔφη, τοῦτο τὸ σφάλμα ἡ οἱ παρ' ἡμῶν ἀπολύσοντες παῖδες. ναὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ κόσμος. σῦλος δ' ὁ ἐνιαυτός, αἱ δὲ πόλεις, οἱ μῆνες. ἡ αἱ δοκοὶ τούτων ἡμέραι. ἡμέρα δὲ ἡ νύξ, αἱ δύο γυναῖκες, αἱ φθαλαὶ ἀλλήλας δέχονται. τῇ δὲ ἑρδόμῃ ἡμέρᾳ συγκαλέσας τοὺς φίλους ἅπαντας ὁ Νεκτανεβώ, φησι, διὰ τὸν Αἴσωπον τὸν ὀφλήσαντα φόρους τῷ βασιλεῖ Λυκήρῳ?

Tum ille ſubridendo ait: Et quomodo, ò rex, Babylone equis hinnientibus, hic equæ feminæ concipiunt? Rex autem his auditis, prudentiam Aeſopi felicem eſſe dixit. Poſt hæc autem quum acciuiſſet ex Heliopoli viros quæſtionum ſophiſtiearum peritos, atque de Aeſopo cum eis egiſſet, inuitauit vnà cum Aeſopo ad conuiuium. Diſcumbentibus igitur ipſis, quidam Heliopolita dicit Aeſopo, Miſſus ſum à Deo meo quæſtionem quandã rogare te, vt ipſam ſolueres: Et Aeſopus: Mẽtiris: Deo enim ab homine nihil opus eſt diſcere. Tu autem non ſolum teipſum accuſas, ſed & Deũ tuum. Alius rurſus ait, Eſt tẽplum ingens, & in eo colũna duodecim vrbes cõtinẽs, quarũ ſingulę triginta trabibus fulciũtur, quas circumcurrunt duæ mulieres. Tum Aeſopus ait: Hànc quæſtionẽ etiã noſtrates pueri ſoluent. Templum .n. eſt hic mundus: colũna, annus: vrbes, menſes: & trabes horũ, dies: dies autẽ, & nox, duæ mulieres, quæ viciſſim ſibi ſuccedunt. Poſtridie conuocatis amicis omnibus Nectenabo, ait: Propter Aeſopum hunc debebimus tributa regi Lycero,

εἰς δέ τις αὐτῶν εἶπε, κελεύσωμεν αὐτῷ τοιαῦτα μηχανήματα φέρουσιν ἡμῖν, οἷα ὧν ὅτ' οἰδαμεν, ὅτ' ἠκούσαμεν καὶ ὃς. αὔριον οὖν τοῦτο ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. ἀπελθὼν δὲ καὶ συνταξάμενος γραμματεῖον, ἐν ᾧ ἔμελλε γράφειν, Νεκτεναβὼ ὁμολογῶν χίλια τάλαντα τῷ Λυκήρῳ ὀφείλειν. ὡρῶΐας δὲ παρελθὼν τῷ Σαμίλει τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως φίλοι πρὶν ἀνοιχθῆναι τὸ γραμματεῖον, πάντες ἔλεγον. καὶ εἴδομεν τοῦτο, καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἀληθῶς ἔπεσαμεν καὶ ὁ Αἴσωπος, χάριν ὑμῖν εἴδεναι τῆς ἀποδόσεως ἕνεκεν. ὁ δὲ Νεκτεναβὼ τὴν ὁμολογίαν τῆς ὀφλῆς ἀναγνούς, εἶπεν, ἐμοῦ Λυκήρῳ μὲν ὀφείλοντος, πάντες ὑμεῖς μαρτυρεῖτε· κἀκεῖνοι μεταβαλόντες, εἶπαν· ὅτ' εἴδομεν, ὅτ' ἠκούσαμεν καὶ ὁ Αἴσωπος. καὶ εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, λέλυται τὸ ζητούμενον. καὶ ὁ Νεκτεναβὼ πρὸς ταῦτα, μανθάνειός ὅτι Λυκήρου τοιαύτην σοφίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτῷ κεκτημένου. τοὺς μὲν συμφοιτήσαντας φόρους ἀπέδωκε τῷ Αἰσώπῳ, ἐν εἰρήνῃ ἀπέστειλεν. Αἴσωπος δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος, διοξηλώσας τε Λυκήρῳ τὸν ἐν Αἰγύπτῳ πρᾶξαντα πάντα, καὶ τοὺς φόρους ἀπέδωκε. Λυκήρος δὲ ἐπελθὼν αὐτὸς ἑαυτὸν ζημιοῦν τῷ Αἰσώπῳ ἀνατεθῆναι. μετὰ δὲ πολὺν χρόνον Αἴσωπος εἰς

ἑλλάδα

At ex his vnus ait, Iubebimus eũ quæstiones dicere nobis ex ijs, quæ neque scimus, neque audiuimus. Et ille, Cras hac de re vobis respondebo. Decedens igitur, & composito scripto, in quo continebatur, Nectenabo confitens mille talenta Lycero se debere, Manè reuersus Regi scriptum reddidit. Regis autem amici priusquam aperiretur scriptum, omnes dixerunt: Et sem us hoc, & audiuimus, & verè scimus. Et Aesopus, Habeo vobis gratiam restitutionis causa. At Nectenabo confessione debiti lecta, Me nihil Lycero debente, omnes vos testificamini? Et illi mutati dixerunt: Neque scimus, neque audiuimus. Et Aesopus, Quòd si hæc ita se habent, solutum est quæsitum. Et Nectenabo ad hæc: Felix est Lycerus, talem sapientiam in regno suo possidens. Ergo pacta tributa tradidit Aesopo, atque in pace remisit. At Aesopus in Babylonem profectus, & narrauit Lycero acta in Aegypto omnia, & tributa reddidit. Lycerus autem iussit statuam auream Aesopo erigi. Non multò autem post Aesopus in

ἐλλάδα ἐβελδύσατο πλεῦσαι. καὶ δὴ τῷ Σάμῳ συνταξάμενος, ἀπεδήμησεν, ὅρκον δοὺς αὐτῷ πρότερον ἢ μιὰν ἐπανήξειν εἰς Βαβυλῶνα, πρὶν τὸν λοιπὸν διαβιώσειν. φιλῶν δὲ τὰς ἑλληνίδας πόλεις, καὶ τίνι ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδεικνύμενος, ἦλθε καὶ εἰς Δελφούς. οἱ δὲ Δελφοὶ, διαλεγομένου μὲν ἠκροῶντο ἡδέως, πῶς δὲ καὶ θεραπείας εἰς αὐτὸν ἔδειξαν ἐνδοπῆν. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀπολαβὼν, ἔφη· ἄνδρες Δελφοὶ, ἔπεισί μοι ξύλα ὑμᾶς εἰκάζειν τὰ ἐν θαλάττῃ φερομένῳ. κἀκεῖνο γὰρ ὁρῶντες ἐν πολλῷ διασήματος ὑπὸ κυμάτων φερόμενον, πολλοῦ τινος ἄξιον εἶναι οἰόμεθα. ἐπελθὼν δ' ἐγγυτάτω προσῆλθε, δι' ἐλάττατον φαίνεται. κἀγὼ γοῦν πόρρωθεν τὰ ὑμῶν πόλεως ὢν, ὡς τινας τῆς ἀξίας λόγου ὑμᾶς ἐθαύμαζον. νυνὶ δ' ἐλθὼν ὡς ὑμᾶς, πάντων, ὡς οἰκεῖν, ἀνθρώπων εὕρον ἀλαζονέστερους. ἔτι πλανῶμαι. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Δελφοὶ, καὶ δείσαντες μή τινος Αἴσωπος, καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις βαδίζων, ταχῶς αὐτοὺς λέγῃ, βουλὴν ἐβελδύσαντο δόλῳ τὸν ἄνθρωπον ἀνελεῖν. καὶ δὴ τὰ χρυσοῦν φιάλην ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀνελόμενοι, λάθρα τοῖς Αἰσώπου κατέκρυψαν σκεύεσι. τοῦ δ' Αἰσώπου τὰ ὑπ' αὐτῶν

Græciam decreuit uauigare, atque cum rege compositione facta discessit, iuratus ei prius proculdubio rediturum se in Babylonẽ, atque illic reliquum vitæ traducturũ. Peragratis aũt Græcis vrbibus, & sua doctrina patefacta, profectus est & Delphos. Verũ Delphi differentẽ quidem audierunt libenter, sed honore & obseruantia eum affecerunt nulla. Is autem excipiens, ad eos ait: Viri Delphi, succurrit mihi cum ligno vos comparare, quod in mari agitatur. Illud enim videntes ex multa distãtia dũ fluctibus agitatur, magni pretij esse existimamus: postq̃ aũt proximè aduenerit, vilissimũ apparet. Et ego itaq. quũ ꝓcul essem ab vrbe vestra, vt eos q̃ existimatione digni sũt, vos admirabar. Nunc autẽ ad vos profectus, oĩbus (vt ita dixerim) inueni inutiliores. sic deceptus sum. Cũ hæc audiuissent Delphi, & timerent, ne quo modo Aesopus & ad alias vrbes accedẽs male de se diceret, decreuerũt dolo hominem occidere. Ac proinde auream phialã ex eo, quod apud se erat, sacello Apollinis acceptã clã in Aesopi abscõderunt stragulis. Quũ Aesopus vero ignoraret q̃ ab ipsis

dolo

ἐγκοσίντος σκαμμαρτέγτα, ἐξελθὼν ἐπορεύετο πρὸς Φωκέας. οἱ δὲ Δελφοὶ ὀπισθομοῦντες, καὶ καταχόντες αὐτὸν, ἀνέκειντον ὡς ἱεροσυλήσαντα. τῆς δ' ἀρτιμέτης μηδὲν πεπορεγκέναι τοιοῦτο, ἐκεῖνοι πρὸς βίαν τὰ φόρτια ἀναπτύξαντες τὴν χρυσῆν εὗρον φιάλην, ἣν καὶ ἀναλαβόντες, τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἀπεδείκνυσαν, καὶ σὺν ἀλίγῳ θορύβῳ. ὁ μὲν οὖν Αἴσωπος τὴν ἐπένειαν συνοήσας ὅπως ἔλθοι, ἐδέετο αὐτῶν ἀπολυθῆναι· οἱ δ' οὐ μόνον οὐκ ἀπέλυσαν, ἀλλ' ὡς ἱεροσυλήσαντα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐνέβαλον, θάνατον αὐτῷ καταψηφισάμενοι. Αἴσωπος δὲ μηδεμιᾷ μηχανῇ τῆς πονηρᾶς τύχης σωθῆναι δυνάμενος, ἑαυτὸν ὑπὸ τῆς εἱρκτῆς ἐρρωμένος, ἐξῆσυνήθων δέ τις αὐτῷ, Δαμᾶς τὄνομα, πρὸς αὐτὸν εἰσελθὼν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὀλοφυρόμενον, τὴν αἰτίαν τῆς πάθους ἤρετο. καὶ ὃς ἔφη· Ἐγὼ πολλὰς ἐμηχανησάμην λύσεις, τοῦ τὸν ὄντα θρηνῶ, λύσιν τοῦ κακοῦ μηδαμόθεν δ' εἰσχνῶ. μετὰ ταῦτα παρῆσαν καὶ οἱ Δελφοὶ, καὶ ἐμβαλόντες αὐτὸν τῆς εἱρκτῆς, ἐλιθοβόλησαν ὑπὸ τῶν κριμάτων. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν ὅτε μὲν ὁ μῦθος ἦν τὰ ζῶα, μῦς ἐστὶ σχοφιλιαθεὶς, εἰς δεῖπνον αὐτὸν ἐκάλεσεν, καὶ παραγαγὼν εἰς ταμεῖον πλήσιον, εἶδε πλῆρες σῖτου ἐλαιῶν τε,

dolo facta fuerāt, egressus ibat in Phocidē. At Delphi aggressi, & detinentes ipsum, percontabantur vt sacrilegum. Illo autem negante aliquid fecisse eiusmodi, illi vi stragulis euolutis, auream inuenerunt phialam, quam etiam acceptam omnibus ciuibus ostenderunt non cum paruo tumultu. Igitur Aesopus cognitis illorum insidijs, rogabat eos, vt solueretur. Hi autem non solum non soluerunt, sed vt sacrilegum in carcerem quoque iniecerunt, morte in eum constituta. Aesopus autem quum nulla astutia à mala hac fortuna liberari posset, seipsum in carcere lugebat sedens. Ex familiaribus autem ipsius quidam, Damas nomine, ad ipsum ingressus, & videns eum sic lamentari, causā rei rogauit. * & ille ait. Ego multis euitatis periculis nunc verè fleo, solutionē mali, nusquam inueniēs. Posthæc affuerūt & Delphi, & extractū ipsū è carcere trahebāt violenter in præcipitium. Ille autem eis dicebat: Quādo colloquebantur animalia, mus ranę amicus factus, ad cœnā eā inuitauit, & abducta in penariū diuitis, vbi multa esculenta erant:

Cœna-

ἀνωχθῆ, φησὶ, φίλε Κάτεργε. μετὰ δὲ τὴν θέσιν. καὶ ὁ Κάτεργος τὸν μῦν ὅτι τὴν οἰκείαν ἐκάλεσε δίαιταν. ἀλλὰ μὴ ἀποκάμῃς, φησὶ, νηχόμενος, μηδ' ἐν ὀλίγῳ λειπέτω τὸν σὸν πόδα τὸ ἐμὸν σῶμα· ἐσαρτήσω καὶ τοῦτο ἐφέξας, ἤλατο εἰς τὴν λίμνην. αὐτῷ δὲ καταδυόντος εἰς βάθος, ὁ μῦς ἀπεπίγετο, καὶ θησκων εἶπεν. ἐγὼ μὲν ὑπὸ σοῦ θνήσκω, ἐκδικηθήσομαι δὲ ὑπὸ μείζονος. ὀλισθόντος δὲ τοῦ μυὸς τῇ λίμνῃ νεκροῦ, καταβὰς ἀετός, τοῦτον ἁρπάσας, σὺν αὐτῷ δὲ ἐσαρτημένον ὁμοῦ καὶ τὸν Κάτεργον, καὶ ἅπαντας ἔμφορα κατεδαίνυσατο. καὶ γὰρ τοίνυν δίκα πρὸς ὑμῶν ὑποθνήσκων ἔχω τὸν ἀμυνούμενον. Βαβυλὼν γὰρ καὶ Ἑλλὰς πᾶσα τὸν ἐμὸν παρ' ὑμῶν ἀπαιτήσουσι θάνατον. οἱ μὲν οὖν Δελφοὶ ἐξ' οἷς ἐφήδοντο τῷ Αἰσώπῳ. ὁ δ' ὅτι τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατέφυγε ἱερὸν, οἱ δὲ καὶ ἐνθένδε ὑποσπάσαντες μετ' ὀργῆς, ὅτι τὸν χρημὸν αὖθις εἵλκυσε. ὁ δ' ἁλισκόμενος ἔλεγε, ἀκούσατέ μου Δελφοὶ· λαγὼς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτῃ κυνὸς κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κύων ἠξίου τὸν ἀετὸν, μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὀρνίζων αὐτὸν τῷ μείζονι Διὸς ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τὸν μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ μετ' ὀργῆς τῷ πέρυγι ῥαπίσας τὸν

κύν-

Comede, inquit, amica rana. Post epulationem & rana murem in suã inuitauit cenationem: sed ne defatigere, inquit, natando, filo tenui tuum pedem meo alligabo. Atque hoc facto, saltauit in paludem. Ea autem vrinata in profundum, mus suffocabatur, & moriens, ait: Ego quidem per te morior, sed me vindicabit maior. Supernatante igitur mure in palude mortuo, deuolans aquila hunc arripuit, cum eo autem appensam vnà etiam ranam, & sic ambos deuorauit. Et ego igitur, qui vi per vos morior, habebo vltorem. Babylon enim & Græcia omnis meam à vobis exigent mortem. Delphi tamen ne sic quidem pepercerunt Aesopo. Ille autem in Apollinis confugit sacellum: sed illi & illinc extraxerunt irati, & in præcipitium rursus traxerunt. Aesopus quũ abduceretur, dicebat: Audite me Delphi: Lepus aquila insectante, in lustrum scarabei confugit, rogans, vt ab eo seruaretur. Scarabeus autem rogabat aquilam, ne occideret supplicem, obtestãdo ipsum per maximũ Iouẽ, certe ne despiceret paruitatẽ suã. Illa verò irata, ala pcutiẽs

sca-

καὶ ἄθαρον, ἢ λαγὼν ἀμπάσας κατέφαγε. ὁ δὲ καὶ ἄθαρος τῷ τε αὐτῷ σωματέπαθε, ὃς τὸν κάλιαν τύτε καταμαθεῖν, καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ὠὰ τύτο κατακυλίσας διέφθειρε. τῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένε, εἶπε τῦτο τολμήσαι, κἀπὶ μετεωροτέρε τόπε τὸ δ' ἕτερον νεοττοποιησαμένε, κἀκεῖ πάλιν καὶ ἄθαρος τὰ ἴσα τῦτον διέθηκεν. ὁ δ' ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις αἰτιᾶται ὅτι ἡ Δία (τύτο γὰρ ἱερὸς ἦν) λέγεται) τοῖς αὐτῦ γόνασι τὴν τίτθην γονεὺν τῦ ὠοῦ ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα προσαδόμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάξαι. ὁ καὶ ἄθαρος δὲ κόπρον ζωρεῖαν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς ὅπε τὰ κόλπα τῦ Διὸς, ταύτην κατῆκεν. ὁ δὲ ζδὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀπεπνάξαθαι, καὶ τὰ ὠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συμβέβηκε πεσόντα μαθὼν ἦ πρὸς τὸ καὶ ἄθαρε, ὅτι ταῦτ' ἔθραυσε τὰ ἀετὸν ἀμυνόμενος, ἃ γὰρ δὴ τὸ καὶ ἄθαρον ἐκεῖνος μόνον ἀδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἰπὼν ἐλθόντα, καὶ ἄθαρον ἢ τὸν λυπῆντα, καὶ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος δὲ τὸ γένος τὸ τῦ ἀετῦ ἀπαναθλῖψαι, συνεβάλετο τῷ καὶ ἄθαρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν ποιῆσαι; τῦ δὲ μὴ πειθομένε, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῦ ἀετῦ μετεθήκατο πικρόν. ἐπεὶ καὶ

αὖ μὴ

ſcarabeum, leporem raptum eſt depaſta. Scarabeus autem, & cum aquila volauit, vt nidum eius diſceret, ac iam profectus, oua eius deuoluta diſrupit. Illa autem quũ graue exiſtimaret, ſi quis hoc ausus fuiſſet, & in altiore loco iterum nidificaſſet: & illic rurſus ſcarabeus ijſdem hanc affecit. Sed aquila inops conſilij penitus, aſcendit ad Iouem (in eius enim tutela eſſe dicitur) & in ipſius genibus tertiam fœturam ouorum poſuit, Deo ipſa commendans, & ſupplicans, vt cuſtodiret: ſed ſcarabeus è ſtercore pilula facta, aſcẽdit, & in ſinum Iouis eam demiſit. Iuppiter aſſurgens vt ſimum excuteret, & oua abiecit oblitus, quæ etiã cõtrita ſunt lapſe. Sed quum didiciſſet à ſcarabeo, quòd hæc feciſſet, vt aquilam vlciſceretur, non enim ſcarabeũ tantum illa affecit iniuria, ſed & in Iouẽ ipſum impia fuit, aquilæ reuerſæ ait, Scarabeum eſſe, qui affecit mœrore, & certè iure affeciſſe. Nolens igitur aquilarum genus deficere, hortatus eſt ſcarabeum, vt aquilæ reconciliaretur. Quum hic non paruiſſet, ille in aliud tẽpus tranſpoſuit aquilarum partũ, quũ

non

αὖ μὴ φαίνονται καὶ ἄμαρτα καὶ ὑμῖν ἦν, ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, μὴ ἀπομάσητε τοῦτον δὴ τὸν θεὸν, εἰς ὃν κατέφυγον, εἰ καὶ μικρᾶς τεύξηται ἱερῶν. ἀλλὰ δὲ ἀσεβῆς περὶ ὄψεται. οἱ δὲ Δελφοὶ τούτων ὀλίγα φροντίζοντες, τοῦ δὴ τὸν θάνατον ἀμοίρους ἦγον. Αἴσωπος δὲ μηδενὶ σφῶν ὑπὸ αὐτῶν λεγομένων ὀργῶν καμπτόμενος, πάλιν φησίν. ἄνδρες αὐτόμαροι καὶ φονῶντες ἀκούσατε. γεωργός τις ἐπ' ἀγροῦ γυναικὸς, ἐπεὶ μηδέ ποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκάλει τὰς οἰκείας τῆτο θεάσασθαι. οἱ δὲ ζηλώσαντες ὀνάσια, καὶ δὴ τὸν ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι μόνον ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. ὁδοῦ δὲ ὄντος χειμῶνος καὶ δυσχλαινίας τοῦ ἄστεος καταλαβόντων, καὶ ζόφου γενομένου, τὰ ὀνάρια τὸν ὁδὸν πλανηθέντα εἰς τινα χρημνὸν ἐξέτρεψεν τοῦ φασβύτου. ὁ δὲ μέλλων ἤδη καταχειμάζεσθαι, ὦ Ζεῦ, εἶπε, τί ποτέ σε ἠδίκησα, ὅτι ἔτω δὴ λόγον ἀπόλλυμι, καὶ ταῦτα ἔδ' ὑφ' ἵππων γυναίων; ἔθ' ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὀναρίων δυσχεραίνω, ὅτι μὴ ἔτ' ἐντίμων ἀνδρῶν ἢ ἐλλογίμων, ἀλλ' ἔτ' ἀχρείων καὶ κακίστων ἀπόλλυμι. μέλλων γ' ἤδη καὶ τοῦ χρημνοῦ ἀφίεσθαι, τοιοῦτον εἴρηκε πάλιν μῦθον. Ἔτο τοίνυν καὶ ἐφ' ὑμῖν, ὦ ἀθάνατοι Δελφοὶ, λέγω,

non apparent ſcarabei: Et vos igitur, ò viri Delphi, ne deſpicite hunc Deum, ad quem confugi, etſi paruum ſortitus eſt delubrum. neque enim impios negliget. Delphi verò hæc parum curantes, rectà ad mortem itidē agebant. Aeſopus nulla re à ſe dicta videns eos flecti, rurſus ait: Viri crudeles, & interfectores audite: Agricola quidam in agro conſenuit, & quum nunquā ingreſſus eſſet in vrbem, precabatur domeſticos vt eam videret: at illi iūctis aſellis, atque in plauſtrū eo impoſito ſolum iuſſerunt agere. Eunti aūt procella & turbine aērē occupātibus, & tenebris ortis, aſelli à via aberrantes in quoddam p̄cipitium deduxerunt ſenē. at ille iam præcipitandus, ò Iuppiter, ait, quid vnquam in te peccaui? quòd ita præter rationem pereo, p̄ſertim neque ab equis generoſis, neq. à mulis bonis, ſed ab aſellis viliſſimis? Et ego itaque eodem modo moleſte fero, q̄ nō ab honoratis viris, aut elegantibus, verum ab inutilibus, & peſsimis interficior. Iamque præcipitandus eiuſmodi dixit rurſus fabulam. Hoc nunc & in vos, ò iniqui Delphi, di-

Digitized by Google

γὼ ὡς ἠρέμουν Σκύλλη καὶ Καείβδη ἀπειπεῖν, καὶ τοῖς ἐν Λιβυκῇ Σύρτεσιν, ἢ παρ' ὑμῖν ἀδίκως καὶ οὐκ ἀξίως ἀποθανεῖν. καταξιῶμαι γοῦν ὑμῖν τῇ παροιδῇ. καὶ θεοῖς μαρτύρομαι, ὡς ἔξεστι πάσης δίκης ἀπολυθῆναι, οἵ με πεπρήσασιν εἰσευρεύσαντες. ἔφρισαν μὲν ἓν αὐτὸν οἱ Δελφοὶ κατὰ τὸ χρηστήριον, καὶ ἀπέθανεν. ὁ πολλῷ δ' ὕστερον λοιμῷ συσχεθέντες, χρησμὸν ἔλαβον, ἐξιλάσκεσθαι τὸν Αἰσώπου θάνατον, ὡς καὶ ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονεύσαντι, καὶ σήλιον ἀνέστησαν. οἱ δ' ἐν τῇ Ἑλλάδι πρωτεύοντες, καὶ ὅσοι τῆς σοφωτέρων καὶ αὐτοὶ τὰ εἰς Αἴσωπον πεπραγμένα μαθόντες, εἰς τε Δελφοὺς παρεγένοντο, καὶ σὺν ἐπαίνοις σκεψάμενοι, πρῶτοι καὶ αὐτοὶ τὸν Αἰσώπου θανάτου μετέσχον.

Τέλος τοῦ Αἰσώπου βίου καὶ Μαξίμου τοῦ Πλανούδου συγγραφέντος.

Digitized by Google

to, quòd eligerem in Scyllam, & Charybdim potius incidere, ac in Africæ Syrteis, quã per vos iniuſtè, atque indigne mori Ergo execror veſtram patriam, & deos teſtor, me præter omnem iuſtitiã interire, qui me vleiſcentur, exauditũ. Præcipitarunt igitur ipſum Delphi de rupe, & mortuus eſt. Non multo poſt autẽ peſtilentia laborantes, oraculũ acceperũt, expiandã eſſe Aeſopi mortem. Cui, ꝙ & conſcij ſibi eſſent iniuſtè interfecto etiam cippũ erexerũt. Sed primates Græciæ, ac ſapientiſſimi quique, quũ & ipſi quæ in Aesopũ facta fuiſſent, intellexiſſent, & in Delphos profecti ſũt, & cum illis habita inquiſitione, vltores & ipſi Aeſopi mortis fuerunt.

Finis Aeſopi vitæ à Maximo Planude conſcriptæ.

ΑΕΤΟΣ, ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ. AQVILA, ET Vulpes. 1

ΑΕτὸς, καὶ Ἀλώπηξ φιλιωθέντες, πλησίον ἀλλήλων οἰκεῖν ἔγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας ποιούμενοι τὴν συνήθειαν. ὁ μὲν οὖν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου τὴν

AQuila, & Vulpes inita amicitia, propè habitare decreuerunt, amicitiam familiaritate confirmantes. Itaque Aquila super alta arbo-

re

καλιὰν ἐπήξατο. ἡ δ' Ἀλώπηξ ἐν τοῖς ἔγγιστα δάμνοις ἐτεκνοποιήσατο. ὅτι νομὴν οὖν ποτε τῆς Ἀλώπεκος ἐκδημησάσης, ὁ Ἀετὸς προφῆς ἀπορῶν, κατακλᾷ ὅτι τ' δάμνων, καὶ τὰ τέκνα ταύτης ἁρπάσας, ἅμα τοῖς αὐτῆς νεοσσοῖς ἐδειπνήσατο. ἡ δ' Ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα, καὶ τὸ συμβὰν μαθοῦσα, ἐ τοσοῦτον ὅτι τῶν τῆς τέκνων ἰδιάσθη θανάτῳ, ὅσον ὅτι τὸ τ' ἀμυνῆς ἀπόρῳ. χερσαία γὰρ οὖσα, πτηνὸν διώκειν οὐκ οἷά τε ἦν. διὸ καὶ πόρρωθεν στᾶσα, (τοῦτ' ὃ καὶ τοῖς ἀδυνατοῖς ὄξιν ἀπορον) τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο. ἐ πολλῷ δ' ὕστερον αἰγά τινων ἐπ' ἀκρῶ

re nidum affixit. Vulpes verò in proximis arbuſtis filios peperit. Ad pabulum igitur aliquādo Vulpe profecta, Aquila cibi inopia laborans, deuolans in arbuſta, & filios huius abreptos, vnà cũ ſuis pullis deuorauit. Vulpes itaque reuerſa, & re cognita, non tam filiorum doluit morte, quàm vindictæ inopia: quia enim terreſtris eſſet, volucrem perſequi non poterat. Quare procul ſtans (quod etiam impotentibus eſt facile) inimicę maledicebat. Non multò autē poſt caprā quibuſdam in

ἀγρῷ θυόντων, καταβὰς ὁ Αετὸς μέρος τῶν θυμάτων σὺν ἐμπύροις ἁρπάξας ἦρπασε, καὶ τῇ νεοττιᾷ ἤνεγκε. σφοδρᾶς δὲ πνεύσαντος τοῦ ἀνέμου καὶ φλογὸς αὐξηθείσης, οἱ ἀετιδεῖς ἁπαλοῖς ἔτι πτερύγιοις ὄντες, ὑποπεσόντες εἰς γῆν κατέπεσον. ἣ δ' Αλώπηξ ὁρμήσασα ἐφ' ὅλοις τοῖς Αετοῖς πᾶσι κατέφαγεν.

agro sacrificantibus deuolãs Aquila partẽ victimæ cum ignitis carbonibus rapuit, & in nidum tulit. Vento autẽ vehementi tunc flante, & flamma excitata, Aquilæ pulli inuolucres adhuc cũ essent, assati in terram deciderunt. Vulpes verò accurrens in conspectu Aquilę omnes deuorauit.

Επιμύθιον.

Ο Μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν ἀδικοῦντες, κἂν τιν' ἐπ' ἠδικημένων φύγωσι τιμωρίαν δι' ἀδυναμίαν, ἀλλά τινά γε θείαν δίκην ἢ δι' ἀκριβοῦς.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui amicitiã violarint, licet ab affectis iniuria fugiant vltionẽ ob imbecillitatẽ, diuinũ tamen supplicium non depulsuros.

ΑΕΤΟΣ, ΚΑΙ ΚΑΝΘΑΡΟΣ.

Λαγωὸς ὑπ' Αετῦ διωκόμενος ἔφυγε πρὸς τὸν Κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ Κάνθαρος ἠξίου τὸν Αετὸν μὴ ἀναιρεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν τὸν μέγιστον Δία, ἢ μικρὸν μὴ καταφρονῆσαι τῶν μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι βαλὼν τὸν Κάνθαρον, τὸν Λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ Κάνθαρος τῷ τε Αετῷ συνεπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ὠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τὸν δὲ Δία τοῦ-

AQVILA, ET Scarabeus.

LEpus, Aquila infectãte, in lustrũ Scarabei profugit, rogans vt ab eo seruaretur. Scarabeus autem rogabat Aquilam, ne occideret supplicem, obtestans ipsam per maximum Iouem, ne scilicet contemneret paruitatem eius. Illa verò irata, ala percussit Scarabeum, & Leporem arreptum deuorauit. At Scarabeus & cũ Aquila volauit, vt nidũ eius cognosceret: ac iam profectus, oua eius deuoluens dirupit. Illa autem quùm graue exi-

ποιεμένη, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον ποιησαμένη κἀκεῖ πάλιν ὁ Κάνθαρος τὰ ἴσα τοῦτον ἐδέησεν. ὁ δ' Ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ὅπου ὁ Διὸς (τοῦτο γὰρ ἱερὸς ἔφασαν) λέγεται) τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὸ τρίτον γονὸν τῶν ὠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα ἀναθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ Κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας καὶ ἀναβὰς, ὅπου τοῦ κόλπου τοῦ Διὸς ταύτην κατέθηκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς, ἐφ' ᾧ τὸν ὄνθον ἀποπτύξαιεν, καὶ τὰ ὠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνεβέβλητο. μαθὼν

stimaret, si quis hoc ausus esset, & in altiore locò secundò nidificasset, & illic rursus Scarabeus pariter hanc affecit. Sed Aquila inops consilij penitus, ascendit ad Iouem (in eius enim tutela esse dicitur) & in ipsius genibus tertiam fœturam onorum posuit, Deo ipsa commendans, & supplicans, vt custodiret. Scarabeus autem è stercore pilula facta ascendit, & in sinũ Iouis eã demisit. Iuppiter verò quũ surrexisset, vt sinum excuteret, oua quoque proiecit, oblitus, quæ & cõtrita sunt lapsa. Cognito

δων δὲ πρὸς τὸν Καν-
θάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε
τὸν Ἀετὸν ἀμυνόμενος.
ὁ γὰρ μὴ τὸν Κάνθαρον
ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν.
ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐ-
τὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν
Ἀετὸν ἔπειτα ἐλθόντα,
Κάνθαρον δὴ τὸν λυ-
ποῦντα, καὶ δικαίως καὶ δικαίως
ἀμύνειν. μὴ βουλόμενος
οὖν τὸ γένος τὸ τῶν Ἀε-
τῶν ἀφανισθῆναι, συνε-
βούλευε τῷ Κανθάρῳ
διαλλαγὰς πρὸς τὸν Ἀε-
τὸν ποιεῖσθαι. τοῦ δὲ μὴ
πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς
χρόνον ἕτερον τὸ τῶν Ἀε-
τῶν μετέθηκε τοκετόν,
ἵνικα οὐ μὴ φαίνων-
κάνθαρος.

gnito autem à Scarabeo, quod hęc feciſſet vt Aquilã vlciſceretur (nã non modo Scarabeum illa iniuria affecit, ſed & in Iouẽ ipſum impia fuit) reuerſæ Aquilæ ait Iupiter, Scarabeũ eſſe, qui moleſtiæ cauſa fuerit, & certè iure fuiſſe. Nolens igitur genus Aquilarum rareſcere, ſuaſit Scarabeo, vt Aquilę conciliaretur. Eo autem nõ parente, Iupiter in aliud tempus Aquilarum tranſtulit partum, quum Scarabei non apparent.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μη-
δενὸς καταφρονεῖν, λο-
γιζό-

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nullum contemnendum,

μζομένης, ὡς ἑαυτὸν ὄντα, ὃς σφηκιλαχιδεὶς οὐκ ἂν ἀμυνθείη ἑαυτῷ ἐπαμῦναι.

dum, præsertim si, quũ non sit quisquã, qui lacessitus se vlciſci non queat.

ΑΗΔΩΝ, ΚΑΙ Ἱέραξ.

Ἀηδὼν ὅτι δένδρου καθεζομένη κατὰ τὸ εἰωθὸς ᾖδεν. Ἱέραξ δὲ θεασάμενος, καὶ προφῆς ἐπορᾶν, σωσίλημον ὄπτησε. ἀηδὼν δὲ ἀναιρεῖσθαι μέλλουσα ἐδεῖτο τοῦ Ἱέρακος μὴ βρωθῆναι. μηδὲ γὰρ ἱκανὸν εἶναι Ἱέρακος γαστέρα πλησθῆναι, δεῖν δὲ αὐτὸν προφῆς σπουδάσαντα ὅτι τὰ μείζω τῶν θηρίων ἁρπάσαι. καὶ ὁ Ἱέραξ ὑπολαβὼν εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην εἰ

PHILOMELA, ET Accipiter.

PHilomela ſuper arbore ſedens de more canebat. Accipiter aũt cõſpicatus, ac cibi indigẽs, aduolans corripuit. Quæ quũ occidenda eſſet, orabat Accipitrẽ, ne deuoraretur, neq. enim ſatis eſſe ad Accipitris ventrẽ implendum, ſed oportere ipſum cibo egentem ad maiores aues conuerti. Accipiter autẽ reſpondens ait. At ego certè amens eſſem,

ſi

εἰ τινὰ ἐν χερσὶν ἑτοίμην τροφὴν ἀφῆς, τὰ φαινόμενά σοι δίωκειμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ἀλόγιστοί εἰσιν, οἱ δὲ ἐλπίδα πλειόνων ἀδήλων τὰ ἐν χερσὶ φθειρόμενοι.

si qui in manibus paratus est, cibo dimisso, quæ non videntur, persequar.

Affabulatio.

Fabula significat, plerosque homines eodē modo esse incōsultos q̄ spe maiorū, q̄ incerta sūt, quę in manibus habentur, amittant.

ΑΛΩΠΗΞ, ΚΑΙ Τράγος.

Ἀλώπηξ, καὶ Τράγος διψῶντες εἰς φρέαρ κατέβησαν. μετὰ δὲ τὸ πεῖν, τῷ Τράγῳ σκεπτομένῳ τινὰ ἔξοδον, ἡ Ἀλώπηξ ἔφη, θάρσει, χρήσιμόν τι καὶ εἰς τινὰ ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς, τὰς ἐμ-

VVLPES, ET Hircus.

Vlpes, & Hircus sitientes in puteum descenderunt sed postquam biberunt, Hirco indagāte ascensum, Vulpes ait, Confide, vtile quid in vtriusque etiam salutē excogitaui: si enim rectus steteris, &

an-

ἐμπεσθίας τῶν ποδῶν τῷ τοίχῳ περιερείσεις, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τὸ ἔμπροσθεν κλινεῖς, ἀναδραμοῦσα διὰ τῶν σῶν ἀυτὴ νώτων, καὶ κεράτων, κἄξω τὸ

anteriores pedes parieti applicueris, & cornua pariter in anterioré partem inclinaueris, quum percurrero ipsa per tuos humeros, & cornua,

φρέατος ἐκεῖθεν πηδήσασα, κἀγὼ σὲ μετὰ τοῦτο ἀναβάσω ἐντεῦθεν. τοῦ δὲ Τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετησαμένου, ἐκείνη τοῦ φρέατος ἔτως ἐκπηδήσασα,

& extra puteum illinc exiluero, etiãm te postea extrahã hinc. ab Hirco autem ad hoc promptè officio præstito, illa cùm ex puteo sic exiluisset,

σασα, ἐσκίρτα δὲ τὸ τράγιον ἡδόμενον. ὁ δὲ τράγος αὐτὴν ἐμέμφετο, ὡς παραβαίνουσαν τὰς συνθήκας. ἡ δ' ἀλλ' εἰ τοσαύτας, εἶπε, φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κατέβης, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα πρότερον τὰ τέλη σκοπεῖν τῶν πραγμάτων, εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

set, exultabat circumcircumcircumcirc

πα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτὸς σωθῆ τῆσι, τὸ μὲν πρῶτον ὥστε ἐφοβήθη, ὡς μικρὸν κὴ ἀποθανεῖν. ἔπειτα τὸ δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, ὥ μὴν ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου δ' τοῦτον θεασαμένη, ὥστε αὐτῷ κατεθάρρησεν, ὡς κὴ προσελθοῦσα διαλεχθῆναι.

nem, quum ei casu primum occurrisset, primũ sic timuit, vt ferme moreretur. Deinde quum iterũ vidisset, timuit quidem, non tamen vt prius: tertiò autem quum ipsum vidisset, sic contra eum ausa est, vt & accedens colloqueretur.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ

Affabulatio.

Fabula significat, con-

ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων ἀνεφόρητα ποιεῖ.

consuetudine terribilia quoque accessu facilia fieri.

ΑΙΛΟΥΡΟΣ, ΚΑΙ ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

FELIS, ET Gallus. 6

Αἴλουρος συλλαβὼν Ἀλεκτρυόνα, μετ' ἀλόγου τοῦτον αἰτίας ἠβουλήθη καταφαγεῖν. καὶ δὴ κατηγόρει αὐτοῦ, λέγων, ὡς ὀχληρὸς εἴη τοῖς ἀνθρώποις, νύκτωρ κεκραγώς. καὶ μὴν

Felis comprehenso Gallo, cum iusta causa volebat deuorare. Ac proinde accusabat ipsum, dicendo, molestum esse hominibus nocte clamantem, neque

μὴ συγχωρῶν ὑπνοῦσθαι. τοῦ δ' ἀπολογουμένου, ὅτι τῇ ἐκείνων ὠφελείᾳ τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τὰ σωφρονέστερα τῶν ἔργων ἐγείρεσθαι, πάλιν ὁ Αἴλουρος αἰτίαν ἐπέφερεν, ὡς ἀσεβὴς εἴη περὶ τὴν φύσιν, * τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀνθρώπων φέρειν φήσαντος, πολλῶν αὐτοῖς ἐντεῦθεν ὠνῶν πιπτομένων, ὁ Αἴλουρος εἶπεν· ἀλλ' εἰ σύ γε πολλῶν ἀπορεῖς ἀπροσώπων ἀπολογιῶν, ἐγώγε μέντοι ἄπροφος μενῶ τοῦτον κατεδουπήσατο.

que concedente somno frui. Eo verò respondente ad illorum vtilitatē id se facere, vt ad consueta opera excitarentur, rursus Felis causam afferebat, quòd impius eēt erga naturā.* Eo aūt & hoc ad vtilitatē dominorū facere dicente, quum multa ipsis hinc oua pariantur. Felis præfatus, At & si tu multis abundas speciosis responsionibus, ego tamen ieiunus non perstabo, ipsum deuorauit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν αἱρεμένη, εἰ μὴ μετ' ἀλόγου δυνηθείη

Affabulatio.

Fabula significat, prauam naturam peccare volentem, si non probabili cum-

σχήματος, ἀποκρύπτειν μὲν οὐ δύναται· αἰσχύνεται μὲν πονηρεύεται.

cauſa facere id poſſit, apertè tamen malignari.

Αλώπηκες. VVLPES. 7

Ἀλώπηξ ἐν παγίδι λαφθεῖσα, καὶ ἀποκοπείσης τῆς οὐρᾶς διαδρᾶσα, ἀδύνατον ἐνόμισεν αἰσχύνης ἕνεκεν τὸν βίον. ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλλας Αλώπεκας τοῦτ' αὐτὸ πείθειν, ὡς δὴ τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον συσ-

VVlpes laqueo capta, quũ abſciſſa cauda euaſiſſet, non viuendam præ pudore exiſtimabat vitã. Decreuit itaq. & alijs Vulpibus hoc idem perſuadere, vt communi malo ſuum ce-

συγκαλύψαι αἶσχος. καὶ δὴ πάσας ἀθροίσασα, παρῄνει τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν, ὡς οὐκ ἀφελὲς μόνον τοῦτο τὸ μέλος ὄν, ἀλλὰ καὶ περιττὸν βάρος περφηνόμενον. ὑπολαβοῦσά τις αὐτῶν, εἶπεν, ὦ αὐτὴ ἀλλ' εἰ σοὶ τοῦτο συνέφερεν, οὐκ ἂν ὑμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

celaret dedecus. Et proinde oĩbus collectis suadebat vt caudas abscinderent; quòd nõ indecens solũ hoc mẽbrum sit, sed & superuacuum onus appensum. Respondens autem ex ipsis quædam ait: Heus tu, nisi tibi hoc conduceret, nobis non suaderes.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων οὐ δι' εὔνοιαν τινὸς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβούλιας, ἀλλὰ διὰ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Affabulatio.

Fabula significare videt̃, prauos homines non beneuolentia in propinquos dare consilia, sed propter suam ipsorum vtilitatem.

ΑΛΩΠΗΞ, ΚΑΙ ΒΑΤΟΣ.

VVLPES, ET Rubus.

Ἀλώπηξ φεύγων αἰσθαίνουσα ἐπιδὴ

Vlpes sepe consensa, quum

ἀλλα-

la-

ὀλισθήσασα κατα πίπτειν ἔμελλε, ὀκνηλάτως προς βοήθειαν βάτου. ἡ δὲ βάτος πόδας ὅτι τοῖς ἑαυτῆς κέντροις αἱμάξασα, καὶ ἀλγήσασα πρὸς αὐτὴν εἶπε, αἴμοι κατα φυγεῖν με γὰρ ὅτι σὲ ὡς ὅτι βοηθὸν, σὺ χεῖρον διέθηκας. ἀλλ' ἐσφάλης, ὦ αὐτη, φησὶν ἡ βάτος, ἐμὲ ἐλλαβέσθαι ὅπλαβέσθαι, ἥτις πάντων ὅπλαμβάνεσθαι εἴωθα.

lapsa casura foret, apprehendit in adiumẽtum Rubrum. Quãobrẽ quum pedibus suis, illius aculeis, laceratis doleret, ad eam dixit, Hei mihi, confugi enim ad te, tanquam ad adiutorem, tu peius me tractasti. At errasti, heus tu, inquit Rubus, quæ me apprehẽdere voluisti, qui oẽs appre hendere soleo.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοι, ὅσοι βοηθοῖς προσφέρουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

Affabulatio.

Fabula significat, sic & homineseẽ stultos, q ad eos auxilij gratia accurrunt: quibus magis iniuria afficere natura insitum est.

Αλώπηξ, καὶ Κροκόδειλος.

Ἀλώπηξ, καὶ Κροκόδειλος ἠμφισβήτουν περὶ εὐγενείας. πολλὰ δὲ τῆ Κροκοδείλου διηγησαμένου περὶ τῆς τῶν προγόνων λαμπρότητος, ὡς γεγυμνασιαρχηκότων. ἡ Αλώπηξ ὑποπαίζουσα, Ἔστω, ἔφη, ἔπειτα ἀλλὰ καὶν μὴ λέγῃς ἀλλ' ἀπὸ τοῦ σχήματός γε φαίνῃ ὡς ἐπὶ παλαιῶν ἐτῶν εἰ γεγυμνασμένος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ψευδομένους ἀνδρῶν ἔλεγχος τὰ πράγματα γίνεται.

Vulpes, & Crocodilus. 9

VVlpes, & Crocodilus contendebãt de nobilitate. Quũ multa autẽ Crocodilus superba de pgenitorũ narrasset splẽdore, quòd exercitationũ principes fuerint, Vulpes respondens: O amice, ait, At vt ipse nihil dicas tamen ex cute apparet, vt antiquis temporibus sis exercitatus.

Affabulatio.

Fabula significat, mendaces viros res ipsas arguere.

Alo-

Cal-

Αλεκτρυόνες, καὶ Πέρδιξ.

GALLI, ET Perdix. 10

Αλεκτρυόνας τις ἔχων ὑπὸ τῆς οἰκίας, πρεσάμενος καὶ Πέρδικα σὺν ἐκείνοις ἀφῆκε νέμεσθαι. Ἡ δὲ πατρόντων αὐτὴν καὶ ἀπελαυνόντων, ἐκείνας ὠδύνατο σφόδρα, νομίζων ὡς ἀλλόφυλος πᾶσι πάσχειν ὑπὸ τῶν Αλεκτρυόνων. ὡς δὲ μικρὸν κατὰ

GAllos quidam habens domi, emptam quoque Perdicem cũ illis pasci dimisit: qui quũ ipsam verberarent, & expellerent, illa dolebat valde, existimans vt alienigenam hæc se pati à Gallis. Quum verò paulò post &

κείνες εἰσέρχεται μαχομένες καὶ ἀλλήλες κόπτόντας, τῆς λύπης ἀπολυθεὶς εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε ἀπὸ τῦ νῦν ἐ λυπήσομαι, ὁρᾶν καὶ αὐτὲς μαχομένες ἀλλήλοις.

illos videret pugnare, & se inter se cædere, mœrore soluta ait, At equidē posthac non mœrebo, videns etiam ipsos pugnare inter se.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι ῥαδίως φέρουσι τὰς ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων ὕβρεις, ὅταν αὐτὲς εἴδωσι μηδὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένες.

Affabulatio.

Fabula significat, quòd prudentes facilè ferant ab alienis iniurias, quum ipsos videant ne à suis quidem abstinere.

ΑΛΩΠΗΞ.

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑσοκριτῦ καὶ ἕκαστα τῆς αὐτῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκίε δ' φυῆς κατεσκευασμένην, καὶ ἀναλαβοῦσα τῆς χερσὶν

VVLPES.

Vulpes in domū mimi profecta, & singula ipsius vasa perscrutata, inuenit & caput larvæ ingeniosè fabricatum, quo & accepto manibus

σὶν ἔφη, ὦ οἵα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

bus ait, O quale caput, & cerebrum non habet.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοσωμάτους μὲν τὸ σῶμα, καὶ ὃ ψυχὴν ἀλογίστους.

Affabulatio.

Fabula in viros magnificos quidem corpore, sed animo temerarios.

Ἀνδρὰς, καὶ Γναφέας.

ANδρὰς ὤκει τινος οἰκῶν οἰκίας, ἠξίου καὶ Γναφέα συνοι-

CARBONARIVS, & Fullo. 12

CArbonarius in quadã habitans domo, rogabat vt &

χρώμενον αὐτῷ συνοικῆσαι. ὁ δὲ γναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη, ἀλλ' ἐκ ἂν τοῦτο δυναίμην ἐγὼ ποιῆσαι. δείδια γάρ, μὴ πως ἅπερ ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πλησθείς.

Fullo accederet, & secum cohabitaret. Fullo autem respondens ait: At nō hoc possem ego facere: vereor enim, ne quæ ego dealbo, tu fuligine repleas.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.

Affabulatio.

Fabula significat, omne dissimile esse insociabile.

Αλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἕλκον σαγήνην, βαρείας δ' αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, πολλὴν ἕξιν τινὰ ἄγραν νομίζοντες. ὡς δ' ὅτι τῆς ἰλύος ταύτην ἑλκύσαντες, τῶν μὲν ἰχθύων εὗρον ὀλίγους, λίθον δ' ἐν αὐτῇ μεμεγάθη, ἀδυμεῖν ἤρξαντο καὶ ἀλύειν, ἅτ' τοσούτου ὄντι τῇ τῶν ἰχθύων ἐλαχίστῃ, ὅσον ὅπ καὶ παύσασθαι ποιήσαιμεν. εἷς δέ τις ἐν αὐτοῖς πρεσβύτερος ἦν, μὴ ἀχθώμεθα, ὦ ἑταῖροι. τῇ γὰρ ἡδονῇ, ὡς ἔοικεν, ἀδελφή ἐστιν ἡ λύπη. καὶ ἡμᾶς οὐκ ἔδει τοσαῦτα προηδωδύνητας, παύ-

Piſcatores. 13

PIſcatores trahebãt verriculum, quod quũ graue foret, gaudebant, & exultabãt, multum ineſſe prędæ exiſtimantes: ſed quũ in litus ipſum traxiſſent, piſcesq. paucos quidem, ſed lapidẽ in eo pmagnũ inueniſſent, dolere, & mœrere cœperõt, nõ tã piſciũ paucitate, q̃ quòd & contraria antè aĩo pceperãt. Quidam aũt intereos natu grãdior dixit, Ne ægre feramus ò ſocij: nã voluptati, vt videtur, ſoror eſt triſtitia: & nos igitur oportebat tantum antè lætatos,

παύ-

πάντως τι καὶ λυπεῖσθαι καὶ ἀλγεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ὅτι ταῖς ἀτυχίαις.

omnino aliqua in re etiam moerore affici.

Affabulatio.

Fabula significat, non oportere dolere infortunijs.

Κομπαστής.

ΑΝήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα ὕστερον πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθών, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις μὲν ἐργασηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ καὶ ἐν τῇ Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς ὅλως ἐν αὐτῇ ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. τῶν δὲ παρόντων τις ὑπολαβών, ἔφη, ὦ οὗτος, εἰ

Iactator.

VIr quidam peregrinatus, deinde in suam patriam reuersus, aliaque multa in diuersis viriliter gessisse locis iactabat, atque etiam Rhodi saltasse saltum, quem nullus eius loci potuerit saltare: ad hoc & testes, qui ibi interfuerũt, dicebat se habere. Quidam autem ex ijs, qui aderant, respõdens, ait. Heus tu, si

ἀλη-

ve-

ἀληθὲς τοῦτ' ἔστιν, οὐδὲν δεῖσοι μαρτύρων. ἰδοὺ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

verum hoc est, non est tibi opus testibus. En Rhodus, en & saltus.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

Affabulatio.

Fabula significat, nisi prompta rei demóstratio sit, omnem sermonem esse superuacaneum.

Ἀδυνάτα ἐπαγγελλόμενος.

Quæ fieri non queunt promittens. 15

ΑΝὴρ πένης νοσῶν καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴ πρὸς τῶν ἰατρῶν ἀπεγνώσθη, τοῖς θεοῖς ηὔχετο, ὡς εἰ τινὰ ὑγίειαν αὐτῷ πάλιν ἐπανελθεῖν ποιήσειαν, ἑκατὸν βόας αὐτοῖς πρόσοισιν ἐπιχρύσους εἰς θυσίαν. τῆς γυναικὸς αὐτῷ πυθομένης,

VIr pauper ægrotãs, & malè affectus, quum à medicis desperatus esset, deos rogabat, pollicens, si sanitatem sibi rursus restituissent, centum boues ipsis oblaturum esse in sacrificium. Vxore autem eius rogan-

te,

νης, καὶ ποῦ σοι ταῦτα λῷ ὑγιαίνης; ἐκεῖνος ἔφη, οἶμαι γὰρ ἀναστῆναί με ἐντεῦθεν, ἵν' οἱ θεοὶ ταῦτά με ἀπαιτήσωσιν.

te, Et vbi tibi hæc fi cóualueris? ille ait, Putas enim surrecturũ esse me hinc, vt Dij hæc à me repetant?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥᾳδίως κατεπαγγέλλονται, ἃ δὲ τελέσαι ἐργῳ οὐ προσδοκῶσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, multos facilè pollicẽri, quæ re perficere se posse non sperant.

Κακοπρόγμων. Malignus. 16

ΑΝὴρ κακοπράγμων ἐπὶ τὴν ἐν Δελφοῖς

VIr malignus ad eũ, qui in Delphis

Digitized by Google

φοῖς ἦκεν Ἀπόλλωνα, πειράσων τοῦτον βυλόμενος. καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τοῦτο τῇ ἐσθῆτι σκεπάσας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἐγγίσας, καὶ ἠρετο τὸν θεὸν, λέγων, Ἀπολλον, ὃ μὲν χεῖρας φέρω, πότερον ἔμψυχόν ἐστιν, ἢ ἄψυχον, βυλόμενος ὡς εἰ μὲν ἄψυχον εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸ στρουθίον. εἰ δ' ἔμψυχον, ἀποπνίξας νεκρὸν ἐκεῖνο προσενεγκεῖν. ὁ δέ γε Θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς διάνοιαν, εἶπεν ὁπότερον, ὦ ξεῖνε, βυλει ποίησον. σοὶ γὰρ σοὶ κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἢ τοι ζῶν ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ἀποδεῖξαι.

phis est, iuit Apollinē tentaturus ipsum. Atque ideo comprehenso passerculo manu, & eo veste contecto, stetitq. proximè tripodem, ac rogauit Deum, dicendo, O Apollo, quod manibus fero, vtrum viuum est an mortuum? Nam si mortuum diceret, viuum ostensurus erat passerculum: sin viuum, statim suffocatū mortuum illū oblaturus. Sed Deus maligna ipsius cognita mente, ait, Vtrum vis, heus tu facere, facito: penes te enim est illud facere, siue viuum, quod contines, siue mortuum exhibere.

Em-

Aesa-

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ θεῖον ἀπαράλογιστον, καὶ ἀλάθητον.

Affabulatio.

Fabula significat, Deum neque decipi posse, neque quicquã eum latere.

Αλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἐξελθόντες εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολλῷ χρόνον ταλαιπωρήσαντες οὐδὲν εἷλον, σφόδρα τε ἠθύμουν, καὶ ἀναχωρῆσαι παρεσκευάζοντο. ἀθρόως ὁ Θυννος ἰχθὺς τῶν μεγίστων διωκόμενος ἰχθύων, εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο. οἱ δὲ τοῦτον λαβόντες, μετ' ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

Piscatores. 17

Piscatores egressi ad venationem, quum multo tempore defatigati nihil cepissent, & admodũ dolebãt, & discedere parabant. sed statim Thunnus, maximo quodam insectante pisce, in nauigium ipsorum insiluit, quo capto, læti abiere.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέχει, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe quæ ars non præbuit, ea donasse fortunam.

Φί

De-

Φέναξ.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, ηὔξατο τοῖς θεοῖς εἰ διασωθείη βοῦς ἑκατὸν εἰς θυσίαν σφαγιάσειν. εἰ δὲ θεοὶ πειράσαι τοῦτο βουλόμενοι, τῆς νόσου ἀπήλλαξαν. ὁ δ' ἀναστὰς, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, σταφίνης βοῦς ἑκατὸν πλάσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θεὶς ὁλοκαύτωσεν. οἱ δὲ θεοὶ βουλόμενοι αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ, ἔφασαν, ἄπιθι εἰς τὸν αἰγιαλὸν εἰς τόνδε τὸν τόπον. ἐκεῖ γὰρ Ἀττικὰς χιλίας εὑρήσεις. ἐκεῖνος δὲ διυπνισθεὶς, σὺν ἡδονῇ, καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον ἀφίκετο, τὸ χρυσίον

Deceptor. 18

VIr pauper ægrotãs vouebat dijs, ſi euaderet, boues centũ ſe in ſacrificium oblaturum. ſed dij tentaturi, hunc à morbo liberarunt. At ille ſurgens, quoniã bobus carebat, ex ſubacta farina boues centum à ſe formatos in ara poſitos ſacrificauit. ſed dij ipſum volẽtes vlciſci, in ſomnijs adfuerunt ei, dicentes, Abi ad litus ad eum locum, illic enim Atticas mille drachmas inuenies. Ille autem excitatus, lætus, & alacer ad demonſtratum locum perrexit, aurum

σιον διαφυγών. ἐκεῖ δὲ πειρατῶν τοῖς δὲ πειρατῶν ἐντυχών, ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη. ἀλλὰς δὲ ἤδη ἀφεθῆναι τὸν πειρατῶν ἐδεῖτο, χίλια χρυσοῦ τάλαντα δώσειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος. οἱ δ' οὐκ ἐπίστευον, ἀπαχθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ἐπιπωλήθη χιλίων δραχμῶν.

rum disquirens. Sed illic in piratas incidit, ab ipsisque comprehensus est. Captus ergo vt dimitteretur, piratas orabat, mille auri talenta daturum eis promittens. Sed quum ei non crederetur, abactus ab ipsis, diuenditus est mille drachmis.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς ψεύδεσι τὰ ἀνθρώπων ἐχθρὰ τὸ θεῖον.

Affabulatio.

Fabula significat, mendacijs hominum inimicum esse Deũ.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο, δύσους δὲ ξηραθείσης λίμνης, ἐκείνην καταλιπόντες, ἐπεζήτουν ἑτέραν. καὶ δὴ ἐν βαθεῖ

Ranæ. 19

Ranæ duæ in palude pascebantur, æstate autẽ siccata palude, illa derelicta quærebant aliam: cęterum profundũ in-

ue-

παρεγένοντο φρέαρ, ὅπερ ἰδὼν ἕτερος θατέρῳ φησὶ, συγκατέλθωμεν, ὦ οὗτος, εἰς τόδε τὸ φρέαρ. ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν. ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς ἀναβησόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ ἀπερισκέπτως μὴ ἐπιέναι τοῖς πράγμασιν.

uenerunt puteum. Quo viso altera alteri dicit, Descendamus, heus tu, in hunc puteum. Illa respondens ait, Si igitur & hic aqua aruerit; quomodo ascendemus?

Affibulatio.

Fabula declarat, nó oportere inconsideratè res aggredi.

Γέρων, καὶ Θάνατος.

SENEX ET Mors. 20

ΓΈρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους κάτω τῆς ὄμων ἀφάμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ἐπηχθισμένος ἐβάδισεν, ἀπῳηκὼς ἀπέθετό τε τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου ἀθρόος ὑπαντήσαντος, καὶ τὴν αἰτίαν πυθομένου, δι'

SEnex aliquando inciſis in monte lignis, atque in humeros ſublatis, vbi multam viam oneratus iuit, deſperans, & depoſuit ligna, & mortem vt veniret inuocabat. At morte ilico adſtante, & cauſam rogante cur ſe

δι' ἣν αὐτὸν καλοίη, ὁ γέρων ἔφη, ἵνα τὸν φόρτον τοῦτον ἄρας ἐπιθῇς μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος ὢν, κἂν μυρίοις κινδύνοις περιπεσὼν δοκῇ θανάτου ἐπιθυμεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολὺ μᾶλλον τοῦ θανάτου αἱρεῖται.

se vocaret, senex ait. Vt onus hoc sublatum imponeres mihi.

Affabulatio.

Fabula significat, quemcunque hominē vitę studiosum esse, & licet infinitis periculis immersus, videatur mortē expetere; tamen viuere multo magis q̄ mori eligere

ΓΡΑΤΣ, ΚΑΙ Ἰατρός.

Γυνὴ χήρα ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμούς, εἰσκαλεῖταί τινα τῶν Ἰατρῶν ὅτι μισθῷ συμφωνήσασα, ὡς, εἰ μὲν θεραπεύσειε αὐτήν, τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν· εἰ δὲ μή, μηδὲν δώσειν.

ANVS ET Medicus. 21

MVlier anus dolens oculos, conduxit Medicum quendam mercede, conuentione facta, si se curaret, pactam mercedem ei daturam: sin minus

La nus

σιν· ἐπεχείρησε μὲν ἕν ὁ Ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ. καθ' ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν γραῦν, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς αὐτῇ χείρων, ἐκείνης μηδαμῶς αὐτὰ βλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην διὰ τὸ τοῦ χρίσματος, αὐτὸς ἕν τι τῶν τῆς οἰκίας σκευῶν ὑφαιρούμενος ἀπεφέρετο· ἡ μὲν οὖν γραῦς τὴν ἑαυτῆς στρωμνὴν ὁρῶσαν ἐφ' ἑκάστην ἐλαττουμένην ὅτι τοσοῦτον, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθῆναι. τὸν δ' Ἰατρὸν τὰς συμφωνηθέντας μισθὸς αὐτῇ ἀπαιτοῦντος, ὡς καθαρῶς βλέπουσαν ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παραγόντος, μᾶλλον μὲν οὖν, εἰπεῖν

nus; nihil daturam. Aggressus est igitur medicus curationem quotidie verò accedens ad vetulam, & oculos ei vngens, quum illa nequaquam videre posset ea hora ob vnctionem, ipse vas domus aliquod auferës quotidie, discedebat. Anus igitur suam supellectilem videbat singulis diebus minui adeò, vt tandem omnino sanatæ nihil relinqueretur. At Medicus quum iam pactam pecuniam ab ea efflagitaret, vt quæ purè iam videret, & testes adduceret, immo veco, ait

σων ἐκείνη, ταυτῶν ἐδὲ πῶν βλέπω. ἡνίκα μὲν γὰρ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐβόσκων, πολλὰ τῶν ἐμῶν κατὰ πλῆθος ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκίαν. νῦν δ' ὅτε με σὺ βλέπειν φῆς, ἐδὲ πῶν ἐκείνων ὁρῶ.

ait illa, nunc nihil video. Nam quum oculis laborabam, multa mea in mea videbam domo: nunc autem quum me tu videre affirmas, nihil omnino ex illis video.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων ἐξ ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ὑποτιθέμενοι.

Affabulatio.

Fabula significat, pravos homines ex ijs quæ agant, ignaros contra seipsos argumentum afferre.

Γεωργὸς, καὶ Παῖδες αὐτοῦ.

Agricola & filij ipsius. 22

Γεωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, συγκαλεσάμενος αὐτοὺς ἔφη,

Agricola quidam vita excessurus, ac volens suos filios periculum facere de agricultura, vocatis ipsis ait,

ἔφη, Παῖδες ἐμοὶ, ἐγὼ μὲν ἤδη τὸν βίον ἐξέρχομαι, ὑμεῖς δ' ἂν ἐν τῷ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες εὑρήσετε πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὸν ἀποβιῶσαι τὸν πατέρα κατέσκαψαν, καὶ θησαυρῷ μὲν οὐκ ἐπέτυχον, ἡ δὲ ἄμπελος κάλλιστα σκα-

Filij mei, ego iam è vita discedo, vos autem si, quæ in vinea à me occultata sunt, quæsieritis, inuenietis omnia. Illi igitur rati thesaurum illic defossum esse, omnem vineæ terram post interitum patris defoderunt, & thesaurum quidem non offenderunt, sed vinea pulchrè fossa, mul-

φεῖσα, πολλὰ πλασίονα τὸν καρπὸν ἀπέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πόνος θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

multiplicē fructum reddidit.

Affabulatio.

Fabula significat, laborem thesaurum esse hominibus.

Δεσπότης, καὶ Κυνες.

HERVS ET Canes, 23

ΑΝήρ τις ἐκ τοῦ χειμῶνος ἐν τῷ ἀυτῷ σφαστηρίῳ ἀπολιφθείς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγεν, εἶτα τὰς αἶ-

VIr quidam tempestate in suo suburbio relictus primum oues comedit, deinde capras.

γας. τῆς δὲ χειμῶνος ἀπεκρεμάσαντος, καὶ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας ἐδειπνήσατο. οἱ δὲ Κυνες ταῦτα ἰδόντες, διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, φάγωμεν ἀλλ' ἡμεῖς γε ἐντεῦθεν. εἰ γὰρ τοῖς ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ἡμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται;

Tempestate autem inualescente, & operarios boues iugulatos comedit. Canes verò his visis, dixerunt inter se, At certe fugiamus nos hinc. Si enim operarijs bobus herus noster non abstinet, quomodo nobis abstinebit?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα φεύγειν, καὶ φυλάττεσθαι χρή, οἵτινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

Affabulatio.

Fabula significat, eos maximè fugere, & cauere oportere, qui ne suis quidem abstinent.

ΓΥΝΗ, ΚΑΙ Ορνις.

Γυνή τις εἶχέ ποτε ὄρνιν ἐν οἰκίᾳ, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. νομίσασα δὲ

MVLIER ET Gallina. 24

Mvlier quædam vidua Gallinã habebat singulis diebus ouũ sibi parientẽ; rata-

λὰς ἐ πλείως τῇ Ορνιθι χριθὰς βολβάλλοι δὶς τέκεται τ ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν. ἡ δ' Ορνις πμελὴς γενομένη, ἐδ' ἅπαξ τ ἡμέρας τεκεῖν ἠδυνάτο....

Ε πιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τ πλειόνων ὀπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

rata verò si plus Gallinæ hordei proijceret, bis parituram in die, hoc fecit. Sed Gallina pinguefacta, ne semel quidem in die parere potuit.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui ob auaritiam plurium sunt appetentes, etiam quæ ad sunt, amittere.

Κυνόδηκτος.

Δηχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, τὸν ἰασόμενον δεομένῃ ζητῶν. ἐντυχὼν δέ τις αὐτῷ, καὶ γνοὺς ὃ ζητεῖ, ὦ οὗτος εἶπεν, εἰ σώζεσθαι θέλῃς, λαβὼν ἄρτον, καὶ τούτῳ τὸ αἷμα ἀπὸ τοῦ τραύματος ἐκμάξας, τῷ δακόντι κυνὶ φαγεῖν δός. κἀκεῖνος γελάσας, ἔφη, ἀλλ' εἰ τοῦτο ποιήσω, δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθῆναι.

Morsus à cane. 25

MOrsus à cane quidam medicaturũ circuibat quęrens. Quũ autẽ occurrisset quidam ei, & intellexisset quod quærebat, Heus tu, ait, si sanari vis, accipe panem, atque eo sanguinem vulneris sicca, & qui momordit cani edendum porrige. Et is ridendo, ait: At si hoc fecero, necesse est me ab omnibus, qui in vrbe sũt canibus, morderi.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν σιδηρώτων οἱ πονηροὶ δι' ἐργαστύμενοι, μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνονται.

Affabulatio.

Fabula significat, prauos etiã homines beneficio affectos, magis ad faciendam iniuriam exacui.

Νεα-

Ado-

Νεανίσκοι, καὶ Μάγειρος. Adolescentuli, & Cocus. 26

Δύο νεανίσκοι Μαγείρῳ παρεκάθηντο, καὶ δὴ τῷ Μαγείρου ἀφέντι τῶν οἰκείων ἔργων ἀσχολουμένῳ, ἕτερος τούτων μέρος τι τῶν κρεῶν ὑφελόμενος εἰς τὸν ἑτέρου κόλπον ἐπέρριψεν. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ Μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν

DVo adolescentuli iuxta Cocum, assidebant, & Coco in aliquo domestico opere occupato, alter horum partem quandam carnium subreptam in alterius demisit sinum. Conuerso autem Coco, & carnem quærente, qui

μὲν εἰλικρῶς, ὤμνυε μὴ ἔχειν. ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ Μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, ἔφη, ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τὸν γ' ὁπορκούμενον θεὸν οὐκ λήσετε.

qui abstulerat iurabat non habere: qui autem habebat, non abstulisse. Cocus verò cognita malitia ipsorum, ait, At etiam si me latueritis, peieratum certe Deum non latebitis.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τὸν γε θεὸν οὐ λήσομεν.

Affabulatio.

Fabula significat, nos licet homines peierantes lateamus, Deum tamen non cæ laturos.

Ἐχθροί.

Δύο τινὲς ἀλλήλους ἐχθραίνοντες ὅτι τῆς αὐτῆς νεὼς ἔπλεον. ὧν ἕτερος μὲν ὅτι τῆς πρύμνης, ἕτερος δὲ ὅτι τῆς πρῴρης ἐκράτησε, χειμῶνος ἐπιγενομένου,

Inimici. 27

DVo quidam inter se inimici, in eadem naui nauigabant: quorum alter in puppi, alter in prora sedebat: Tempestate autem superue-

ὑ

χὴ τ νεὼς μελλούσης ἤδη καταποντίζεσθαι, ὁ δὴ τῆς πρύμνης τὸν κυβερνήτην ἤρετο, πότερον τῶν μερῶν τὸ πλοῖον πρότερον μέλλει καταβαπτίζεσθαι. τῷ δὲ πρῶραν εἰπόντος ἀλλ' ἐμοιγε οὐκ ἔστι λυπηρὸν, ἔφη, ὁ θάνατος, εἰ γε ὄψομαι μέλλοντα πρὸ ἐμοῦ τ ἐχθρὸν συμπεσόντα.

ueniente, & naue iam submergenda, qui erat in puppi gubernatorem rogabat, vtra pars nauigij prius obruenda esset. Cùmque ille proram dixisset, At mihi non est graue, ait, mori, si visurus sum ante me inimicum morientem.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τ ἀνθρώπων οὐδὲν τ ἑαυτῶν βλαβὴς φροντίζουσιν, εἰ τοὺς ἐχθροὺς μόνον ἴδωσι πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

Affabulatio.

Fabula significat, multos homines nihil suum nocumentũ curare, si modo inimicos suos videant ante se malo affici.

ΑΙΛΟΥΡΟΣ, ΚΑΙ ΜΥΕΣ.

ΕΝ οἰκία τινὶ πολλῶν Μυῶν ὄντων

FELIS, ET Mures. 28

IN domo quadam quum multi essent Mu-

των, Αἴλερος τοῦτο γνοὺς ἦκεν ἐντεῦθεν, καὶ καθέκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν. οἱ δὲ μυῶν καθ' ἕκαστον ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, μηκέτι κάτω καταβῶμεν, ἵνα μὴ παντὶ παντὸν ἀπολώμεθα. ἢ γὰρ αἴλουρος μὴ δυναμένη δεῦρο ἐξικνεῖσθαι, ἡμεῖς ἀσφαλεῖς ἐσόμεθα· ὁ δὲ Αἴλερος μηκέτι τῶν Μυῶν κατόν-

Mures, Felis eō cognito iuit eò, ac eorū singulos captos deuorabat. At illi quotidie quum se absumi viderent, dixerunt inter se, Ne posthac infrà descendamus, ne penitus intereamus. Nam si Felix non poteſt huc venire, nos salui erimus. Sed Felis cùm non amplius Mures descenderent, ſta-

πόντων, ἔγνω δὲ ὀπτεύσας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι. καὶ δὴ ἀπὸ πασσάλου τινὸς ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπηώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι. τῶν δὲ Μυῶν τις προσκύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη, ὦ οὗτος, κἂν σύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Statuit apud se per astutiam eos decipiēs euocare. Cæterū quū paxillum quendam conscendisset, de eo se suspendit, & mortuum simulabat. Ex Muribus autem quidam acclinatus, visoque eo ait, Heus tu, etsi sacculus fieres, non te adibo.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, prudentes homines, quum aliquorū prauitatem experti fuerint non amplius eorum falli simulationibus.

Ἀλώπηξ, καὶ Πίθηκος.

ΕΝ συνόδῳ ποτὲ τῆς ἀλόγων ζώων ἀρχὴν

VVLPES, ET Simius.

IN concilio quondam mutorum ani-

χήσατο Πίθηκος, καὶ δι-
δασκήσας, βασιλεὺς
ὑπ' αὐτῶν ἐχειροτονή-
θη. Αλώπηξ δ' αὐτῷ
φθονήσασα, ὡς ἐν πυ-
κτάλῃ κρέας ἐθεάσα-
το, τὸν Πίθηκον λαβοῦσα
ἐνταῦθα ἤγαγεν, ὡς
εὕροι μὲν αὐτὴ, λέγου-
σα, θησαυρὸν τοῦτον,
μὴ μέντοι καὶ χρήσασθαι
αὐτῷ. τῷ βασιλεῖ γὰρ
τοῦτον ὁ νόμος δίδωσι.
καὶ παρώρμησε αὐτὸν
ἅπτ

animantium saltauit Simius, & approbatus, Rex ab ipsis electus est. Vulpes autem ei inuidens, vt in casse quodam carnem vidit, Simium secum illuc duxit, quòd inueniisset ipsa thesaurum hunc, dicens, non tamen vti eo: quippe quem lex Regi tribueret: atque hortata est ipsum

vt

ἅτε δὴ ζαπλέα ἀ θησαυρὸν ἀνελέσθαι. ὁ δ' ἀσκεπέπτως προσελθὼν, καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τ παιδὸς, ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν Ἀλώπεκα. ἡ δ' πρὸς αὐτὸν, ὦ Πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, πῶς ἀλόγων βασιλεύσεις;

vt Regem thesaurum accipere. At ille incõsideratè profectus, & captus à casse, vt quæ decepisset, accusabat Vulpem. Illa autem ei, O Simie, quum talem tu habeas dementiam, imperium in belluas tenebis?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀσκεπέπτως ἐπιχειροῦντες, δυσχήμοσι περιπίπτουσι.

Affabulatio.

Fabula significat, eos q actiones aliquas incõsultè aggrediunt in infortunia incidere

---

ΘΥΝΝΟΣ, ΚΑΙ Δελφίν.

Θύννος διωκόμενος ὑπὸ Δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥύζῳ φερόμενος, ἐπεὶ δὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν, ἐλε-

THVNNVS, ET Delphin.

THunnus, Delphino persequente, magno impetu ferebatur. Quum capiendus esset, inscius,

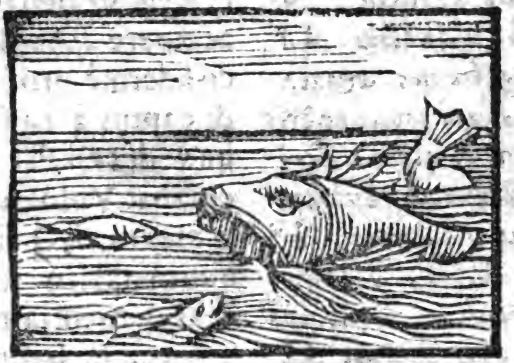

ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύμης ἐκπεσὼν εἰς πνᾶ νῆσον. ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ Δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ Θυννος ὑπερφρὴς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν Δελφῖνα ἑωρακὼς, εἶπεν, οὐκ ἔτι μοι ὁ θάνατος λυπηρὸς, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τέτε, σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

ob vehementem impetum decidit in insulam quandã. ab eodẽ verò impetu & Delphin cum eo eiectus est. Thunnus autem conuersus cum agentem animam Delphinum vidisset, ait, Nõ amplius mihi mors molesta est, quum eũ videam, qui mihi causa fuit huius, vnà mecum perire.

Em-

Af-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥᾳδίως τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυσχεροῦντας ὁρῶντες.

Affabulatio.

Fabula significat, facile miserias ferre homines, si eos qui illarum autores fuerunt, infeliciter agere videant.

ΙΑΤΡΟΣ, ΚΑΙ ΝΟΣΩΝ. MEDICVS, ET Aegrotans. 31

ΙΑτρὸς νοσοῦντα ἰθεράπευε, τὸν δὲ νοσοῦντος ἀποθανόντος, ἐκείνοις μὲν πρὸς τοὺς ἐκφορὰ-

MEdicus ægrotũ curabat. ægroto autem mortuo, ille efferentibus dicebat,

μίζοντας ἔλεγεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἰ οἶνου ἀπείχετο, καὶ κλυσῆρσι χρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβόντος, ἔφη, βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν ὅτε μηδὲν ὄφελός ἐστιν, ἀλλὰ τότε παραινεῖν, ὅτε τούτοις ἐχρῆτο ἀδυνάτου.

Homo hic si vino abstinuisset, & clysteribus vsus esset, non interijsset. Quidam autem ex ijs qui aderant excipiens ait: Optime, non oportuit te hæc nunc dicere, quum nulla vtilitas est, sed tunc admonere, quum his vti poterat.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους ἐν καιρῷ ἀνάγκης τῆς βοηθείας παρέχειν.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere amicos tempore necessitatis præbere auxilia.

ΙΞΕΥΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΧΙΣ.

Ἰξευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν, καὶ καλάμους, ὀρνέων ἄγραν ἐξήλθεν. ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ' ὑ-

AVCEPS, ET Vipera. 38

AVceps viſco accepto, & arundinibus aucupatum exijt. Viſo autem tur-

do

φηλῆ δένδρε καθιζομένῳ, καὶ τοὺς καλάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας, ἄνω πρὸς αὐτὸν συλλαβεῖν βυλόμενος ἐφέρετο. καὶ δὴ λαθὼν ἔχιν κοιμωμένην τοὺς πόδας ἐπάτησε. τῆς δ' ὀργισθείσης, καὶ δακούσης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε, δύσμορος ἐγὼ, ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βυλόμενος,

do in alta arbore ſedente, & arundinibus inter ſe in longitudinem coniunctis ſurſum eum comprehenſurus ſuſpiciebat. Cæterum ignarus Viperam dormientem conculcauit. Quum verò irata momordiſſet ipſum, ille iam agens animam dicebat, Me miſerum: alium enim venari

νος, αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου ἠχθόθω εἰς θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ' ἑτέρων τῶτ' αὐτὸ πάσχοντες.

nari volens, ipse ab alio captus sum ad mortem.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui proximis insidiantur, ignaros sæpe ab alijs id ipsum pati.

Κάστωρ. FIBER. 33

BIBL. MEDIC. R. ... VITTORIO EMANUELE

Ο Κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διατρώ-

FIber animal est quadrupes, in stagnis plerumque vitã de

Digitized by Google

πόμενον, ἃ τὰ αἰδοῖα φασιν ἀπρεπῆ χρήσιμα εἶναι. ὁ δὲ ἐντεῦθεν ἐπ' ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνεται. γνώσεως οὖν χάριν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σωτηρίας τυγχάνει.

degens, cuius pudenda dicunt vsui esse, me dicis. Hic igitur quum ab hominibus persequentibus iam capiendus sit, cognitio cuius gratia petatur, abscissa sua pudenda proijcit persequentibus, & sic salutem consequitur.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, ἀδίνατα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

Affabulatio.

Fabula significat, eo modo homines prudentes pro sua salute nullam habere rationem pecuniarum.

ΚΙΩΝ, ΚΑΙ Μάγειρος.

Κύων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, τῷ μαγείρῳ ἀσχολουμένῳ κρέ-

CANIS, ET Cocus. 34

CAnis irrumpens in culinam, & Coco occupato, cor-

καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ Μάγειρος ὑποστρέψας, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν, ἄ σοῦ, ἴσθι ὡς ὅπου ἂν ᾖς, φυλάξομαί σε. ἐγὼ δὲ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν ἔκλεψας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν ἔδωκας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

de arrepto fugit. At Cocus conuersus, vt vidit ipsum fugientem, inquit, Heus tu, scito vbicunque fueris, me te obseruaturum: non enim mihi cor abstuliſti, sed mihi cor dediſti.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe nocumenta hominibus documenta fieri.

Κύων,

CA-

ΚΥΩΝ, ΚΑΙ CANIS, ET
Λύκος. Lupus. 35

Κύων πρὸ ἐπαύλεως τινος ἐκάθευδε. Λύκου δ' ὁπλισμένου, καὶ βρῶμα μέλλοντος θήσειν αὐτὸν, ἐδέετο μὴ τοῦ αὐτὸν καταθύσαι. τοῦ μὲν γάρ, φησι, λεπτός εἰμι, καὶ ἰσχνός: ἂν δὲ μικρὸν ἀναμείνῃς, μέλλουσιν οἱ ἐμοὶ δεσπόται ποιήσειν γά-

CAnis ante ſtabulũ quoddam dormiebat: quũq. Lupus irrupiſſet, & deuoraturus eum eſſet, rogabat, ne tunc ſe mactaret. Nũc enim, inquit, tenuis ſum, & macilentus: ſi aũt parũper expectaueris, mei domini facturi ſunt nu-

γάμους, κἀγὼ τότε ταῦτα πολλὰ φαγὼν, πιμελέστερος ἔσομαι, καί σοι ἡδύτερον βρῶμα γενήσομαι. ὁ μὲν δὴ Λύκος πεισθεὶς ἀπῆλθε. μετ' ἡμέρας δ' ἐπανελθὼν, εὗρεν αὖθις ὑπὲρ τῆς οἰκίας τὸν κύνα καθεύδοντα, καὶ κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. ὁ δὲ Κύων, ἀλλ' ὦ Λύκε, εἰ τὸ ἀπὸ τοῦδε πρὸ τῆς ἐπαύλεώς με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμείνῃς.

nuptias, & ego tunc multa depastus pinguior ero, & tibi suauior cibus fiam. Lupus igitur persuasus abijt. Post aliquot dies reuersus, inuenit superius super domus tecto canem dormientem, & stans inferius ad se vocabat, admonens eum fœderis. Et Canis, At Lupe, si posthac ante stabulum me videris dormientem, ne amplius expectes nuptias.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν πού τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ

Affabulatio.

Fabula significat, prudentes hoïes quũ aliqua in re periclitati salui facti fuerint, ca-

διὰ ταῦτα φυλάττονται.

cauere ab eo quādiu vixerint.

ΚΥΩΝ, ΚΑΙ ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ. 36

CANIS, ET Gallus.

Κύων, καὶ Ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ὥδευον· ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ὁ μὲν Ἀλεκτρυὼν ὅτε δένδρου ἐκάθευδεν ἀναβαίς, ὁ δὲ Κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος. ὅτε δὲ Ἀλεκτρυὼν

CAnis, & Gallus inita societate, iter faciebāt. Vesperā autem superueniente, Gallus conscensa arbore dormiebat, at Canis ad radicem arboris excauatæ. Quum Gallus,

λούσης καὶ τὸ ἀηδὼν νύκτωρ φωνήσαντος, Ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε, καὶ ἄνω κάτω θεν, πρὸς ἑαυτὴν καταλθεῖν ἠξίε. ἐπειδυμῶν γὰρ ἀγαθὴν ἔτω φωνὴν ζῶον ἔχον ἀπολάσειεν. τῆ δὲ εἰπόντος ἐκείνου πρότερον διυπνίσαι τὸν αὐτὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ὡς ἐκείνου ἀνοίξαντος καταλθεῖν, καὶ ἐκείνης ζητούσης αὐτὸν φωνῆσαι, ὁ Κύων αὐφνης πηδήσας αὐτὴν διεσπάραξε.

lus, vt assolet, noctu cantasset, Vulpes vt audiuit, accurrit, & stans inferius, vt ad se descenderet, rogabat, quòd cuperet adeò egregia voce animal complecti. Quum autem is dixisset, vt ianitorem prius excitaret, ad radicem dormientem, vt quum ille aperuisset, descenderet, & illa quærente, vt ipsum vocaret, Canis statim prosiliens eam dilacerauit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐχθροὺς ἐπιλθόντας, πρὸς ἰσχυροτέρους πέμπειν διαλογίζονται.

Affabulatio.

Fabula significat, prudentes homines, inimicos insultantes ad fortiores astu mittere.

Λέων.

Leo.

ΛΕων ἀκούσας πο τὲ Βατράχου μέγα βοῶντος, ἐπιστρέφη πρὸς τὴν φωνὴν, οἰόμενος μέγα τι ζῶον εἶναι. προσμείνας δὲ μικρὸν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προελθόντα ἀπὸ λίμνης προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν

LEo audita aliquãdo Rana valde clamante, vertit se ad vocem, ratus magnũ aliquod animal esse: parumper autẽ expectando, vt vidit ipsam stagno egressam, accedens propius proculcauit.

Affabulatio.

Fabula significat, nõ opor-

δῆν πρὸ τῆς ὄψεως δι' ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.

oportere ante quam videas, auditu solo perturbari.

Λέων, καὶ Ονος, καὶ Αλώπηξ. 38

Leo, & Asinus, & Vulpes. 38

Λέων, καὶ Ονος, καὶ Αλώπηξ κοινωνίαν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ Λέων τῷ Ονῳ διελεῖν αὐτάς. ὁ δὲ τρεῖς μερίδας

LEo, & Asinus, & Vulpes, inita societate, egressi sunt ad venandum. Multa igitur præda capta, imperauit Leo Asino, vt diuideret si bi. At ille tribus partibus

δας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους ἀναγκάζετο. καὶ ὁ Λέων θυμωθεὶς τὸν ὄνον κατέφαγε. εἶτα τῇ ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ἡ δ' εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. καὶ ὁ Λέων πρὸς αὐτὴν, τίς σε, ὦ βελτίστη, διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν, ἢ δ' εἶπε, ἡ τοῦ ὄνου συμφορά.

bus factis æqualiter, vt eligerent eos hortabatur. Et Leo ira percitus Asinum deuorauit. Inde Vulpē diuidere iussit. Illa vero in vnam partem omnibus congestis, sibi minimū quid dam reliquit. Tum Leo ipsi, Quis te, ò optima, diuidere sic docuit? Ea vero, Asini, inquit, calamitas.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις, τὰ τῶν πέλας δυσχήματα.

Affabulatio.

Fabula significat, castigationes hominibus esse aliorum infortunia.

Λέων, καὶ Ἄρκτος.

Λέων, καὶ Ἄρκτος ὁμοῦ δεύδρῳ τινὶ προσπεσόντες, περὶ τούτου ἐμά-

Leo, & Vrsus. 39

Leo, & Vrsus simul magnū nacti hinnulū, de eo pugna-

μάχοντο. δεινῶς οὖν ὑπ' ἀλλήλων διατεθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης καὶ σκοτοδινιάσαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. Ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸ βόνευρον ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τῦσα διὰ μέσου ἀμφοῖν διαδραμοῦσα, καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ βλέποντες μὲν ἀν-

gnabant. Grauiter igitur à seipsis affecti, vt ex multa pugna etiam vertigine corriperentur, defatigati iacebant. Vulpes autem circũcirca eũdo, vbi prostratos eos vidit, & hinnulum in medio iacentem, hũc per mediũ vtrumque procurrens rapuit, fugiensque abijt. At illi videbant quidem i-

Digitized by Google

ἀντλεῖν, μὴ δυναμένοις δὲ αὐασῶσαι, δεῖλαιοι ἡμεῖς, ἔφασαν, ὅτι δὴ Ἀλώπεκα ἐμοχθοῦμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιώντων ἄλλοι κερδαίνουσιν.

ipsam, sed quia non poterant surgere, Nos miseros, dicebant, quòd Vulpi laborauimus.

Affabulatio.

Fabula significat, alijs laborantibus, alios lucrari.

Μάντις. VATES. 40

Μάντις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος, διελέγετο. ὑπαίφνης δέ τινος

VAtes in foro sedens, differebat. Quum autem super-

N ue-

Digitized by Google

πνος αἴφνης καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆ οἰκίας αὐτῆ θυρίδες ἀνεπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν, καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφῃρημένα, ἀνεκπλήκτως τε ἐξανάξας, καὶ δρομαῖος ἤει. πρέχοντα δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ σοφέ, εἶπεν, ὁ τὰ λόγια τῶν ἐπῶν ἐξηγούμενος, τὰ σαυτῆ ἀ σεσεμαντάκας;

uenisset quidã de repente, renuntiasset vt domus ipsius fenestræ apertæ omnes essent, & quæ intus ablata omnia; exiliuit suspirans, & cursim ibat. At quum quidam vidisset ipsũ currentem, Heus tu, inquit, qui alienas res præscire profiteris, tuas ipsius non præuaticinabare?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τὰ δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων πραγμάτων περιεργαζομένους.

Affabulatio.

Fabula in eos qui suam vitam prauè gubernantes, quæ nihil ad se attinent præscire conantur.

Μύρμηξ, καὶ Περιστερά.

FORMICA, ET Columba. 41

Μύρμηξ διψήσας καταβὰν εἰς πηγὴν, ὠθισθεὶς ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεπνίγετο. Περιστερὰ δὲ τοῦτο θεασαμένη, κλῶνα δένδρου ἐμβαλοῦσα εἰς τὴν πηγὴν ἔῤῥιψεν, ἐφ' ᾧ καὶ καθίσας ὁ Μύρμηξ διεσώθη. Ἰξευτὴς δέ τις μετὰ τοῦτο τὰς καλάμους

FOrmica sitiens descendit in fontem, ac tracta à fluxu, suffocabatur. Columba verò hoc viso, ramum arboris decerptum in fonté proiecit, super quo sedendo Formica euasit. Auceps autem quidam post hoc ca-

μυς σωθεὶς ὅτι τὸ πλῶ Περιστερὰν συλλαβεῖν ἤει. τοῦτο δ' ὁ Μύρμηξ ἐωρακὼς ἐπὶ τῶ Ἰξιδοτῶ πόδα ἔδακεν. ὁ δ' ἀλγήσας, τούς τε καλάμους ἔῤῥιψε, καὶ πλῶ Περιστερὰν ἀπτήνας φυγεῖν ἐποίησεν.

lamis compositis ad Columbam comprehendendam ibat. Hoc autem viso, Formica aucupis pedem momordit: qui dolens, & calamos proiecit, & vt Columba statim fugeret, effecit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς εὐεργέταις χάριν ἀποδιδόναι.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere beneficis gratiã referre.

Νυκτερὶς, καὶ Βάτος, καὶ Ἄιδηλα.

Νυκτερὶς, καὶ Βάτος καὶ Ἄιδηλα ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ἐμπορικὸν διέγνωσαν βίον ζῆν. ἡ μὲν οὖν Νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη, κατέθηκεν εἰς τὸ μέσον, ἡ δὲ Βάτος ἐπιτα μεθ'

Vespertilio, & Rubus & Mergus. 42

VEspertilio, & Rubus, & Mergus inita societate, mercatoriam decreuerunt vitam agere Itaque Vespertilio argentum mutuatus, deposuit in medium,

Ru-

μὲν ἑαυτῆς ἔλαβεν. ὁ δὲ Αἴθυια τρίτη χαλκὸν: καὶ ἀπέπλευσαν. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς ναυαγησάσης, πάντα ἀπολέσαντες, αὐτοὶ ὅπη τῇ γῇ διεσώθησαν. ἐξ ἐκείνου τοίνυν ὁ μὲν Αἴθυια τοῖς αἰγιαλοῖς ἀεὶ παρεδρεύει, μή που τὸν χαλκὸν ἐκβάλλῃ ἡ θάλαττα. ὁ δὲ Νυκτερὶς τὰς δανειστὰς

Rubus veſtem ſecum accepit, Mergus tertius æs: & enauigauerunt. Tempeſtate autem vehementi oborta, & naui euerſa, omnibus amiſſis, ipſi in terram euaſerunt. Ex illo igitur Mergus litoribus ſemper aſſidet, num quopiam aes eijciat mare. Veſpertilio verò credi-

φοβεμένη, τῆς μὲν ἡμέρας οὐ φαίνεται, νύκτωρ δ' ὅπη νομιεῖ ἔξεισιν. ἡ δὲ βάτος τὸ τῆς παιόντων ἐσθῆτος ἐπιλαμβάνεται, εἴ τινα τὴν οἰκείαν ὀπαδὸν ζητοῦσα.

tores timens, interdiu non apparet, sed noctu ad pabulũ exit. Rubus prætereuntiũ veste arripit, quærens sicubi suam agnoscat.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἷς ἂν ἀπεδάζομεν, τούτοις εἰς ὕστερον προσπεσούμεθα.

Affabulatio.

Fabula significat, in ea, quibus studemus, in posterum nos recidere.

ΝΟΣΩΝ, ΚΑΙ Ἰατροῦ.

Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰατροῦ ἐρωτώμενος ὅπως διατέθειται, πλέον εἶπε τοῦ δέοντος ἰδρωκέναι. ὁ δὲ ἀγαθὸν ἔφη τοῦτ' εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ παρ' αὐτοῦ πάλιν ἐρωτηθεὶς, ὅπως ἔχει, φεύγειν συ-

AEGROTVS, ET Medicus. 43

AEgrotus quidã à Medico rogatus quomodo affectus esset, Plus, ait, quã oportet, sudasse. Ille autẽ bonũ ait hoc esse. Secundò verò ab ipso iterũ rogatus quomodo se habuisset, horro-

re

χεδεὶς, εἶπε, Σφοδρῶς διατεπυάχθαι. ὁ δὲ οὐ τοῦτ' ἀγαθὸν ἔφησεν εἶναι. ἐκ δὲ τρίτου αὖθις, ἐρωτηθεὶς ὅπως διεγένετο, εἶπεν, ὑδέρῳ ὡς ἐπιπεπωκέναι. ὁ δ' οὐ τοῦτο πάλιν ἀγαθὸν εἶπεν εἶναι. εἶτα τῶν οἰκείων πρὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντος, ὅπως ἔχεις, ἐγὼ εἶπεν, ὦ οὗτος, ὡς τῆς ἀγαθῶν ἀπόλλυμαι.

re correptum, ait, valde concussum fuisse. Is vero etiam bonum esse ait. Tertiò rursum rogatus, quomodo valuisset, ait, in intercutem incidisse. Ille & hoc rursus bonum ait esse. Inde ex domesticis quodā ipsum rogante, Vt habes? Ego, ait, heus tu, præ bonis pereo.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τῆς ἀνθρώπων δυσχεραίνομεν τοὺς πρὸς χάριν ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

Affabulatio.

Fabula significat, quòd maximè ijs hominibus indignamur, qui ad gratiam semper loqui volunt.

Ξυλεύόμενος, καὶ Ἑρμῆς.

Ξυλεύόμενός τις παρὰ τὸν ποταμὸν, ἐπὶ

LIGNATOR, ET Mercurius. 44

LIgnator quidam iuxta fluuiū suā

οἰκεῖον ἀπέβαλε πέλεκυν. ἀμηχανῶν τοίνυν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ καθίσας ὠλύρετο. Ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς εἰς τὸν ποταμὸν, χρυσῆν ἀνέσπασε πέλεκυν, καὶ εἰ τοῦτός ἐστιν ὃν ἀπώλεσεν ἤρετο. τοῦ δὲ μὴ τοῦτον φαμένου, αὖθις καταβὰς ἀργυρᾶν ἀνεκόμισε. τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον

amiſit ſecurim. Inops igitur conſilij iuxta ripam ſedens plorabat. Mercurius autem intellecta cauſa & miſeratus hominem, vrinatus in fluuium, auream ſuſtulit ſecurim, & an hæc eſſet quam perdiderat, rogabat. Illo non eam eſſe dicente, iterum vrinatus, argenteam ſu-

ſtu-

εἶ) τὸν οἰκεῖον εἰπόντος ἐκ τρίτου καταβὰς ἐκεῖνον τὸν οἰκεῖον ἀπήνεγκε. τῷ δ' τοῦτον ἀληθῶς εἶ) τὸν ἀπολωλότα φαμένου, Ἑρμῆς ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, πάσας αὐτῷ ἐδωρήσατο. ὁ δ' ὠφελημένος πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα διεξελήλυθεν. ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διανοεῖσθαι ἐβουλήσατο, καὶ ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐκπεσὼν ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα, κλαίων ἐκάθητο. ὀφθεὶς δ' ὁ Ἑρμῆς κἀκείνῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ δρώντος, καταβὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀξίνην ἐξενέγκειν, καὶ ἤρετο, εἰ ταύτην ἀπέβαλε.

stulit. Illo neque hanc esse suam dicente, tertiò vrinatus, illam ipsam sustulit: illo hanc vere esse deperditam dicente, Mercurius probata ipsius æquitate, omnes ei donauit. Ille profectus omnia socij quæ acciderant enarrauit. Quorum vnus eadē facere decreuit, & ad fluuium profectus, & suam securim consultò demisit in profluentem, & plorans sedebat. Apparuit igitur Mercurius & illi, & causa intellecta ploratus, vrinatus similiter auream securim extulit, & rogauit, an

hanc

βαλε. τῷδε σωὴ ἡδονῇ, καὶ ἀληθῶς ἦδ' ὅτι φήσαντος, μισήσας ὁ Θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, ἐ μόνον ἐκείνην κατέχειν, ἀλλ' ἐδὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ο Μῦθος δηλοῖ, ὅπ ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

hanc amisisset. Illo lætabuntur, &, Verè hæc est, dicente, perosus Deus tantam impudentiam, non solùm illam detinuit, se ne propriam quidē reddidit.

Affabulatio.

Fabula significat, quantùm iustis Deus auxiliatur, tantùm iniustis esse contrarium.

Ονος, καὶ Κηπωρός.

Ο Νος ὑπηρετούμενος Κηπωρῷ, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἤσθιε, πολλὰ δ' ἐμόχθει, πυθόμενος τὸν δὶ ὡς τὸν Κηπωρὸν ἀπαλλαγείς, ἑτέρῳ ἀπεμποληθῆναι δ-

ASINVS, ET Hortulanus. 45

Asinus seruiens olitori, quoniā parum comedebat, plurimum laborabat, precatus est Iouem, vt ab olitore liberatus, alteri vende-

re-

δεσπότῃ. τῷ ὃ Διὸς ἐπακούσαντος, καὶ κελεύσαντος αὐτὸν κεραμεῖ πωλεῖσθαι, πάλιν ἐδυσφόρει πλέον ἢ πρότερον· ἀχθοφορῶν, καὶ τὸν τε πηλὸν, καὶ τὰς κεράμους κομίζων. πάλιν οὖν ἀμείψαι τὸν δεσπότην ἱκέτευε, καὶ βυρσοδέψῃ ἀπεμπωλεῖται. εἰς χείρονα οὖν τῶν πρότερον δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ' αὐ-

retur domino. Quum Iupiter exoratu,, iuſſiſſet ipſum figulo vendi, iterum iniquiore animo perferebat quàm prius, onera, & cœnum, & tegulas ferens. Rurſus igitur vt mutaret dominum rogauit. & coriario venundatus eſt. Peiorem itaque prioribus herum nactus, & videns

Digitized by Google

ἀυτῆ προσπόμενα, μὴ στεναγμῶν ἔφη, ὦ μοι τῆ ταλαιπώρῳ, βέλτιον ἦν μοι ἐκεῖ παῖς πρεσβύτεροις δεσπόταις μένειν. οὗτος γὰρ, ὡς ὁρᾶς, καὶ τὸ δέρμα μου κατεργάσεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα τοὺς πρεσβύτερους δεσπότας εἰκὸς πονοῦσιν, ὅταν τῶν δευτέρων λάβωσι πεῖραν.

dens quæ ab eo fierent, suspirando ait, Hei mihi misero, melius erat mihi apud priores heros manere. hic enim, vt video & pellem meam conficiet.

Affabulatio.

Fabula significat, tunc maximè priores dominos a famulis expeti, quum de secundis periculum fecerint.

Ὀρνιθοθήρας, καὶ Κορυδαλός.

Ὀρνιθοθήρας ὄρνισιν ἴσχε παγίδας· Κορυδαλὸς δὲ τοῦτον πόῤῥωθεν ἰδὼν, ἐπωδύνετο, τί ποτ' ἐργάζοιτο. τῇ δὲ πόλιν κτίζειν φα-

AVCEPS, ET Galerita. 46

AVcepsauibus struxerat laqueos, Galerita verò hunc procul videns, rogauit, quidnam faceret. eo vrbem conde-

φαμένη, εἶτα ὑποῤῥωτέρω ἀποχωρήσαντος, καὶ κρυβέντος, ὁ Κορυδαλὸς τοῖς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις πιστεύσας, προσελθὼν εἰς τὸ βρόχον ἑάλω. τοῦ δὲ ὀρνιθοθήρα δραμόντος, ἐκεῖνος εἶπεν, ὦ οὗτος, εἰ τοιαύτην πόλιν κτίζεις, ἃ πολλοὺς μὴ εὑρήσεις ἐνοικοῦντας.

dere dicente, deinde procul regresso, & abscondito, Galerita viri verbis credens, accessit ad cassem & capta est. At aucupe accurrente, illa dixit, Hus tu, si talem vrbem condis, non multos inuenies incolentes.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα δεῖ οἰκοδομεῖν, καὶ πό-

Affabulatio.

Fabula significat, tunc maximè domos

&

πόλεις ἐρημῶνται, ὅταν οἱ προεστῶτες χαλεπαίνωσιν.

& vrbes desolari, quũ præfecti molesti fuerint.

Ὁ ὁδοιπόρος. Viator. 47

Ὁ ὁδοιπόρος πολλὰ ἀνύσας ὁδὸν, ηὔξατο, εἰ ἄρα εὑρήσειη, τὸ ἥμισυ τούτου τῷ Ἑρμεῖ ἀναθήσειν. περιτυχὼν δὲ πήρᾳ μεστῇ φοινίκων, καὶ ἀμυγδάλων, καὶ τούτων ἀναλάβων, ἐκείνους μὲν ἔφ-

Viator multa confecta via, orauit, si quid inuenerit, dimidium Mercurio eius dedicaturum. Nactus igitur peram cariotarum & amygdalarum plenam, atque ea accepta, eas co-

φαγε, τὰ δὲ τῶν φοινίκων ὀστᾶ, καὶ τὰ τῶν ἀμυγδάλων κελύφη ὑπό τινος ἀνέθηκα βωμοῦ, φήσας, ἀπέχεις, ὦ Ἑρμῆ, πᾶν ὃ χλιῶ. τῶν γὰρ εὑρεθέντων τὰ ἐντὸς, καὶ ἐντὸς σοῦ διανέμονται.

comedit, Sed cariotarum ossa & amygdalarum cortices super altari quodam impo suit, inquiens, Habes ò Mercuri, votum. Nam rei inuentæ exteriora, & interiora tecum partior.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα φιλάργυρον, καὶ τοὺς Θεοὺς διὰ πλεονεξίαν καταφρονίζοντα.

Affabulatio.

Fabula aduersus virum auarum, qui & Deos ob cupiditatem fallit.

ΠΑΙΣ, ΚΑΙ Μήτηρ.

ΠΑῖς ἐκ διδασκαλείου τοῦ τῶν συμμαθητῶν δέλτον κλέψας, δῶρον τῇ μητρί. ἡ δὲ μὴ ὑποπτήξασα, μᾶλλον μὲν ἔχαρη ὁρῶσα μείζονα, προϊὼν τοῖς χρόνοις

PVER, ET Mater. 48

PVer ex literario ludo condiscipuli librum furatus, tulit matri. Quum ea verò non corripuisset, sed potius amplexata fuisset, prouectus ætate

χρόνοις, ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν: ἐπαυτοφώρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τιὼ θανάτου. ἡ δὲ μήτηρ ὀπομένουσα, καὶ ὀλοφυρομένη, ἐκεῖνος τῶν ἀκμίων ἐδέετο βραχέα τινὰ τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι θέλειν. τῆς δὲ παρελθούσης τῷ σώματι τὸ παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δακὼν ἀφείλετο. ἡ δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν, ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἀσέβηκεν, ἐκεῖνος ἔφην, αὕτη γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἴτιος. εἰ γάρ ὅτε τιὼ δίλτον ἐκλέπτειν, ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέ-

cœpit & maiora furari. In ipso autẽ furto aliquando deprehensus, ducebatur rectà ad mortem. At sequente & lugente matre, ille carnifices orabat, vt pauca quædam matri loqueretur in aurem. Quæ quum illicò ori filij se admouisset, ille aurem dentibus demorsam abscidit. Matre autem & alijs accusantibus, quia non solùm furatus sit, sed iam & in matrem impius esset, ille ait: hæc enim mihi interitus fuit causa. Si enim quum librum furatus eram, me corripuisset, non ad hæc

χει τέτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ὅπι ἐ θανάτον.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν μὴ κατ' ἀρχὰς κολαζομένων, ὅτι μᾶζον ἀυξάνει τὰ κακά.

vsque progressus nũc ducerer ad mortem.

Affabulatio.

Fabula significat, eorũ qui non in principio puniuntur, in maius augeri mala.

Ποιμὴν, καὶ θάλασσα.

PASTOR, ET Mare. 49.

ΠΟιμὴν ἐν παραθαλασσίῳ τόπῳ ποίμνιον νέμων, ἐωρακὼς γαλιωμένην τὴν θάλασσαν

PAstor in maritimo loco gregem pascens, viso tranquillo mari, desi-

O de-

θάλατταν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορείαν. ἀπεμπολήσας οὖν τὰ φόβατα, καὶ φοινίκων βαλάνους πειάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς κινδυνευούσης βαπτίζεσθαι, πάντα τὸν φόρτον ἐμβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, μόλις κενῇ τῇ νηῒ διεσώθη. μετ' ἡμέρας οὐκ ὀλίγας παυσάντος πνεύματος, καὶ τῆς θαλάττης (ἔτυχε γὰρ αὐτὴ γαλήνιοῦσα) τὴν ἠρεμίαν θαυμάζοντος, ὑπολαβὼν τίς, εἶπε, φοινίκων αὖθις, ὡς ἔοικεν, ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἡσυχάζουσα.

derauit nauigare ad mercaturam. Venditis igitur ouibus, & palmarum fructibus emptis, ſoluit. Tempeſtate verò vehementi orta, & nauis in periculo quum eſſet, ne ſubmergeretur, omni onere eiecto in mare, vix vacua naui euaſit incolumis. Poſt verò dies nō paucos, tranſeunte quodā, & maris (erat enim id fortè tranquillum) quietem admirante, ſuſcepto ſermone, ait, cariotas iterum, vt videtur, cupit, & propterea apparet quietum.

Ep-

Af-

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ παθήματα, τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Affabulatio.

Fabula significat, calamitates, hominibus documenta fieri.

ΡΟΙΑ, ΚΑΙ Μηλέα.

Ροιὰ, καὶ μηλέα περὶ κάλλους ἤριζον. πολλῶν δ' ἀμφισβητήσεων μεταξὺ γιγνομένων, βάτος ἐκ τοῦ πλησίον ἀκούσασα φεγγμοῦ, παυσώμεθα, εἶπεν, ὦ φίλαι ποτὲ μαχόμεναι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς τῶν ἀμεινόνων στάσεσι, καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι.

PVNICA, ET Malus. 50

PVnica, & malus de pulchritudine contendebant. Multis contentionibus interim factis, rubus ex proxima sepe audiés, desinamus, ait, ò amicæ, aliquando pugnare.

Affabulatio.

Fabula significat, in præstantiorum seditionibus viliſſimos etiam conari esse aliquid.

Ἀσπάλαξ.

Ὁ ἀσπάλαξ τυφλὸν ξῶόν ὄζι. φησὶν οὖν ποτε τῇ μητρὶ, συκαμινέαν μῆτερ ὁρῶ. εἶτα εὐθὺς φησι, λιβάνου ὀσμῆς πεπλήρωμαι. καὶ τρίτῳ πάλιν, χαλκῆς, φησι, ψηφίδος κτύπον ἀκούω. ἡ δὲ μήτηρ ὑπολαβοῦσα εἶπεν, ὦ τέκνον, ὡς ἤδη καταμανθάνω, ὅ μόνον ὄψεως ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ ἀκοῆς, καὶ ὀσφρήσεως.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων τὰ ἀδύνατα καταπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

TALPA. 51

TAlpa cæcum animal eſt. Dixit igitur aliquando matri, Sycomorum mater video: deinde rurſus ait Thuris odore plena ſum: & tertio iterum, Aerei, inquit, lapilli fragorẽ audio. Mater verò reſpondens ait, O filia, vt iã percipio, non ſolum viſu priuata es, ſed & auditu, & olfactu.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nonnullos iactabundos impoſſibilia profiteri, & in minimis redargui.

Σφῦ-

Ve-

Σφῆκες, καὶ Πέρδικες.

Σφῆκες, καὶ Πέρδικες δίψῃ συνεχόμενοι ἐπὶ γεωργὸν ἦλθον, παρ' αὐτοῦ αἰτοῦντες πεῖν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος ταύτην τὴν χάριν ἀποδώσειν, οἱ μὲν Πέρδικες σκάπτειν τὰς ἀμπέλους, οἱ δὲ Σφῆκες κύκλῳ περιόντες τοῖς κέντροις ἀποτρέπειν τοὺς κλέπτας. ὁ δὲ γεωργὸς ἔφη, ἀλλ' ἐμοὶ μέν εἰσι δύο βόες, οἳ μηδὲν ἐπαγγελλόμενοι, πάντα ποιοῦσιν. ἄμεινον ἂν οὖν εἴη ἐκείνοις δοῦναι ἢ ὑμῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας ἀξιόλεως, ὠφελεῖν μὲν

VESPAE, ET Perdices. 52

VEspæ, & Perdices sitibūdæ ad agricolam iuerūt, ab eoque petierunt, vt daret eis bibere, promittentes pro aqua hanc gratiā redditurās: Perdices quidem, fodere vineas: Vespæ autem, circumcirca eundo aculeis arcere fures. At agricola. Mihi sunt inquit duo boues, qui nihil promittunt, tamen omnia faciūt. Melius igitur est illis dare quàm vobis.

Affabulatio.

Fabula in viros pernicioſos, qui promittunt

μὲν ἐπαγγελλομένους, ἐλαύνοντας δ' μεγάλα.

tunt quidem iuuare, lædunt autē admodū.

ΤΑΩΣ, ΚΑΙ ΚΟΛΙΟΣ.

PAVO, ET MONEDULA. 53

Τῶν ὀρνίθων βασιλέων ποιῆσαι βασιλέα, Ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. αἱρεμένων δὲ τῶν πάντων, Κολιὸς ὑπολαβὼν, ἔφη, ἀλλ' εἰ σοῦ βασιλεύοντος Ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν

AVibus creaturis regem, Pauo rogabat, vt se ob pulchritudinē eligerent. Eligentibus aūt eum omnibus, monedula susceptо sermone ait, At si te regnante, Aquila nos insequi aggressa

κειν ὅπλα χειρήσει, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ, καὶ ῥώμην, καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

gressa fuerit, quomodo nobis opē feres?

Affabulatio.

Fabula significat, principes non modo ppulchritudinē, sed & fortitudinē & prudētiā eligere oportere.

Μονιὸς, καὶ Ἀλώπηξ.

Μονιὸς ἄγριος δή τινος ἴσως δένδρου, τοὺς ὀδόντας ἔθηγεν. Ἀλώπηξ δ' ἐρωμένης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμίας προκειμένης ἀνάγκης, τί τοὺς ὀδόντας θήγει, ἔφη, μὴ ἀλόγως τοῦτο ποιῶ. εἰ γάρ με κίνδυνος ἐπεισαφήσει, ἔχειν με πλείονα τὰ πρὸς τοὺς ὀδόντας ἀκονᾶν ἀσχολήσεται δεήσει,

SINGVLARIS, & Vulpes. 54

SIngularis agrestis in quadam quum staret arbore, dentes acuebat. Vulpe autem rogante causam, quare nulla proposita necessitate dentes acueret, ait: Non ab re hoc facio. Nam si me periculum inuaserit, minimè me tūc acuendis dentibus occupatum esse opor-

σει, ἀλλὰ μᾶλλον ἑτοίμοις ἔσι χρῆσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον παρασκευάζεσθαι.

tebit, sed potius paratis vti.

Affabulatio.

Fabula significat, aduersus periculum præparatum esse oportere.

Κορυδαλὸς. CASSITA. 55

Κορυδαλὸς εἰς πάγλω ἁλοὺς, θρηνῶν ἔλεγεν, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, καὶ δυσήνῳ πτηνῷ. ὑ χρυσὸν ἐγο-

CAssita à laqueo capta, plorans dicebat, Hei mihi misere, & infelici volucri. Non aurũ furripui cuiuſ

ἐνοσφιπάμιλω πνὸς, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλο τι τῶν πμίων. κόκκος δὲ σίτυ μικρὸς τὸν θάνατόν μοι παρέξέγησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς τὸς διὰ κέρδος ὀλιγον, μέγαν ὑφιστα μένους κίνδυνον.

iuſquam, non argentum, non aliud quicquam pretioſum. Granum autem tritici paruum morte mihi conciliauit.

Affabulatio.

Fabula in eos qui ob vile lucrum, magnum ſubeunt periculum.

Νεβρός.

ΝΕβρός ποτε πρὸς τὸν ἔλαφον ἔιπε, πάτερ, σὺ καὶ μείζων, καὶ ταχύτερος κυνῶν πέφυκας, καὶ κέρατα πρὸς τύπτοις εὐφυᾶ φέρεις πρὸς ἄμυναν, τί δήποτ' οὖν ἔτι τύτυς φοβῆ; κἀκεῖνος γελάσας εἶπεν, ἀληθῆ μὲν ταῦτα φῄς, τέκνον ἐν δ' ὅ-

HINNVLVS. 56

HInnulus aliquando Ceruo dixit: Pater, tu natura es & maior, & celerior canibus, & cornua, præterea ingentia geſtas ad vindictam, cur nam igitur ſic eos times? Et ille ridens ait. Vera quidem, hæc ais, fili: vnum tamen

δίδα, ὡς ἐπειδὰν κυνὸς ὑλακλὴ ἀκούσω, αὐτίκα πρὸς φυγλὴ οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφέρομαι.

men scio, quod vbi canis latratum audiuero, statim ad fugam nescio quomodo efferor.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φύσει δειλοὺς ἀδεμία προφάνεσις ῥώννυσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, naturâ timidos nulla admonitione confirmari.

Λαγωοῖ, καὶ Βάτραχοι.

LEPORES, ET Ranæ. 57

Οἱ Λαγωοὶ ποτε συνελθόντες, πρὸς ἑαυτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἀσφαλὴς εἴη, καὶ δειλίας πλέως. καὶ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ κυνῶν, καὶ Ἀετῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται. βέλτιον ἂν εἴη θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίου τρό-

LEpores aliquando conuenientes suã ipsorũ deplorabãt vitã, quòd foret periculis obnoxia, & timoris plena. se enim ab omnibus, & canibus, & aquilis, & alijs multis absumi. Melius itaque esse mori semel, quàm toto vi-

tæ

τρέμειν. τοῦτο οὖν κυρώσαντες, ὥρμησαν ἐπὶ τὸν αὐτὸν εἰς τὴν λίμνην, ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσούμενοι, καὶ ὑποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ καθημένων κύκλῳ τῆς λίμνης βατράχων, ὡς τὸν δρόμον κτύπον ἤκουσαν, οἱ μὲν εἰς ταύτην εἰσεπήδησαν αὐτῶν, ὥς τις λαγωῶν πρεσβύτερος εἶδε δοκῶν τῶν ἄλλων, ἔφη, στῆτε, ἑταῖροι, μηδὲν

tæ tẽpore trepidare. hoc igitur cõfirmato, impetũ fecerũt ſimul in paludem, quaſi in eam delapſuri. & ſuffocandi. Sed quũ Ranæ, quæ circum paludem ſedebant, curſus ſtrepitu percepto illi cò in hanc inſiluiſſent, ex leporibus quidam ſagacior eſſe viſus alijs, ait, Siſtite, ò ſocij, nihil grau-

in

δὲν δεινὸν ὑμᾶς αὐτοὺς διαπεράξηδε, ἤδη ὡς ὁρᾶτε, καὶ ἡμῶν ἕτερ' ὄζι ζῶα δειλότερα.

in vos ipsos moliamini: iã vt videtis, etiã nobis alia sunt animalia timidiora.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ δυσυχοῦντες, ἐξ ἑτέρων χείρονα πασχόντων θαρσυνοῦνται.

Affabulatio.

Fabula significat, miseros grauioribus aliorum se consolari calamitatibus.

Ὄνος, καὶ Ἵππος.

ASINVS, ET Equus. 58

Ὄνος Ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθό-

ASinus equũ beatũ putabat, quòd abun-

δόνως τρεφόμενον, καὶ ὀπιμελῶς, αὐτὸς μὴ δ' ἀχύρων ἄλις ἔχων, καὶ ταῦτα πλεῖστα ταλαιπωρῶν. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἐπέστη πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης ἔφιππον ἀνέβη τὸν ἵππον παντάχοσε τοῦτον ἐλαύνων, καὶ δὴ καὶ μέσον τῶν πολεμίων εἰσήλασε, καὶ ὁ ἵππος πληγεὶς ἔκειτο. ταῦτα ἰδὼν καὶ ὁ ὄνος, τὸν ἵππον μεταβαλλόμενος ἐταλαίζεν.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἄρχοντας, καὶ πλουσίους ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν ἐπὶ ἐκείνων φθόνον, καὶ τὸν κίνδυνον ἀναλογιζομένους τὴν πενίαν ἀγαπᾶν.

abundè nutriretur, & accuratè, quũ ipſe ne palearũ quidẽ ſatis haberet, idq. plurimum defatigatus. Quũ aũt tempus inſtitit belli, & miles armatũ aſcẽdit Equum, huc illuc ipſum impellens. Cæterũ, & in medios hoſtes inſiluit, & Equus vulneratus iacebat. His viſis, Aſinus Equũ mutata ſententia, miſerum exiſtimabat.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere principes, & diuites æmulari: ſed in illos inuidia, & periculo conſiderato, paupertatem amare.

Φιλάργυρος.

Φιλάργυρός τις ἅπασαν αὐτῷ τὴν οὐσίαν ἐξαργυρισάμενος, καὶ χρυσοῦν βῶλον ποιήσας, ἔν τινι τόπῳ κατώρυξε, συγκατορύξας ἑαυτῷ καὶ τὴν νοῦν. καθ' ἡμέραν ἐρχόμενος, αὐτὸν ἔβλεπε· τῶν δέ τις ἐργατῶν τις αὐτὸν παρατηρήσας, καὶ τὸ μυστὸς συνιδόμενος, ἀνορύξας τὸν βῶλον ἀπέλετο. μὴ δὲ ταῦτα καὶ κεῖνος ἐλθὼν, καὶ κενὸν τὸν τόπον ἰδὼν, θρηνεῖν ἤρξατο, καὶ τίλλειν τὰς τρίχας. τῶν δέ τις ἀλοφυρόμενον ἴδων, καὶ τὴν αἰτίαν πυθόμενος, μὴ κλαῖε, εἶπεν, ὦ φίλε, ἀλλὰ

AVARVS. 59

AVarus quidam quum omnia sua bona vendidisset, & auream massam fecisset, in loco quodam defodit, vnà defosso illic, & animo suo, & mente; & quotidie eundo, ipsam videbat. Id autem quum ex operarijs quidam obseruasset, cognouit, & refossam massam abstulit. Post hæc & ille profectus, & vacuum locum videns, lugere cœpit, & capillos euellere. Hunc quum quidam vidisset sic plorantem, & causam audiuisset, Ne sic, ait, heus

tu

ἀδύμει. εἰ δὲ μὴ ἔχων τὸν χρυσὸν ἔχες. λίθον οὖν αὐτὶ χρυσοῦ λαβὼν θὲς, καὶ νόμιζέ σοι τὸν χρυσὸν εἶ). τὴν αὐτὴν γάρ σοι πληρώσει χρείαν. ὡς ὁρῶ γὰρ, οὐδ' ὅτε ὁ χρυσὸς ἦν, ἐν χρήσει ἦσθα τοῦ κτήματος.

tu afflicteris: neque enim habens aurum habebas. Lapidem igitur pro auro acceptũ, reconde, & puta tibi aurum esse, eundem enim tibi vsum præstabit. Nam vt video, neque quum aurum erat, vtebare.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις παρῇ.

Affabulatio.

Fabula significat, nihil esse possessionẽ, nisi vsus adfuerit.

Χῆνες, καὶ Γέρανοι.

ΧΗνες, καὶ Γέρανοι ὅτι ταυτοῦ λειμῶνος ἐνέμοντο. τῆς δὲ θηρᾶς τῶν ὁπλιζόντων, οἱ μὲν Γέρανοι κοῦφοι ὄντες, τὰ χέως ἀπέπτησαν. οἱ δὲ Χῆνες διὰ τὸ

ANSERES, ET Grues. 60

ANseres, & Grues in eodem prato pascebantur. Venatoribus autem visis, Grues quòd essent leues, statim euolauerunt: Anseres verò ob

τὸ βάρος τῶν σωμάτων μείναντες, συνελήφθησαν.

ob onus corporum quum manſiſſent, capti fuerunt.

Ἐπιμύθιον.

Affabulatio.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ἁλώσει πόλεως, οἱ μὲν ἀκτήμονες ῥᾳδίως φεύγουσιν, οἱ δὲ πλούσιοι δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.

Fabula ſignificat, etiam in expugnatione vrbis, inopes facilè fugere, diuites autem ſeruire captos.

Χελώνη, καὶ Ἀετός.

TESTVDO, ET Aquila. 61

Χελώνη ἀετῷ ἐδεῖτο ἵπτασθαι παύ-

TEſtudo orabat Aquilã, vt ſe volare

τῶν διδάξαι τὸ δὲ παραινέντος πόρρω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶη, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δίκῃ προσέκειτο. λαβὼν ἐν ταύτῃ τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνενεγκὼν, εἶτ' ἀφῆκεν. ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα, συνετρίβη.

lare doceret. Ea autẽ admonente, procul hoc à natura ipsius esse, illa magis precibus instabat. Accepit ergo ipsa vnguibus, & in altum sublatam, inde demisit. Illa in petras lapsa contrita est.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέρων παραι-

Affabulatio.

Fabula significat, multos, quia in contentionibus prudẽtiores

κύσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

non audierint, seipsos læsisse.

* Omissa de industria. 62

Ἔλαφος.

ΕΛαφος τὸν ἕτερον πεπηρωμένην τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπ' ἠιόνος ἐνέμετο, τὸν μὲν ὑγιᾶ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ξηρὰν διὰ τοὺς κυνηγετοῦντας ἔχουσα, τὸν δὲ λοιπὸν πρὸς θάλατταν ὄντα· ἀδεᾶ γὰρ ἐδόκει εἶναι πάντη. παραπλέοντες δέ τινες, καὶ τοῦτο στοχασάμενοι, αὐτῆς κατετόξευσαν. ἡ δ' ἑαυτὴν ὠλοφύρετο, ὡς ὑφ' ἧς μὲν ἐδεδοίκει, μηδὲν παθοῦσα, ὑπ' ἧς δ' οὐκ ἄν ποτε κακὸν ἐπάξειν, ταύτης προδεδομένη.

Cerua. 63

CErua altero obcæcata oculo, in litore pascebatur, sanum oculum ad terram propter venatores habens, alterũ verò ad mare, vnde nihil suspicabatur. præternauigantes autem quidam, & hoc coniectantes, ipsam sagitis appetierunt. Illa vero seipsam lugebat, quòd vnde timuerat, nihil passa foret: quod non putabat malum allaturum, ab eo proditam.

Ἐπ-

Af-

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡμῖν τὰ βλαβερὰ δοκοῦντα, ὠφέλιμα γίνεται. τὰ δ' ὠφέλιμα, βλαβερά.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe quæ nobis noxia videntur, vtilia fieri: quæ vero vtilia, noxia.

Ελαφος, καὶ Λέων. 64

Ελαφος χωμηρὺς φεύγουσα, εἰς ἄντρον εἰσέδυ. Λέοντι δ' ἐκεῖ φερομένη, ὑπ' αὐτοῦ συνελήφθη. θνήσκουσα δ' ἔλεγεν, οἴμοι ὅτι ἀνθρώπους φεύγουσα τῷ θηρίων ἀγριωτάτῳ περιέπεσον.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τοὺς ἀνθρώπων μικροὺς κινδύνους φεύγοντες, μεγάλοις ἐπιπεφόδηκαν.

CERVA, ET Leo. 64

CErua venatores fugiēs, in speluncā ingressa est: in Leonē autē ibi incidens, ab eo cōprehensa est: moriens autem dicebat, Hei mihi quòd homines fugiens in ferarū immitissimū incidi.

Affabulatio.

Fabula significat, multos hominesdum parua fugiunt pericula, magna expertos.

Ελαφος, καὶ Αμπελος.

Ελαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ὑπ' ἀμπέλῳ ἐκρύβη. παρελθόντων δ' ὀλίγον ἐκείνων, ἡ Ελαφος τελέως ἤδη λαθεῖν δόξασα, τῆς τ' ἀμπέλου φύλλων ἐδέετο ἤρξατο. τούτων δὲ σπομένων, οἱ κυνηγοὶ ὑποστραφέντες, καὶ ὅσα μὴ ἀληθὲς, νομίσαντες τῶν ζώων ὑπὸ τοῖς φύλλοις τι κρύπτεσθαι, βάλλουσιν ἀκόντιον τὴν Ελαφον. ἡ δὲ θνήσκουσα τοιαῦτ' ἔλεγε. δίκαια πέπονθα. ἐγὼ γὰρ ἔδει τὴν σώσασάν με λυμαίνεσθαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ

CERVA, ET Vitis. 65

CErua venatores fugiens, sub vite delituit. Cum præterijssent autem parum per illi, Cerua prorsus iam latere arbitrata, vitis folia depascsci incœpit. Illis verò agitatis, venatores cōuersi, & quod erat verum arbitrati animal aliquod sub folijs occultari, sagittis confecerūt Ceruam. Hæc autem moriens talia dicebat: iusta passa sum. non enim offendere oportebat quæ me seruarat.

Affabulatio.

Fabula significat, qui

οἱ ἀδικοῦντες τοὺς δεσπότας, ὑπὸ θεοῦ κολάζονται.

qui iniuria bene de se meritos afficiunt, à Deo puniri.

Ονος, καὶ Λέων. 66

Asinus, & Leo. 66

ΟΝῳ ποτὲ Αλεκτρυὼν συνεβόσκετο. Λέοντος δ' ἐπελθόντος τῷ Ονῳ, ὁ Αλεκτρυὼν ἐφώνησε, καὶ ὁ μὲν Λέων (φασὶ γὰρ τοῦτον τὸν Αλεκτρυόνος φωνὴν φοβεῖσθαι) ἔφυγε. ὁ δ' Ονος νομίσας

CVm Asino Gallus aliquando pascebatur. Leone autē aggresso Asinum, Gallus exclamauit, & Leo (aiunt enim hūc Galli vocem timere) fugit. At Asinus ratus propter se fugisse, aggres-

σας δι' αὐτὸν πορεύεται, ἐπέδραμεν δ' ὁ λέων τῷ Λέοντι. ὡς δὲ πόρρω τοῦτον εἰσήλασεν, ἔνθα μηκέτι ἡ τῶν Αλεκτρυόνος ἐφίκετο φωνή, σπασθεὶς ὁ Λέων κατεδαπάνησατο. ὁ δὲ θνήσκων ἐβόα, ἄθλιος ἐγὼ ἡ αὐόπος. πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, τίνος χάριν εἰς πόλεμον ἐξωρμήθην.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς πεινῶντας ἑαυτῶν ἐπιτηδείους ἐχθροῖς ὁπλίζονται, καὶ ὑπ' ἐκείνων ἀπόλλυνται.

greſſus eſt ſtatim Leonem. Vt verò procul hunc perſecutus eſt, quò nō amplius Galli peruenie bat vox, conuerſus Leo deuorauit. Hic verò moriens clamabat, Me miſerū & dementē. Ex pugnacibus enim non natus parentibus, quare in aciem irrui?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, pleroſq. homines, inimicos, qui ſe de induſtria ſubmiſerunt, aggredi, atque ita ab illis occidi.

Κηπωρὸς, καὶ Κύων.

Κηπωροῦ Κύων εἰς φρέαρ κατέπεσεν. ὁ δὲ

OLITOR, ET Canis.

OLitoris Canis in puteum decidit:

Digitized by Google

ὁ δὲ Κάπρος βαλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀνενεγκεῖν, καταβὰς καὶ αὐτὸς εἰς τὸ φρέαρ. οἰηθεὶς δ' ὁ Κύων ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν καταδῦναι, τὸν Κάπρον στραφεὶς ἔδακεν. ὁ δὲ μετ' ὀδύνης ἐπανιὼν, δίκαιά, φησι, πάσχω. τί δή ποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπούδασα;

dit: Olitor autem cũ volens illinc extrahere, descendit & ipse in puteum. Ratus autem Canis accessisse vt se inferius magis obrueret, Olitorem cõuersus momordit. Hic autem cum dolore reuersus, Iusta inquit, patior. Nam cur tandem sui interfectorem seruare studui?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀδίκους, καὶ ἀχαρίστους.

Affabulatio.

Fabula in iniustos, & ingratos.

Σῦς, καὶ Κύων.

Σῦς, καὶ Κύων ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο. καὶ ὁ μὲν σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς ἀφροδίτης, ὃ μιὼ τοῖς ὀδοῦσιν

Sus, & Canis. 68

SVs; & Canis mutuò conuiciabantur. Et Sus iurabat per Venerem, procul dubio dentibus discis-

ἀναρρήξειν τὴν κυνέα. ὁ δὲ Κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε, καλῶς γε τῆς Ἀφροδίτης ἡμῖν ὀμνύεις ἄλλοις γὰρ ὑπ' αὐτῆς ὅτι μάλιστα φιλῇ δοκεῖ, ἢ τὰ ὑπ' ὤν ἀναδάρτων σαρκῶν γευόμενον οὐδ' ὅλως εἰς ἱερὸν παρίησι. καὶ ὁ Σῦς, διὰ τοῦτο μὲν οὖν μᾶλλον ἄλλη ὄζειν ἡ Θεὸς φέρεται μοι· τὰ γὰρ κτείνοντα, ἢ ἄλλως λυμαινόμενον παντὶ πανταχοῦ ἀποστρέφεται· τὰ μέντοι καλῶς ὄζεις, καὶ ζῶσα, καὶ τεθνηκυῖα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος ἄλλοι, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων τὰ ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἐνέδρα, εἰς ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.

furum Canem. Canis verò ad hæc per ironiam dixit, Bene per Venerem nobis iuras. Significas enim ab ipsa vehementer amari, quæ impuras tuas carnes degustantem, nullo pacto in sacellum admittit. Et Sus, Immo verò ppterea magis præ se fert Dea amare me. Nam occidentem, aut alio quouis modo lædentē omnino auersatur: tu qdē certe malè oles, & viua, & mortua.

Affabulatio.

Fabula significat, prudentes oratores, quæ ab inimicis obijciuntur cōuicia artificiosè in laudē conuertere.

Τὸ

Τς, καὶ Κύων.

Υς, καὶ Κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον. ἔφη δ' ἡ Κύων, εὔτοκος εἰμὶ μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν. καὶ ἡ Ὗς ἀπαντῶσα, οὐκοῦν ταῦτά φησιν, ἀλλ' ὅταν σὺ τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς τοὺς σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κείνεται.

Sus, & Canis. 69

SVs, & Canis de fœcunditate certabant: dixit autē Canis fœcundam se esse maximè pedestrium omnium: & Sus occurrēs, ad hæc inquit, At quum hoc dicis, scito, & cæcos tuos tecatulos parere.

Affabulatio.

Fabula significat, non celeritate res, sed perfectione iudicari.

Οφις, καὶ Καρκῖνος.

Οφις Καρκίνῳ συνδιῃτᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιούμενος. ὁ μὲν οὖν Καρκῖνος

SERPENS, ET Cancer. 70

SErpens vnà cum Cancro viuebat, inita cū eo societate. Itaq. Cācer simplex mo-

νος ἀπλῆς ἂν τ τρόπον, μεταβαλέσθαι καὶ κεῖνον παρήνει τῆς πανουργίας. ὁ δὲ ἀδοπῆν ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον. ὑπομείσας δ' ὁ Καρκίνος αὐτὸν κοιμώμενον, καὶ ὅσον οἷόν τε πίεσας, φονεύει. τ δ' Ὄφεως μὴ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν, ὅτως ἔδει, καὶ πρόθεν δ' οὕτω καὶ ἁπλῆν ἦν). ἐδὲ γὰρ ἂν ταύτην τ δίκην ἔπρασες.

moribus, vt & ille mutaret admonebat astutiã: hic aũt minimè obediebat. Quum obseruasset igitur Cãcer ipsum dormientẽ, & pro viribus cõpressisset, occidit. At Serpente post mortẽ extenso, ille ait: Sic oportuit antea rectum, & simplicem esse. Neque enim hanc pœnam dedisses.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσπίπτοντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτουσι).

Affabulatio.

Fabula significat, qui cum dolo amicos adeunt, ipsos offendi potius.

Ποιμὴν, καὶ Λύκος.

Ποιμὴν νεογνὸν Λύκου σύμμιον εὑρὼν,

Pastor, & Lupus. 71

Pastor nuper natũ Lupi catulum reperit,

ρῶν, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν. ἐπεὶ δ' ἠύξησεν, εἴ ποτε Λύκος φεύγοντα ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν, καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. τῶν δὲ κυνῶν ἔνθ' ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν Λύκον, διὰ ταῦτα ἀποστρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τὸν καταλάβῃ, εἶτα δὴ Λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ἀποστρέφει. εἰ δὲ μὴ Λύκος ἔξωθεν ἁρπάσειε φεύγοντα, αὐτὸς λάθρᾳ θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐδαίνυτο, ἕως ὁ Ποιμὴν σοχασάμενος, καὶ συμεὶς τὸ δρώμενον, ἐκ δένδρου ἀνεῖλε τὸν αἰτίους ἀπολοῦντα.

perit, ac sustulit, vnaque cum canibus nutriuit. At quum adoleuisset, si quãdo Lupus ouẽ rapuisset, cum canibus & ipse persequebatur. Quũ canes verò aliquando non possent assequi Lupũ, atque ideò reuerterẽtur, ille sequebatur, vt ipsum assecutus quippe Lupus, particeps foret venationis, deinde redibat. Sin autẽ Lupus extrinsecus non rapuisset ouẽ; ipse clam occidens, vnà cum canibus cõmedebat, donec Pastor quũ coniectasset, & intellexisset rem, de arbore ipsum suspendit, & occidit.

Em- Affa-

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος οὐ βλέπει.

Affabulatio.

Fabula significat, naturam prauâ bonos mores non nutrire.

ΛΕΩΝ, ΚΑΙ ΛΥΚΟΣ.

LEON, ET Lupus. 72

ΛΕων γηράσας, ἐνόσει, κατακείμενος ἐν ἄντρῳ. παρῆσαν δ' ὅσοις ἐφικτὸν τὸν βασιλέα μᾶλλον ἀλώπηκος, τἄλλα πάντα θηρία. ὁ τοίνυν Λύκος λαβὼν

LEo quum confenuiſſet, ægrotabat iacens in antro. Acceſſerunt autem vt inuiſerẽt regem, præter Vulpem, cetera animalia. Lupus igitur

βόμενος ἐν καιρίας, κατηγόρει πρὸς τὸν Λέοντα τῆς Ἀλώπεκος, ὅτι οὐδὲν πάρεστιν ἐλλὰ μένης τὸν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα, καὶ διὰ ταῦτα μηδ' εἰς ἐπίσκεψιν ἀφιγμένης. ἐν τοσούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ Ἀλώπηξ, καὶ τῆς τελευταίων ἠκροάσατο τῶν Λύκου ῥημάτων. ὁ μὲν οὖν Λέων κατ' αὐτῆς ἐζεμάνη. ἡ δ' ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς, ἔφη, τῶν συνελθόντων τοσοῦτον ὠφέλησεν, ὅσον ἐγὼ, πανταχόσε περιελθοῦσα, καὶ θεραπείαν παρὰ παντὸς ἰατροῦ ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα; τοῦ δὲ Λέοντος κελεύσαντος εἰπεῖν, φησὶ, εἰ

tur capta occasione, accusabat apud Leonem Vulpé, quasi nihili facientem suum omnium dominũ; & propterea neque ad visitationem profectam. Interim affuit & Vulpes, & vltima audiuit Lupi verba. Leo igitur contra eũ infremuit: sed defensionis tẽpore petito: Et quis inquit, eorum qui conuenerunt, tãtum profuit, quãtum ego, quæ in omnem partem circuiui, & medicamentum pro te à medico quæsiui, & didici? Quum autem Leo statim vt medicamentum diceret, imperasset, illa ait,

εἰ Λύκου ζῶντα ἐκδέροις, τῷ σαυτῷ δορὰν θερμῷ ἀμφιέσαι. ἐπὶ δὲ Λύκου κειμένου, ἡ Ἀλώπηξ γελάσασα εἶπεν, ὅτι οὐ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν κινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένειαν.

ait, Si Lupo viuente excoriato, ipsius calidam pellem indueris. Et Lupo iacente, Vulpes ridens ait, Sic non oportet dominũ ad maleuolentiam mouere, sed ad beneuolentiam.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ καθ' ἑκάστην μηχανώμενος, κατ' ἑαυτὸν τὴν πάγην στρέφει.

Affabulatio.

Fabula significat, eũ, qui quotidie machinatur, in seipsum laqueum vertere.

Γυνή.

Γυνή τις εἶδε μέθυσον ἔχειν τὸν πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι δόλῳ σοφίζεται. κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ἰδοῦσα τῇ μέθῃ ἐφαρμόσασα, καὶ νεκρὸν δῆλον ἀναθοῦσα,

Mulier. 73

Mvlier quædã virum ebriũ habebat: ipsum autem à morbo liberatura, tale quid cõminiscitur. Sopitum enim ipsum ebrietate quum obseruasset, & mortui in-

τε, ἐπ' ὤμων ἄραντα, ὅπι τὸ πολυανδρεῖον ἀπενεγκοῦσι κατέθετο, καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ' αὐτὸν ἤδη ἀναπνεῖν ἐσυλλάβετο, προσελθὼν τῇ θύρᾳ ἔκοπτε τὸ πολυανδρεῖον. ἐκεῖνος δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων ἐγὼ πάρειμι. κἀκεῖνος, μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πεῖν, ὦ βέλτιστε, μᾶλλον προσένεγκε. λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων. ἡ δὲ τὸ στῆθος πατάξασα, ὤμοι τῇ δυσκόλῳ, φησίν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σωφρονοῦσα ἄνησα. σὺ γὰρ ἀνὴρ οὐ μόνον οὐκ ἐπανορθ-

instar obstupefactũ, in humeros elatum, in sepulcretum allatũ deposuit, & abijt. quũ verò eum iam sobrium esse coniectaret, profecta ianuam pulsauit sepulchreti; ille aũt quũ diceret, Quis est qui pulsat ia nuã? vxor respondit, Mortuis cibaria ferens, ego adsum, & ille, Non mihi comesse, sed bibere, ò optime, potius affer. molestus enim mihi es, quum cibi, non potus meministi. Hæc autẽ pectore percusso, Hei mihi miseræ, inquit, nã ne astu qdẽ profui, tu enim vir non solũ non emendatus es,

θωσε. sed

σης. ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτῷ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοῖς κακοῖς τρέφεσιν ἐγχρονίζειν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἔθος ὑπεισέρχεται.

sed peior quoque te ipso euasisti, quum in habitum tibi deductus sit morbus.

Affabulatio.

Fabula significat, non oportere malis actibus immorari: nã & nolentem quandoque hominem consuetudo inuadit.

Κύκνος.

Ἀνὴρ δέ τις πόρων χήνας τε ἅμα, καὶ Κύκνον ἔτρεφεν, οὐχ ὁμοῖς τοῖς αὐτοῖς μέντοι. τὸν μὲν γὰρ ᾠδῆς, τὸν δὲ τερπνότητος ἕνεκεν. ἐπεὶ δὲ ἔδει τὸν χῆνα παθεῖν ἐφ' οἷς ἐβόσκετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ κυρὸς οὐκ ἐφῆκεν ἑκάτερον. ὁ δὲ Κύ-

Cygnus. 74

Vir dives anseres simul & Cygnũ nutriebat, non ad eadem tamen, sed alterum cantus, alterum mensæ gratia. Quum aũt oporteret anseres ea pati, quorum causa nutriebatur, nox erat, ac discernere tẽpus nõ pmisit vtrũq. Cy-

Κύκνος αὖ πὶ τῦ χηνὸς ἁπαχθεὶς, ᾄδει τὸ μέλος, θανάτε προοίμιον καὶ τῇ μὲν ᾠδῇ μιμεῖται τὴν φύσιν, τὴν δὲ τελευτὴν διαφεύγει τῦ μέλους.

Cygnus autem pro anſere abductus, cantat cantum quendã, mortis exordium: ac cantu quidem exprimit naturam, mortẽ verò effugit ſuauitate canendi.

Επιμύθιον.

Affabulatio.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡ μουσικὴ τελευτῆς ἀναβολὴν ἀποφεύγει.

Fabula ſignificat, ſæpe muſicen differre mortem.

Αἰθίοψ.

Aethiops. 75

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιῦτον ἀυτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν ἀμέλειᾳ τῦ πρόσθεν ἔχοντος, καὶ λαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν ἀυτῷ προσῆγε τὰ ῥύματα, πᾶσι δὲ λευκοῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν. καὶ τὸ μὲν χρῶμα μετε-

A Ethiopem quidam emit; talem ei colorem ineſſe ratus negligentia eius qui prius habuit. Ac domum recepto, omnes ei adhibuit abſterſiones, omnibus lauacris tẽtauit mundare: & colorem qui-

μεταβαλεῖν ἀκέχε νοσεῖν δὲ τὸ πονεῖν παρεσκεύασεν:

dem trauſmutare nō potuit, ſed morbum vexatio parauit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, manere naturas, vt à principio genuerūt.

Χελιδὼν, καὶ Κορώνη.

Χελιδὼν, καὶ Κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ἐπιτυχοῦσα δὲ ἡ Κορώνη πρὸς ἀν-

HIRVNDO, ET Cornix. 76

Hirundo, & Cornix de pulchritudine cōtendebant. Reſpondens autem Cor-

αὐτῷ εἶπεν, ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος πρὸς ἐαρινὸν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δ' ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι διατείνει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ διάπασις τοῦ σώματος τῆς ὥρας κρείττων ἐστί.

Cornix ei dixit. At tua pulchritudo verno tempore floret, meum verò corpus etiam hyeme durat.

Affabulatio.

Fabula significat, durationem corporis decore meliorem esse.

Βύταλις.

Βύταλίς τις ἀπό τινος δυείδος ἐκρέματο. νυκτερὶς δὲ προσελθοῦσα, ἐπυνθάνετο αὐτῆς αἰτίαν, δι' ἣν ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει, νύκτωρ δὲ ᾄδει. ἡ δὲ μὴ μάτην τοῦτο ποιεῖν λεγούσης. ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, καὶ διὰ τοῦτο ἀπ' ἐκείνης ἐπροφυλάξατο. ἡ νυκτε-

BVTALIS. 77

Bvtalis à feneſtra quadam pendebat: veſpertilio autem profecta rogauit cauſam, quare die ſilet, nocte canit. Quum autem ea non friuſtra ſe hoc facere dixiſſet, nam de die canendo olim capta fuerat, & propterea ex illo prudẽs euaſit:

πτερὶς ἔπεσεν, ἀλλ' ἐμοῦ σε φυλάττεσθαι δεῖ, ὅτε μηδὲν ὄφελος, ἀλλὰ πεῖν ἢ συλληφθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν ἀνόητος ἡ μετάνοια.

vespertilio ait, At nō te cauere nunc oportet, quum nulla vtilitas, sed antequam capereris.

Affabulatio.

Fabula significat, in infortunijs inutilē esse pœnitentiam.

Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ἄπτα Κοχλίας. ἀκούσας δὲ αὐτῶν τριζόντων, ἔφη, ὦ κάκιστα ζῶα. τῶν οἰκιῶν ὑμῖν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ᾄδετε;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἄκαιρον δρώμενον ἐπονείδιστον.

Cochleæ. 78

RVstici filius assabat cochleas. cū autē audiret eas stridentes, ait, O pessimæ animantes, domibus vestris incensis vos canitis?

Affabulatio.

Fabula significat, quiduis intempestiue factum vituperabile esse.

Γυνὴ, καὶ θερά-παιναι.

MVLIER, ET Ancillæ. 79

Γυνή χήρα φιλερ-γὸς θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ὅτι τὰ ἔρ-γα, πρὸς τὰς τ' ἀλεκτρυό-νων ᾠδάς. αἱ δ' συνεχῶς τῷ πόνῳ πεπαλαιπωρέ-μεναι, ἔγνωσαν δεῖν τὸν ὅτι τ' οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκεῖνα νύκτωρ ἐξανιστάντος τὴ-

MVlier vidua la-borioſa, ancil-las habẽs, has ſolebat noctu excitare ad o-pera, ad Gallorum cantus. His verò aſ-ſiduè defatigatis la-bore, viſum eſt opor tere domeſticum oc-cidere Gallum, tan-quam illum, qui no-

ἐκκοιμᾶσθαι. συνέβη δ' αὐτῇ τοῦτο διαπραξαμένῃ χαλεπωτέροις περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς. ἡ γὰρ δεσπότης ἀγνοοῦσα τὴν ὥραν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν, ἐνυχώτερον ταύτας ἀνίστη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα κακῶν αἴτια γίνεται.

ctu excitaret heram. Euenit autẽ ipsis, hoc facto, vt in grauiora inciderent mala. Nam hera quũ ignoraret Gallorum horam, magis de nocte eas excitabat.

Affabulatio.

Fabula significat, plerisque hominibus consilia esse malorũ causas.

ΓΥΝΗ ΜΑΓΟΣ.

Γυνὴ μάγος θείων μιασμάτων ἀποτροπασμοὺς ἀπαγγελλομένη, πολλὰ διετέλει ποιοῦσα, καὶ χρήματα οὐκ ὀλίγα ἔλαβε. χαλεπαίνοντες δέ τινες αὐτῇ ἀσεβείας ἔκριναν. καὶ

MVLIER VENEFICA. 80

MVlier venefica diuinarũ irarũ propulsiones promittens, multa facere perseuerabat, & lucrum inde facere, quidam igitur accusauerunt eam impietatis,

καταδικασθεῖσαν ἀπῆγον εἰς θάνατον. ἰδών δέ τις ἀπαγομένην αὐτὴν, ἔφη, ἡ τὰς τῶν Θεῶν ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδὲ ἀνθρώπων σκληρὰ μεταπεῖσαι δύνηθης?

tatis, & conuicerunt, & damnatam ducebant ad mortem. Videns autem quidam eam duci, ait, Tu quæ Deorũ iras auertere promittebas, qũo nec hominũ quidem conſiliũ mutare potuiſti?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ μεγάλα ἐπαγγέλλονται, μηδὲ μικρὰ ποιῆσαι δυνάμενοι.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multos magna promittentes, ne paruæ quidem facere poſſe.

Γαλῆ.

ΓΑλῆ εἰς ἐργασίειον εἰσελθοῦσα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ χειμένην πρίονα ξυομένης δὲ τῆς γλώττης, αἷμα πολὺ ἐφέρετο. ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἕως ἐπὶ τελῶς πᾶσαν τὴν γλῶσσαν ἀνήλωσεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

Mustela. 81

MVstela in officinã ingressa ferrarij, ibi iacentem circum lambebat limã. dũ raderetur autem lingua, sãguis multus ferebatur. Ipsa vero lætabatur, rata ex ferro aliquid auferte, donec penitus totam linguam absumpsit.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui in contentionibus seipsos offendunt.

Γεωργός.

ΓΕωργός τις σκάπτων χρυσίῳ πρόσπεσε. καθ' ἑκάστην οὖν τὴν γῆν ὡς ὑπ' αὐτῆς εὐεργετούμενος ἔστεφε.

Agricola. 82

AGricola quidam fodiens, aurũ reperit. quotidie igitur terram, vt ab ea beneficio affectus, coronabat.

πρό

τῷ δὲ ἡ Τύχη ἐπισᾶσα, φησὶν, ὦ σοῦ, τί τὴν γῆν τὰ ἐμὰ δῶρα σεσαναπίδης, ἀφ' ἐγώ σοι δίδωκα πλουτίσαι βουλομένη, εἰ γὰρ ὁ καιρὸς μεταβάλοι, καὶ σοὶ ἐτέρας χεῖρας τοῦτο σοὶ τὸ χρυσίον ἔλθοι, διὸ ὅτι πλουτιζοῦσα μὲ τὴν τύχην μέμψῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι χρὴ τὰ διεργάτιν ὑπομιμνήσκειν, καὶ τὰ χάριτας ἀποδίδοναι.

bat. Huic autem Fortuna adstans, ait. Heus tu, cur terræ mea munera tribuis, quæ ego tibi dedi, ditate volens? nam si tempus immutetur, & in alias manus hoc tibi aurum veniat, scio te tunc me Fortunam accusaturum.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere de se benemeritũ agnoscere, eique gratiam referre.

Ὁδοιπόροι.

Δύο τινὲς κατ' αὐτὸν ὡδοιπόρουν, καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἕτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρήνει αὐτῷ μὴ λέγειν, εὕρηκα, ἀλλ'

Viatores. 83

DVo quidam vna iter faciebant, & quũ alter securim reperisset, alter qui non inuenit, admonebat ipsum, ne diceret, inue-

ἀλλ' ἀρήκαμεν. μετ' μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὴν πέλεκιν ἀποβεβληκότων, ὃ ἔχων αὐτὸν ἀνακόμενος, πρὸς τὸν μὴ ἀφέντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, ἀπολώλαμεν. ὁ δ' εἶπεν, ἀπόλωλα λέγε, οὐκ ἀπολώλαμεν. καὶ γὰρ ὅτε τὸν πέλεκιν εὗρες, ἄρηκα ἔλεγες, οὐκ ἀρήκαμεν.

ueni: sed, inuenimus. Sed paulò post, quum aggrederētur ipsos q̄ securim perdiderāt, habentes ipsam, persequentibus illis, ad eū qui vnà iter faciebat, dicebat, Perijm⁹. Hic autē ait, Perij dic, nó perijmus. Etenim & tunc quum securim inuenisti, inueni dixisti, non inuenimus.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν ἀτυχημάτων, οὐδ' ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

Affabulatio.

Fabula significat, qui non fuerunt participes rerum secundarum, neque in calamitatibus firmos esse amicos.

Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειτνίων. οὗ-

RANAE. 84

DVæ ranæ vicinæ interse erant. Pa-

sce

ἐνέμοντο ὄϊ, ὁ μὲν ἐις ἐν βαθείᾳ, καὶ πόῤῥω τῆς ὁδοῦ, λίμνῃ. ὁ δ' ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων. ἡ δὴ τῶ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παραινοῦντος πρὸς αὐτὸν μεταβῆναι, ὡς ἂν ἀσφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπείθετο, λέγων, δυσαπαλλάκτως ἔχειν τὸ τῶ τόπε συνηθείας, ἕως ἐ συμβῇ ἅμαξαν παρελθοῦσαν αὐτὸν συνθλάσαι.

scebantur autē, altera in profundo & procul à via stagno: altera in via parum aquæ habens. Verum quum quæ in stagno alteram admoneret, vt ad se migraret, vt tutiore cibo fueretur, illa non paruit, dicens, Firmissima teneri huiusce loci consuetudine, quousque obtigit currum prætereuntem ipsam confringere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶ ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι πρὶν ὀφθῆναι τὸ βέλτιον μεταπίπτειν.

Affabulatio.

Fabula significat, homines quoque prava aggredientes, citius interire quàm mutentur in melius.

Μελιτηυργός.

Εἴς μελιττυργεῖόν τις εἰσελθὼν, τὸ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφήλετο. ὁ δὲ ὀπισθὲν, ἐπειδὴ τὰς κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, εἰσήκει τὸ κατ' αὐτὰς διερευνώμενος. αἱ δὲ μέλισσαι ἀπὸ τῆς νομῆς ὀπαίκασαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς κέντροις ἔπαιον, καὶ τὰ χείριστα διέπραττον. ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς, κάκιστα ζῶα, τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῶον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ ὀλίγα μελίσσοντα ὑμῶν πλήττετε;

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι κατὰ τῶν ἀνθρώπων πρὸς δὲ

Apiarius. 85

IN mellarium ingressus quidam, domino absente, fauum abstulit. Hic autem reuersus, vt alueolos vidit inanes, stans quod in ijs erat perscrutabatur. Apes autem è pastu redeuntes, vt deprehenderunt ipsum, aculeis percutiebant, pessimeq. tractabant. Hic autem ad eas, ò pessimæ animantes, furatum vestros fauos impunitũ dimisistis, me verò satagentẽ vestri percutitis?

Affabulatio.

Fabula significat, sic hominum quosdã

per

δ' ἀγνοίαν τὰς ἐχθρὰς μὴ φυλαττομένους, τὰς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀπωθεῖσθαι.

per ſtultitiam inimicos non cauere, amicos autem vt inſidiatores repellere.

Αλκυών.

Ἀλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. ταύτην λέγουσι τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην, ἐν σκοπέλοις ἢ θαλαττίοις νοσσοποιεῖσθαι· καί ποτε πίκτην μέλλουσα, ἐνοσσοποιήσατο. ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς εἰς νομήν, συμβῆναι τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου κυματωθῆναι πνεύματος, ὑπερφερθῆναι τε καὶ τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ὑποκλύσασαν, τοὺς νοσσοὺς διαφθεῖραι. ἡ δ' ὀπισθεῖσα, καὶ γνοῦσα

ALCEDO. 86

Alcedo auis eſt ſolitaria, ſemper in mari vitam degens. Hanc aiunt, hominum venationes cauentem, in ſcopulis maritimis nidum ædificare. Cæterum aliquando paritura, nidum fecit. Egreſſa autem ea ad pabulũ, contigit vt mare à vehementi concitatum vento extolleretur ſupra nidum, atque hoc ſubmerſo, pullos perderet. Hæc reuerſa, re cognita,

σα τὸ πρόσχθεν, ἔφη, δηλαία ἔγωγε ἡ πρὸς τὴν χθὼν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη, ὅτι ταύτῃ κατέφυγον, ἢ μοι πολλῷ χείρονα ἀπεστέρηκα.

gnita, ait, Me miseram, quæ terram vt insidiatricem, cauēs, ad hoc confugi, quod mihi longè est magis infidum.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεπωτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

Affabulatio.

Fabula significat, homines eriam quosdā ab inimicis cauendo, ignaros in multo grauiores inimicis amicos incidere.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεύς τις ἦν ποτε ποταμῷ ἁλίσκων. διατείνας δὲ τὰ δίκτυα καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβών, ἑκατέρωθεν κατωδίῳ περισείσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔπαιεν, ὅπως οἱ ἰχθύες φοβούμενοι ἀπροφυλάκτως ταῖς βρό-

Piscator. 87

Piscator in fluuio quodam piscabatur. extensis autē retibus, & fluxu comprehenso, vtrinque funi alligato lapide, aquā verberabat, vt pisces fugientes incautè in retia inciderent. Cum qui

βρόχοις ἐμπίσωσι. Τῶν δὲ τὸν τόπον οἰκούντων τις θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα, ἐμέμφετο, ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα, καὶ διψῆς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. καὶ ὃς ἀπεκρίνατο, ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταραχθείη, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ὑπὸ δαιτῶν.

quidam verò ex ijs qui circa locum habitabant, id facere videret, increpabat quod fluuium turbaret, & claram aquam non sineret bibere. Et is respondit. At nisi sic fluuius perturbetur, me oportebit esurientem mori.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοὶ τότε μάλιστα ἐρχάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν παρεκκαλῶσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, ciuitatum etiam rectores tunc maximè quæstum facere, quũ patrias in seditionem induxerint.

Πίνδαρος, καὶ Δελφίς.

Θεὸς ὄντος τοῖς πλέουσι Μελιτῶα κυρί-

PINDARVS, ET Delphis.

Oris quum esset nauigãtibus Meli-

νίδια, καὶ Πίθηκος ἐπάγεσθαι σοὶς θαμωδίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τις ἔχε σὺν ἑαυτῷ καὶ Πίθηκον. γενομένων δ' αὐτῶν κατὰ τὸ Σούνιον τὸ τῆς Ἀττικῆς ἀκρωτήριον χειμῶνα σφοδρὸν συμβῆναι γενέσθαι. τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, ἐνήχετο, καὶ ὁ Πίθηκος. Δελφοῖς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, καὶ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβών, ὑπελθὼν αὐτὸν ἤρετο διακομίζων ὁπόθεν εἴη τὸ γένος. ὡς δὲ καὶ ἐν Πειραιεῖ ἐγένετο τοῖς Ἀθηναίων ὁπλίταις, ὁπόθεν εἴη καὶ Πίθηκος, εἰ τὸ γένος ὢν Ἀθηναῖος. τὸν δὲ ἀπιέναι, καὶ λαμπρῶν ἐν τοῖσδε τυγχάνειν.

litenſes catulos, & Simios adducere in ſolamen nauigationis, nauigans quidam habebat ſecũ & Simiũ. Quum autem peruenissent ad Suniũ Atticæ promontorinm, tempeſtaté vehementem fieri contigit. Naui autẽ euerſa, & omnibus enatantibus, natabat & Simius. Delphis autem quidam eum conſpicatus, & hominem eſſe ratus, ſubiens ſuſtinebat ad terram perferens. Vt verò in Piræo fuit Athenienſium nauali, rogauit Simiũ, an genere eſſet Atheniẽſis. Quum autem hic diceret, & claris ibi eſſe

se

ναι γνήσιον, ἐπανήρετο, εἰ καὶ τὴν Πειραῖα ἔλιπεν. ὑπολαβὼν δὲ ὁ Πίθηκος πρὸς ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον ἔλεγεν αὐτῷ καὶ οἰκεῖον. καὶ ὁ Δελφὸς ὅτι τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας, βαπτίζων αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

se parētibus, rogauit, an & Piræum nosset. Ratus enim Simius de homine eum dicere, ait, & valde amicum esse ei, & familiarem. Et Delphis tanto mendacio indignatus, submergens ipsum occidit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἱ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾶν νομίζουσιν.

Affabulatio.

Fabula in viros qui veritatem ignorātes, decipiendum esse existimant.

Μῦαι.

ΕΝ πίθῳ ταμείῳ, μέλιτος ἐκχυθέντος, Μῦαι προσπεσοῦσαι κατέφθορον. ἐμπαχύνθησαν δὲ τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ ἀναπτῆναι οὐκ εἶχον. ὑποτιλόμεναι δ' ἔλεγον, ἄθλιαι

MVSCAE.

IN cella quadā mel le effuso, Muscæ aduolantes comedebant. Implicitis autē earū pedibus, euolare non poterant. Quum verò suffocarentur, di-

ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι διὰ βραχεῖαν τροφὴν ἀπολλύμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἡ λιχνεία πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

cebant, Miserae nos, quia ob modicum cibum perimus.

Affabulatio.

Fabula significat, multis ganeam multorum malorum esse causam.

Ἑρμῆς, καὶ Ἀγαλματοποιός.

Ἑρμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐφ' ὅτῳ τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ὄζιν, ἦλθεν εἰς Ἀγαλματοποιεῖα, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ, καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ Διός, ἠρώτα, πόσου τις ἂν τὸ πρίαιτο δύναιτο. ὑπάντος, δραχμῆς, γελάσας, πόσου τὸ τῆ Ἥρας ἔφη. ὑπάντος δὲ, πλείονος. ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυ-

MERCVRIVS, ET Statuarius. 90

Mercurius scire volens quanti apud homines esset, iuit in Statuarij domum, transformatus in hominem, & visa statua Iouis, rogabat, quanti quis ipsam emere posset. Hic autē cum dixisset: drachma, risit, & quanti Iunonis, ait: quum dixisset, pluris: visa & sua ip-

Digitized by Google

ἑαυτῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας ὡς ὀφειλὴν ἄγγελός ἐστι Θεῶν, καὶ κερδῶος, πολλὰ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἴσχει τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτῦ. ὁ δ' Ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τούτοις ὠνήσῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοὶ δίδωμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον. εὐθέμιτα δὲ ἄλλοις ὄντα πρῆ.

ipsius statua, ac opinatus quum nuncius sit Deorum & lucrosus, maximam de se apud homines haberi rationem, rogauit de se. Statuarius verò ait, Si hasce emeris, & hanc tibi additamentum do.

Affabulatio.

Fabula in virū gloriosum, qui nullius apud alios est pretij.

Ἑρμῆς, καὶ Τειρεσίας.

Ἑρμῆς βουλόμενος τὴν Τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθὴς ἐστι γνῶναι, κλέψας τὰς αὐτῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἦκεν εἰς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ'

MERCVRIVS, ET Tiresias. 91

Mercurius volens Tiresiæ vaticinium an verum esset cognoscere, furatus ipsius boues è villa, venit ad ipsum in vrbem similis factus homini,

παρ' αὐτῷ κατήχθη. ὁ δὲ τὴν ζοῶν ἀπωλείας ἀγγελθείσης τῷ Τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν Ἑρμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τῶν κλεπτῶν σκεψόμενος, καὶ τούτῳ παρῄνει φράζειν αὐτῷ, ἤν τινα ἀϊ τῶν ὀρνίθων θεάσηται. ὁ δὲ Ἑρμῆς τὸν μὲν πρῶτον θεασάμενος Ἀετὸν ἐξ ἀριστερῶν ὑπὸ τὰ δεξιὰ διιπτάμενον, ἔφρασε τῷ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτὸς ἔχειν τοῦτον, ἐν δὲ τῷ Κορώνην εἶδε ὑπό τινι δένδρου καθημένην, καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τοῦτο φράζειν καὶ ὃς ἐπιστὰς εἶπεν, ἀλλ' οὗτος ἡ Κο-

mini, & ad ipsum diuertit. Boum autem iactura renuntiata Tiresiæ, ille assumpto Mercurio exiuit, augurium aliquod de fure consideraturus, & hunc hortabatur, vt diceret sibi, quam auem vidisset. Mercurius autem primùm vidisse Aquilam à sinistris ad dexteram volantem dixit. Hic non ad se eam attinere quum dixisset, secundò Cornicem super arbore quadam sedentem vidit, & modò superius aspicientem, modò ad terram declinatam, & vati refert. Et is, re cognita, inquit, At hæc Cornix

ρώνη· διόμνυται τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν σὺ θέλῃς, παὶς ἐμὰς ἀπολήψεσθαι βοῦς.

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ ἔστι τις πρὸς ἀνδρα κλέπτην.

nix iurat, & cælum, & terram, si tu velis, meas me recepturũ boues.

Affabulatio.

Hoc sermone vti quispiam poterit aduersus virum furacẽ.

Κυνες. CANES. 92

Ἔχων τὶς δύο κυνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. καὶ

HAbens quidam duos Canes, alterum venari docuit, alterũ domũ seruare.

δὴ εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἤρεθέτι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. ἀγανακτοῦντος οὖν τοῦ θηρευτικοῦ, καὶ ἀκείνου ὀνειδίζοντος, ἔλεγε αὐτὸς μὲν καθ' ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ βίφεται πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε, μὴ ἐμέ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου, ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

Cæterum si quando venaticus caperet aliquid, & domus custos particeps vnà cum eo erat cenæ. Aggreferente autem venatico, & illi obijciente, quòd ipse quotidie laboraret, ille nihil laborans suis nutriretur laboribus, respondès ipse ait, Non me, sed herum reprehende, qui non laborare me docuit, sed labores alienos comesse.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῶν νέων οἱ μηδὲν ὀνησάμενοι, οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, adolescentes qui nihil sciunt, haud esse reprehendendos, quòd eos parentes sic educauerint.

Ἀνὴρ

Vir,

ΑΝΗΡ, ΚΑΙ ΓΥΝΗ.

Ἔχων τις γυναῖκα, πρὸς τοὺς κατ' οἶκον ἅπαντας ἀπηχθῶς ἔχουσαν, ἠβουλήθη γνῶναι εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῴους οἰκέτας ὅπως διάκειται. διὸ δὴ καὶ μετ' ὀλίγον πρόφασιν ποιησάμενος πρὸς τὸν αὐτῆς ἀδελφὸν ἀποστέλλει πατέρα. μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο, πῶς πρὸς τοὺς ἐκεῖ διεκεῖτο. ἡ δὲ φαμένης, ὡς οἱ βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες μετὰ χαρᾶς βλέποντο, πρὸς αὐτὸν ἔφη, ἀλλ' ὦ γύναι, εἰ τούτοις ἐπηχθάνη, οἳ ὄρθρου μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνουσιν, ὀψὲ δὲ εἰσία

VIR, ET VXOR. 93

HAbens quidam vxorem, quæ domesticis omnibus inimica erat, voluit scire an etiam erga paternos domesticos ita afficeretur: quapropter cum rationabili prætextu ad suum ipsam misit patrẽ. Paucis vero post diebus ea reuersa, rogauit quomodo se erga illos habuisset. Hæc verò quum dixisset, bubulci, & pastores me suspectabant, ad ea ait, Verùm ò vxor, si iis es inuisa, qui manè greges aguntꝰ, vesperi reuer-

σιμοι, τί χρὴ προσδοκᾶν δεῖ τούτων, οἷς πᾶσαν συνδιέτριβες τὴν ἡμέραν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔκ τω πολλάκις ἐκ τῆς μικρῶν τὰ μεγάλα, καὶ ἐκ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

tuntur, quid sperare oportet de ijs, quibus cum toto versabaris die?

Affabulatio.

Fabula significat, sic sæpe ex paruis magna, & ex manifestis incerta cognosci.

Ἠιφος, καὶ Λύκος.

Ἔριφος ὑστερήσας τῆς ποίμνης, ἐπὶ Λύκῳ κατεδιώκετο. ὀπισθαφῆσα δὲ πρὸς αὐτὸν, εἶπεν, ὦ Λύκε, ὅτι οἶμαι ὅτι σὺ βρῶμα γενήσομαι, ἵνα μὴ ἀηδῶς ἀποθάνω, αὔλησον πρῶτον ὅπως ὀρχήσωμαι. τοῦ δὲ Λύκου αὐλοῦντος, καὶ τῆς Ἐρίφου ορ-

HAEDVS, ET Lupus. 94

HAedus derelictus à grege, persequente Lupo, conuersus ad eum, dixit, ò Lupe, quoniam credo me tuum cibum futurum, ne iniucundè moriar, cane tibia primùm, vt saltem. Lupo autem canente tibia, atq. Hædo saltan

te.

ἀρχομένης, οἱ κύνες ἀκούσαντες τὸν Λύκον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἀποστραφεὶς τῇ Ἑκάβῃ φησί, δικαίως ταῦτά μοι γίνεται. ἔδει γάρ με μάγειρον ὄντα, αὐλητικὴν μὴ μιμεῖσθαι.

te, canes quũ audiuissent, Lupum persecuti sunt. Is conuersus Hædo Meritò inquit, hæc mihi fiunt. oportebat enim me cocus quum sim, tibicinem non agere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῶν μὲν πρὸς ἃ πεφύκασιν ἀμελοῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ὀρθοῦσθαι πειρώμενοι, δυσχέρειαν ἐκπίπτουσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, qui ea, quibus natura apti sunt, negligunt, quæ verò aliorũ sunt exercere conantur, in infortunia incidere.

Καρκῖνος, καὶ Ἀλώπηξ.

Καρκῖνος ἀπὸ θαλάσσης ἀναβάς, ἔδῃ πνος ἐνέμετο τόπου. Ἀλώπηξ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα ἀπέλαβεν αὐτόν.

CANCER, ET Vulpes. 95

CAncer è mari quũ ascendisset, in loco quodam pascebatur. Vulpes verò esuriens, vt conspexit, accessit: ac eum ra-

τὸν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὤν, χέρσῳ σε ἠβουλήθην γεύεσθαι.

rapuit. Ille deuorandus, ait, At ego iusta patior, qui marinus quum sim, terrestris esse volui.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι χὴ τοὺς ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως δυστυχοῦσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, homines etiam, qui proprijs derelictis studijs, ea quæ nihil conueniunt, aggrediuntur, meritò infortunatos esse.

* Omissa de industria. 96

Κλέπται.

Κλέπται εἰς πενιχρὰν εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα, καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπῆσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο, ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων,

FVRES. 97

FVres in domum quandam ingressi, nihil inuenerunt nisi gallum, atque hoc capto, abierunt. Hic ab eis occidendus rogabat, vt se dimitterent, dicens, vtilem

χρή-

se

χρήσιμος εἶ τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ὅτι τὰ ἔργα ἐγείρων. οἱ δ' ἔφασαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε μᾶλλον δύομεν. ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν ἡμᾶς ἐᾷς.

se esse hominibus, vt qui noctu eos ad opera excitet. Hi verò dixerunt, At propterhoc te tanto magis occidimus. illos enim excitando, furari nos non sinis.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντία ἐστί, ἃ τοῖς χρηστοῖς ὄντα ἐργατήματα.

Affabulatio.

Fabula significat, ea maximè pravis esse aduersa, quæ bonis sunt beneficia.

Κορώνη, καὶ Κόρυξ.

Κορώνη φθονήσασα Κόρυκι, τῷ ὅτι δι' οἰωνῶν τοῖς ἀνθρώποις μαντεύεται, καὶ διὰ τοῦτο μαρτυρουμένου ὡς ἀληθεύοντος τὰ μέλλοντα, διασκοπήσασα πο-

CORNIX, ET Coruus. 98

COrnix coruo inuidens, quòd is per auguria hominibus vaticinaretur, ob idque crederetur vti futura prædicens, conspicata viatores quos-

dam

πτας ἐθεώρους παριόντας, ἦκεν ὅπ᾽ τι δένδρον, καὶ κρᾶξαι, μεγάλως ἔκραξεν. τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων, καὶ καταγελασθέντων, ἀποτυχών τις ἔφη, ἀπέωμεν ὦ ἄνδρες, Κορώνη γάρ ἐστιν ἥτις κέκραγε, καὶ οἰωνισμὸν οὐκ ἔχει.

dam prætereuntes, iuit super arborem, quandā, ſtanſq. valde crocitauit. Illis verò ad vocē conuerſis, & ſtupefactis, re cognita, quidam ait, Abeamus heus vos, Cornix enim eſt quæ crocitauit, & augurium non habet.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅτου καὶ τῆς ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἀμιλλώμενοι, πρὸς τῷ τῆς ἴσον μὴ ἐφικέσθαι, καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eodem modo & homines cum præſtantioribus certātes, præterquam quod nō ad æqua perueniunt, riſu quoque dignos eſſe.

ΚΟΡΩΝΗ, ΚΑΙ Κύων.

Cornix, & Canis. 99

Κορώνη Ἀθηνᾷ θύουσα, κυνὸς ὅτι ἐγγὺς

Cornix, Mineruæ ſacrificans, cane

Digitized by Google

θύσιασιν ἐπάλ. ὁ δ' πρὸς αὐτὸν ἔφη, τί μάτην πρὸς θυσίας ἀναλίσκῃς; ἡ γὰρ Θεὸς ἔτι σε μισεῖ, ὡς καὶ τῆς σωτηρίων σοι οἰωνῶν τὴν πίστιν ἀφελέσθαι. ἡ δὲ Κορώνη πρὸς αὐτὸν, διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθροὺς ἐρᾶσθαι οὐκ ἀπέχονται.

inuitauit ad epulas. ille verò ad eā dixit, Quidfrustra sacrificia absumis? Dea enim adeò te odit, vt ex peculiaribus quoq; tibi augurijs fidē sustulerit. Cui Cornix, Ob id magis ei sacrifico, vt recōcilietur mihi.

Affabulatio.

Fabula significat, pleroſque ob lucrum non vereri inimicos beneficijs prosequi.

ΚΟΡΑΞ, ΚΑΙ ὌΦΙΣ.

Coruus, & Serpens.

Κόραξ βορᾶς ἀπορῶν, ὡς κατεῖδεν ἔν τινι ἀυλίῳ τόπῳ ὄφιν κοιμώμενον, τοῦτον καταπλὰς ἥρπασεν. ὃν ἀπαφάγοντος, καὶ δια-

Coruus cibi indigēs, vt Serpentē in aprico quodā loco dormientē vidit, hūc deuolādo rapuit. Hic quū ad se veniſſet, atque

δακόντος αὐτὸν ἀποθνήσκων μέλλων εἶπεν, δείλαιός ἐγώ γε, ὃς τοιοῦτον εὗρον ἅρμαιον, ἐξ οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα διὰ θησαυρῶν εὕρεσιν ἐπὶ σωτηρίᾳ κινδυνεύσαντα.

que momordisset ipsum, Coruus moriturus dixit, Me miserũ, qui tale reperi lucrũ, ex quo etiam pereo.

Affabulatio.

Fabula in virũ, qui ob thesaurorum inuentionem de salute periclitatus sit.

Κολοιὸς, καὶ περιστεραί.

Κολοιός ἔν τινι Περιστερεῶνι πεισθεὶς ὑπ-

Monedula, & Columbæ.

Monedula in Columbario quodam

ἐς ἰδὼν καλῶς τρε φομένας, λευκάνας ἑαυτὸν ἦλθεν, ὡς ἢ αὐτὸς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταλήψομενος. αἱ δὲ μέχρι μὲν ἡσύχαζεν, οἰόμεναι Περιστερὰν αὐτὸν εἶναι, περσίσκετο. ὅτε δέ ποτε ἐπλαθόμενος ἐφθέγξατο, τὴν καὶ τὴν αὐτῆ γνῶσαι φύσιν, ἐξήλασαν παίσασαι, καὶ ὃς ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς ἀπανῆκε πρὸς τὰς Κολοιὰς πάλιν. κἀκεῖναι διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἀγνοοῦσαι, τῆς μὲν αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥστε δυοῖν ὀρεξάμενον, μηδετέρας τυχεῖν.

dam Columbis visis, quæ bene nutriebantur, dealbauit se, iuitque vt & ipsa eodem cibo impertiretur. Hæ verò, donec tacebat: ratæ eam esse Columbam, admiserunt. Sed quum aliquando oblita vocem emisisset, tunc eius cognita natura, expulerunt percutiẽdo, eaque priuata eo cibo redijt ad Monedulas rursum. Et illæ ob colorem quum eam non agnoscerent, à suo cibo abegerunt, vt duorum appetens, neutro potiretur.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ

Affabulatio.

Fabula significat, opor-

δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι, λογιζομένους, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τὸ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ παρόντα πολλάκις.

oportere & nos nostris contentos esse, considerantes haben. di cupiditatem præterquàm quòd nihil iuuat, auferre sæpe etiã quę adsunt bona.

Κολοιός.

Κολοιόν τις συλλαβὼν, καὶ δήσας αὐτῆ τὸν πόδα λίνῳ, τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί. ὁ δὲ μὴ ὑπομένας τὴν μετ' ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν εἶχεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν. περιελιχθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις ἀποπῆναι μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀπεθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς ἑαυτὸν ἔφη, δείλαιος ἐγὼ

Monedula. 102

Monedulam quũ quis cepisset, & pedem alligasset filo, suo tradidit filio. Hæc non ferendo victum inter homines, vbi parumper libertatem nacta est, fugit, in suumq. nidum se contulit. Circumuoluto verò ramis vinculo, euolare haud valens, quum moritura esset, secum loquebatur, Me miseram,

quæ

γα, ὃς τὴν παρ' ἀνθρώποις μὴ φερομένας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

quæ apud homines non ferens seruitutem, incauta me vita priuaui.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς ἔνθ' ὅτε μετείων κυδιώων ἑαυτὲς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, nonnunquãquosdam, dum se à mediocribus studeant periculis liberare, in maiora incidere.

* Omissa de industria. 103

* Prætermissa. 104

Ζεύς.

Ζεὺς γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα εἱστία. μόνης δὲ τῆς χελώνης ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ὁπηνίκα τάχιστα αὐτῆς, τίνος χάριν αὐτὴ ὀκνεῖ τὸ δεῖπνον ἐπαρέχεται. τῆς δὲ

Iupiter. 105

IVpiter nuptias celebrans, omnia animalia conuiuio excipiebat. Sola verò testudine tardè profecta, admiratus causam tarditatis, rogauit, eam quamobrem ipsa ad conuiuium

S non

ἡ οἰκουσις, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, κατέδικασε τὸν οἶκον βασάζοντα περιφέρειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ' ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ' ἄλλοις πολυτελῶς.

non accesserit. Quum hæc dixisset, Domus cara, domus optima, iratus ipsi, damnauit vt domum baiulans circumferret.

Affabulatio.

Fabula significat, pleroſque homines eligere, parcè potius apud se viuere, quàm apud alios lautè.

Λύκος, καὶ Πρόβατον.

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς, καὶ κακῶς πάσχων, ἐβίβλητο. προσῆν δ' ὑπερῶν, θεασάμενος Πρόβατον, ἐδεῖτο πιεῖν ἐκ τοῦ παρρέοντος αὐτῷ ποταμοῦ κομίσαι. εἰ γὰρ σὺ μοί, φησὶ δώσεις πο-

LVPVS, ET Ouis. 106

LVpus a canibus morſus, & male affectus, abiectus iacebat. Cibi verò indigens, viſa Oue, rogabat vt potum ex præterfluente flumine ſibi afferret. Si enim tu mihi, inquit, de-

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ποτὸν, ἐγὼ τροφὴν ἐμαυτῷ ἀνήσω. τὸ δὲ ὑποπτῆσαν, ἔφη, ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ὑπὸ σοὶ, σὺ καὶ τροφὴν μοι χρήσῃ.

dederis potum, ego cibum mihi ipsi inueniam. Illa, re cognita, ait. At si ego potum do tibi, tu & cibo me veteris.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, καὶ ὑποκείσεως ἐπιβουλεύοντα.

Affabulatio.

Fabula in hominē versutum, per simulationem insidiantem.

Λαγωοί.

Λαγωοί ποτε πολεμοῦντες Ἀετοῖς παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν. Ἀλώπηκας. αἱ δ' ἔφασαν, ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ἤδεμεν πίνες ἐστὲ, καὶ τίσι πολεμεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κρείττοσι φιλονεικοῦντες, τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

Lepores. 107

LEpores olim belligerâtes cũ Aquilis, inuocarũt in auxiliũ Vulpes. hæ autem dixerunt, Vobis auxiliaremur, nisi scirem' qui vos sitis, & cum quibus bellũ geratis.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui cum præstantioribus certant, suam salutem contemnere.

Μύρμηξ.

Μύρμηξ ὁ νῦν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπος ἦν, καὶ τῇ γεωργίᾳ δι' ὅλου προσέχων, ἐν τοῖς ἰδίοις ἠρκεῖτο πόνοις, ἀλλὰ καὶ τῶν γει-

Formica. 108

QVæ nunc Formica, homo olim fuit. Hic agriculturæ assiduè studens, non erat suis laboribus contentus, sed & vici-

γειτόνων καρπὸς ὑφῃρεῖτο. ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας ὅτι τῇ τούτου πλεονεξίᾳ, μετέμορφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ Μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάθεσιν οὐ μετέβαλε. μέχρι γὰρ τοῦ νῦν ταῖς ἀρούραις περιῶν, τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

cinorũ fructus surripiebat. Iupiter autem indignatus huius habẽdi cupiditate, transmutauit eum in hoc animal, quæ Formica appellatur. Is vero mutata forma, affectum non mutauit. Nam adhuc arua circumeundo, aliorũ labores colligit, & sibi recondit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ, κἂν παμάλιστα τὸ εἶδος μεταβληθῶσι, τὸν τρόπον οὐ μεταβάλλουσι.

Affabulatio.

Fabula significat, natura prauos, etiãsi maximè speciem immutauerint, mores non mutare.

Νυκτερὶς, καὶ Γαλῆ.

Νυκτερὶς ὅτι γῆς πεσοῦσα, εἰσὸ Γαλῆς

VESPERTILIO, ET Mustela 109

Vespertilio in terram lapsa, à Mu-

λῆς συνελήφθη, καὶ μέλλουσα ἀπ' αὐτῆς ἀποθνήσκειν, περὶ σωτηρίας ἐδέετο. τῆς δὲ φαμένης, μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀπολύσαι, φύσει γὰρ πᾶσι τοῖς πτηνοῖς πολεμεῖν, αὐτὴ ἔλεγεν, οὐκ ὄρνις, ἀλλὰ μῦς εἶ). καὶ ἔτως ἀφείθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ ὑφ' ἑτέρας συλληφθεῖσα γαλῆς, μὴ βρωθῆναι ἐδέετο. τῆς δὲ εἰπούσης, ἅπασαν ἐχθραίνειν μυσὶν, αὐτὴ μὴ Μῦς, ἀλλὰ Νυκτερὶς ἔλεγεν εἶ), καὶ πάλιν ἀπελύθη. καὶ ἔτω συνέβη δὶς αὐτὴν ἀλλαξαμένην τὸ ὄνομα, σωτηρίας τυχεῖν.

stela capta est, Et quum occidenda foret, pro salute rogabat. Hac verò dicéte, non posse ipsam dimittere, quòd natura cum volucribus omnibus pugnaret, ait, Non auem, sed murē esse: & sic dimissa est. Postremò autem cū iterum cecidisset, & ab alia capta Mustela, ne voraretur orabat. Hac autem dicente, cūctis inimicā esse muribus, se nō Murē, sed Vespertilionem esse dicebat, & rursus dimissa est. Atque ita euenit, vt bis mutato nomine, salutem consequeretur.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ ὑπομένειν, λογιζομένους, ὡς οἱ τοῖς καιροῖς συμμεταχηματίζομενοι πολλάκις τὸν κίνδυνον ἐφεύγουσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, neque nos in ijsdem semper esse oportere, considerantes eos qui ad tempus mutantur, plerunque pericula effugere.

Οδοιπόροι.

Ὁδοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες, ἦλθον ἐπί τινα σκοπιάν. κἀκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόρρωθεν ὑπάρχοντα, νεῶν τέ μεγάλων ὠήθησαν. δὸ δὴ προσιόντων, ὡς μελλόντων αὐτῆς προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ πνεύματος φερόμενα τὰ φρύγανα ἐγγυτέρω ἐγένετο, οὐκέτι νεῶν, ἀλλὰ πλοίου ἐδόκουν βλέ-

Viatores.

Viatores iuxta litus quoddã, iter facientes, venerũt in speculã quandã, & illic cõspicati sarmẽta procul natãtia, nauim esse magnã existimarunt: quamobrẽ expectarunt tanquã appulsura ea esset. Quũ vero à vẽto lata sarmenta propius forent, non nauim amplius, sed scapham videre vide-

βλέπειν. ἐξαιφνης δὲ αὐτὰ φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, ὡς ἄρα μάτην ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα.

bantur. Aduectis autē illis, quū sarmēta esse vidissent, inter se dixerunt. Vt nos igitur frustra quod nihil est, expectabamus.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ἐξ ἀπροόπτου δοκοῦντες φοβεροί εἶ), ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς ἀξίοι.

Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos homines, qui ex improuiso terribiles esse videntur, quum periculum feceris, nullius esse pretij inueniri.

Ονος ἄγριος.

Ὄνος ἄγριος ὄνον ἰδὼν ἥμερον πρὸ ἡλίου τόπῳ, προσελθὼν αὐτὸν ἐμακάριζεν, ὅτι τε τῇ ἀξίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει.

ASINVS SYLUESTRIS. 111

Asinus syluestris Asino viso domestico, in loco quodā aprico, profectus ad ipsum, beatū dicebat, & corporis bona habitudine, & cibi per-

λαύσει. ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφορούμενα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν πλήττοντα, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε οὐκέτι σε δαιμονίζω. ὁρῶ γὰρ ὡς οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τινὰ δαιμονίαν ἔχεις.

perceptione. Deinde vetò quũ vidisset eũ ferrentẽ onera, & agasonẽ retrò sequentẽ, & baculis ipsum percutiẽtem, ait, Ast ego non amplius beatũ te existimo. Video.n. nó sine magnis malis habere te felicitatem.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἔστι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ παλαιπωρίων κέρδη.

Affabulatio.

Fabula significat, nó esse æmulãda lucra, in quibus insunt pericula & miseriæ.

Ὄνοι.

ὌΝοι ποτὲ ὅτι τοῦ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν, καὶ παλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία, λύσιν τῶν πόνων αἰτούμενοι. ὁ δ' αὐτοῖς ὑπέδειξε

ASINI.

ASini olim propter ea quòd assiduè onera ferrent, & fatigarentur, legatos miserũt ad Iouẽ solutioné laborum petentes. Hic autem ostendebat

de-

ξαι βελόμενος, ὅπ τῆ το ἀδωμάτον ὄζιν, ἔφη, τότε αὐτὲς ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς κακοπαθείας, ὅταν ἰρωῶντες ποιήσωσι ποταμόν. κἀκεῖνοι αὐτὸν ἀληθῆ εἶναι νομίσαντες, ἀπ' ἐκείνε ἡ μέχρι τῆ νῦν ἔνθα ἕτερον ἑτέρων ἴδωσιν ὄνων, ἐνταῦθα ἡ αὐτοὶ οὐρήσαμενοι ἀρῶσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅπ ἑκάς φ τὸ πεφωμένον ἀνεφάπτον ὄζιν.

dere ipsis volens, id non posse fieri, ait, tunc eos liberatũ iri laboribus, quum mingendo fluuium fecerint. At illi eum verum dicere existimãtes, ex illo & nunc vsque vbi aliorum vrinam viderint Asinorum, illic & ipsi circunstando mingunt.

Affabulatio.

Fabula significat, vnicuiq. quod fatale est, incurabile esse.

Ονος, καὶ Αλώπηξ.

Ονος ἐνδυσάμενος Λεοντίω, φεύγει, τ' ἄλλα τῶν ζώων ἐκφοβῶν. καὶ δή τινα σάμενος Αλώπηκα, ἐπι-

ASINVS, ET Vulpes. 113

ASinus indutus pelle Leonis, vagabatur reliqua animalia perterrẽs. Cæterũ visa Vulpe, tentauit

&

πρέσβυ καὶ ταύτην δεδοίκεσαν. ὁ δὲ (ἐπήγχανε γὰρ αὐτῇ φθεγξαμένη μεγαληγοῦσα) πρὸς αὐτὴν ἔφη, ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς καὶ ἐγώ σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένην ἤκουσα.

& hanc perterrefacere. Hæc autem (casu enim ipsius vocem audiuerat) ad ipsum ait, At bene noueris, quòd, & ego te timuissem, nisi rudentem audiuissem.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων, τοῖς ἔξω δοκοῦντές πως εἶναι, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀλαζονειῶν ἐλέγχονται.

Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos indoctos, q̃ externis aliqui esse videntur, ex sua loquacitate redargui.

Ὄνος, καὶ Βάτραχοι.

Ὄνος ξύλα βαστάζων, διέβαινέ ποτε λίμνην. διολισθήσας δὲ ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν. οἱ δὲ ἐν τῇ λίμνῃ Βά-

ASINVS, ET Ranæ. 114

Asinus ligna ferens, pertrãsibat paludem quandã. Lapsus autẽ, vt decidit, nec surgere posset, lamentabatur, ac suspirabat. Ranæ autem

que

Βάτραχοι τῶν σταγμῶν τὸτε ἀκέσαντες, ὦ σὰ, ἔφασαν, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσοῦτον ἐν ταῖδε χρόνον διέτριβες, ὅσον ἡμεῖς: ὅτε σοὶ ὀλίγον πιόντι, ἔσπευς ὀδύνη;

quæ erant in palude, auditis eius suspirijs. Heus tu, dixerunt, & quid faceres, si tanto hic tempore, quanto nos, fuisses, quum ad breue tẽpus lapsus, sic lamenteris?

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτ' ἂν τις πρὸς ἄνδρα ῥάθυμον, ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφορούντα, αὐτὸς τοὺς πλείους ῥᾳδίως ὑφιστάμενος.

Affabulatio.

Hoc sermone vti quispiam poterit in virum segnem, qui ob minimos quosque labores ęgre fert, quũ ipse maioribus facile resistat.

Ὄνος, καὶ Κόραξ.

ASINVS, ET Coruus. 115

Ὄνος ἡλκωμένος ἐν νώτῳ, ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. Κόραξ δ' ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος ξαίνοντος,

Asinus vlcerato dorso in prato quodam pascebatur. Coruo autem insidente ei, & vlcus percutien-

τος, ὁ Ονος ὀγκᾶτο καὶ ἥλατο. τῷ δὲ ὀνηλάτῃ πόρρωθεν ἑστηκότι καὶ γελῶντος. Λύκος παριὼν αὐτὸν εἶδε, καὶ ἔφη, ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ κἂν μόναν ἀφθῶμεν αὐτῷ, διωκώμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσγελῶσιν.

tiente, Asinus rudebat ac saltabat. Sed agasone procul stante ac ridente, Lupus præteriens ipsum vidit, & dixit, Miseri nos, quos vel si tantũ viderint, persequuntur, huic autem, & arrident.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῆς ἀνθρώπων καὶ μόνον φανέντες δηλοί εἰσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, maleficos homines, vel si tantùm appareant, dignosci.

Ονος, καὶ Αλώπηξ.

ONος, καὶ Αλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. Λέοντος δ' αὐτοῖς προσπεσόντος, ἡ Αλώπηξ τὸν ὄνηγ-

ASINVS, ET Vulpes 116

ASinus, & Vulpes, inita inter se societate, exiuerũt ad venationem. Leo verò quum occurisset ipsis, Vulpes im-

ini

βεβηκότα ὁρῶσα κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ Λέοντι, ὡμολόγησεν αὐτῷ τὸν Ονον ἐκδώσειν, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγείληται. τοῦ δὲ λύσειν αὐτὴν φήσαντος, ἐκείνη δολωσαμένη τὸν Ονον, εἴς τινα παγίδα ἐμπεσεῖν παρεσκεύασε. καὶ ὁ Λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φεύγειν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν Αλώπεκα συνέσχε, δι' ἧς ὕστερον καὶ τὸν Ονον ἔβρασε.

minens, periculum videns, profecta ad Leonem, traditurum ei Asinum pollicita est, si sibi impunitatem promiserit. Qui quū dimissuram eam dixisset, illa adducto Asino, in casses quosdā vt incideret, effecit. Sed Leo videns illum fugere minimè posse, primam Vulpem comprehendit, deinde sic ad Asinum versus est.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κοινωνοῖς δολεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις καὶ αὐτοὺς σφᾶς ἀπολλύντες.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui socijs insidiantur, sæpe, & seipsos nescios perdere.

Ορνις, καὶ Χελιδών.

Ορνις Ὄφεως ὠὰ ἐφύλαττε, ὅπως ἀπαθῶς διατελέσαντα ἐξ αὐτῶν ἐκλαφῇ. Χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτὴν, ἔφη, Ὦ μανία, τί ταῦτα τρέφεις, ἅτινα καὶ σοῦ πρώτης τῆς ἀδικεῖν ἄρξεται;

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀπαθὴς αὐτὸς ἔστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα ἐργάσηται.

GALLINA, ET Hirundo. 117

GAllina Serpentis ouis inuentis, diligenter calefacti excluſit. Hirundo autem quum eam videret, ait, O demens, quid hæc nutris, quæ quum excreuerint, à te prima iniuriam auſpicabuntur?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, implacabilé eſſe pranitaté, licet afficiatur maximis beneficijs.

Κάμηλος.

Οτε πρῶτον Κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες, καὶ τὸ μέγεθος καταπλα-

γέν-

Camelus. 118

QVum primũ viſa eſt Camelus, homines perterriti, & magnitudinem admirati

, ἔφοβον. ὡς δὲ
ωδείοντος σωθη-
ωτῆς τὸ πρᾶον, ἐ-
πασιν μέχρι τ προ-
ειν. αἰδεσθέντες δὲ
υχρὸν, τὸ ζῶον ὡς
ὡς κ ἔχει, εἰς το-
ον καταφρονήσεως
ον, ὥς τε καὶ χα-
ὶς ἀυτῆ ωδειδεν-
πουσὴν ἐλαύνειν δε-
ζειν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι
φοβερὰ τ πραγμά-
των,

rati fugiebant, vbi ve
rò procedente tempo
re cognouerũt ipsius
manſuetudinem, con
fisi sũt eousque, vt ad
eam accederent. At
intellecto paulò post
beluæ non ineſſe bi-
lem, eo contemptus
iere, vt & fræna ei im
ponerent, & pueris
agendam traderent.

Affabulatio.

Fabula ſignificat,
terribiles res conſue
tudi-

Digitized by Google

των, ἢ συνήθεια δ' καταφρόνητα ποιεῖ.

tudine contemptibiles fieri.

* Omissa data opera. 119

Περιστερά.

Περιστερὰ διψῶσα συμχωμένη, ὡς ἐθεάσατο ἔν τινι τύπῳ χαλκῷ ὕδατος γεγραμμένον, ἐνόμισεν ἀληθινὸν εἶναι, διὸ καὶ πολλῇ τῇ ῥοίζῳ ἐπεχθεῖσα, ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐμπεσοῦσα, ὡς καὶ τὰς πτέρυγας αὐτῆς περικλασθέντας κατασπεῖν ὑπὸ γῆν καὶ ἅμα πρὸς τὸ ἁρπάζοντων ἁλῶναι.

Columba. 120

COlumba siti correpta, vt vidit quodam in loco poculum aquæ depictum, verum rata, atque multo elata impetu, imprudens in tabulam offendit, vt & pennis ipsius effractis, interram decideret, atque à quodam occurrentium caperetur.

Επιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ προθυμίας πρόχειρος ἀπερισκέπτως πράγματα ἐπιχειροῦσιν, ἐμβάλλοντες ἑαυ-

Affabulatio.

Fabula significat, nõnullos homines ob vehementes alacritates, inconsultò res aggredientes, injicere

ἑαυτὺς εἰς ὄλεθρον.

se se in perniciem.

Περιστερὰ, καὶ Κορώνη.

Περιστερά ἔν τινι περιστερεῶνι βοσκομένη, ὅτι πολυτεκνίᾳ ἐφρυάττετο. Κορώνη δ' ἀκούσασα, ἔφη, ἀλλ' ἐὰν αὕτη, παῦσον ὅτι τέκνα σεμνυνομένη. ὅσῳ γὰρ ἂν πλείονα τίκτῃς, τοσούτῳ, καὶ πλείους λύπας συνάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ Μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν οἰκετῶν δυσχέραντί εἰσιν, ὅσοι ἐν τῇ δουλείᾳ πολλὰ τέκνα ποιοῦσιν.

COLVMBA, ET Cornix. 121

COlumba in columbario quodam nutrita, fœcunditate superbiebat. Cornix verò ea audita, ait, At heus tu, desine hac re gloriari: nam quo plures paris, eo plus mœroris accumulas.

Affabulatio.

Fabula significat, ex famulis quoque eos esse infeliciſſimos qui in seruitute multos liberos procreãt.

Πλούσιος.

Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τὴν μιᾶς

Diues. 122

Diues duas habens filias, alte-

ra

μιᾶς ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμωδώσατο. τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς λεγούσης, ὡς ἄθλιαι ἡμεῖς αἳ γε οὐκ ἴσμεν ὅτι τὸ πένθος θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μὴ προσήκουσαι ὅτω σφόδρα κόπτονται. ἡ μήτηρ ἔφη, μὴ θαύμαζε τέκνον, εἰ οὕτω ἕτω θρηνοῦσιν. ὅτι γὰρ ἀργυρίου τοῦτο ποιοῦσιν.

ra mortua, præficas conduxit. quum verò altera filia dixisset, Vt nos miseræ, ipsæ ad quas pertinet luctus, lamentari nescimus, hæ verò nō necessariæ sic vehementer plangunt: mater ait, Ne mirare filia, si hæ ita lamentantur: nam nummorū gratia id agunt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρίαν οὐκ ἀνεύθυναι ἀλλοτρίας συμφορὰς ἐργολαβοῦσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, nōnullos homines pecuniæ amore nō vereri ex alienis calamitatibus quæstū facere.

Ποιμήν.

Ποιμὴν ἐλάσας εἰς τινα δρυμῶνα τὰ πρόβατα, ὑποστρώσας

Pastor.

Pastor actis in quercetū quoddam ouibus, stra-

σας ὑπὸ δρυῒ τὸ ἱμάτιον, καὶ ἀναβὰς, τὸν καρπὸν κατέσεις. τὰ δὲ Πρόβατα ἐδήδοντο τὰς βαλάνους, ἔλαθον καὶ τὰ ἱμάτια συγκαταφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβὰς, ὡς εἶδε τὸ γεγονὸς, ὦ κάκιστα, ἔφη, ζῶα, ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς εἰμὶ εἰς ἐσθῆτας παρέχετε, ἐμὲ δὲ τὸν τρέφοντα ὑμᾶς καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλεσθε.

ta sub quercu veste, ascendit, & fructum decutiebat. Oues verò interedendũ glandes, nesciæ, & vestes vnà deuorarunt. At quũ pastor descendisset, vt quod erat factũ vidit, O pessima, ait, animalia: vos ceteris vellera ad vestes præbetis, mihi verò qui vos nutrio, etiam vestem surripuistis.

Ἔπ-

Af-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ ἄνοιαν, τοὺς μηδὲν προσήκοντας ἐργαζόμενοι, καὶ τοὺς οἰκείους φαῦλα ἐργάζονται.

Affabulatio.

Fabula significat, plerosq. homines ob dementiã, eos qui nihil ad se attinent beneficio afficientes, domesticos malè tractare.

Ἀλιεὺς, καὶ Σμαρίς.

Ἀλιεὺς τὸ δίκτυον χαλάσας εἰς τὴν θαλάττην, ἀνεσύρησε Σμαρίδα. σμικρὰ δ' οὖσα ἱκέτευεν αὐτὸν μὴ λαβεῖν αὐτὴν, ἀλλ' ἐᾶσαι διὰ τὸ σμικρὰν τυγχάνειν. ἀλλ' ὅταν αὐξηθῶ, καὶ μεγάλη, φησὶ, γένωμαι, συλλαβεῖν με δυνήσῃ, καὶ εἰς μείζονά σοι ὠφέλειαν ἔσομαι. καὶ ὁ Ἁλιεὺς εἶπεν, ἀλλ' ἐγὼ

PISCATOR, ET Cerrus. 124

PIscator demisso rete in mare, retulit Cerrũ: qui paruus quũ esset, suppliciter rogabat ipsum, ne tũc se caperet, sed dimitteret, quod paruus esset: at quũ creuero, & magnus, inquit, euasero, me capere poteris, quoniã, & maiori tibi ero vtilitati. Tum piscator ait. At ego demens-

γὰ αἶκες ἀπ' ἐλίω, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεὶς κέρδος, κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον κἂν μέγα ὑπαφ' χῃ, ἐλπίζων.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλόγιστος ἀνὴρ ἔοικε, ὁ δι' ἐλπίδα μείζονος, τὰ ἐν χερσὶν ἀφεὶς σμικρὰ ὄντα.

fuerim, si quod in manibus est misso lucro, licet sit paruum, expectando etiam magnum sperem.

Affabulatio.

Fabula significat, inconsideratũ esse, q spe maioris rei, quæ in manibus sunt, amittat, quòd parua sint.

ΙΠΠΟΣ, ΚΑΙ Ονος.

Ἄνθρωπός τις ἔτυχεν Ἵππον καὶ Ὄνον. ὁδοιπόρουν δὲ, ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν ὁ Ὄνος τῷ Ἵππῳ, ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις ἔτι με σῶον. ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο. ὁ δὲ Ὄνος πεσὼν ἐν τῷ κόπῳ ἀπέθανεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα

EQVVS, ET Asinus.

HOmo quidã habebat Equũ, & Asinũ. Cũ autẽ iter facerent, in via ait Asinus Equo, Tolle à me oneris partẽ, si vis me esse saluum. Illo non pensuaso, Asinus cecidit, atq; è labore mortuus est. Ab hero autem

τα ὁπλίτου ἀυτῷ, καὶ ἀυτὸν τὸν Ονον δορὰν, θρηνῶν ὁ Ιππος ἔβόα οἴ μοι τῷ παραθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ παλαιπώρῳ, μὴ θελήσαντι γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδὲ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ. ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συμπαθοῦντες, ἀμφότεροι σώζονται ἐν βίῳ.

tem omnibus impositis ei, & ipsa Asini pelle, cõquerens Equus clamabat, Hei mihi miserrimo, quod mihi obtigit infelici? quia enim parũ oneris nolui accipere, ecce omnia gesto, & pellem.

Affabulatio.

Fabula significat, si magni cum paruis iungantur, vtrosque seruari in vita.

Ανθρωπος, καὶ Σάτυρος. HOMO, ET Satyrus. 126

ΑΝθρωπός τις πρὸς Σάτυρον φιλίαν ποιησάμενος, συνεδίων αὐτῷ. χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γενομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς χεῖρας αὐτοῦ προσφέρων τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ Σάτυρου ἐπερωτήσαντος, δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο ποιεῖ. ἔφη, τὰς χεῖρας μου θερ-

HOmo quidam cũ Satyro inita ſocietate, vnà cum eo comedebat. Hyems verò, & frigus quum acceſſiſſet, homo manus ſuas admotas ori afflabat. Rogante autem Satyro, quam ob cauſam hoc faceret, ait, Manus meas ca-

μαίνω

μοίνω ἐν τῷ χρύτι. μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ παρασχεθέντος, ὁ ἄνθρωπος παρασφύρων τῷ στόματι ἐφύσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο ποιεῖ, ἔφη, τὸ ἔδεσμα καταψύχω. ὑποτραβὼν ὁ σάτυρος, ἀλλ' ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπαυτάομαί σου τὰ φιλίας ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

calefacio propter frigus. Sed paulò pòst edulio calido allato, homo admotum ori infufflabat ipsum. Rogante rursus, quare id faceret, ait, Ferculum frigefacio. Suscepto sermone Satyrus, Sed ego, ait, posthac renuntio tuam amicitiam: quia ex eodem ore, & calidum emittis, & frigidum.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ φεύγειν ἡμᾶς τὰς φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ πρόθεσις.

Affabulatio.

Fabula significat, fugere nos amicitias oportere, quarum anceps est affectio.

Αλώπηξ, καὶ Δρυοτόμος.

VVLPES, ET Lignator. 127

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ εἰς ἐρημίαν πολλὴν δρόμον ἀνύσασα, εὗρε δρυοτόμον διαίτησιν ἐν ταύτῃ, ἐν καθικέτευε τῷ κρύψαι αὐτήν. τοῦ δὲ ὑποδείξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο εἰς τὰς γωνίας. τῶν δὲ κυνηγετῶν ἀλ-

VVlpes venatores fugiens, & in deserto multa decursa via, virum Lignatorẽ in eo inuenit, cui supplicabat vt se absconderet. A quo ei ostenso suo tugurio, ingressa delituit in angulis. At venatoribus profectis, & virum

ἀλλὰ τῶν τοῦ ἀνδρὸς, ὡς τῇ μὲν φωνῇ ἀρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι, τῇ δὲ χειρὶ αὐτῆς τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσέχοντες, ἀπῆλθον ἄπρακτα. ὡς δὲ εἶδεν αὐτοὺς ἡ Ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθε καὶ προσφωνήσασα, μεμφομένη δὲ αὐτῷ εἶπεν, ὡς σωθεῖσαν μὲν δι' αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐκ ὁμολογοῦσαν. ἡ Ἀλώπηξ ὑπεσφαῖσα, ἔφη, ὦ οὗτος, ἀλλ' ἔγωγε ἤδειν ἂν σοι χάριτας, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, καὶ τὰς βάσεις εἶχες.

rum rogantibus, hic voce quidé negabat scire quicquam, sed manu locumeius demonstrabat. Hi verò quũ nó animaduertissent, confestim abiere. Vt igitur vidit eos Vulpes præterijsse, exiuit nihil alloquuta. Illo autem ipsam accusante, quòd seruata à se gratias sibi non ageret, Vulpes cóuersa, inquit, Heus tu, ego verò egissem tibi gratias, si verbis similes & manuum gestus, & mores habuisses.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρηστὰ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ

Affabulatio.

Fabula in eos qui verbis quidem vtilia promittunt, sed con-

δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις. contrà rebus faciũt.
* Omissa de industria. 128

Ανθρωπος, καὶ Κύων. HOMO, ET Canis. 129

ΑΝθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον, ἐπικάλεσε τινὰ τῶν φίλων αὐτῷ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ Κύων ἄλλον κύνα ἐκάλει, λέγων, ὦ φίλε, δεῦρο συνδείπνησόν μοι. ὁ δὲ παρελθὼν, χαίρων ἔσπευδε, ὀλέ-

HOmo quidã parabat cœnã, acceptuusamicũ quendã suũ,& familiarẽ. Canis itẽ ipsius aliũ inuitans Canẽ dicebat,O amiceveni,cœna vnà mecum. Iscũ accessisse, lætus astabat, magnam

Ελέπων τὸν μάγειρον δεῖπνον, βοᾶν ἐν τῇ καρδίᾳ, Ἐλελαί, πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπίνης ἐφάνη. ῥαφήσομαί τε γὰρ, καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὥστε με αὔριον μηδαμῆ πεινᾶσαι. ταῦτα καθ' ἑαυτὸν λέγοντος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος πρὸς κέρκον, ὡς δὲ εἶδεν τὸν φίλον διαῤῥῦντος, ὁ μάγειρος ὡς ἐπὶ ξένον ὧδε κἀκεῖσε πρὸς κέρκον περιῤῥέοντα, καταχὼν τὰ σκέλη ἀπὸ τῆς, ἔῤῥιψε δεξαχεῖμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ καπὼν, ἀπήει μεγάλως κράζων. τῶν τις δὲ κυνῶν τῶν κατ' ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπυνθάνετο, πῶς ἐδείπνησας φίλος; ὁ δὲ σεσὼ-

gnã ſpectans cenam, ſecum loquẽs, Papæ, quanta mihi lætitia nuper derepente oblata eſt: nam & nutriar, & ad ſatietatẽ cenabo, ita vt nullo modo cras eſuriam. Hæc ſecum quum diceret Canis, ſimulq. moueret caudam, vt qui iã amico fideret, coquus vt vidit ipſum huc, & illuc caudã circumagentẽ, arreptis ipſius cruribus eiecit ſtatim de feneſtris. At is delapſus, abibat vehemẽter vociferans. Sed Canũ quidam quum illi in via occurriſſet, percontabatur, vt bellè cenaſti ami-

ce?

αὐτὸν ὑπολαβὼν, ἔφη, ἐν τῇς πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς οὐκ κάρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ὅθεν ἐξῆλθον, οἶδα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ σκοπεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων δ' ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

ce? Qui respondens ei dixit, Multo potu inebriatus supra satietatem, ne ipsam quidem viam qua egressus sum noui.

Affabulatio.

Fabula significat, nō oportere cōsidere ijs q̄ ex alienis præclare agere pollicentur.

Αλιεύς.

Piscator. 130

Ἁλιεύς τις ἀλιευτικῆς ἄπειρος, λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ στὰς ὅπου πλησίας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων ἂν ἐκ τῆς ἡδυφωνίας τοὺς ἰχθύας ἐφάλλεσθαι· ὡς δ' ὅτι πολὺ διατεινόμενος οὐδὲν ἤνυεν, ὑποδύμενος τὸν

Piscator piscandi rudis, acceptis tibijs ac retibus, perrexit ad mare, & stās super petram quandam, primum quidē sonabat tibijs, existimans ad vocis suauitatem pisces insilire. Vt verò multum contendens, nihil profice

ret,

αὐλὸς, ἀναλαμβάνει τὸ ἀμφίβληστρον, καὶ ἁλῶν καὶ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς εἶδε πηδῶντας, εἶπεν, ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτε μὲν αὐλοῦμεν, οὐκ ὠρχεῖσθε. ὅτε δὲ πέπαυμαι, τοῦτο ποιεῖτε;

ret, depositis tibijs, assumit rete, ac iacto in aquam, multum piscium cepit. Quibus enacuato rete, vt salientes vidit, ait, O pessimæ animantes, quum sonabam tibia, non saltabatis, quū verò destiti, id agitis?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ἄλογα λόγον, καὶ παρὰ καιρόν τι πράττοντας.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui præter rationem, & importunè aliquid agunt.

Βουκόλος.

Βουκόλος ἀγέλλων ταύρων βοσκων, ἀπώλεσε μόχον. πλανηλθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἔρημον, διέτριβεν ἐρεύνων. ὡς δὲ οὐδὲν εὑρεῖν ἠδυνήθη, κύξατο τῷ δι-

Bubulcus. 131

Bvbulcus armētū taurorū pascens, amisit vitulū, lustrando quē solitudinē, indagando morā traxit. vbi autē inuenire nihil potuit, pre

catus

δίκη, αἴ τὸν λαβόντα μόσχον κλέπτειν ἀποδείξει, ἔφη ὃν εἰς δυσὶν ἀποσάξειν. καὶ δὴ ἐρχόμενος εἴς τινα δρυμῶνα, ἀφίσιν λέοντα κατεσθίοντα τὸν μόσχον. ἔμφοβος οὖν γενόμενος καὶ μέγα ἐλελάξας, ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν, ὦ δέσποτα Ζεῦ, ὑπεγγεγελάκειν σοι ἔφην δώσειν, ἐὰν τὸν κλέπτην ἔρῳ τοῦ παιδός σοι θύσειν ὑπεχόμην, ἐὰν τοῦτο τὰς χεῖρας ἐκφύγω.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ἄνδρας δυστυχεῖς, οἵτινες ἀπορούντες μὲν εὔχονται λῆξαι, λήξαντες

catus est Iouĕ, si furĕ qui vitulũ cepit ostenderit, hædum in sacrificium oblaturũ. Cæterùm proficiscẽs in quercetum quoddam, inuenit à Leone deuorari vitulum. Trepidus igitur, & perterrefactus, eleuatis manibus suis in cælum, ait, ò domine Iupiter, promiseram tibi hædum me daturum esse, si furem inuenirem: nunc taurum tibi polliceor sacrificaturum, si huius manus effugero.

Affabulatio.

Fabula in homines infortunatos, qui dũ carent, vt inueniant, precantur: quum in-

ue-

τες δὲ ζητῆσαι ἀποφυ-
γεῖν.

uenerint, quærunt effugere.

Κόραξ.

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρὶ, μῆτερ εὔχε τῷ Θεῷ, καὶ μὴ θρήνει. ἡ δ' ὑπολαβοῦσα ἔφη, τίς σε, ὦ τέκνον, τῶν Θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας αὐτὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπης;

Coruus. 132

CCoruus ægrotãs, ait matri, Mater precare Deũ, nec lamentare. Ea verò respondens, ait, Quis Deus ò fili miserebitur tui? cuius enim tu carnes non es furatus?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, ὀλίγους φίλους ἐν ἀνάγκῃ ὀφήσουσιν.

Affabulatio.

Fabula significat, qui in vita multos inimicos habent, eos amicum in necessitate inuenturos neminem.

Ἀετός.

Ὑπερήνωθεν πέτρας Ἀετὸς ἐκαθέζετο, λαγωὸν θηρεύσας

Aquila. 133

SVper petrã Aquila sedebat, Leporem captura. hanc autem

σαι ζητῶν. τοῦτον δέ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ μὲν βέλος ἐντὸς αὐτῆ εἰσῆλθεν· ἡ δὲ γλυφὴ σὺν τοῖς πτεροῖς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἰστήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη, καὶ τοῦτο μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἀναπολισθῆσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεινόν ἐστιν, ὅταν τις ἐκ τῶν ἰδίων κινδυνεύῃ.

tem quidam percussit sagitta, quæ intra ipsam ingressa est. Sed crena cum pennis ante oculos stabat: quam quum vidisset. Et hæc, inquit mihi altera mœstitia, quòd proprijs pennis inteream.

Affabulatio.

Fabula significat, durum esse, quum quis à suis periculum patitur.

Τέττιξ, καὶ Μύρμηκες.

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βεβρεγμένων, οἱ Μύρμηκες ἔψυχον. Τέττιξ δὲ λιμώττων ἤτει αὐτοὺς τροφήν. οἱ δὲ Μύρμηκες εἶπον

CICADA, ET Formicæ. 134

HYemis tempore quũ triticũ maderet, Formicæ venti labant. Cicada autem esuriẽs petebat ab eis cibũ. Formicæ verò di-

εἶπον αὐτῷ, διατί τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν; ἡ δὲ εἶπεν, οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ἦδον μουσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον, ἀλλ' εἰ θέρους ὥραις ᾄδεις, χειμῶνος ὀρχοῦ.

dixerunt ei, Cur æſtate non colligebas alimentum? hæc ait, Nó eram otioſa, ſed canebam muſicè. tum hæridentes dixerunt, Si æſtate modulabaris, hyeme ſalta.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ πᾶσι ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere quenquā aliqua in re eſſe negligentem, ne mœreat ac periclitetur.

Σκώληξ, καὶ Ἀλώπηξ.

Ὁ τῷ πηλῷ κρυπτόμενος Σκώληξ, εἰς γῆν ἐξελθὼν, ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις, ἰατρός εἰμι φαρμάκων ὁπηδήμων, οἷός ἐστιν ὁ τῶν Θεῶν ἰατρὸς Παίων. καὶ πῶς, εἶπεν Ἀλώπηξ, ἄλλους ἰώμενος, σαυτὸν χωλὸν ὄντα οὐκ ἰάσω;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ παρόντος ἡ πεῖρα, πᾶς λόγος ἀργὸς ὑπάρχει.

VERMIS, ET Vulpes. 135

QVi sub cœno celabatur Vermis, superterrā egressus, dicebat omnibus animalibus, Medicus sum medicaminū doctus, qualis est Pæon deorum medicus. Et quomodo, ait vulpes, aliós curans, teipsum claudum non curas?

Affabulatio.

Fabula significat, nisi præsto experientia fuerit, omne verbum inane esse.

Ὄρνις χρυσοτόκος.

Ὄρνιθά τις εἶχεν ἡ χρυσᾶ πίπτουσα, καὶ

GALLINA auripara. 136

GAllinam quis habés, oua aurea pa-

rien-

καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶ-
ναι, κτείνας εὗρεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων.
ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας ἁρπάσειν, καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

rientem, ratus intra ipsam auri massam ineſſe, occisam alijs Gallinis similem reperit. Hic multū spe rās se inuenturū diui tiarum, etiā exiguis illis priuatus est.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere contentum esse præsentibus, & fugere insatiabilitatē.

Λέων, καὶ Ἀλώπηξ.

Λέων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος θηρεύσαι αὐτῷ ἐς σπήλαιον, ἔγνω δὲ δόλου τι σοφίσαι. καὶ δὴ προσποιούμενος ἐν ἀσθενείᾳ κατακλιθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν. προσφυόμενα δὲ τὸ ζῶα ὑπὲρ ἐπισκέψεως χάριν, συλλαμβάνων κατήσθιεν αὐτά. πολλῶν δὲ ζώων ἀπολωλότων, Ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα τοῦτο γνοῦσα, παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, καὶ στᾶσα ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου ἐπυνθάνετο πῶς ἔχοι. τοῦ δὲ εἰπόντος, κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν πυν-

θα-

LEO, ET Vulpes. 137

LEo senio confectus quum suppeditare sibi cibum nō posset, decreuit astu quid faceret. Itaque profectus in antrum quoddā, & decūbens se simulabat ægrotū. Aduenientes igitur animātes visitationis gratia, comprehensas deuorabat. Multis igitur absumptis animantibus, Vulpes ea arte cognita, accessit ad eum, & stans extra speluncam rogabat quomodo se haberet. Quum autē is dixisset, malè, causāque rogaret, quamobrē

Σκοπέω, δι' ἣν οὐκ εἰσέρχεται; ἡ Ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων σκοπούμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύξονται.

brem non ingrederetur, vulpes ait, quia vestigia video multorum ingredientiũ paucorũ egredientiũ.

Affabulario.

Fabula significat, prudentes homines coniecturis præuisa pericula euitare.

ΛΥΚΟΣ, ΚΑΙ Γερῦς.

Λύκος λιμώττων ζητῶν τροφὴν. ἰὼν δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαίοντος, καὶ γερὸς λέγοντος αὐτῷ, παῦσαι τῆς κλαυθμοῦ· εἰ δὲ μὴ, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐκδώσω σε τῷ Λύκῳ. οἰόμενος δὴ ὁ Λύκος ὅτι ἀληθῆ λέγει ὁ γερῦς, ἵστατο πολλὰ

LVPVS, ET Vetula 138

LVpus esuriẽs circuibat quærẽs cibũ. Profectus autem ad locum quendam audiuit lugentẽ puerulum, eique dicentẽ anum, Desine plorare: sin minus hac hora tradam te Lupo. Ratus igitur Lupus seriò loqui aniculã,

λία ἐπιδεχόμενος ὥραν. ὡς δ' ἐπέβη κατέλαβε γραῦν κλαίουσαν πάλιν τὸ παιδίον, καὶ λέγουσαν αὐτῷ, ἐὰν ἔλθῃ ὁ Λύκος δεῦρο, φονεύσομεν, ὦ τέκνον, αὐτόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ Λύκος ἐπορεύετο, λέγων, ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει, ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ ποιοῦσιν.

expectabat ad multã horam. Sed quum adueniſſet veſpera, audit rurſus anum blandientem puerulo, ac dicentem, Si venerit Lupus huc, interficiemus eum, fili. His auditis Lupus abiens dicebat, In hoc tuguriō aliud dicũt, aliud faciunt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους, οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

Affabulatio.

Fabula in homines quorum facta verbis non reſpondent.

Ἔριφος, καὶ Λύκος.

Ἔριφος ἐπί τινος δώματος ἑστώς, ὅτε εἶδε Λύκον παριόντα ἔλοιδόρει, καὶ ἐσκωπτεν αὐτόν. ὁ

HAEDVS, ET Lupus. 139

HAedus ſuper domo quadã quũ ſtaret, viſo Lupo prętereunte, conuiciabatur, & mordebat ipſum.

ὁ δὲ Λύκος ἔφη, οὐ σύ, ἀ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

sum. sed Lupus ait, Heus tu, nō tu mihi, sed locus cōuiciatur.

Affabulatio.

Fabula significat, plerunque, & locum, & tempus præbere audaciam aduersus præstantiores.

Ἡμίονος.

Ἡ Μίονος ἐν κειθῆς παχυνθεὶς, ἀτεσκίρτησε θοῶν, καὶ λέγων, πατήρ μου ἔστιν Ἵππος ὁ ταχυδρόμος, κἀγὼ αὐτῷ ὅλος ἀφωμοίωμαι, καί ποτε ἀνάγκης ἐπιλαβούσης τρέχειν, ὅπως τὸν δρόμον ἐπαύσατο, τοῦ πατρὸς Ὄνου ἐμνήσθη.

MVLVS. 140

MVlꝰ hordeo pinguefactus, lasciuiebat clamans ac dicens, Pater meus est equus cursor, & ego ei totus sum similis. atque aliquando quum necesse foret ei currere, vt à cursu destitit, patris Asini statim recordatus est.

Af-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλῶῖ, ὅτι κἂν ὁ χρόνος εἰς δόξαν φέρῃ τινὰ, τῆς ἑαυτοῦ γε μέλῳ τύχης μὴ ὀπιλανθάνεσθω. ἀβέβαιος γάρ ἐστιν ὁ βίος οὗτος.

Affabulatio.

Fabula significat, etsi tempus ad gloriã promoueat aliquem, non suæ tamen ipsius fortunæ obliuiscẽdũ. instabilis enim est vita hæc.

Ὄφις, καὶ Γεωργός.

SERPENS, ET Agricola. 141

Ὄφις ἐν Γεωργοῦ προδύροις φωλεύων, ἀπέλκει αὐτοῦ τὸ

SErpens in agricolæ vestibulis delitescens, sustulit eius in-

τὸ νήπιον παιδίον. πένθος δὲ τοῖς γεωργοῦσιν ἐγένετο μέγα. ὁ δὲ πατὴρ ὑπὸ τῆς λύπης πέλεκυν λαβὼν, ἔμελλεν τὸν Ὄφιν ἐξελθόντα φονεύσειν. ὡς δὲ ἔκυψε μικρὸν, καταδίσας ὁ γεωργὸς τῷ πατάξαι αὐτὸν, ἠσχύνατο, μόνον χρύσας τὴν τῆς τρώγλης ὀπήν. ἀπελθόντος δὲ τοῦ Ὄφεως ὁ Γεωργὸς νομίσας τὸν μηκέτι μνησικακεῖν, λαβὼν ἄρτον, καὶ ἅλας, ἔθηκεν ἐν τῇ τρώγλῃ. ὁ δὲ Ὄφις λεπτὸν συρίξας, εἶπεν, οὐκ ἔσται ἡμῖν ἀπάρτι πίστις ἢ φιλία, ἕως ἂν ἐγὼ τὸν πατέρα ὁρῶ, σὺ δὲ τὸν τύμβον τοῦ τέκνου.

infanté puerulũ. Luctus autẽ parentibus fuit magnus. at pater præ mœrore accepta securi, egressum Serpentẽ occisurus erat. Vt verò prospexit parũper, festinans agricola vt ipsum percuteret, errauit, tantum percusso foraminis orificio. Digresso autẽ Serpente, agricola ratus Serpentẽ non amplius iniuriæ meminisse, accepit panẽ, & salẽ, appositq; in foramine. Sed Serpẽs tenui sibilo ait, non erit nobis posthac fides, aut amicitia, qnãdiu ego lapidem video, tu filij tumulum.

γὰρ ὑμῶν ἀπέκτεινα: πλὴν γὲ τὸ χαλκοῦν τοῦτο, οὐδὲν κτῶμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφασαν, διὰ τοῦτο γὲ μᾶλλον τεθνήξῃ, ἐπεὶ σὺ μὴ δυνάμενος πολεμεῖν, τοὺς ἅπαντας πρὸς μάχην ἐγείρεις.

vestrum quemquam occidi: nam præter æs hoc, possideo aliud nihil. Et ij ad ipsum dixere: Ob id magis morieris, qui quum nequeas ipse pugnare, omneis ad pugnam excitas.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλέον πταίουσιν, οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιεῖν.

Affabulatio.

Fabula significat, plus peccare, qui malos, & graueis principes concitant ad malè agendum.

Κάλαμος, καὶ Ἐλαία.

Διὰ καρτερίαν, καὶ ἰσχὺν, καὶ ἁπυχίαν Κάλαμος, καὶ Ἐλαία ἤριζον. τοῦ δὲ Καλάμου ὀνειδιζομένου ὑπὸ τῆς Ἐλαίας, ὡς ἀδυνάτου, καὶ ἀσ-

ARVNDO, ET Oliua. 143

De tolerantia, & viribus, & quiete Arundo, & Oliua contendebant. Quum autem arundini oliua conuicium faceret,

ῥᾳδίως ὑποκλινομένη πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, ὁ Κάλαμος σιωπῶν οὐκ ἐφθέγξατο. χρόνον μικρὸν ὑπομείνας, ὅτε δὴ πνεῦσεν ἰσχυρὸς, ὁ μὲν Κάλαμος ὑποσεισθεὶς, καὶ ὑποκλινθεὶς τοῖς ἀνέμοις, ῥᾳδίως διεσώθη, ἡ δ' Ἐλαία ἐπειδὴ ἀντέτεινε τοῖς ἀνέμοις, κατεκλάσθη τῇ βίᾳ.

utpote imbecillæ, ac facilè cedenti ventis omnibus, arundo tacendo nihil loquuta est. Ac parumper præstolata, vbi acer afflauit ventus, Arundo succussa, & declinata ventis, facilè euasit; oliua autem quum ventis restitisset, vi diffracta est.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ

Affabulatio.

Fabula significat, eos

οἱ τῷ καιρῷ καὶ τοῖς χρείττοσιν αὐτῶν μὴ ἀντιτάμενοι, χρείττους εἰσὶ τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικούντων

eos, qui tempori, ac præstantioribus non resistunt, meliores esse ijs, qui cum potentioribus contendunt.

Λύκος. καὶ Γέρανος.

LVPVS, ET Grus. 144

Λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπιπήξει. ὁ δὲ Γερανος μισθὸν παρέξειν εἶπεν, εἰ πρὸ κεφαλῆς αὐτῆς ἐμβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαι-

LVpus gutturi osse infixo, mercedē Grui se præbiturum dixit, si capite iniecto, os ex gutture sibi extraxerit. hæc au-

μὲν αὐτῆς ἐκβάλοι. ἡ δὲ τοῦτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. ὃς πρὸς γελάσας, καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τοῦτο, ἢ μόνον, ὅπ ἐκ λύκου στόματος, ἢ ὀδόντων ὀξῆρες κάρα σῶν μισθὸν παθοῦσα.

autem eo extracto, quippe quæ procero esset collo, mercedē efflagitabat. Qui subridendo, denteſque exacuendo, Sufficiat tibi, ait, illa sola merces, quòd ex ore Lupi, & dentibus saluum caput, & illæsum exemeris.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας οἵτινες ἀπὸ κινδύνου διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀποφέρουσι χάριτας.

Affabulatio.

Fabula in viros, qui à periculo seruati, bene de se meritis talem gratiam referunt.

* Prætermissa de industria. 145

Γέρων, καὶ Θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας, ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε.

SENEX, ET Mors. 146

SEnex olim incisa à se ligna quū ferret, multam ibat viā, ac

ηλε, καὶ διὰ τ πολὺν χόπον ὑποθέμενος ἐν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τ Θάνατον ἐπεκαλεῖτο. ὡς ὁ Θάνατος παρεγένετο, καὶ πυνθανομένου τοῦ αἰτίαν δι' ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων ἔφη, ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς.

ac ob multum laborem depositō in loco quodam onere, mortem inuocabat. Sed mors quum adesset, causamq. quæreret, propter quā se vocaret, perterrefactus senex, ait, Vt meum onus attollas.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυσχεῖ, καὶ πτωχός ὄζι.

Affabulatio.

Fabula significat, omnem hominem esse vitæ studiosum, licet infortunatus sit, & mendicus.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ξυνεγειτόνησαν τῆς λίμνης ἐν ᾗ κατῴκουν, ἐρημίαν ζητοῦντες ἵνα καταμένωσι. καὶ ἐλθόντες εἰς φρέαρ βαθὺ, καὶ κυ-

RANAE. 147

DVæ Ranæ siccata palude, vbi habitabant, circumibant, quærendo, vbi manerēt, ac profectæ in profundum puteū,

κύψαντες κάτω, καὶ ἰδόντες τὸ ὕδωρ, ὁ μὲν εἷς σπεύσειεν, ἵνα πιόντα παραδοὺς κάτω. ὁ δ' ἕτερος εἶπεν, εἰ δὲ καὶ τοῦτο ξηρανθῇ, πῶς ἀναπτόμεθα ἀναβλῶαι;

& acclinatæ deorsum, visa aqua, altera suadebat, vt saltarent continuò deorsum: altera verò ait, Si & hic aruerit, quo modo poterimus ascendere?

ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅπ ἀνὰ συμβυλὴν μὴ ποιεῖν π.

Affabulatio.

Fabula significat, ne quid inconsulto fiat.

Ἀρνὸς, καὶ Λύκος.

Ἀρνὸς ἐφ' ὑψηλῷ τόπῳ ἱσάμενος Λύκον κάτωθεν παριόντα τὴν ὁδὸν ἔσκωπτε, καὶ θηρίον κακὸν ἀπεκάλει, καὶ ὠμοβόρον. ὁ δὲ Λύκος τραπεὶς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλ-

AGNVS, ET Lupus.

AGnus in alto quũ staret loco, Lupum inferius prętereuntẽ viã, maledictis infectabatur, & ferã malam, & crudiuorã appellabat. Sed Lupus conuersus, ait ad ipsum. Nõ tu con-

ui-

ἀλλ' ὁ πύργος ἐν ᾧ ἴσασι.

uiciaris mihi, sed vbi stas turris.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ἀδικουμένους ὑβρεις ὑπὸ ἀναξίων ἀνθρώπων διὰ φόβον ὑψηλοτέρων.

Affabulatio.

Fabula ad eos qui ferunt iniurias ab indignis hominibus metu sublimiorum.

ΚΩΝΩΨ, ΚΑΙ Λέοντα.

Κώνωψ πρὸς λέοντα ἐλθὼν εἶπε, οὐδὲ φοβοῦμαί σε, οὐδὲ δυνατώτερός μου εἶ. εἰ δὲ μή, τί σοί ἐστιν ἡ δυνάμις; ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι, καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι? τοῦτο καὶ γυνὴ τὸν ἀνδρεῖα μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν σου ἀφέχω ἰσχυρότερος. εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον. καὶ σαλπίσας ὁ Κώνωψ

CVLEX, ET Leo. 149

CVlex ad Leonem accedēs, ait, Neque timeo te, neque fortior me es. Siminus quod tibi est robur? quòd laceras vnguibus, & mordes dentibus? hoc & femina cum viro pugnans facit. Ego verò longe sum te fortior. Si verò vis, veniamus ad pugnā. Et quum tuba cecini-

νωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥῖνας ἀπὸ ἄγριχα τοῦ στόματος. ὁ δὲ Λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέλυεν ἑαυτὸν, ἕως ἐμηνάκτησεν. ὁ Κώνωψ δὲ νικήσας τὸν Λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. Ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεὶς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίστοις πολεμίοις, ὑπὸ δ' ἐλαχίστης ζώου τῆς Ἀράχνης ἀπώλετο.

niſſet Culex, inhæſit mordens circa nares ipſius læueis genas: Leo autem proprijs vnguibus dilaniauit ſeipſum, donec indignatus eſt. Culex autem victo Leone quum ſonuiſſet tuba, & epiniciom ceciniſſet, auolauit. Aranea verò vinculo implicitus, quum deuoraretur, lamentabatur, quod cum maximis pugnans, à vili animali Aranea occideretur.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς καταβάλλοντας μέγα, καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.

Affabulatio.

Fabula in eos qui proſternunt magnos, & à paruis proſternuntur.

ΜΥΘΟΣ ΟΦ ΤΗΣ Μυρμήκων, καὶ τῆς Τεττίγων, πρὸς τοὺς νέους εἰς πόνους.

Ἔρους μὲν ἀκμὴν, καὶ οἱ μὲν Τέττιγες μουσικῇ ἀνεκάλλυντο σύντονον. τοῖς Μύρμηξι δὲ πονεῖν ἐπῆν, καὶ συλλέγειν καρπούς, ἐξ ὧν ἔμελλον τὸν χειμῶνος τραφήσεσθαι. χειμῶνος δ' ὄντος γενομένου, Μύρμηκες μὲν οἷς ἐπόνουν ἐχρέφοντο. τοῖς δὲ ἡ τέρψις ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν. ὅτω νεότης πονεῖν οὐκ ἐθέλησε, δεδὲ τὸ γῆρας κακοπαθεῖ.

FABVLA quæ Formicarum & Cicadarum exẽplo hortatur iuuenes ad laborem.

CIcadæ cũ æstas vigeret, assiduis cãtibus indulgebãt: Formicæ verò laboribus fructibusq. cõlligendis, quibus hyeme victuræ essent, operam dabãt. Verùm quum hyems aduenisset, Formicæ ijs quæ collegerant, pascebantur. Cicadas autẽ delectatio ad extremã perduxit indigentiã. Sic iuuentus laborum fugitans malè habet in senectute.

FINIS.

IN-

INDEX FABVLARVM.

A

Adolescentuli, & Cocus. pag. 171
Aethiops. 241
Aegrotus, & Medicus. 198
Agnus, & Lupus. 322
Agricola. 248
Agricola, & filij ipsius. 165
Alcedo. 253
Anus, & Medicus. 163
Anseres, & Grues. 223
Apiarius. 252
Aquila, & Vulpes. 132
Aquila. 305
Aquila, & Scarabeus 135
Arundo, & Oliua. 317
Asini. 281
Asinus, & Hortulanus. 202
Asines, & Equus. 220
Asinus, & Leo. 229
Asinus syluestris. 280
Asinus, & Vulpes. 282. 285
Asinus, & Ranæ. 283
Asinus, & Coruus. 282
Auarus. 222
Auceps, & Galerita. 204
Auceps, & Vipera. 180

B

Bubulcus. 303
Butalis. 243

C

Camelus. 287
Cancer, & Vulpes. 265
Canes. 261
Canis, & Coquus. 183
Canis, & Lupus. 185
Canis, & Gallus. 187
Carbonarius, & Fullo. 151
Cassita. 216
Cerua. 226
Cerua, & Leo. 225
Cerua, & Vitis. 228
Cicada, & Formicæ. 306
Cochleæ. 244
Columba. 289
Columba, & Cornix. 290
Cornix, & Coruus. 267
Cornix, & Canis. 268
Coruus. 205
Coruus, & Serpens. 269
Culex, & Leo. 323
Cygnus. 240

D

Deceptor. 159

Di-

INDEX.

Diues. 290

E

Equus,& Asinus. 294

F

Felis,& Gallus. 143
Felis,& Mures. 173
Fiber. 182
Formica. 276
Formicarum fabella. 325
Formica,& Columba. 195
Fures. 266

G

Galli, & Perdix. 149
Gallina,& Hirundo. 287
Gallina auripara. 308

H

Herus,& Canes. 167
Hinnulus. 217
Hirundo,& Cornix. 242
Hædus,& Lupus. 264. 312
Homo,& Satyrus. 296
Homo,& Canis. 300

I

Iactator. 154
Inimici. 172
Iupiter. 273

L

Leo, & Asinus, & Vulpes. 190
Leo,& Rana. 189
Leo,& Vulpes. 310
Leo, & Vrsus, 191
Leo,& Lupus. 236
Lepores. 276.
Lepores,& Ranæ. 218
Lignator, & Mercurius. 199
Lupus,& Ouis. 274
Lupus, & Vetula. 311
Lupus,& Grus. 319

M

Malignus. 156
Mercurius,& Tiresias. 259
Mercurius, & Statuarius. 258
Medicus,& Aegrotãs. 179
Morsus a Cane. 170
Monedula,& Colũbæ. 270
Monedula. 272
Mulier,& Gallina. 158
Mulier. 238
Mulier,& Ancillæ. 245
Mulier venefica. 246
Mustela. 248
Muscæ. 257
Mulus. 313

O

Olitor,& Canis. 230

P

Pastor. 291
Pastor,& Mare. 209
Pastor,& Lupus. 234
Pauo & Monedula. 214
Philomela, & Accipiter. 138
Piscatores. 153. 158

Pi-

INDEX.

Piſcator, & Cervus. 293
Piſcatores. 153
Piſcator. 254. 302
Puer, & Mater. 207
Punica, & Malus. 211

Q

Quę fieri non queunt promittens. 155

R

Ranæ. 160. 250. 321

S

Senex, & Mors. 162. 320
Serpens, & Cancer. 233
Serpens, & Agricola. 314
Singularis, & Vulpes. 25
Simius, & Delphis. 255
Sus, & Canis. 231. 233

T

Talpa. 212
Teſtudo, & Aquila. 224
Thnnnus, & Delphin. 177
Tubicen. 316

V

Vates. 193
Vermis, & Vulpes. 308
Veſpertillio, & Rubus, & Mergus. 196
Veſpertilio, & Muſtela. 277
Veſpæ, & Perdices. 213
Viator. 206
Viatores. 249. 279
Vir, & Vxor. 263
Vulpes. 145. 150
Vulpes, & Crocodilus. 148
Vulpes, & Hircus. 139
Vulpes, & Leo. 141
Vulpes, & Lignator. 298
Vulpes, & Rubus. 146
Vulpes, & Simius. 175

FINIS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google